

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Základná škola s materskou školou, Lúčky 521

UČEBNÉ OSNOVY ISCED 2

Inovovaný školský vzdelávací program

Obsah:

ČLOVEK A HODNOTY	2
ETICKÁ VÝCHOVA	3
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA.....	16
ČLOVEK A PRÍRODA	30
CHÉMIA.....	31
BIOLÓGIA	41
FYZIKA.....	56
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	68
DEJEPIS.....	69
GEOGRAFIA.....	84
OBČIANSKA NÁUKA	100
ČLOVEK A SVET PRÁCE	109
TECHNIKA	110
ŠPECIFICKÁ PRÍPRAVA PRE ŽIVOT	123
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	125
ANGLICKÝ JAZYK.....	126
NEMECKÝ JAZYK.....	145
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA.....	156
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	240
INFORMATIKA.....	241
MATEMATIKA	277
UMENIE A KULTÚRA	297
HUDOBNÁ VÝCHOVA.....	298
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	310
ZDRAVIE A POHYB	325
TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA	326

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A HODNOTY

Predmety

Etická výchova
Náboženská výchova

ETICKÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A HODNOTY
Názov predmetu:	ETICKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Etická výchova	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	1	5
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	1	5

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A HODNOTY má dôležité miesto vo výchovno - vzdelávacom procese. Dobrá úroveň výchovy na škole patrí k podstatným znakom všeobecnej vyspelosti a kultúry absolventa primárneho a nižšie stredného vzdelávania. Etické vzdelávanie vybavuje žiaka takými znalosťami a schopnosťami, ktoré mu umožňujú správne vnímať rôzne životné situácie, informácie, rozumieť im, vhodne sa vyjadrovať a účinne uplatňovať a presadzovať výsledky svojho poznania v reálnom živote.

Vzdelávacia oblasť je realizovaná prostredníctvom vyučovacieho predmetu ETICKÁ VÝCHOVA a čiastočne cez NÁBOŽENSKÚ VÝCHOVU.

Hlavnou funkciou povinne voliteľného predmetu etická výchova v nižšom strednom vzdelávaní je osobnostný a sociálny rozvoj žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa primárne využíva zážitkové učenie, riadený rozhovor, diskusia, simulačné hry, ktoré popri informáciách účinne rozvíjajú mravný úsudok, rozlišovanie dobra od zla, orientáciu v etických dilemách dnešnej spoločnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych spôsobilostí ako napr. otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

V nižšom strednom vzdelávaní vedíme žiakov k reflexii a prehodnocovaniu svojho správania i správania iných, vzhľadom na cieľovú rovinu etickej výchovy, ktorou je sociálne rozvinutý človek a spolupracujúce spoločenstvo. Preto sa etická výchova javí ako predmet, ktorý pripravuje pôdu pre ostatné výchovy, ktoré súvisia s uplatnením sa nielen v konkrétnych osobných vzťahoch žiaka, ale aj v jeho pripravenosti žiť pre spoločné dobro s inými ľuďmi a pre iných.

Vyučovací predmet ETICKÁ VÝCHOVA sa vyučuje na druhom stupni v 5. ročníku **jednu** hodinu

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- zdôvodnia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- naučia sa kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť svoju sexuálnu identitu, hodnotu priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- osvoja si pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- zdôvodnia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet ETICKÁ VÝCHOVA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy :

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- vníma svoj duševný a duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie
- je tolerantný a rešpektuje názor iných

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií,
- interpretácia mediálnych informácií,
- stavba mediálnej informácie ,
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti,
- tvorba mediálnej informácie,
- práca v realizačnom tíme

Multikultúrna výchova

- etnický pôvod
- podpora multikulturality
- ľudské vzťahy
- princíp sociálneho zmiernu a solidarity

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Ochrana zdravia a života

- zdravie a život iných ľudí
- ochrana vlastného života

Regionálna výchova

- vzťah človeka k tradíciám

- pestovať hrdosť na svoj región

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete ETICKÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Ovplyvňovať hodnotovú orientáciu žiakov, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom. Budú prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život v spoločnosti.

Učiť žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným a svetu. Osvojenie si nových poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti Budovať čisté svedomie, svojou prácou budovať svoje a spoločenské blaho.

Tvorivo využívať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty.

Morálne pravdy a základy etických princípov podávať žiakom prostredníctvom jednoduchých výtvarných techník, spevu a názorných rolí a tým zanechať v detskej duši trvalejší duchovný zážitok

Kompetencie občianske

Prehĺbovaním vedomostí zo života našich predkov vedieme žiakov k úcte k historickému dedičstvu vo svete i k vlastnému národu, vedieme žiakov k utváraniu pozitívneho postoja k ochrane pamiatok.

Využívame metódy skupinovej práce. Organizujeme súťaže.

Pochopením širších súvislostí historických udalostí v európskom i celosvetovom merítke ich vedieme k poznávaniu odlišných kultúr a rešpektovaniu príslušníkov iných rás i ich odlišností. S využitím mezipredmetových vzťahov z oblasti jazyk a jazyková komunikácia a umenie a kultúra utvárame vedomie a zmysel pre kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Pri práci v skupinách učíme žiakov k spolupráci v kolektíve, v rodine, v škole zásadám tímovej práce, ovládaniu prvkov asertívneho správania, reálnemu zhodnoteniu svojich schopností, k pozitívnemu ovplyvňovaniu kvality spoločnej práce a efektívnej spolupráci so spolužiakmi, zároveň rozvíjame u žiakov systematickosť, vytrvalosť a presnosť, formuje zdravé sebavedomie.

Organizovaním besied na rôzne životné a skutočné témy vytvárame podmienky kladných medziľudských vzťahov, vedieme ich k otvorenosti pre potreby iných ľudí, pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti, aktívne sa zapájať do budovania medziľudských vzťahov prostredníctvom vzájomnej dôvery.

Kompetencie komunikatívne

Prezentáciou referátov vedieme žiakov k uplatňovaniu vhodných prostriedkov komunikácie k vyjadreniu vlastných myšlienok, názorov a postojov ak ich obhajobe, k počúvaniu názorov druhých a vhodným reakciám na ne.

Vyhľadávaním informácií oboznamujeme žiakov s udalosťami nedávneho a súčasného života, zároveň kultivujeme žiakov písomný s ústny prejav.

Ústnym a písomným vyjadrovaním vedieme žiakov k prezentácii a hodnoteniu ich práce. Využívame k tomu referáty a písomné zápisy, súťaže, a projekty.

Kompetencie pracovné

Porovnávacou metódou učíme žiakov chápať život ako základ a východisko ich budúcnosti. Pri skupinovej práci vedieme žiakov k rešpektovaniu názoru druhého a dodržiavaniu spoločnej pracovnej disciplíny.

Prácou s odbornou literatúrou, knihou vytvárame u žiakov pracovné návyky.

Kompetencie k riešeniu problémov

Prácou v skupinách vedieme žiakov k vnímaniu problémových situácií a ich príčin v živote a ich riešenie a aplikáciu pri zdoľávaní vlastných problémov. Vhodnou diskusiou učíme žiakov vyrovnávať sa s vlastnou záťažovou situáciou, vedieme ich ku kritickému mysleniu a konaniu dobre uvážených rozhodnutí. Vyhľadávaním informácií v literatúre a na internete umožňujeme žiakom triediť informácie a viesť ich, aby zväžili dôležitosť a vierohodnosť informácií.

Učíme žiakov prezentovať výsledky ich práce písomnou, ústnou i multimedialnou formou s akcentom na schopnosť sebahodnotenie.

Kompetencie k učeniu

Tvorbou projektov, zapájaním sa do súťaží vedieme žiakov k orientácii a základným znalostiam zo života, k práci s odbornou literatúrou a najnovším médiami. Vyhľadávaním potrebných informácií a ich utriedenie a použitie v praxi rozvíjame u žiakov schopnosť samostatného myslenia

Výkladom, diskusiou, formou cvičení a skupinovú prácou zoznamujeme žiakov s rôznymi metódami učenia a ich porovnávaním im pomáhame vybrať si metódu adekvátnu ich veku, nadaniu a schopnostiam.

Pri práci s informáciami vedieme žiakov k správne pochopeniu a používaniu odborných termínov.

Čítaním doplnkovej literatúry a poukázaním na kultúrne dedičstvo nášho národa vhodne pôsobíme na estetické cítenie žiakov .

4. Stratégie vyučovania

Do procesualnej stránky Etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo a moje postavenie v nej a v rodine.
- Nabádajme žiakov k správny prejavom komunikácie
- Pripisujme žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujme pozitívne očakávania).
- Objavujme spolu vlastnú identitu – sebahodnotenie, sebakritika,
- Vedieť sa správne ohodnotiť
- Môj postoj k slabším ľuďom a k prírode
- Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.
- Na negatívne javy reagujme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
- Buďme šetrní k sebe i k prírode
- Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.
- Buďme nositeľmi radosti.

Postup prijatia hodnôt Etickej výchovy do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V Etickej výchove je schéma vyjadrená v pojmoch:

- Senzibilizácia (scitlivenie)- emocionálne i kognitívne- na problém , na tému, na hodnotu
- Reálna skúsenosť, transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi, v prírode...)

Ide predovšetkým o výber vyučovacích metód, pomocou ktorých je proces edukácie realizovaný. V predmete etika sa budú využívať pri vyučovaní nasledovné metódy a formy vyučovania:

- samostatná práca
- práca v dvojiciach
- skupinová práca
- frontálna práca
- prezentácia prác
- súťaže
- besedy
- kreslenie

- scény
- anketa
- rozprávky
- exkurzie
- využitie školskej a krajskej knižnice

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- PZ pre 5. ročník ZŠ,
- metodický materiál
- dostupné učebnice
- internet
- časopisy
- multimédiá
- didaktické pomôcky
- knižnica (školská, obecná), tlač
- televízia
- rozhlas, film,
- návšteva divadelných a kultúrnych podujatí

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Predmetom hodnotenia v etickej výchove sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať, pričom hodnotenie bude slovné a známku.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov: Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich výsledkov a snahy. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka.

Spôsoby hodnotenia

Žiaci sú hodnotení slovné a známku, hodnotí sa písomný a ústny prejav, zapojenosť do súťaží a projektov, aktivita na hodinách

Formy hodnotenia

Prezentácie projektov, ústna odpoveď.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania

poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	ĽUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

ETICKÁ VÝCHOVA 5. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 5. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA			
1 hodina týždenne 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠkVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. OTVORENÁ KOMUNIKÁCIA 6 hodín	Otvorená komunikácia Úrovně komunikácie Prejavy komunikácie – otázka, prosba poďakovanie ospravedlnenie	NBK INF OaSR	objasniť pravidlá otvorenej komunikácie, identifikovať na príkladoch prejavy neverbálnej komunikácie, diskutovať o problémoch komunikácie v triede, identifikovať komunikačné šumy a prekážky,
2. POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE SEBA 8 hodín	Poznanie a pozitívne hodnotenie seba Objavovanie vlastnej Identity: Sebaopoznanie, sebahodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých stránok, povedomie vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku (rodina, škola, , zovňajšok, úspech, vzťahy, záujmy...)	OBV OaSR MEDV REG ENV	Vie sám seba ohodnotiť. Dokáže o sebe povedať druhým. Rozumie a vie vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie. Vie pomenovať prvky podporujúce sebaúctu u žiaka.
3. POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE DRUHÝCH 5 hodín	Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učítelia...) hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie iných, ich verbálne vyjadrenie, prípadne písomné vyjadrenie pozitív iných, reflexia nad dobrom, ktoré od iných prijímame. Úcta k postihnutým, starým, chorým a pod	OaSR MULV MEDV	Chápe zmysel pozitívneho hodnotenia druhých. Vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže u postihnutých, starých, chorých. zdôvodniť potrebu poznania pre pozitívne hodnotenie iných, vyjadriť formy a príklady pozitívneho hodnotenia iných, napísať list osobe, v ktorom vyjadri obdiv a poďakovanie, vyjadriť pochvalu,
4. TVORIVOSŤ V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH, INICIATÍVA - FIG 8 hodín	Rozvíjanie základnej tvorivosti, objavovanie darov prostredníctvom širokej ponuky pre ľudskú tvorivosť. Radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch.	HUV VYV TSV MULV FIG	vymedziť faktory podporujúce tvorivosť, vysvetliť miesto tvorivosti v medziľudských vzťahoch, vymyslieť spôsoby riešenia problémových situácií v triede, určiť znaky tvorivého človeka,

4. ČLOVEK A PRÍRODA - FIG 6 hodín	Etické aspekty ochrany prírody. Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti, ekologická etika z pohľadu žiaka, nezneč. okolie, šetriť prírodu konkrétnou citlivosťou.	BIO GEO VYV OZOŽ OaSR REG TPZ FIG	zdôvodniť osobnú zodpovednosť každého človeka za životné prostredie, napísať úvahu o svojom vzťahu k prírode, vytvoriť projekt ochrany prírody v miestnej lokalite, realizovať konkrétne žiacke ochranárske aktivity.
---	--	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 6. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠkVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Identifikácia a vyjadrovanie citov	city základné delenie citov city a zdravie city a výkonnosť kultivované vyjadrovanie citov	OZOŽ OaSR REG TPZ FIG	pomenovať city zodpovedajúce prežívaniu pohody a nepohody, uviesť príklady vplyvu citov na zdravie človeka, zahrať scénu s vyjadrením rôznych emocionálnych stavov, rozlíšiť kultivovanosť a nekultivovanosť vo vyjadrovaní citov, zahrať formou scény spôsob vyjadrenia citov spojených s nepohodou,
Kognitívna a emocionálna empatia	empatia faktory ovplyvňujúce empatiu empatia v modelových situáciách počúvanie a empatia	OZOŽ OaSR REG TPZ FIG	vysvetliť pojem empatia a jej dôležitosť v medziľudských vzťahoch, vysvetliť, čo ovplyvňuje empatiu, používať prvky aktívneho počúvania v komunikácii, diskutovať o dôvodoch empatie pri riešení problémov,
Asertívne správanie	asertivita typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody asertívne techniky a ich použitie asertívne práva a ich použitie	OaSR REG TPZ FIG	rozlíšiť pasívne, agresívne a asertívne správanie, predviesť v scénkach ukážky jednotlivých druhov správania, použiť asertívne techniky v modelových situáciách, vysvetliť podstatu asertívnych práv, použiť v bežnej komunikácii prvky asertívneho správania,

Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	vzor, model, idol, ideál vzory správania v histórii literárne vzory, filmoví hrdinovia dobro a zlo	REG TPZ FIG	vysvetliť pojmy: vzor, model, idol, ideál, rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory historických postáv, analyzovať vlastnosti zobrazených vzorov, posúdiť, ktoré vlastnosti vzoru je vhodné si osvojiť, diskutovať o morálnych dilemách,
Pozitívne vzory v každodennom živote	reálne vzory správania verejné vzory správania anonymné prosociálne vzory	OZOŽ TPZ	uviesť rozdiel medzi reálnymi a zobrazenými vzormi, vysvetliť dôležitosť prosociálnych vzorov, identifikovať pozitívne vzory vo svojom okolí, zhodnotiť dôležitosť prítomnosti vzorov vo svojom živote, posúdiť dôsledok vlastného správania pre iných, najmä mladších,
Prosociálne správanie	prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca) fyzická a psychická pomoc empatia v prosociálnom správaní spolupráca na sociálnych projektoch	OZOŽ OaSR REG TPZ FIG	vysvetliť prosociálne správanie a jeho druhy, uviesť príklady prosociálnych ľudí vo svojom okolí, vysvetliť vzťah empatie a prosociálneho správania, prejaviť konkrétnu pomoc spolužiakom, zhodnotiť, v akých sociálnych projektoch by mohol participovať.

ETICKÁ VÝCHOVA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne			
33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠkVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity	dôstojnosť ľudskej osoby sebaúcta, zdravé sebavedomie sebaprijatie úcta k iným	BIO GEO TPZ FIG	zdôvodniť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti, vystihnúť svoje silné a slabé stránky, dokázať vyjadriť svoj názor, prejaviť sebaúctu a zdravé sebavedomie,
Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory	asertivita asertívne techniky, asertívne práva, manipulačné povery manipulácia a tlak skupiny	BIO GEO VYV TPZ FIG	zdôvodniť význam asertivity v každodennom živote, charakterizovať asertívne techniky, vysvetliť pojem manipulácia a asertívne právo, simulovať príklady presadenia sa v rôznych situáciách,

			prezentovať príklady riešenia konfliktov, formulovať zásady prosociálneho správania, vysvetliť vzťah asertivity a prosociálneho správania, opísať pojmy: vlastná identita, rešpekt, nezávislosť, ponúkajúce a prijímanie slobody, vernosť záväzkom, zdôvodniť potrebu zodpovednej slobody v živote jednotlivca, diskutovať o prosociálnom správaní v triednom kolektíve, konkretizovať rôzne prejavy rešpektu,
Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity	nezávislosť a rešpekt identita osobnosti a jej rozvoj sloboda, zodpovednosť, vernosť – vytrvalosť prijatie záväzkov tolerancia a rešpekt	GEO OaSR REG TPZ FIG	
Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine	rodina, v ktorej žijem komunikačné zručnosti v rodine sociálne zručnosti v rodine tolerancia a rešpektovanie autority súrodenecké vzťahy	BIO GEO VYV TPZ FIG	vymedziť vlastné práva a povinnosti v rodine, vysvetliť potrebu pozitívneho hodnotenia, empatie, asertivity a tvorivosti v rodinnom prostredí, realizovať projekt – „jeden deň v mojej rodine“, diskutovať o možnostiach prosociálneho správania v rodine, naplávať si konkrétnu iniciatívu na budovanie vzťahov v rodine,
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti	sexuálna identita vzťahy medzi chlapcami a dievčatami priateľstvo a láska počatie a prenatálny život človeka pohlavná zrelosť a pripravenosť na rodičovstvo predčasný sex pohlavné choroby a AIDS sexualita – súčasť integrity človeka	BIO GEO TPZ	zdôvodniť potrebu vnímania sexuality ako hodnoty, diskutovať o otázkach sexuality slobodne a s úctou, prejaviť pozornosť a empatiu voči opačnému pohlaviu, vysvetliť počatie a prenatálny život človeka, rozlíšiť medzi pohlavnou zrelosťou a pripravenosťou stať sa rodičom, zhodnotiť význam priateľstva a lásky medzi mužom a ženou, vysvetliť príčiny a riziká predčasného sexu, opísať prejavy, príčiny a dôsledky pohlavných chorôb a AIDS, poukázať na dôležitosť osobného vzťahu k sexuálnemu partnerovi,
Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom	sociálna empatia vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným obmedzenia a prednosti v chorobe a v starobe odlišnosti a generačné rozdiely	BIO GEO TPZ FIG	prejaviť pochopenie pre starých a chorých ľudí, zdôvodniť potrebu komunikácie s nimi, diskutovať o prínose starých, chorých a postihnutých ľudí pre spoločnosť, navrhnuť projekt osobnej účasti ľuďom odkázaným na pomoc.

ETICKÁ VÝCHOVA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania vo 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠkVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Zdroje etického poznania ľudstva	zdroje etiky mravné hodnoty a mravné normy hodnotová orientácia, rebríček hodnôt svedomie etika a náboženstvá aktuálne etické problémy v spoločnosti	DOPV OŽOZ VMR EUDP REG	uviesť hlavné zdroje etiky, vymenovať niektoré mravné hodnoty, vysvetliť, na čo slúžia mravné normy, vysvetliť význam svedomia, vymenovať príklady pozitívnych vzorov z dejín a literatúry, porovnať etický odkaz náboženstiev, diskutovať o aktuálnych etických problémoch v spoločnosti,
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota	život a zdravie ako hodnota starostlivosť o zdravie, psychohygiena zdravý životný štýl profesijná etika etika a rozvoj technológií etika a ekológia etické problémy doby – eutanázia, génová manipulácia, trest smrti, interrupcia	OaSR ENV MEDV MULV DOPV OŽOZ FIG VMR EUDP REG	vysvetliť spôsoby starostlivosti o zdravie svoje a iných, identifikovať prejavy zdravého životného štýlu, vysvetliť dôsledky nesprávnej životosprávy, diskutovať o etických problémoch súčasnosti, rozlíšiť medzi etickým a neetickým konaním človeka,
Ekonomické hodnoty a etika	vlastníctvo peniaze – „cieľ, alebo prostriedok?“ materiálne a nemateriálne hodnoty konzumná spoločnosť sociálna nerovnosť ekonomické cnosti solidarita, dobrovoľníctvo, charita reklama a manipulácia zákazníkov ochrana spotrebiteľa	OaSR ENV OŽOZ FIG VMR EUDP REG	určiť formy vlastníctva, diskutovať o vzťahu k peniazom, vysvetliť pojem konzumizmus, analyzovať prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti, zhodnotiť význam solidarity, posúdiť potrebu pomoci slabším, vystihnúť negatívne prvky reklamy, vysvetliť zásady ochrany spotrebiteľa na konkrétnych príkladoch zo života,
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty	poznanie pravda ako etická hodnota kritické myslenie, argumentácia pravda a lož, etické dilemy tajomstvo dobré meno jednotlivca i spoločenstva	OaSR MEDV MULV VMR EUDP	zdôvodniť potrebu pravdy v živote človeka, vysvetliť význam tajomstva a utajovaných skutočností, pomenovať význam poznania a poznávania v živote človeka, zdôvodniť význam rešpektovania cti a dobrého mena, diskutovať o dôležitosti vzdelávania,

	poznanie a úsilie poznávať		zostaviť si konkrétny plán efektívneho zvládnutia školských úloh.
--	-------------------------------	--	---

Zdroje etického poznania – FG 1121

Život, zdravie – FG 2221

Etické aspekty manželstva – FG 5121

Ekonomické hodnoty – FG 5121

Drogy – FG 3122

Masmediálne vplyvy – FG 1121

ETICKÁ VÝCHOVA 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠkVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠkVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Prehlbovanie komunikačných spôsobilostí	počúvanie dialógu, diskusia, hodnotiace postoje vyjadrenie a prijatie komplimentu riešenie konfliktov asertívne správanie kompromis	DOPV OŽOZ FIG VMR EUDP REG	zdôvodniť dôležitosť počúvania pri efektívnej komunikácii, vymedziť zásady dialógu, uviesť príklad vyjadrenia a spôsob prijatia komplimentu, objasniť efektívne riešenie konfliktov, vyjadriť dôležitosť kompromisu pri riešení problémov,
Zdravý životný štýl	ochrana života zdravie psychické a fyzické práca, voľný čas zdravý životný štýl v konzumnej spoločnosti vzťahy medzi chlapcom a dievčaťom, zodpovedný sex ostych, intimita, hygiena otvorenosť pre vzťahy ako súčasť zdravého životného štýlu cieľavedomosť, prosociálnosť	OaSR ENV MEDV MULV DOPV OŽOZ FIG VMR EUDP REG	identifikovať znaky zdravého životného štýlu, posúdiť potrebu rovnováhy medzi zábavou a povinnosťami, rozlíšiť prejavy konvenčného a nekonvenčného správania, uznávať potrebu ochrany svojho zdravia a zdravia iných, vysvetliť miesto prosociálneho správania v zdravom životnom štýle,
Závislosti	závislosti sekty a kultury sloboda od závislostí a zdravý životný štýl	OaSR ENV OŽOZ FIG VMR EUDP REG	identifikovať typy závislostí, diskutovať o škodlivosti siekt, objasniť dôležitosť zodpovednosti pri ochrane pred závislosťami,

<p>Masmediálne vplyvy</p>	<p>masmédiá a ich posolstvo typy mediálnych produktov kritický divák užívanie internetu sociálne siete</p>	<p>OaSR MEDV MULV VMR EUDP</p>	<p>diskutovať o zámeroch tvorcov televíznych programov, analyzovať prvky mediálneho produktu, vystihnúť rozdiel medzi správou a komentárom, zostaviť zoznam zásad kritického diváka, zhodnotiť prínos médií v živote človeka, vytvoriť návrh vlastného mediálneho produktu, diskutovať o výhodách a nevýhodách používania internetu.</p>
---------------------------	--	---	--

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A HODNOTY
Názov predmetu:	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Náboženská výchova	5. ročník	6. ročník	7.ročník	8.ročník	9. ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	1	5
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
SPOLU	1	1	1	1	1	5

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdelávacej oblasti ČLOVEK A HODNOTY a spája v sebe i predmet etickú výchovu. Charakteristickým znakom predmetu je individuálne ponímanie človeka z psychologického a sociologického, a keď že je prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacia predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole. Formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Predmet náboženská výchova v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitom poslaní Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,

- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov a názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať jeho poslanstvo vo svojom okolí.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA integruje tieto PRIEREZOVÉ TÉMY ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- vnímanie autora mediálnych informácií
- práce v realizačnom tíme
- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a poslanstvo

Osobnostný a sociálny rozvoj

- je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské poslanstvo nádeje
- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu
- je schopný vnímať potrebu slávenia
- vie napraviť spôsobenú škodu
- je vnímavý pre rozvoj svojho vlastného svedomia
- vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje konanie v zhode so svojím svedomím
- vníma svoj duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie
- rozvíja sebareflexiu
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziludských vzťahov postavených na dôvere rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziludských vzťahov rešpektujúcich práva druhého človeka
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa „ja“ odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- etnický pôvod
- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

Environmentálna výchova

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie živ. prostredie
- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

- vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora
- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí,
- pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode
- vyjadrí radosť zo života, je pozorný k svetu ako k miestu, ktoré má svoj pôvod a zmysel v Bohu
- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Výchova demokratického človeka

- občianska spoločnosť, cirkev a škola

Výchova k manželstvu a rodičovstvu:

- vníma očakávanie dieťaťa v rodine
- svoje postavenie v rodine
- vplyv výchovy na rozvoj individuality človeka

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Ochrana zdravia a života

- ochrana života a zdravia
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Ovplyvňovať hodnotovú orientáciu žiakov, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom. Budú prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život v spoločnosti.

Učiť žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným a svetu. Osvojenie si nových poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Budovať čisté svedomie, svojou prácou budovať svoje a spoločenské blaho. Tvorivo využívať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty. Náboženské pravdy a základy viery podávať žiakom prostredníctvom jednoduchých výtvarných techník, spevu a názorných rolí a tým zanechať v detskej duši trvalejší duchovný zážitok.

Prostredníctvom výchovno- vzdelávacích stratégií budeme rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Návštevami kultúrnych zariadení a besedami o náboženskom umení vedieme žiakov k chápaniu previazanosti umenia a kultúry, k obohacovaniu ich emocionálneho života i k tolerantnému prístupu k rôznym kultúrnym hodnotám. Ide o snahu pestovať u žiakov mravné hodnoty, rešpekt k okolitému svetu a záujem o kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Činnosti ako súťaže, výtvarné, dramatické uskutočňujeme v celom kolektíve alebo v skupinách a tak žiakov vedieme k vzájomnej spolupráci, spoločnému hodnoteniu aktivít, k asertívnemu chovaniu, ale i k zdravému sebavedomému prejavu. Prostredníctvom prác ich vedieme k poznaniu jednotlivých úloh či už v Cirkvi, rodine, škole apod. Učíme ich brať do úvahy potreby iných. Prostredníctvom individuálnych výtvarných činností podporujeme u žiakov zdravé sebavedomie, fantáziu a originalitu. Estetické hodnoty vnímame pri vychádzkach v prírode, návštevou galérie a tiež vo svete ľudí. Vedíme žiakov k pochopeniu významu krásy a jej postavenie v rebríčku hodnôt, okrem iného napríklad starostlivosť o vzhľad a čistotu ducha a tela.

Kompetencie komunikatívne

Vo výtvarných činnostiach zoznamujeme žiakov s požívaním jazyka, symbolov, ako zvláštneho prostriedku ľudskej komunikácie, symbolickej reči. Používaním prvkov projektového vyučovania prispievame k účelnej komunikácii žiakov: formulujú pocity a myšlienky k priebehu i hodnoteniu činností. Návštevou rôznych kultúrnych zariadení rozvíjame schopnosti žiakov orientovať sa v mediálnych informáciách, pestujeme u žiakov základy ich spoločenského správania.

Kompetencie pracovné

V priebehu tvorivej činnosti sa snažíme deťom vštepovať potrebné znalosti o vlastnostiach používaných materiálov či predmetov. Posilňujeme ich správne pracovné návyky a vedieme ich k účelnému používaniu pracovných nástrojov a k poriadku svojho pracovného miesta.

Kompetencie k učeniu

Na hodinách náboženskej výchovy vedieme žiakov k učeniu prostredníctvom vlastnej tvorby. Dôsledným používaním odbornej terminológie, znakov a symbolov v spojitosti s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť. Učíme ich používať náboženskú odbornú literatúru, hľadať a spracovať informácie na PC. Tvorivým prístupom k práci, návštevami výstav sakrálneho umenia, besedami o umení a hodnotením vlastných umeleckých činností prispievame k rozvoju estetického citenia žiakov.

Kompetencie kultúrne

Cez obrazy a symboly intuitívne vníma svet okolo seba, vedieme ich aby vnímali posolstvo legendy a biblického textu. V priebehu striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov poukazujeme na ich rozdielnosť v náplni a v úlohách.

Kompetencie existencionálne

Cez rôzne úlohy a činnosti viest' ich k vnímaniu potreby dávania a prijímania, učíme ich prežívať atmosféru sviatkov a spájať ju so skutočnosťou Božieho daru pre ľudí. Vedíme ich k objavovaniu svojho duchovného rozmeru. Poukázat' na dar života a byť otvorený pre tento dar, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi a tiež vnímať svet diferencovane.

4. Stratégie vyučovania

Kombinovaná, expozičná, problémová, praktická

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

- Motivačné metódy
- Rozhovor
- Motivačný problém
- Expozičné metódy/rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor a pod/
- Demonštračná metóda/obrazy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, didaktická hra, symboly/
- Problémová metóda/ učenie cez riešenie problémov, tvorba a výber riešení
- Projektová metóda /riešenie projektu, praktická úloha, tvorba produktu a pod/
- Aktivizujúce metódy/diskusia,, výmena názorov, argumentácia, zdôvodnenie/
- Situačná / riešenie problémového prípadu../
- Inscenačná metóda / sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii/
- Didaktické hry
- Kooperatívne vyučovanie
- Dramatizácia /dramatizovaný prednes hry, príbehy/

- Simulácia/napodobňovanie a pod/
- Fixačné metódy /opakovanie, precvičovanie, domáce úlohy/

Žiaci počas hodín NV sedia v laviciach a často v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

5. Učebné zdroje

Rámcové učebné osnovy predmetu náboženstvo/náboženská, ktoré schválila Konferencia biskupov Slovenska dňa 30. októbra 2008 na svojom plenárnom zasadnutí na základe Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní.

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodických príručkách katolíckeho náboženstva pre všetky ročníky základných škôl vydaných KPKC n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodické príručky obsahujú metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. .

K neodmysliteľným zdrojom patrí:

- Sväté písmo,
- Katechizmus Katolíckej cirkvi,
- Dokumenty Katolíckej cirkvi,
- biblické mapy
- IKT
- Internet
- Obrazový materiál
- Hudobný materiál /CD, DVD/
- Videokazety

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Podľa metodického pokynu MŠ SR č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Získavanie podkladov na hodnotenie odsek 2 musí byť žiak hodnotený z minimálne dvoch výstupov hodnotenia v polročnom hodnotiacom období.

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

- a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
- b) osvojené kľúčové kompetencie
- c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
- e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
- f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

V školskom vyučovaní predmetu náboženská výchova sa **nehodnotí** účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, nakoľko školské vyučovanie náboženskej výchovy je ponuka pre život s Cirkvou a nie kontrola života s Cirkvou. Nehodnotí sa postoj k Bohu, ale k edukačnému procesu v predmete.

Známku hodnotíme:

1. prácu s pracovným zošitom - priebežne
2. tvorenie projektov
3. krátke overenie vedomostí formou písomnej práce – raz za štvrt'rok
4. aktivitu na hodine, ústne odpovede, iná práca žiaka (praktické činnosti, súťaže...)

Stupnica pri písomných prácach:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 30%	dostatočný
29% a menej	nedostatočný

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu **EUDP** – Ľudské práva

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 5. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0i ŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 5. ročník: Prehľbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávenia.

iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU 6 hodín	Sväté písmo – posvätná kniha Byzantská misia na území Veľkej Moravy žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík	DEJ SJL OaSR	orientovať sa v pojmoch: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon, vymenovať základné delenie SZ a NZ, vymenovať evanjeliá, hľadať podľa súradníc daný text vo Svätom Písme, reprodukovat' tri výroky Ježiša Krista, opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda, vysvetliť prínos misie sv. Cyrila a Metoda pre Slovensko,
2. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA 4 hodiny	modlitba ako dialóg modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba miesto a čas modlitby v živote človeka	OBV ENV	rozlíšiť formy modlitby, prerozprávať časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, charakterizovať stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život, vymenovať tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby,
3. NÁŠ DIALÓG S BOHOM 5 hodín	komunikácia prostredníctvom symbolu náboženské symboly potreba slávenia v živote človeka liturgický rok miesto slávenia – posvätné miesta	SJL, DEJ MEDV OaSR	Žiak vie vysvetliť pojem symbol, rozlíšiť znak od symbolu, oceniť úlohu a zmysel symbolov, vysvetliť úlohu a zmysel symbolov, vymenovať základné časti liturgického roka, priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu, uviesť päť prikázaných sviatkov, určiť základné časti chrámu, vymenovať päť liturgických úkonov a predmetov,

4. OBETA BOŽIEHO LUDU 6 hodín	obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam slova obeta židovský a kresťanský obetný kult obeta Ježiša Krista sv. omša osobná obeta	DEJ, SJL, OBV OaSR	opísať prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, uviesť príklady obety druhých ľudí, vysvetliť jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, nájsť analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, rozlíšiť časti sv. omše, charakterizovať symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši,
5. DIALÓG CEZ SLUŽBU 12 hodín	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých) starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť) služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)	OBV VMR OaSR	vymenovať formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, vymenovať troch svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, porovnať možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, oceniť službu rodičov pre rodinu, poukázať na úlohu kňaza ako Božieho služobníka, vysvetliť potrebu sviatosti

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 6. ročník: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľné pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia. Prehlbovať medzilidské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávenia.

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PRAVDA AKO HODNOTA 6 hodín	Potreba pravdy Jakub a Ezau, sila slova – šírenie informácií (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie) 8. Božie prikázanie	BIO, ETV OZOŽ OaSR	vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov,

			sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských vzťahov,
2. HEADANIE PRAVDY O SVETE 6 hodín	cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti mýtický obraz sveta vedecké hľadanie pravdy stvorenia sveta – biblický príbeh stvorenia	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL ENV	charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma, porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi, zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta,
3. HEADANIE PRAVDY O SEBE 7 hodín	pôvod človeka biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) pád človeka (prvotný hriech, hriech) hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon) sviatosť zmierenia – kresťanská nádej	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL MEDV ENV Prevenia sociálno-nežiadúcich javov	vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka, vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty, vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka, diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe, vnímať svoje vlastné hranice, vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon),
4. OHLASOVATELIA PRAVDY 7 hodín	proroci Ezechiel, Izaiáš, Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)	SJL, OBV, SPV	vysvetliť význam ohlasovania pravdy, opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy, vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37), vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania), opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla, uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe,
5. KONAŤ V PRAVDE 7 hodín	zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“) Ježišov príkaz lásky (morálky) skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva) spravodlivosť a pravda v spoločnosti sociálny hriech	OBV, VYV, SJL, SPV, VMR TPZ	vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7, 12), oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky, porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách, sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva, posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti, vysvetliť pojem sociálneho hriechu

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 7. ročník: Poznať hranice osobnej slobody. Vnímať oslobodzujúcu silu Ježiša Krista. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu

iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SLOBODA ČLOVEKA 6 hodín	chápanie slobody a povolanie k nej Exodus – cesta k slobode hranice slobody – Desatoro práva človeka otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)	BIO, ETV OZOŽ OaSR	opísať exodus Hebrejov z otroctva v Egypte, porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu, posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka, opísať pojem slobody a jej zneužitie, uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá, rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora,
2. SLOBODA A ROZHODNUTIE 6 hodín	slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá) sloboda a zodpovednosť princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL ENV	Žiak vie posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky, poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný život, život spoločnosti i na večný život, uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote,
3. BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA 7 hodín	vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky kresťanský pohľad na vinu a odpustenie chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách Kristus oslobodzuje (formy pokánia –	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL MEDV ENV	Žiak vie opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, uviesť príklady odpustenia v rodine a škole, vysvetliť sviatosť pokánia a zmierenia a spôsob jej prijímania,

	sviatostné a mimo sviatostné)		uviesť príklady sviatostných i mimo sviatostných foriem pokánia,
4. REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ 7 hodín	rozdielne cesty hľadania Boha – hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus náboženstvo, sekta kresťanstvo – zjavené náboženstvo putovanie po ceste predkov - kresťanské korene	SJL, OBV, SPV	Žiak vie rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, rozpoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, zhodnotiť prínos kresťanstva,
5. LÁSKA AKO PRINCÍP SLOBODY 7 hodín	sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) láskava cesta k slobode - blahoslavenstvá hierarchia Cirkvi (autorita – služba) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi) uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na SR	OBV, VYV, SJL, SPV, VMR	vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i Cirkvi, vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, rozpoznať hranice osobnej slobody, uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, interpretovať blahoslavenstvá.

Finančná gramotnosť

SLOBODA ČLOVEKA: otroctvo v minulosti a dnes - FG1421

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 8. ročník: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty

iŠkolský vzdelávací program pre 8. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA			
1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. KTO SOM? 6 hodín	sebapoznanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) zodpovednosť za prijaté dary a talenty sebaprijatie, komplexy menejcennosti	BIO, ETV OZOŽ OaSR	Žiak vie na konkrétnej modelovej situácii vysvetliť pojmy: sebaúcta, sebaprijatie, pocit menejcennosti, uviesť biblické súvislosti na túto tému, vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie, sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary,

<p>2. KTO JE ČLOVEK? 6 hodín</p>	<p>byť človekom dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy) rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa</p>	<p>DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL ENV</p>	<p>Žiak vie poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením, oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore,</p>
<p>3. ĽUDSKOSŤ 7 hodín</p>	<p>odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti) človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone) ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti) zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta) objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)</p>	<p>DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL MEDV ENV</p>	<p>Žiak vie diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia, uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, naplánovať si pomoc núdznym,</p>
<p>4. DÔSTOJNOSŤ A VÝKON ČLOVEKA 7 hodín</p>	<p>mat“, alebo “byť“ hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka, Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi) utrpenie – sviatosť pomazania chorých</p>	<p>SJL, OBV, SPV</p>	<p>Žiak vie vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých,</p>
<p>5. KULTÚRA ŽIVOTA 7 hodín</p>	<p>kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti hodnoty kultúry života a kultúry smrti ľudskosť – kresťanský postoj ku kultúre života</p>	<p>OBV, VYV SJL SPV VMR</p>	<p>Žiak vie zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity.</p>

Finančná gramotnosť

ĽUDSKOSŤ: odvrátená tvár ľudskosti - FG3312

DÔSTOJNOSŤ A VÝKON ČLOVEKA: hodnota ľudskej práce - FG3122

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 9. ročník: Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba a za iných. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZODPOVEDNOŤ 6 hodín	zodpovednosť život – pozvanie k zodpovednosti (podobnosť o talentoch)	BIO, ETV OZOŽ OaSR	vysvetliť etymológiu pojmu „zodpovednosť“, dať do súvislosti podobnosť o talentoch s pojmom zodpovednosť, formulovať dôvody osobnej zodpovednosti za svoj život,
2. ZODPOVEDNOŤ ZA SEBA 6 hodín	osobnostný rozvoj (sebaocenenie a prijatie) potreba životných vzorov korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) výzva k hľadaniu a odkrývanie životného zmyslu Ježiš ako vzor (Ježiš ako človek, Ježiš ako Boží Syn) ponuka kresťanských vzorov (Jn1,35-39)	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL ENV	Žiak vie konfrontovať sa s potrebou životných vzorov, analyzovať kriticky mediálne ponuky, analyzovať pozitívne a negatívne vzory a ich vplyv na svoj život, vnímať sebaprijatie a sebaocenenie ako podmienku osobnostného rozvoja, oceniť ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru, diskutovať o súčasných kresťanských vzoroch,
3. ZODPOVEDNOŤ ZA SVOJU VIERU 7 hodín	prečo veriť (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) poverčivosť – nesprávna forma religiozity nebezpečenstvo siekt a ich aktuálna ponuka vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru reč Cirkvi – metaforická reč dogiem nová reč Cirkvi – Druhý vatikánsky koncil kresťanská zrelosť (sviatostný život)	DEJ, BIO, FYZ, OBV, VYV, SJL MEDV ENV	Žiak vie vysvetliť dôvody svojho kresťanského presvedčenia, vyjadriť význam religiozity človeka ako prejavu po Bohu a zmysle života, reprodukovať Vyznanie viery, charakterizovať sekty a ich nebezpečenstvá, vysvetliť pojmy: dogma, Učiteľský úrad cirkvi a ich význam, zdôvodniť potrebu novej reči Cirkvi v súčasnej spoločnosti,
4. ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV	túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka	SJL, OBV, SPV	Žiak vie objasniť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu,

7 hodín	k človeku a človeka k Bohu) priateľstvo a láska vzťah muž a žena ideál rodiny a pseudorodina medzigeneračné vzťahy		charakterizovať priateľskú, manželskú, rodičovskú lásku a lásku k Bohu, rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti, uznávať kresťanské manželstvo ako spoločenstvo lásky pochádzajúce od Boha, zdôvodniť jednoduchým spôsobom nerozlučnosť manželstva, vymenovať základné riziká vyplývajúce zo zneužitia a nepochopenia lásky, vyjadriť niekoľko základných zásad slušnej komunikácie v rodine aj mimo nej, vyjadriť v modelových situáciách alternatívy efektívneho riešenia rodinných konfliktov, obhájiť potrebu zdravej rodiny pre zrelosť človeka a pre odovzdávanie viery,
5. ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE 7 hodín	ekológia a zodpovednosť (globálne problémy) angažovanosť kresťana v spoločnosti úloha Cirkvi v spoločnosti kresťanské denominácie na Slovensku ekumenizmus	OBV, VYV SJL SPV VMR	Žiak vie zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte, aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie, zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a vo verejnom živote, vysvetliť historické dôvody rozdelenia kresťanov, akceptovať nevyhnutnosť úcty a tolerancie voči ľuďom iného vierovyznania, charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku, vysvetliť pojem ekumenizmus.

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A PŘÍRODA

Predmety

Chémia

Biológia

Fyzika

CHÉMIA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A PRÍRODA
Názov predmetu:	CHÉMIA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Chémia	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	2	2	1	5
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	1	1
Spolu	0	0	2	2	2	6

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet CHÉMIA zasahuje do vzdelávacej oblasti ČLOVEK A PRÍRODA a čiastočne do vzdelávacej oblasti ČLOVEK A POHYB. Svojim charakterom umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať i užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote, a prináša základné podnety ovplyvňovania zdravia hlavne v oblasti zdravého životného štýlu, ekológie a zdravej výživy.

Vyučovacia predmet chémia má bádateľský a činnosťový charakter, to znamená, že žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania a vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život,
- porozumejú chemickým javom a procesom,
- používajú odbornú terminológiu na opísanie chemických javov a procesov,
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť,
- plánujú a realizujú pozorovania, merania a experimenty,
- spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní,
- získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov,
- osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami,
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie,

- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

2. Prierezové témy

Vyučovaci predmet CHÉMIA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY ich tematické okruhy

Environmentálna výchova

- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- základné podmienky života
- vzťah človeka k prostrediu

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- deliť si úlohy
- niesť zodpovednosť

Mediálna výchova

- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Ochrana života a zdravia

- zásady bezpečnosti pri práci
- používať ochranné pomôcky

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií aj pri prezentovaní svojej práce
- vyjadriť sa slovne aj písomne

Finančná gramotnosť

- využívať finančné prostriedky v bežnom živote
- poznať hodnotu peňazí

Ľudské práva

- poznanie zlatého pravidla
- rešpektovať každého ľudského jedinca

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete CHÉMIA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Prehľbovaním vedomostí a samostatným získavaním informácií v oblasti ekológie, palív, získavanie energie a ochrany životného prostredia vedieme žiakov k utváraniu pozitívneho postoja k okolitému svetu a úcte k životnému prostrediu.

S využitím medzipredmetových vzťahov z oblasti geografie a biológie a prírodopisu metódou vytvárania prezentácií k ekologickým globálnym a lokálnym problémom upevňujeme ekologické myslenie, kladný vzťah k životnému prostrediu a základné vedomosti globálnych problémov ľudstva.

Kompetencie sociálne a personálne

Pri uskutočňovaní experimentov v malých skupinách pod vedením vyučujúceho učíme žiakov spolupracovať v kolektive a tímovej práci.

Dodržovaním zásad bezpečnosti práce a praktických ukážok prvej pomoci pri zasiahnutí nebezpečnými alebo zdraví škodlivými látkami vedieme žiakov k zodpovednosti za svoje zdravie a život.

Kompetencie komunikatívne

Písomnými zápismi z väčších experimentov a laboratórnych cvičení s využitím informačných a komunikačných technológií rozvíjame u žiakov schopnosti vhodne a efektívne prezentovať výsledky svojej práce.

Kompetencie pracovné

Pomocou práce na experimentoch utužujeme u žiakov pracovné návyky a rozvíjame vnímanie potreby dodržiavať pravidlá a disciplínu hlavne na miestach, kde je zvýšené riziko úrazu, akým je chemické laboratórium.

Diskusiou nad obnoviteľnosťou zdrojov surovín a energií vychovávame žiakov k šetreniu a hospodárnosti s prírodnými zdrojmi.

Kompetencie k riešeniu problémov

Uplatňovaním deduktívnej metódy a aktívnej konštrukcie poznatkov, vedieme žiakov ku správne pochopeniu problémov a hľadaniu ich efektívnych riešení.

Kompetencie k učeniu

Pri vyhľadávaní potrebných teoretických informácií vedieme žiakov k samostatnosti a tým rozvíjame ich schopnosti získavať potrebné informácie a uvažovať nad ich dôležitosťou a učíme ich pracovať s odbornou literatúrou. Pri práci s informáciami vedieme žiakov k správne používaniu odborných termínov.

Uplatňovaním deduktívnych metód rozvíjame logické myslenie žiakov a ich schopnosti použiť získané vedomosti a zručnosti i v praxi.

4. Stratégie vyučovacieho predmetu

1. metódy:

- motivačné metódy:

a) úvodné- motivačné rozprávanie resp. rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, motivačný pokus

b) priebežné – motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva,

pochvala, povzbudenie a kritika, pozorovanie, brainstorming, prípadové štúdie, kvíz: Riziko/Riskuj, hra

- expozičné metódy: rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, manipulácia s predmetmi, látkami, inštruktáž, pozorovanie, demonštračné metódy (demonštrácia pokusov, obrazov, modelov a prírodnín), beseda, problémové metódy napr. heuristická, metóda samostatnej práce, metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov, metóda priameho prenosu poznatkov metóda, projektová metóda, praktické aktivity, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky, experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie), aktivizujúce metódy (situačná metóda, diskusia, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)

- fixačné metódy: metódy opakovania a precvičovania, Mind-mapping, reťazová reakcia, učebné kolečko, info-puzzle, metóda ABC

- iné vyučovacie stratégie:

Problémové vyučovanie (analýza prípadovej štúdie, heuristické metódy,...)

Projektové vyučovanie (didaktické hry, interakčné a neinterakčné hry, ekonomické hry)

Skupinové vyučovanie

Konstruktivistický prístup k výučbe

samostatné riešenie problému, pozorovania, merania, experimenty, tvorba jednoduchých školských pokusov, tvorba výstavných plagátov a ich prezentácia, skupinová práca, tímová práca, individuálne riešenie problémov,

2. organizačné formy: vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu), laboratórne cvičenia, exkurzia

5. Učebné zdroje

Učebnice:

- VICENOVÁ, H.: *Chémia pre 6. ročník základnej školy*. EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2010 ISBN 978-80-8091-181-2
- VICENOVÁ, H.: *Chémia pre 7. ročník základnej školy*. EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2010 ISBN 978-80-8091-218-5
- VICENOVÁ, H.: *Chémia pre 8. ročník základnej školy*. EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2011 ISBN 978-80-8091-223-9
- ADAMKOVIČ, E., ŠIMEKOÁ, J.: *Chémia pre 8. ročník základnej školy*. SLOVENSKÁ GRAFIA, a.s.. Bratislava, 2011 ISBN 978-80-8091-223-9 ADAMKOVIČ, E., ŠIMEKOÁ, J.: *Chémia pre 9. ročník základnej školy*. SLOVENSKÁ GRAFIA, a.s.. Bratislava, 2001 ISBN 08-08-03094-1
- Adamkovič, Ružičková, Šramko - Základy chémie, SPN
- Výukové CD, DVD:
- Chémia 1 a 2, Chémia v kuchyni, Chémia v praxi, Chémie 1, Chémie 2
- Programy LANG Master – Škola hrou, Voda-Pôda-Vzduch, TS Chémia 1 a 2, Encyklopédia energie
- Didaktický softvér – Chemiks, ChemSketch, Hot Potatoes
- Ďalšie zdroje:
- obrazové prílohy
- chemické látky, laboratórne sklo a pomôcky, ukážky prírodnín
- Metodické príručky
- Odborné časopisy: Biológia- Ekológia-Chémia, Mladý vedec, Quark
- Internet
- Vzdelávacie portály: Planéta vedomostí

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známkou v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Podmienky hodnotenia:

1. ústne – najmenej 2x v polročnom hodnotiacom období
2. písomne (testy podľa tematických celkov, previerky, referáty, projekty resp. postery, laboratórne práce)

Hodnotenie priebežné

- Pri ústnom, písomnom hodnotení sa zohľadňujú vekové, individuálne osobitosti žiakov a prihliada sa aj na momentálnu psychickú, fyzickú disponovanosť.

Hodnotenie testov

- Po jednotlivých tematických celkoch žiaci napíšu test .
- Termíny testov vyučujúci žiakom vopred oznámi.
- Otázky testov budú mať bodové hodnoty.
- Výsledky testov sa budú hodnotiť počtom získaných bodov za správne odpovede v pomere k celkovému počtu /maximu/ bodov za test.(test niekedy obsahuje bonusovú otázku, ktorou si žiaci môžu zvýšiť celkový počet získaných bodov, pričom bonusové body sa k celkovému počtu bodov za štandardné otázky testu nerátajú).
- Keďže testy budú žiakom vopred oznámené, neprítomnosť žiaka na teste môže vyučujúci ospravedlniť len z vážnych dôvodov / ochorenie /.

Ak žiakovi z dôvodu absencie chýba niektorý z testov, môže vyučujúci :

1.žiaka vyvolať na ústnu odpoveď (s bodovým hodnotením) v dohodnutom termíne

2.oznámiť ku koncu klasifikačného obdobia termín náhradných testov z jednotlivých t. celkov.

1.2 Hodnotenie ústne

- Vyučujúci podľa uváženia, alebo na žiadosť žiaka môže vyvolať žiaka na ústnu odpoveď, ktorú hodnotí podľa MP č. 7/2009-R.

1.3 Hodnotenie aktivity

- Pod aktivitou rozumieme krátke ústne odpovede žiakov na otázky z predchádzajúceho učiva, na začiatku každej hodiny / frontálne skúšanie / .
- Žiaci budú odpovedať najprv na základe dobrovoľnosti, ak sa žiaci nehlásia, vyučujúci žiakov vyvolá.

1. Celkové hodnotenie

- Celkové hodnotenie žiaka odzrkadľuje dosiahnutú úroveň vedomostí, zručností a návykov ako aj aktivitu a samotný prístup k predmetu biológia. Ústne a písomné hodnotenie je rovnocenné.
- Za klasifikačné obdobie získa žiak známku za súčet získaných bodov za testy, aktivitu, príp. ústnu odpoveď v pomere k celkovému počtu bodov za testy a ústne odpovede, vyjadrenom v %.

Percento úspešnosti	Známka
100% - 90%	výborný (1)
89% - 75%	chválitebný (2)
74% - 50%	dobrý (3)
49% - 30%	dostatočný (4)
29% - 0%	nedostatočný (5)

Známky väčšej závažnosti za:

1. ústne odpovede
2. písomné práce - testy revidujúce ucelené bloky učiva
3. prezentáciu projektu

Známky menšej závažnosti za:

1. kratšie písomné previerky
2. aktivity na hodinách
3. praktické aktivity

Žiak je hodnotený priebežne, dôraz sa kladie na prepojenosť teoretických vedomostí s praktickým životom t.j. 1. riešenie úloh k jednotlivým témam, 2. teoretické poznatky a ich aplikácia pri riešení kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh (písomne,ústne), 3. prípravy na meranie, poznatky čo bude žiak robiť na laboratórnej práci a vypracovanie protokolu. Povinnosťami žiaka na laboratórnych cvičeniach sú: **nosiť si plášť, mať zavedený zošit , písať protokoly.**

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre

žiacov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPpP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovství
	LUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

CHÉMIA 7. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / spolu 66 hodín (2 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – CHEMIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. LÁTKY A ICH VLASTNOSTI 37 hodín	pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol – lieh, ocot) príklady chemicky čistých látok a zmesí rovnorodé a rôznorodé zmesi roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka vodný roztok, nasýtený roztok plynné a kvapalné roztoky, tuhé roztoky (zliatiny) hmotnostný zlomok zložky v roztoku základné laboratórne pomôcky a zariadenia spôsoby oddelovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda) voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová) úprava pitnej vody čistenie odpadových vôd vzduch ako zmes látok, zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, spodiny horenia a priemyselné spodiny	OZOŽ ENV OaSR	získať návyky systematického pozorovania vlastností látok, určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky, roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky, uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí, rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo, vypočítať hmotnostný zlomok zložky v roztoku; hmotnosť rozpustenej látky, rozpúšťadla a roztoku, pripraviť roztoky daného zloženia podľa daného návodu, pripraviť (jednoducho, bez výpočtu) nasýtený roztok, dodržiavať zásady správneho a bezpečného zaobchádzania s laboratórnymi pomôckami, realizovať postupy na oddelovanie zložiek zmesí podľa návodu (usadzovaním, odparovaním, filtráciou, kryštalizáciou), vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd, uviesť príklady rôznych druhov vôd, posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia, vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody, skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd, modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd, vymenovať základné zložky vzduchu, chápať význam vzduchu pre život.
2. PREMENY LÁTKO 29 hodín	pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt) zákon zachovania hmotnosti chemické zlučovanie, chemický rozklad tepelné zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie) zápalná teplota horľavina požiar hasenie látok	BIO OZOŽ FIG MEDV	uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií, rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách, uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad, vymenovať príklady exotermických a endotermických reakcií známych zo života, uskutočniť pokusy na meranie tepelných zmien pri chemických reakciách, zaznamenať výsledky pokusov do tabuliek a interpretovať ich, zdôvodniť zásady

	<p>rýchlosť chemických reakcií príklady pomalých a rýchlych reakcií faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemick</p> <p><u>Laboratórne práce:</u> LP 1 Skúmanie vlastnosti látok - skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť LP 2 Rozklad peroxidu vodíka LP3 Hasenie plameňa oxidom uhličitým LP4, 5 Skúmanie vplyvu rôznych faktorov na r chemických reakcií</p>		<p>hasenia látok na modelových príkladoch zo života, dodržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami, navrhnuť s pomocou učiteľa modelový pokus na hasenie, rozlíšiť pomalé a rýchle reakcie, uskutočniť a vyhodnotiť experimenty o vplyve rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie.</p> <p>Dokážu vykonávať vlastné „vedecké“ činnosti, žiaci si osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery. Spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní, získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov, osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami.</p>
--	---	--	---

Finančná gramotnosť

7	Látky a ich vlastnosti	3	1	1	1
7	Látky a ich vlastnosti	3	3	1	1
7	Látky a ich vlastnosti	3	3	1	2
7	Látky a ich vlastnosti	3	3	2	2

CHÉMIA 8. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / spolu 66 hodín (2 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 8. ročník – CHEMIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZLOŽENIE LÁTKOK 22 hodín	makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina), mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky (atóm, ión, molekula), stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce), pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok	OZOŽ ENV OaSR	rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina, rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión, vysvetliť pozorované zmeny sprevádzajúce rozpúšťanie látok na základe poznania ich časticového zloženia, pozorovať vlastnosti látok.

	(lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus) chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)		
2. VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY 44 hodín	<p>opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP) vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP, vodík, kyslík (ozón) železo, alkalické kovy (sodík, draslík), halogény (fluór, chlór, bróm, jód), vzácne plyny oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý), soli (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný), pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica) pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačno-redukčné reakcie)</p> <p><u>Laboratórne práce:</u> LP 1 Lesk, vodivosť, kujnosť látok LP 2 A/Príprava kyslíka B/Príprava vodíka C/Skúmanie vl. železa a reakcia s chloridom meďnatým D/Príprava oxidu uhličitého a jeho vlastnosti LP 3 Meranie pH roztokov LP 4 Neutralizácia LP 5 Redoxné reakcie</p>	BIO OZOŽ FIG MEDV	<p>orientovať sa v periodickej tabuľke prvkov (ďalej len PTP), vyvodit' možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP, uplatniť základné pravidlá názvoslovia halogenidov a oxidov s využitím PTP, porovnať vlastnosti vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie, uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie, orientovať sa v stupnici pH, určiť pomocou indikátora pH roztoku, uviesť príklady využitia neutralizácie, overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky neutralizačných a oxidačno-redukčných reakcií.</p> <p>Dokázu vykonávať vlastné „vedecké“ činnosti, žiaci si osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery. Spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní, získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov, osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami.</p>

CHEMIA 9. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / spolu 66 hodín (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – CHEMIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZLÚČENINY UHLÍKA 66 hodín	<p>pozorovanie vlastností organických látok: správanie sa pri zahrievaní, rozpustnosť vo vode a v organických rozpúšťadlách, horľavosť, zloženie organických látok (najdôležitejšie prvky organických zlúčenín)</p> <p>stavba organických látok (štvorväzbovosť atómu uhlíka, uhlíkový reťazec, otvorený a uzavretý reťazec, jednoduchá, dvojitá a trojitá väzba)</p> <p>vlastnosti a použitie najjednoduchších organických látok: nasýtené a nenasýtené uhľovodíky</p> <p>alkány (metán, etán, propán, bután)</p> <p>alkény (etén)</p> <p>alkíny (etín)</p> <p>prírodné zdroje uhľovodíkov</p> <p>uhľovodíky ako palivo</p> <p>deriváty uhľovodíkov (kyselina octová, metanol, etanol, acetón)</p> <p>vlastnosti a použitie prírodných látok (sacharidy, tuky, bielkoviny)</p> <p>vlastnosti a použitie polymérov, polymerizácia (polyetylén), plasty, syntetické vlákna, čistiace a pracie prostriedky, vplyv látok na</p> <p>chemické procesy v živých organizmoch (vitamíny, liečivá, jedy, drogy)</p> <p><u>Laboratórne práce:</u></p> <p>LP 1 Anorganické a organické látky</p> <p>LP 2 Sacharidy I - II</p> <p>LP3 Bielkoviny I – III</p> <p>LP4 Tuky</p> <p>LP5 Vitamíny</p> <p>Mydlá</p>	<p>OZOŽ</p> <p>ENV</p> <p>OaSR</p>	<p>rozlíšiť anorganické a organické látky, realizovať jednoduché pokusy na rozlíšenie a identifikáciu anorganických a organických látok,</p> <p>rozlíšiť najjednoduchšie uhľovodíky, vymenovať prírodné zdroje uhľovodíkov, spôsob ich vzniku, získavania, spracovania a využitia, vymenovať alternatívne zdroje energie a ich využívanie v súčasnosti, rozlíšiť uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov,</p> <p>uviesť vlastnosti a použitie derivátov, zdôvodniť negatívny vplyv a dôsledky pôsobenia metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus,</p> <p>uviesť zdroje a význam prírodných látok, vymenovať reaktanty a produkty fotosyntézy,</p> <p>charakterizovať význam plastov, syntetických vlákien, čistiacich a pracích prostriedkov,</p> <p>zrealizovať podľa vlastného návrhu pokusy na demonštrovanie pracích účinkov mydla,</p> <p>uplatniť v praxi poznatky o látkach nebezpečných pre človeka a životné prostredie.</p> <p>Dokážu vykonávať vlastné „vedecké“ činnosti, žiaci si osvojujú dôležité spôsobilosti,</p> <p>predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery. Spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní, získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov, osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami.</p>

BIOLÓGIA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A PRÍRODA
Názov predmetu:	BIOLÓGIA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Biológia VARIANT A	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	2	1	2	1	1	7
iŠkolský vzdelávací program	0	1	0	1	0	2
Spolu	2	2	2	2	1	9

Biológia VARIANT B	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	2	1	2	1	1	7
iŠkolský vzdelávací program	0	1	0	0	0	1
Spolu	2	2	2	1	1	8

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet BIOLÓGIA je súčasťou vzdelávacej oblasti ČLOVEK A PRÍRODA, čiastočne nadväzuje na vzdelávaciu oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ na II. stupni a zasahuje do vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB.

Vyučovacia predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

BIOLÓGIA sa vyučuje formou jednotlivých vyučovacích hodín, ktoré sú doplnené o praktické práce s prírodným materiálom, vychádzky do blízkeho okolia školy, žiacke experimenty a krátkodobejšie tematické projekty. Praktické práce a pozorovania uskutočňujú žiaci v skupinách, sú vedení k využívaniu skúseností, k zovšeobecňovaniu pozorovaných javov, k samostatnosti.

Vyučovanie predmetu prebieha prevažne v odbornej učebni a čiastočne v triede, podľa možnosti v okolí školy alebo na vychádzkach priamo v teréne. Ak to vyžaduje situácia - povaha práce sú žiaci pri laboratórnych cvičeniach delení na polovicu.

1. Ciele predmetu

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,

- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce.

2. Prierezové témy

Vyučovaci predmet BIOLÓGIA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- ekosystémy
- základné podmienky života
- vzťah človeka k prostrediu
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia.

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- interpretácia vzťahov mediálnych informácií a reality

Osobnostná a sociálna výchova

- osobnostný rozvoj

Ochrana zdravia a zdravie

- ochrana života a zdravia
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Ľudské práva

- poznanie zlatého pravidla
- rešpektovať každého ľudského jedinca

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie občianske

Rozširovaním a odovzdávaním nových informácií vytvárame pozitívny postoj a úctu k prírode a všetkému živému.

Poznatky získané na základe sledovania aktuálneho diania prezentujú žiaci pri spoločných diskusiách a pritom ich učíme vytvárať si postoje ku globálnym problémom ľudstva a zamýšľať sa nad príčinami týchto javov. Ekologické myslenie utvárame hodnotením lokálnych ekologických problémov.

Vedíme žiakov ku sledovaniu a dodržiavaniu právnych noriem v oblasti ŽP, využívaním správ z tlače a internetu.

Aktívne sa zúčastňujeme akcií zameraných na rast ekologického vedomia verejnosti (Zber papiera, Deň Zeme, Deň vody, a pod.).

Kompetencie sociálne a personálne

Pri riešení úloh učíme žiakov tímovej spolupráci, kolektívnemu rozhodovaniu.

Pri poznávaní ľudského tela vedieme žiakov k starostlivosti o svoj zovňajšok a čistotu, k zodpovednosti za svoje zdravie a život a zapájame sa do ponúkaných preventívnych programov (besedy s odborníkmi, výtvarné a literárne súťaže, výstavy)..

Aktivizačnými metódami, relaxačnými chvíľkami a osobným pozitívnym prístupom vedieme žiakov k vytváraniu duševnej, telesnej a sociálnej pohody.

Vedíme žiakov k realistickému hodnoteniu svojich schopností pomocou porovnávania svojej práce s prácami ostatných.

Kompetencie komunikatívne

Učíme žiakov vyjadrovať svoje názory, myšlienky a poznatky z pozorovania a pokusov, vhodne prezentovať výsledky prác – referáty, výstavy, kladieme dôraz na schopnosť písomného vyjadrovania – zápisy z laboratórnych cvičení.

Vedíme žiakov k tomu, aby pri komunikácii v kolektíve rešpektovali názory iných.

Prácou s odbornou literatúrou a na PC učíme žiakov schopnosti vyhľadávať, spracovávať informácie a následne ich aplikovať pri riešení konkrétnych problémov.

Pri práci na projektoch vedíme žiakov k využívaniu rôznych médií.

Kompetencie pracovné

Pri praktických činnostiach vytvárame u žiakov pracovné návyky, morálku a disciplínu.

Vedíme žiakov k zapájaniu sa do aktivít smerujúcich k šetrnému chovaniu k prírodným zdrojom, účasťou na zbere odpadových surovín k šetreniu energiami k starostlivosti o čistotu a poriadok v okolí školy, bydliska, a pod..

Praktickým zoznamovaním žiakov so zásadami 1. pomoci ich vedíme k bezprostrednému poskytnutiu pomoci zranenému a požiadať o odbornú pomoc.

Kompetencie k riešeniu problémov

Zadávaním problémových úloh učíme žiakov formulovať problém, hľadať spôsoby riešenia, zovšeobecňovať, vyvodzovať závery.

Riešením logických úloh a ich následným rozborom upevňujeme u žiakov schopnosť kriticky hodnotiť výsledky svojej práce.

Diskusiou nad neúspechom pri riešení problémov vedíme žiakov k práci s chybou a k rozvíjaniu ich sebakontroly.

Kompetencie k učeniu

Vedíme žiakov k samostatnému vyhľadávaniu informácií, k práci s odbornou literatúrou, učíme ich triediť informácie a používať v praxi zadávaním primraných obtiažnych úloh k samostatnému spracovaniu – referáty, krátkodobé projekty.

Pomáhame im hľadať vhodné metódy učenia sa – výpisky, poznámky, atď. Uskutočňujeme ich praktický nácvik pri práci s informáciami, pri prezentáciách vedíme žiakov k správne mu používaniu odborných termínov, znakov a symbolov.

Pri spracovávaní zadaných úloh rozvíjame schopnosť práce s výpočtovou technikou.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

4. Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu o učivo budem využívať tieto metódy:

- motivačné metódy: motivačné rozprávanie resp. rozhovor, motivačná demonštrácia, motivačný problém

- expozičné metódy: rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž, pozorovanie, demonštračné metódy (demonštrácia obrazov, modelov a prírodnín), beseda, problémové metódy napr. heuristická metóda, projektová metóda, praktické aktivity, práca s knihou a textom, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky, experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie), aktivizujúce metódy (situačná metóda, diskusia, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- fixačné metódy: metódy opakovania a precvičovania,

2. organizačné formy: vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu), terénne pozorovanie, praktické aktivity, exkurzia

samostatné riešenie problému, pozorovania, tvorba jednoduchých školských projektov, tvorba výstavných plagátov a ich prezentácia, skupinová práca, tímová práca, individuálne riešenie problémov,

5. Učebné zdroje

- Učebnice a pracovné zošity pre ZŠ (Uhereková M., Hantabálová I., Trévaiová I., Maľáková A., Ondrejičková Z., Sutá
- biologický materiál
- obrazové prílohy,
- atlasy,
- encyklopédie,
- akryláty,
- modely
- internet –Wikipédia
- resuscitačná bába
- DVD Bol raz jeden život
- Planéta vedomostí - internet
- vzorky hornín a minerálov
- odborné časopisy (Mladý vedec, Quark)
- mikroskopické preparáty

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Predmet Biológia je klasifikovaný, žiaci sú hodnotení známku. Pri klasifikácii výsledkov sa v súlade s požiadavkami obsahových a výkonových štandardov hodnotia:

- výsledky písomných prác po jednotlivých tematických celkoch (zameraných na splnenie výkonových štandardov, teóriu a v hlavnej miere praktickú aplikáciu poznatkov
- výsledky menších kontrolných prác „päťminútoviek“
- výsledky ústneho skúšania
- zapojenie a umiestnenie v súťažiach
- príprava a prezentácia projektov a praktických cvičení
- záujem o problematiku, aktivita na hodine, domáca príprava

Na klasifikáciu písomných prác sa používa bodovacia stupnica:

100% - 90%	Výborný
89% - 75%	Chválitebný
74% - 50%	Dobry
49% - 30%	Dostatočný
29% - 0%	Nedostatočný

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2.spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- EUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

BIOLÓGIA – 5.ročník

Časová dotácia: 2hodiny týždenne / 66 h ročne (2 iŠVP; 0 iŠkVP)

**iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – BIOLÓGIA 2 hodiny týždenne
spolu 66 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PRÍRODA A ŽIVOT 7 hodiny	príroda, živé a neživé časti prírody, organizmy pozorovanie, pokus lupu, mikroskop, ďalekohľad mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla	PRI, VLA, GEO, ENV, OZOŽ, OaSR, REG	Žiak vie / dokáže: rozlíšiť na príklade živé a neživé časti prírody, rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním a ktoré pokusom, vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny, pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou.
2. SPOLOČENSTVÁ ORGANIZMOV ŽIVOT V LESE 26 hodín ŽIVOT VO VODE A NA BREHU 18 hodín ŽIVOT NA POLIACH A LÚKACH 15 hodín	spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, vysokohorské baktérie, huby, rastliny, živočíchy potravový reťazec dreviny, stromy, kry, byliny vonkajšia stavba tela rastlín a vrstvy lesa dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečivé, jedovaté podzemné zásobné orgány huby jedlé, jedovaté lišajníky, spolužitie vonkajšia stavba tela živočíchov (bezstavovce, stavovce) parazity, inštinkt ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce koža, šupiny, perie, srst' bylinožravce, mäsožravce, všežravce vtáky stále, sťahovavé, dravce, sovy, spevavce voda stojatá, tečúca, kyslík, teplota vody planktón, riasy jednobunkové, mnohobunkové, sinice živočíchy jednobunkové, mnohobunkové plávacie blany, mastné perie, vtáky krmivé, nekrmivé hustá srst', silný chvost, hlodavé zuby, hlodavce lúka, pasienok, pole, medza, remízka trávnaté porasty, hospodárske plodiny	PRI, GEO, VLA, ENV, OŽOZ, OaSR, REG, MEDV	Žiak vie / dokáže: rozlíšiť spoločenstvá podľa zastúpenia organizmov, rozhodnúť o zaradení vybraných organizmov do lesného, vodného, poľného, lúčneho a vysokohorského spoločenstva, rozlíšiť organizmy podľa vonkajšej stavby, pozorovaním zistiť spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov, vysvetliť prispôsobenie sa organizmov danému prostrediu, zdôvodniť potravové vzťahy medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve, zostaviť jednoduchý potravový reťazec pre každé spoločenstvo, zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka, argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené, vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené, nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy, rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody, zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov, zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre lesné a poľné spoločenstvo, zhotoviť záznam z pozorovania (nákras a popis), vyhľadať neznáme organizmy pomocou

	<p>obilniny, krmoviny, okopaniny, olejninny pohlavná dvojtvarosť, hniezdenie</p> <p><u>Praktické aktivity:</u> Praktická aktivita 1: Pozorovanie časti rastlinného tela mikroskopom a lupou Praktická aktivita 2: Poznávanie a rozlišovanie lesných drevín Praktická aktivita 3: A/Pozorovanie drobnozrnka. B/Pozorovanie stavby tela machu lupou a mikroskopom C/Poznávanie jedlých a jedovatých húb Praktická aktivita 4: A/ pozorovanie črievičky B/pozorovanie planktónu C/pozorovanie ulít a lastúr Praktická aktivita 5: Pozorovanie a poznávanie rastlín okolia</p>		<p>atlasu, spracovať doplnujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhladané z rôznych zdrojov, prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie).</p> <p>Žiak vie, dokáže plánovať, uskutočňovať, zaznamenávať a vyhodnocovať jednoduché biologické pozorovania a pokusy. Dokáže prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.</p>
--	---	--	---

BIOLÓGIA 6. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne /66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

<p align="center">iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – BIOLÓGIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín</p> <p align="center">Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu</p>			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. ŽIVOT S ČLOVEKOM A V ĽUDSKÝCH SÍDLACH</p> <p>24 hodín</p>	<p>ľudské sídlo, zdomácnovanie, šľachtenie, odroda, plemeno mikroorganizmy (baktérie, plesne, kvasiny) zelenina cibuľová, hlúbová, koreňová, plodová, strukoviny rastliny hospodárske, ovocné včela, včelstvo, včelárstvo, ryby, rybárstvo, rybnikárstvo zvieratá hospodárske, domáce škodcovia, parazity, vonkajšie, vnútorné, prenášače nákazy, prevencia, premnoženie hlodavcov, hmyzu dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia biologická ochrana, spevavce</p>	<p>PRI VLA DEJ</p> <p>OaSR</p> <p>OŽZ</p> <p>ENV</p> <p>MEDV</p> <p>FIG</p>	<p>Žiaci vedia/ dokážu: rozlíšiť špecifiká spoločenstva vznikajúceho v ľudských sídlach a v ich okolí, zhodnotiť vplyv človeka na prostredie organizmov, vysvetliť, aký význam majú pre človeka mikroorganizmy, pestované rastliny a živočíchy žijúce v ľudských sídlach a v ich okolí, navrhnuť a realizovať projekt na poznávanie organizmov žijúcich v okolí svojho bydliska alebo školy, prezentovať výsledky z projektu.</p>

2. ŽIVÉ ORGANIZMY A ICH STAVBA	Bunka (rastlinná živočíšna), bunkové organely	PRI VLA DEJ OaSR OŽZ ENV MEDV	Žiaci vedieť/ dokázať: rozlíšiť rastlinnú a živočíšnu bunku podľa stavby,
ZÁKLADNÁ ŠTRUKTÚRA ŽIVOTA 4 hodiny	Vírusy, baktérie organizmy jednobunkový, mnohobunkový pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava, organizmus		vymenovať základné funkcie častí bunky,
ŽIVÉ ORGANIZMY A ICH STAVBA 7 hodín	stavba rastlín vonkajšia, vnútorná (koreň, stonka, list, kvet, plod, semeno)	FIG	pozorovať bunky mikroskopom, osvojujú si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. cvičenia.
STAVBA TELA RASTLÍN A HÚB 19 hodín	vlákno, podhubie, výtrusnica životný cyklus parazitov stavba tela bezstavovcov		Pripraviť prezentáciu o vírusových a bakteriálnych ochoreniach a ich prevencii,
STAVBA TELA BEZSTAVOVCOV 12 hodín	vonkajšia, vnútorná (sústava tráviaca, obehová, dýchacia, nervová, zmysly) rozmnožovanie a vývin bezstavovcov		zostaviť schému všeobecnej stavby a organizácie tela mnohobunkovej rastliny a živočicha
	Praktické aktivity: Praktická aktivita 1 – Pozorovanie plesne (kvasinky) Praktická aktivita 2 – Pozorovanie buniek rastlín a živočíchov Praktická aktivita 3 – <i>A/ Stavba koreňa, stonky</i> <i>B/ Stavba kvetu</i> Praktická aktivita 4 <i>Stavba plodu a semena</i> Praktická aktivita 5 – <i>A/ Mäkkýše</i> <i>B/ Pozorovanie vonkajšej stavby tela hmyzu</i> <i>C/ pozorovanie trvalých mikroskop. preparátov včely medonosnej</i>		porovnať časti tela machu a kvitnúcej rastliny na ukážke, vysvetliť základné funkcie orgánov tela kvitnúcej rastliny, porovnať stavbu tela húb s plodnicami a bez plodníc, pozorovaním zistiť odlišnosti vonkajšej stavby tela jednotlivých skupín bezstavovcov, kategorizovať zástupcov prhlivcov, ploskavcov, hlístovcov, mäkkýšov, obrúčkavcov a článkonožcov na ukážke, navrhnuť a zaznamenať pozorovanie vybraného bezstavovca, spracovať a prezentovať výsledky pozorovania rôznymi formami. Dokáže zaznamenať výsledky pozorovania, dodržiavať zásady bezpečnosti práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.

BIOLÓGIA 7. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (2 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – BIOLÓGIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. STAVBA TELA STAVOVCOV 13 hodín	stavovce orgán, orgánová sústava orgánové sústavy stavovcov, sústava krycia, oporná, pohybová, tráviaca,	PRI ENV OŽOZ	rozlíšiť pojmy orgán a orgánová sústava, identifikovať jednotlivé orgánové sústavy stavovcov pomocou obrázkov, pomenovať základné orgány orgánových sústav stavovcov pomocou obrázkov,

	<p>dýchacia, obehová, vylučovacia, nervová, zmysly</p> <p>rozmnožovanie a vývin stavovcov</p> <p>oplodnenie vonkajšie, vnútorné, vývin jedinca mimo tela samice, v tele samice</p> <p>životné prejavy a správanie stavovcov</p>	<p>MEDV</p>	<p>vysvetliť význam orgánových sústav pre život stavovca, zdôvodniť adaptáciu orgánov opornej, dýchacej a obehovej sústavy stavovca vzhľadom na jeho prirodzené prostredie a spôsob života, zdôvodniť odlišnosti orgánov tráviacej sústavy v závislosti od potravy,</p> <p>porovnať vonkajšie a vnútorné oplodnenie,</p> <p>analyzovať rozdiely vo vývine jedinca rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov,</p> <p>naplávať a uskutočniť sledovanie správania stavovcov, prezentovať svoje zistenia rôznymi formami, pozorovať kožné útvary stavovcov a zhodnotiť ich význam, vytvoriť prezentáciu o význame vybranej orgánovej sústavy stavovcov</p>
<p>2. ČLOVEK A JEHO TELO</p> <p>53 hodín</p>	<p>znaky ľudského organizmu, ľudské spoločenstvo</p> <p>rasizmus,</p> <p>stavba a funkcia orgánových sústav: koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, regulačné sústavy, výživa, zložky potravy, potravinová pyramída, stravovacie návyky, krvné skupiny, darcovstvo krvi, transfúzia</p> <p>vývin jedinca, starostlivosť o dieťa, antikoncepcia, plánované rodičovstvo,</p> <p>ochorenia orgánových sústav, úrazy, zásady predlekárskej prvej pomoci ,infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy, inkubačná doba, prevencia, imunita, očkovanie, zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, stres, hygienické zásady, intímna hygiena, alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť</p> <p><u>Praktické aktivity:</u></p> <p>Praktická aktivita 1:</p> <p>A/ Povrch tela a kostra stavovcov</p> <p>B/ Stavba vtáčieho vajca</p> <p>C/ Poznávanie vybraných chránených druhov stavovcov</p> <p>Praktická aktivita 2, 3, 4, 5</p> <p>Nácvik I. pomoci pri poraneniach kože</p> <p>Činnosť horných a dolných končatín</p> <p>Poznávanie kostí a nácvik I. pomoci pri poranení kostí</p> <p>Zloženie stravy človeka</p>	<p>PRÍ, DEJ ENV</p> <p>MUKV</p> <p>OaSR</p> <p>EUDP</p>	<p>porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu, pomenovať na ukážke orgány ľudského tela,</p> <p>vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele, objasniť prepojenie orgánových sústav, zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci),</p> <p>demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci, aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam, zhotoviť plán pozorovania a skúmania ľudského tela, orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia,</p> <p>naplávať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka.</p> <p>Dokáže zaznamenať výsledky pozorovania, dodržiavať zásady bezpečnosti práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.</p>

	Prejavy dýchania I. pomoc pri ohrození životných funkcií Vonkajšie prejavy činnosti srdca Návčik prvej pomoci pri veľkom / malom krvácaní. Pozorovanie čonnosti zmyslových orgánov Návčik I. pomoci pri poranení chrčtice a miechy Zdravý životný štýl		
--	--	--	--

Finančná gramotnosť

7 – človek a jeho telo – 1211, 1222

BIOLÓGIA – 8. ročník VARIANT A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – BIOLÓGIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ PROCESY ORGANIZMOV 44 hodín	bunka rastlinná a živočíšna bunkové organely a ich funkcie výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické baktérie rozkladné, kvasné, mliečne, hľuzkové výživa rastlín, fotosyntéza výživa živočíchov, trávenie, vstrebávanie dýchanie organizmov, rozklad organických látok, uvoľnenie energie vylučovanie živočíchov dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov regulácia hormonálna, nervová, delenie bunky rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov	PRI ENV OŽOZ MEDV	zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, vytvoriť pojmovú mapu vzťahov orgánových sústav živočíchov, porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu
2. DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ ORGANIZMOV 8 hodín	genetika dedičnosť, premenlivosť, potomstvo genetická informácia jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojzávitnica gén, znak, vlastnosť kópia DNA alela dominantná, recesívna bunka telová, pohlavná, oplodnená kríženie, schéma kríženia	PRI DEJ ENV MUKV OaSR EUDP	lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, opísať stavbu chromozómu, monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, vysvetliť príčinu tvorby kópie nukleovej kyseliny a význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek, schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, zhodnotiť

	premenlivosť nededičná, dedičná šľachtenie, odroda, plemeno dedičná choroba genetické poradenstvo		význam dedičnosti a premenlivosti, zdôvodniť podstatu šľachtenia, diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky.
3. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ORGANIZMOV A ČLOVEKA 14 hodín	životné prostredie zložky životného prostredia človeka ekológia, environmentalistika podmienky života priemysel, doprava, energetika, poľnohospodárstvo znečistenie vzduchu, vody, pôdy globálne environmentálne problémy odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody, chránené druhy, chránené územia obnoviteľné zdroje energie <u>Praktické aktivity:</u> Praktická aktivita 1 A/ Rast a rozmnožovanie huby- plesne hlavičkatej B/ Rozmnožovanie huby kvasinky C/ Rast stonky rastlín D/ Dráždivosť rastlín Praktická aktivita 2 Životné procesy živočíchov A/Pohyb a dráždivosť dážďovky pri podnetoch vonkajšieho prostredia B/ Rýchlosť pohybu živočíchov Praktická aktivita 3, 4, 5 Životné procesy rastlinnej a živočíšnej bunky A/pozorovanie životných procesov rastlinnej bunky B/Pozorovanie aktívneho a pasívneho pohybu bunky C/ Dôkaz procesu dýchania v rastlinnej bunke	ENV OŽOZ OaSR FIG LUDP OaSR TPZ	zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život, argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín, určiť chránené rastliny, živočíchov a chránené územia Slovenska, analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dážďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody, zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí, vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia, navrhnuť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí. Dokáže zaznamenať výsledky pozorovania, dodržiavať zásady bezpečnosti práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.

BIOLÓGIA – 8. ročník VARIANT B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne / spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – BIOLÓGIA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierez. témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ PROCESY ORGANIZMOV 22 hodín	bunka rastlinná a živočíšna bunkové orgány a ich funkcie výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické baktérie rozkladné, kvasné, mliečne, hlúzkové výživa rastlín, fotosyntéza výživa živočíchov, trávenie, vstrebávanie dýchanie organizmov, rozklad organických látok, uvoľnenie energie vylučovanie živočíchov dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov regulácia hormonálna, nervová, delenie bunky rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov	PRI ENV OŽOZ MEDV	zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, vytvoriť pojmovú mapu vzťahov orgánových sústav živočíchov, porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu
2. DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ ORGANIZMOV 4 hodín	genetika dedičnosť, premenlivosť, potomstvo genetická informácia jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojzávitnica gén, znak, vlastnosť kópia DNA alela dominantná, recesívna bunka telová, pohlavná, oplodnená kríženie, schéma kríženia premenlivosť nededičná, dedičná šľachtenie, odroda, plemeno dedičná choroba genetické poradenstvo	PRI DEJ ENV MUKV OaSR EUDP	lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, opísať stavbu chromozómu, monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, vysvetliť príčinu tvorby kópie nukleovej kyseliny a význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek, schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, zhodnotiť význam dedičnosti a premenlivosti, zdôvodniť podstatu šľachtenia, diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky.
3. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ORGANIZMOV A ČLOVEKA 7 hodín	životné prostredie zložky životného prostredia človeka ekológia, environmentalistika podmienky života priemysel, doprava, energetika, poľnohospodárstvo znečistenie vzduchu, vody, pôdy globálne environmentálne problémy	ENV OŽOZ OaSR FIG EUDP	zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život,

	<p>odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody, chránené druhy, chránené územia obnoviteľné zdroje energie</p> <p><u>Praktické aktivity:</u> Praktická aktivita 1 A/ Rast a rozmnožovanie huby- plesne hlavičkatej B/ Rozmnožovanie huby kvasinky C/ Rast stonky rastlín D/ Dráždivosť rastlín Praktická aktivita 2 Životné procesy živočíchov A/Pohyb a dráždivosť dažďovky pri podnetoch vonkajšieho prostredia B/ Rýchlosť pohybu živočíchov Praktická aktivita 3, 4, 5 Životné procesy rastlinnej a živočíšnej bunky A/pozorovanie životných procesov rastlinnej bunky B/Pozorovanie aktívneho a pasívneho pohybu bunky C/ Dôkaz procesu dýchania v rastlinnej bunke</p>	<p>OaSR</p> <p>TPZ</p>	<p>argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín, určiť chránené rastliny, živočíchy a chránené územia Slovenska, analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody, zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí, vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia, navrhnúť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí.</p> <p>Dokáže zaznamenať výsledky pozorovania, dodržiavať zásady bezpečnosti práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.</p>
--	--	--------------------------------------	---

Finančná gramotnosť

8 – Životné prostredie organizmov a človeka – 3111, 3211, 3322

BIOLÓGIA – 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 9. ročník – BIOLÓGIA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. NEŽIVÁ PRÍRODA A JEJ POZNÁVANIE 20 hodín	neživá a živá príroda nerastné suroviny, rudy, nerudy zemská kôra pevninská a oceánska, zemský plášť, zemské jadro minerál, hornina kryštál, kryštalizácia vlastností minerálov, tvrdosť, hustota, farba, lesk chránené minerály horniny vyvreté, usadené, premenené geologické procesy vnútorné, vonkajšie zdroje energie geologických procesov činnosť magmatická, sopečná, zemetrasenie, premena hornín zvetrávanie mechanické, chemické geologické činitele, činnosť rušivá, tvorivá rozrušovanie, prenášanie, usadzovanie, spevňovanie kras, krasové útvary povrchové, podzemné	ENV OŽOZ OaSR FIG LUDP OaSR TPZ	vysvetliť závislosť organizmov od neživej prírody a vplyv organizmov na neživú prírodu na príkladoch, diskutovať o význame nerastných surovín pre život človeka, vytvoriť model stavby zemského telesa, porovnať sféry zemského telesa podľa zloženia a významu, pozorovaním zistiť odlišnosti medzi minerálmi a horninami, identifikovať vybrané minerály a horniny, zdokumentovať výskyt minerálov alebo hornín v okolí školy, bydliska, navrhnúť spôsob na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, zrealizovať pozorovanie alebo pokus na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, vyhodnotiť pozorovanie alebo pokus na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, vyhľadať informácie o praktickom využití minerálov a hornín a ich výskyt na Slovensku, kategorizovať horniny podľa znakov, zdôvodniť vplyv geologických procesov na tvary zemského povrchu, na život organizmov, zdokumentovať katastrofické geologické procesy vo svete i na Slovensku a ich následky, navrhnúť projekt na poznávanie zaujímavostí neživej prírody na území Slovenska, vysvetliť vznik a výskyt krasu a krasových útvarov.
2. DEJINY ZEME 5 hodín	vek hornín, pomerný, skutočný skameneliny, vedúce skameneliny geologické éry vývoj života, zmena zemskej kôry, klimatické zmeny		modelovať proces vzniku skameneliny, usporiadať skameneliny na ukážke podľa geologických ér, zhodnotiť významné geologické procesy, ktoré prebiehali v jednotlivých geologických érach, zostaviť tabuľku jednotlivých etáp vývoja prírody Slovenska s významnými geologickými procesmi a organizmami z konkrétneho obdobia, zistiť informácie o vývoji prírody svojho okolia.
3.EKOLOGICKÉ PODMIENKY ŽIVOTA 8 hodín	druh, prostredie, biotop biogénne prvky, faktory abiotické, biotické prispôsobivosť, znášateľnosť jedinec, populácia vlastnosti populácie spoločenstvo, druhová rozmanitosť, štruktúra spoločenstva producent, konzument, reducent		demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov prostrediu, porovnať rozsah nárokov organizmov na faktory prostredia na príkladoch, identifikovať vonkajšie a vnútorné vzťahy populácií na príklade, vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov medzi populáciami, zhotoviť jednoduchú koláž ľubovoľného spoločenstva, zdokumentovať výskyt spoločenstiev rastlín a živočíchov v

	<p>ekosystém prírodný, umelý potravová sieť, pyramída rovnováha biologická, ekologická ekologické hospodárenie</p> <p><u>Praktické aktivity:</u> Praktická aktivita1 A/Rozlišovanie a poznávanie minerálov a hornín B/Pozorovanie stavby a vlastností minerálov a hornín Praktická aktivita2 A/ pozorovanie vyvretých a premenených hornín B/Poznávanie usadených hornín Praktická aktivita3 Poznávanie neživej prírody v okolí</p>	<p>okolí školy alebo bydliska, analyzovať umelý a prírodný ekosystém z hľadiska druhovej rozmanitosti, zhodnotiť dôsledky narušenia biologickej rovnováhy, vytvoriť pojmovú mapu vzťahov a závislostí zložiek ekosystému, zdôvodniť výhody ekologického hospodárenia v krajine.</p> <p>Dokáže zaznamenať výsledky pozorovania, dodržiavať zásady bezpečnosti práce. Osvojuje si manuálne zručnosti s materiálom a pomôckami pri realizácii p. aktivity.</p>
--	--	---

Finančná gramotnosť

9 – Ekologické podmienky života – 3122, 3311, 3312

FYZIKA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A PRÍRODA
Názov predmetu:	FYZIKA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Fyzika VARIANT A	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	2	1	2	1	6
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	1	1
Spolu	0	2	1	2	2	7

VARIANT B

Fyzika VARIANT B	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	2	1	2	1	6
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	2	1	2	1	6

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet FYZIKA zasahuje do vzdelávacej oblasti ČLOVEK A PRÍRODA. Svojim charakterom umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných javov, a tým si uvedomovať i užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote. Predmet FYZIKA pomáha žiakom k porozumeniu zákonom prírody. Snaží sa ukazovať využitie týchto zákonov v praktickom živote.

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov. Aj keď má učiteľ možnosť prispôbiť si obsah výučby vlastným predstavám, túto koncepciu myšlienku by mal zachovať.

Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje vo forme tabuliek a grafov. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy.

Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- aplikujú empirické metódy práce – pozorovanie, experimentovanie, meranie a spracovanie nameraných hodnôt fyzikálnych veličín pri skúmaní fyzikálnych javov,
- vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení,
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- komunikujú verbálnou aj písomnou formou, ovládajú symbolickú, tabelárnu, grafickú komunikáciu,
- aplikujú pri riešení fyzikálnych úloh a problémov znalosť fyzikálnych pojmov, zákonov, faktov, nadobudnutý matematický aparát aj odborné informácie získané z rôznych vhodných informačných zdrojov,
- rozlišujú spoľahlivé informácie od nespoľahlivých – kriticky myslia,
- riešia problémy, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných, prípadne humanitných predmetov,
- rozumejú historickému vývoju poznania vo fyzike ako vede a vplyvu technického vývoja na rozvoj poznania a spoločnosti,
- posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,
- pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky,
- získajú záujem o prírodu a svet techniky,
- nadobudnú otvorenosť k novým objavom vo fyzike a technike,
- získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet FYZIKA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- základné podmienky života

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobný rozvoj

Ochrana života a zdravia

- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

Dopravná výchova

- vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Mediálna výchova

- tvorba mediálnych informácií
- využitie PC pri interpretácii a zobrazení výsledkov experimentu

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkam

- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete FYZIKA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Poznaním základných fyzikálnych zákonov, dochádza k vytvoreniu si pozitívnych postojov k okoliu svetu. Uvedomuje si, že človek je súčasťou sveta vedie k úcte všetkého živého i neživého na Zemi. Prehlbovaním vedomostí a samostatným získavaním informácií v oblasti ekológie, palív, získavanie energie a ochrany životného prostredia vedieme žiakov k utváraniu pozitívnych postojov k okolitému svetu a úcte k životnému prostrediu.

S využitím mezipredmetových vzťahov z oblasti zemepisu a prírodopisu metódou vytvárania prezentácií k ekologickým globálnym a lokálnym problémom upevňujeme ekologické myslenie, kladný vzťah k životnému prostrediu a základne vedomosti globálnych problémov ľudstva.

V priebehu výuky sa upozorňuje na vplyv vzdelávania na kultúru života, ako životného štýlu. Súčasťou modernej kultúrnej spoločnosti sú ľudia vzdelaní, mimo iného tiež v oblasti vedy.

Kompetencie sociálne a personálne

Uskutočňovaním experimentov v malých skupinách pod vedením vyučujúceho učíme žiakov spolupráci v kolektíve a tímovej práci.

Dodržiavaním zásad bezpečnosti práce a praktické ukážky prvej pomoci pri zásahu nebezpečnými alebo zdraviu škodlivými látkami vedieme žiakov k zodpovednosti za svoje zdravie a život.

Kompetencie komunikatívne

Písomnými zápsmi z rozsiahlejších experimentov a laboratórnych cvičení s využitím informačných a komunikačných technológií rozvíjame u žiakov schopnosť vhodne a efektívne prezentovať výsledky svojej práce.

Využitím základnej odbornej slovnej zásoby v anglickom jazyku sa prehlbujú vedomosti a využitie anglického jazyka v praktickom živote.

Kompetencie pracovné

Pomocou práce na experimentoch utužujeme u žiakov pracovné návyky a rozvíjame vnímanie potreby dodržiavať pravidlá a disciplínu hlavne v miestach, kde je zvýšené riziko úrazu, akým je odborná učebňa fyziky.

Diskusiou nad obnoviteľnosti zdrojov surovín a energií vychovávame žiakov k šetrnosti pri hospodárení s prírodnými zdrojmi.

Pri fyzikálnych pokusoch v skupinách sa žiaci vedú k základným pravidlám pracovnej hygieny.

Pri nepochopení daného učiva či pokusu, sú žiaci vedení k požiadaniu o pomoc o pochopenie. Táto pomoc sa rieši tak, že žiaci, ktorí rozumejú problému môžu pomôcť a nepochopenú látku vysvetliť.

Kompetencie k riešeniu problémov

Uplatňovaním deduktívnej metódy vedieme žiakov ku správne pochopeniu problémov a k hľadaniu efektívnych riešení.

Kompetencie k učeniu

Pri vyhľadávaní potrebných teoretických informácií vedieme žiakov k samostatnosti a tým rozvíjame ich schopnosť vstrebávať potrebné informácie a zvažovať ich dôležitosť a učíme ich pracovať s odbornou literatúrou.

Pri práci s informáciami vedieme žiakov ku správne používaniu odborných termínov.

Uplatnením deduktívnych metód rozvíjame logické myslenie žiakov a ich schopnosť používať získané vedomosti a schopnosti v praxi.

Pri vyučovaní FYZIKY využívame výpočtovú techniku a internet.

4. Stratégia vyučovania

Kombinovaná, praktická, problémová, expozičná

6. Učebné zdroje

- Internet
- Encyklopédie
- Učebnice fyziky
- MFCH tabuľky
- DVD Bol raz jeden vynálezca
- Didaktické portály

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení v zmysle metodického pokynu č. 22/2011. na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení výsledkov sa v súlade s požiadavkami obsahových a výkonových štandardov hodnotia:

- výsledky písomných prác po jednotlivých tematických celkoch (zameraných na splnenie výkonových štandardov, teóriu a v hlavnej miere praktickú aplikáciu poznatkov
- výsledky menších kontrolných prác „päťminútovek“
- výsledky ústneho skúšania
- zapojenie a umiestnenie v súťažiach
- príprava a prezentácia projektov a praktických cvičení
- záujem o problematiku, aktivita na hodine, domáca príprava

Na klasifikáciu písomných prác sa používa bodovacia stupnica:

100% - 90%	Výborný
89% - 75%	Chválitebný
74% - 50%	Dobry
49% - 30%	Dostatočný
29% - 0%	Nedostatočný

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPpP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV	– Environmentálna výchova
MEDV	– Mediálna výchova
MULV	– Multikultúrna výchova
DOPV	– Dopravná výchova
OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
FIG	– Finančná gramotnosť
VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ĽUDP	– Ľudské práva
REG	– Regionálna výchova

FYZIKA 6. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (2 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – FYZIKA – 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, Prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. SKÚMANIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN, PLYNOV A TUHÝCH LÁTOK A TELIES</p> <p>33 hodín</p>	<p>VLASTNOSTI KVAPALÍN A PLYNOV Vlastnosti vody (nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť). Účinky pôsobenia vonkajšej sily na hladinu kvapaliny v uzavretej nádobe, Pascalov zákon. Využitie vlastností kvapalín (napr. v brzdovom systéme áut) Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom, kalibrácia objem, značka V, jednotky objemu ml, l Vlastnosti plynov (stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínavosť, deliteľnosť). Využitie vlastností vzduchu (napr. ako náplň do pneumatík). Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov. Merateľné a nemerateľné vlastnosti tekutín. Fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka fyzikálnej veličiny, značka jednotky.</p> <p>VLASTNOSTI TUHÝCH LÁTOK A TELIES Látka a teleso, vlastnosti tuhých látok a telies: krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. Meranie hmotnosti tuhých, kvapalných a plynných telies. Hmotnosť, značka m, jednotky hmotnosti g, kg, t. Odhad dĺžky, meradlo, stupnica meradla (najmenší dielik, rozsah). Dĺžka, značka d, jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km. Objem tuhých telies, jednotky objemu cm^3, dm^3, m^3, určenie objemu pravidelných telies (kocka, kváder) výpočtom, určenie objemu nepravidelných telies pomocou odmerného valca. Rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies.</p>	<p>MAT</p> <p>TPZ</p> <p>DOPV</p> <p>OZOŽ</p>	<p>opísať pozorované javy pri skúmaní vlastností látok a telies, overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies, porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies odmerať hmotnosť, dĺžku, objem telesa vhodne vybraným meradlom, spresňovať merania opakovaním merania a vypočítaním priemeru z nameraných hodnôt, zaznamenať namerané údaje správnym zápisom, prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, rozlíšiť pojmy fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka, značka jednotky, zostrojiť graf lineárnej závislosti a zistiť hodnoty z grafu, použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu rozlíšiť termíny látka a teleso, porovnať a určiť spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies, vytvoriť a prezentovať projekt primeraný obsahu vyučovania.</p>
<p>2.</p>	<p>Meranie objemu V a hmotnosti m telies plávajúcich,</p>	<p>CHEM</p>	<p>postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému vyslovenie</p>

<p>SPRÁVANIE TELIES V KVAPALINÁCH A PLYNOCH</p> <p>33 hodín</p>	<p>vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode Určenie podielu m/V. Hustota, značka ρ, jednotka hustoty g/cm^3, vzťah $\rho = m / V$ Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky. Hustota kvapalín</p> <p>Vzťah medzi V a m telies zhotovených z rovnakej látky. Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu. Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín.</p> <p>Meranie vytlačeného V vody plávajúcimi a potápajúcimi sa telesami. Porovnanie m telies plávajúcich v kvapaline s m vytlačenej kvapaliny. Porovnanie m potápajúcich sa telies s m vytlačenej kvapaliny. Vplyv teploty na hustotu. Správanie sa telies (bubliniek) vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch. Hustota plynov</p>	<p>GEO</p> <p>OaSR</p> <p>ENV</p>	<p>hypotézy – realizácia pokusov a meraní - spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, určiť hustotu tuhých telies a kvapalín z nameraných hodnôt ich hmotnosti a objemu</p> <p>zostrojíte graf závislosti hmotnosti od objemu pre telesá z homogénnej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačeného objemu kvapaliny sú rovnaké prakticky určiť hustotu malých telies pracovať s tabuľkami MFCHT identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hustoty vysvetliť vybrané javysprávania sa telies v kvapalinách a plynach z bežného života pomocou hustoty získať informácie k tvorbe projektu tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu podieľať sa na práci v tíme prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede v rámci hodnôt. projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť</p>
--	---	--	--

PROJEKT: Tvorivé rozvinutie vedomosti o vlastnostiach tekutín. (Např. navrhnúť zariadenie, v ktorom možno dať do pohybu tekutiny horizontálnym aj vertikálnym smerom).

AKTIVITA: odhad a meranie dĺžky väčších vzdialeností, voľba vlastnej jednotky. (Např. vlastný krok ako jednotka, zmeranie dĺžky kroku, zostrojenie grafu závislosti medzi počtom krokov a dĺžkou.)

PROJEKT: Zostrojenie technického zariadenia, ktoré funguje na princípe nadľahčovania telesa vo vode alebo vo vzduchu (např. ponorka, model meteorologického balóna). Skúmanie vplyvu teploty na zmenu hustoty látky.

RIEŠENIE PROBLÉMOV: Identifikácia neznámych látok pomocou určenia ich hustoty, práca s tabuľkami.

AKTIVITA: Skúmanie vplyvu teploty na zmenu hustoty látky (např. pokusy s balónikmi naplnenými vodou rôznej teploty ponorenými do akvária s vodou).

FYZIKA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

**iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – FYZIKA – 1 hodiny týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc z iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, Prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. TEPLOTA SKÚMANIE SKUPENSKÝCH PREMIEN LÁTOK 26 hodín	meranie teploty, modelovanie zostrojenia Celsiovhovho teplomera, kalibrácia teplomera teplota, značka t , jednotka teploty $^{\circ}\text{C}$ meranie času, meranie teploty v priebehu času, graf závislosti teploty od času, využitie PC pri zostrojovaní grafov čas, značka t , jednotky času s, min, h premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, vlhkomer var, teplota varu, graf závislosti teploty od času pri vare vody, tlak vzduchu a teplota varu premena vodnej pary na vodu, kondenzácia, teplota rosného bodu destilácia, modelovanie dažďa premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia pre kryštalické a amorfné látky, graf závislosti teploty od času pri topení a tuhnutí meteorologické pozorovania	MAT INF BIO ENV TPZ MEDV	opísať pozorované javy pri skúmaní premenlivosti skupenstva látok, navrhnúť k meraniam tabuľku, zaznamenať časový priebeh teploty pri premenách skupenstva látok do tabuľky a grafu, analyzovať záznamy z meraní, objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu), objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu, modelovať experimentom zostrojenie teplomera, vznik dažďa, vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách, zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania, prezentovať výsledky aktivít pred spolužiakmi.
2. TEPLLO 40 hodín	historické aspekty chápania pojmu teplo, staršia jednotka tepla cal teplo a pohyb častíc látky, teplota šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením tepelné vodiče a tepelné izolanty odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter výsledná teplota pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou výsledná teplota pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode, rozdiel dvoch teplôt (Δt) tepelná rovnováha hmotnostná tepelná kapacita, značka c , jednotka J/kg o C teplo, značka Q , jednotka tepla J, vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ teplo a premeny skupenstva energetická hodnota potravín	MAT INF CHEM ENV	opísať historický prístup k chápaniu pojmu teplo, overiť experimentom fyzikálnu vlastnosť látok – tepelná vodivosť, opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením, opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi, dodržať podmienky experimentu, odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, overiť experimentom odovzdávanie tepla kovmi vode, objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla, vyhľadať hodnoty hmotnostnej tepelnej kapacity látok v tabuľkách,

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, Prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
			riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla, overiť postup stanovenia energetickej hodnoty potravín (napríklad spaľovaním), získať informácie o energetickej hodnote potravín, posúdiť negatívne vplyvy spaľovacích motorov na životné

FYZIKA 8. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – FYZIKA – 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SVETLO 24 hodín	svetelná energia a jej premena na teplo, výpočet tepla svetelný lúč, rovnobežné a rozbiehavé svetelné lúče zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroj svetla dôkazy priamočiareho šírenia svetla odrazené, prepustené a absorbované svetlo, rozklad svetla, farby spektra absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby, svetlo a fotosyntéza skladanie farebných svetelných lúčov odraz svetla, zákon odrazu lom svetla, vznik dúhy zobrazovanie šošovkami optické prístroje – lupa, fotoaparát chyby oka, okuliare svetelné znečistenie	OaSR ENV DOPV TPZ OZOŽ	dokázať experimentom premenu svetla na teplo, navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla, porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka, navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenia sa svetla, opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov, opísať skladanie farieb, navrhnuť experiment na dokaz platnosti zákona odrazu svetla, navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla, znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojku a rozptylkou, vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka, určiť aplikácie základných zákonov optiky v technickej praxi, tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecniť závery, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.
2. SILA A POHYB 26 hodín	vzájomné pôsobenie telies, sila, značka F, jednotka sily N gravitačná sila, značka F_g , vzťah na výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu $F_g = g \cdot m$, gravitačné zrýchlenie, značka g, gravitačné pole meranie sily, silomer, kalibrácia silomera, chyba merania skladanie síl, rovnováha síl, otáčavé účinky sily	MAT INF BIO ENV TPZ MEDV OaSR ENV	vysvetliť silu ako mieru vzájomného pôsobenia telies, odmerať silu vhodne vybraným silomerom, určiť jeho rozsah a chybu merania, znázorniť sily v konkrétnej situácii a určiť telesá, na ktoré tieto sily pôsobia, skladať sily pôsobiace na teleso v jednej priamke,

	<p>ťažisko telesa a jeho určenie tlaková sila, tlak, značka p, jednotky tlaku Pa, hPa, kPa, MPa, vzťah $p = F / S$ hydrostatický tlak, značka p_h, vzťah $p_h = h \cdot \rho_k \cdot g$ atmosférický tlak, barometer, normálny atmosférický tlak trenie, trecia sila, meranie veľkosti trecej sily pohyb telesa, pohyb rovnomerný a nerovnomerný rýchlosť rovnomerného pohybu, značka v, jednotky rýchlosti m/s, km/h, km/s; vzťah $v = s / t$, priemerná rýchlosť vp dráha rovnomerného pohybu, značka s, vzťah $s = v \cdot t$ grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase mechanická práca, značka W, jednotka práce J, vzťah $W = F \cdot s$ výkon, značka P, jednotky výkonu W, kW, MW</p>		<p>objaviť praktickou činnosťou rovnováhu na páke, určiť ťažisko vybraných telies a chápať jeho význam, rozlíšiť termíny tlaková sila a tlak, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hydrostatického tlaku, analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia, zmerať silomerom veľkosť trecej sily vo vybraných situáciách, zostrojiť graf závislosti dráhy od času pre rovnomerný pohyb, zostrojiť graf závislosti rýchlosti od času pre rovnomerný pohyb, zistiť hodnoty (rýchlosť, čas, dráha) z grafu, interpretovať grafické závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rôzne pohyby, riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný pohyb, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet mechanickej práce.</p>
<p>3. PRÁCA A ENERGIA</p> <p>16 hodín</p>	<p>vysvetliť na príkladoch vzťah medzi mechanicou prácou a teplom, medzi mechanicou prácou a polohovou alebo pohybovou energiou telesa, vysvetliť na jednoduchých príkladoch vzájomnú premenu foriem energie a zákon zachovania energie, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.</p>	<p>MAT INF BIO</p> <p>ENV TPZ MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>ENV</p>	<p>pohybová energia telesa, značka E_k, jednotky pohybovej energie J, kJ, MJ polohová energia telesa, značka E_p, jednotky polohovej energie J, kJ, MJ, vzťah $E_p = m \cdot g \cdot h$ vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie energia v prírode</p>

FYZIKA 9. ročník **VARIANT A**

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / spolu 66 hodín ročne (1 iŠVP, 1 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – FYZIKA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD 50 hodín	magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, neutrón, elektrón zelektřizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, μ A meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon $I = U / R$, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky elektrického odporu Ω , k Ω , M Ω meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického napätia	GEO MAT BIO TPZ OZOŽ ENV OaSR MEDV	zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu, zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, zapojiť elektrický obvod podľa schémy. vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, zostrojiť z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona, navrhnuť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a poznať ich praktické využitie, navrhnuť a zrealizovať experiment na dôkaz magnetického poľa v okolí vodiča (cievky) s prúdom, poznať využitie tohto javu, vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynch, poznať praktické využitie tohto vedenia, rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými

	vedenie elektrického prúdu v plynch bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny		spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky.
2. PRAKTICKÉ CVIČENIA ZAMERANÉ NA FYZIKÁLNE MERANIE 10 hodín	Fyzikálne meranie. Meracie senzory. Chyby merania. Grafické spracovanie údajov.	MAT TPZ	riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi
3. ENERGIA A UDRŽATELNÝ ROZVOJ - FIG 6 hodín	Energia. Zdroje energie. Spotreba energie.	ENV OZOŽ FIG	zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie

FYZIKA 9. ročník VARIANT B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – FYZIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD 25 hodín	magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, neutrón, elektrón zelektrizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, μ A meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon $I = U / R$, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky	GEO MAT BIO TPZ OZOŽ ENV OaSR MEDV	zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu, zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, zapojiť elektrický obvod podľa schémy. vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, zostrojil z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona,

	<p>elektrického odporu Ω, $k\Omega$, $M\Omega$ meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického napätia vedenie elektrického prúdu v plynoch bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny</p>		<p>navrhnuť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a pozná ich praktické využitie, navrhnuť a zrealizovať experiment na dôkaz magnetického poľa v okolí vodiča (cievky) s prúdom, pozná využitie tohto javu, vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynoch, pozná praktické využitie tohto vedenia, rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky.</p>
<p>2. PRAKTICKÉ CVIČENIA ZAMERANÉ NA FYZIKÁLNE MERANIE 5 hodín</p>	<p>Fyzikálne meranie. Meracie senzory. Chyby merania. Grafické spracovanie údajov.</p>	<p>MAT TPZ</p>	<p>riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi</p>
<p>3. ENERGIA A UDRŽATELNÝ ROZVOJ - FIG 3 hodiny</p>	<p>Energia. Zdroje energie. Spotreba energie.</p>	<p>ENV OZOŽ FIG</p>	<p>zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie</p>

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Predmety
Dejepis
Geografia
Občianska náuka

DEJEPIS

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť
Názov predmetu:	Dejepis
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

VARIANT A

Dejepis	5. ročník	6. ročník	7.ročník	8. ročník	9.ročník	spolu
IŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	2	6
Iškolský vzdelávací program	0	1	1	0	1	3
Spolu	1	2	2	1	3	9

VARIANT B

Dejepis	5. ročník	6. ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
IŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	2	6
Iškolský vzdelávací program	0	1	0	0	1	2
Spolu	1	2	1	1	3	8

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet DEJEPIS je súčasťou vzdelávacej oblasti ČLOVEK A SPOLOČNOŤ a naväzuje na vzdelávaciu oblasť ČLOVEK A HODNOTY. Svojim obsahom oboznamuje žiakov s významnými historickými udalosťami a osobnosťami, ktoré ovplyvnili dejiny, a tiež majú význam a vplyv na orientáciu v súčasnom živote, ďalej žiakom poskytuje schopnosť orientovať sa v hlavných obdobiach dejinného vývoja a hlavne vlastného národa. Ovplyvňuje žiakov k vytváraniu pozitívnych postojov týkajúcich sa úcty ku kultúrnemu dedičstvu, ochrany historických a kultúrnych pamiatok i k rešpektovaniu národných špecifik v súčasnom multikulturálnom svete.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej dovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasťi rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávanania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych

diverzifikovaných skupín a spoločností. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet DEJEPIS tiež integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií,
- interpretácia mediálnych informácií,
- stavba mediálnej informácie ,
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti,
- tvorba mediálnej informácie,
- práca v realizačnom tíme

Výchova demokratického občana

- občan, občianska spoločnosť a štát
- princípy demokracie ako formy vlády a spôsobu rozhodovania
- formy participácie občanov v politickom živote

Multikultúrna výchova

- etnický pôvod
- podpora multikulturality
- ľudské vzťahy
- princíp sociálneho zmieru a solidarity

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Ľudské práva

- poznanie zlatého pravidla
- rešpektovať každého ľudského jedinca

Finančná gramosnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkam
- dokazať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete DEJEPIS využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Prehľbovaním vedomostí zo života našich predkov vedieme žiakov k úcte k historickému dedičstvu i k vlastnému národu, vedieme žiakov k utváraniu pozitívneho postoja k ochrane pamiatok.

Využívame metódy skupinovej práce. Organizujeme súťaže a olympiády.

Pochopením širších súvislostí historických udalostí v európskom i celosvetovom merítku ich vedieme k poznávaniu odlišných kultúr a rešpektovaniu príslušníkov iných rás i ich odlišností.

S využitím mezipredmetových vzťahov z oblasti jazyk a jazyková komunikácia a umenie a kultúra utvárame vedomie a zmysel pre kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Pri práci v skupinách učíme žiakov k spolupráci v kolektive, zásadám tímovej práce, ovládaniu prvkov asertívneho správania, reálnemu zhodnoteniu dvojnásobných schopností, k pozitívnemu ovplyvňovaniu kvality spoločnej práce a efektívnej spolupráci so spolužiakmi, zároveň rozvíjame u žiakov systematičnosť, vytrvalosť a presnosť.

Organizovaním besied na rôzne historické témy vytvárame podmienky kladných medziľudských vzťahov.

Kompetencie komunikatívne

Prezentáciou referátov vedieme žiakov k uplatňovaniu vhodných prostriedkov komunikácie k vyjadreniu vlastných myšlienok, názorov a postojov ak ich obhajobe, k počúvaniu názorov druhých a vhodným reakciám na ne.

Vyhľadávaním informácií oboznamujeme žiakov s udalosťami nedávnej histórie a zároveň kultivujeme žiakov písomný s ústny prejav.

Ústnym a písomným vyjadrovaním vedieme žiakov k prezentácii a hodnoteniu ich práce. Využívame k tomu referáty a písomné zápisy, súťaže, olympiády a projekty.

Kompetencie pracovné

Porovnávacou metódou učíme žiakov chápať minulosť ako základ a východisko ich budúcnosti.

Pri skupinovej práci vedeme žiakov k rešpektovaniu názoru druhého a dodržiavaniu spoločnej pracovnej disciplíny.

Prácou s odbornou literatúrou, atlasom, mapou vytvárame u žiakov pracovné návyky.

Kompetencie k riešeniu problémov

Prácou v skupinách vedieme žiakov k vnímaniu problémových situácií a ich príčin v histórii a ich riešenie a aplikáciu pri zdolávaní vlastných problémov.

Vhodnou diskusiou učíme žiakov vyrovnávať sa s vlastnou záťažovou situáciou, vedieme ich ku kritickému mysleniu a konaniu dobre zvážených rozhodnutí.

Vyhľadávaním informácií v literatúre a na internete umožňujeme žiakom triediť informácie a viesť ich, aby zvažili dôležitosť a vierohodnosť informácií.

Učíme žiakov prezentovať výsledky ich práce písomnou, ústnou i multimediálnou formou s akcentom na schopnosť sebahodnotenie.

Kompetencie k učeniu

Tvorbou projektov, zapájaním sa do súťaží vedeme žiakov k orientácii a základným znalostiam z našej i svetovej histórie, k práci s odbornou literatúrou a najnovším médiami.

Vyhľadávaním potrebných informácií a ich utriedenie a použitie v praxi rozvíjame u žiakov schopnosť samostatného myslenia

Výkladom, diskusiou, formou cvičení a skupinovú prácou zoznamujeme žiakov s rôznymi metódami učenia a ich porovnávaním im pomáhame vybrať si metódu adekvátnu ich veku, nadaniu a schopnostiam.

Pri práci s informáciami vedieme žiakov k správne mu pochopeniu a používaniu odborných termínov.

Čítaním doplnkovej literatúry a poukázaním na kultúrne dedičstvo nášho národa vhodne pôsobíme na estetické čítanie žiakov .

4. Stratégia vyučovania

Motivačné metódy: rozprávanie, problém, demonštráciu

Expozičné metódy: rozprávanie, vysvetľovanie, , rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, didaktické hry, práca s textom, Experimentovanie, samostatné hľadanie, samostatné učenie pomocou IKT, diskusia, kooperatívne vyučovanie, práca vo dvojiciach,

Fixačné metódy: opakovanie, písomky, testy, domáce úlohy, kvízy

5. Učebné zdroje

- Učebnice Dejepisú pre 5.-9. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom (SPgN Bratislava,2011)
- televízia, film, populárno – vedecká a historická literatúra,
- encyklopédie, internet, historické časopisy,
- nástenné obrazy Starovek, Novovek
- dejepisný atlas
- historické mapy
- hmotné a nehmotné pramene,
- videofilm, televízia
- školská miestna kronika.
- Dejepisná čítanka (3),
- Dejepisný atlas,
- Doc. PhDr. Tkadlečková, Herta: Svet v novom storočí. Bratislava 1995, Orbis Pictus Istropolitana.
- PhDr. Kováč, Dušan, DrSc. a kol.: Slovensko v novom storočí. Bratislava 2000, Orbis Pictus Istropolitana.
- Dejepisná čítanka (4),
- Dejepisný atlas,

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR č. 22/2011.

Schopnosti a zručnosti žiaka pri praktických aktivitách budeme hodnotiť slovné s dôrazom na samostatnosť a správnosť plnených úloh, úroveň kombinovaných verbálnych, neverbálnych prejavov sa bude priebežne hodnotiť známku. Predmet bude v 1. a 2. polroku na vysvedčení hodnotený známku.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie dejepisu – vid' príloha.

Spôsoby hodnotenia

slovné hodnotenie, písomný prejav, zapojenosť do súťaží a projektov, aktivita

Formy hodnotenia

písomné práce, testy, ústna odpoveď, referáty, prezentácia vlastnej tvorby a projektov

Stupnica hodnotenia písomných prác

- 1 -- 100% - 90%
- 2 -- 89% - 75%
- 3 -- 74% - 50%
- 4 -- 49% - 30%
- 5 -- 29% - 0%

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2 MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	TPZ	– Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	EUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

DEJEPIS 5. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – DEJEPIS 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ČLOVEK V PREMENÁCH ČASU A PRIESTORU 17hodín	minulosť, prítomnosť, budúcnosť deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár desaťročie, storočie, tisícročie bydlisko, obec, región, Slovensko rodinný album, fotografia generácia, rodom historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív, školská kronika mapa vyst'ahovalectvo, prist'ahovalectvo, stretávanie kultúr základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV DOPV FIG MULV REG	Žiak vie/dokáže: použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času, zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené, preskúmať okolie svojho bydliska, rozpoznať staré od nového rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, □ zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti, rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine, rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti, pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.
2. ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA 16hodín	jazyk, písmo, kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet náboženstvo legendy, mýty, povesti, konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť, detská práca	OBN NBK OaSR GEG BIO OZOŽ FYZ MULV	Žiak vie/dokáže: rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi, prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu, identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti, pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.

Finančná gramotnosť

5	Človek v premenách času (Vyst'ahovalectvo)	3	1	2	2
5	Človek a komunikácia (Detská práca)	3	1	2	2
5	Človek a komunikácia (Druhy komunik. zdrojov)	1	4	2	2

DEJEPIS 6. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 6. ročník – DEJEPIS 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a ŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. OBRAZY PRAVEKÉHO SVETA 8 h	zberač, lovec, roľník kameň, meď, bronz, železo, oppidum	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV DOPV REG VMR	Žiak vie/dokáže: rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov, porovnať výhody a nevýhody kamenných a kovových nástrojov, resp. zbraní, zdôvodniť oddelenie remeselníkov od roľníkov, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
2. OBRAZY STAROVEKÉHO SVETA 33 h	riečne civilizácie, del'ba práce, mestský štát polis, aténska demokracia, olympijské hry, republika, cisárstvo, Limes Romanus, judaizmus, kresťanstvo, Biblia, islam, Korán	NBK GEG BIO OZOŽ MULV OaSR	Žiak vie/dokáže: odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov, rozlíšiť jednotlivé vrstvy spoločnosti v mestskom štáte, identifikovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes, určiť hlavné znaky aténskej demokracie, vymedziť hlavné znaky rímskej republiky, zdôvodniť premenu rímskej republiky na ríšu, rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž Dunaja, zhromaždiť informácie o prítomnosti Rimanov na našom území, zhrnúť príčiny zániku Rímskej ríše, zhodnotiť prínos antickej kultúry pre našu prítomnosť, zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
3. OBRAZY STREDOVEKÉHO SVETA 25 h	kráľ, léno, vazal, lénny systém, šľachta, duchovenstvo poddaní, mestské obyvateľstvo hrad, dedina, mesto, kláštor, univerzita	GEG OBN OaSR MULV REG	Žiak vie/dokáže: objasniť fungovanie stredovekej spoločnosti na základe vazalských vzťahov, identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti, vysvetliť fungovanie stredovekého mesta, zdôvodniť význam kláštora pre hospodárstvo a kultúru, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Dotácia ŠkVP
1 ŠkVP/ 33 hod.

Obsahový štandard	Metódy a formy
1.História a pravek / 1 h./ Život v kamennej dobe – lovci a zberači / 2 h./ Kamenná doba – pastieri a roľníci / 2 h./	Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Práca s literárnymi prameňmi Práca s dejepisnou mapou Práca s interaktívnou tabuľou
2.Človek objavuje meď a železo / 2 h./ Človek využíva železo / 2 h./ Civilizácie starého Orientu / 2 h./ Grécko bájí a povestí / 1 h./ Dávnoveké Grécko / 2 h./ Klasické Grécko / 1 h./ Macedónia a helenistický svet / 2 h./ Kráľovská doba / 1 h./ Rímska republika / 1 h./ Rímske cisárstvo / 1 h./ Kresťanstvo v Rímskej ríši / 1 h./	Práca s dejepisnou mapou Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Pracovný list Práca s literárnymi prameňmi Práca s interaktívnou tabuľou
3.Korene stredoveku / 1 h./ Ľudia v pohybe/ 1 h./ Tri ríše raného stredoveku / 2 h./ Feudalizmus / 1 h./ Kresťanstvo si získalo Európu / 1 h./ Ako sa žilo v stredoveku / 1 h./ Rytmus života / 1 h./ Kultúra, veda a umenie v stredoveku / 2 h./ Nové mocné kráľovstvá stredoveku / 2 h./	Práca s dejepisnou mapou Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Pracovný list Práca s literárnymi prameňmi Práca s interaktívnou tabuľou

Finančná gramotnosť

6	Obrazy pravekého sveta	2	1	2	1
---	------------------------	---	---	---	---

DEJEPIS 7. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (1 ŠVP, 1 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – DEJEPIS 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PREDKOVIA SLOVÁKOV V KARPATSKEJ KOTLINE 10 hodín	Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša Veľká Morava byzantská misia	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV REG VMR	Žiak vie/dokáže: rozlíšiť kľúčové udalosti z obdobia Veľkej Moravy, rozpoznať kultúrny odkaz Veľkej Moravy, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia,
2. SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE 18 hodín	Uhorsko dynastie kolonizácia banské mestá	NBK GEG BIO OZOŽ MULV OaSR	Žiak vie/dokáže: rozlíšiť kľúčové udalosti stredovekého Uhorska, rozpoznať mnohonárodnostný charakter Uhorska, zdôvodniť politický a hospodársky rozmach Uhorska, vytvoriť turistického sprievodcu po bankých mestách, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
3. OBRAZY NOVOVEKÉHO SVETA 16 hodín	mešťan, humanizmus a renesancia kolónie, kolonializmus remeselník, cech, manufaktúra reformácia, protestant, katolík	GEG OBN OaSR MULV REG	Žiak vie/dokáže: rozpoznať dôsledky vynálezu kníhtlače na človeka a spoločnosť, vymedziť hlavné príčiny a dôsledky zámorských objavov, porovnať proces výroby v cechu a manufaktúre, zovšeobecniť hlavné myšlienky reformácie, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
4. HABSBURSKÁ MONARCHIA NA PRAHU NOVOVEKU 15 hodín	Moháč, Turci Bratislava Habsburgovci protireformácia	NBK GEG BIO OZOŽ MULV OaSR	Žiak vie / dokáže: rozpoznať hlavné zmeny v Uhorsku po roku 1526, vystihnúť spoločné znaky protihabsburských povstaní v Uhorsku, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Dotácia ŠkVP
1 ŠkVP/ 33 hod.

Obsahový štandard	Metódy a formy
1.Život našich predkov / 1 h./ Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava / 2 h./ Misionári Konstantin a Metod / 1 h./ Kultúrny prínos Veľkej Moravy / 2 h./	Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Práca s literárnymi prameňmi Práca s dejepisnou mapou Práca s interaktívnou tabuľou
2.Kráľovstvo svätého Štefana / 1 h./ Nitrianske údelné vojvodstvo / 1 h./ Ústupčivý panovník / 1 h./ Tatársky vpád / 2 h./ Pán Váhu a Tatier / 1 h./ Zlatá baňa Uhorska / 1 h./ Prvý cisár na uhorskom tróne / 1 h./ Kráľ s havranom v erbe / 2 h./	Práca s dejepisnou mapou Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Pracovný list Práca s literárnymi prameňmi Práca s interaktívnou tabuľou
3.Talianske mestské štáty / 1 h./ Európa humanistov – filozofov a vedcov / 2 h./ Európa si podmaňuje svet / 1 h./ Objavitelia a objavovaní / 2 h./ Reformách a katolícka reforma / 1 h./ Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov / 1 h./ Vek rozumu - osvietenstvo / 1 h./	Práca s dejepisnou mapou Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Pracovný list Práca s literárnymi prameňmi Práca s interaktívnou tabuľou
4.Moháčska katastrofa / 1 h./ Na hranici s Osmanskou ríšou / 1 h./ Šírenie reformácie v Uhorsku / 1 h./ Bratislava – hlavné mesto Uhorska / 1 h./ Osvietená panovníčka / 2 h./ Reformátor na tróne / 1 h./ Epocha osvietených vzdelancov / 1 h./	Práca s dejepisnou mapou Práca s dejepisnou čítankou Upevňovanie učiva Projekt Pracovný list Práca s literárnymi prameňmi Práca s interaktívnou tabuľou

Finančná gramotnosť

7	Slováci v Uhorskom kráľovstve	3	1	2	2
---	-------------------------------	---	---	---	---

DEJEPIS 7. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – DEJEPIS 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PREDKOVIA SLOVÁKOV V KARPATSKEJ KOTLINE 10 hodín	Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša Veľká Morava byzantská misia	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV REG VMR	Žiak vie/dokáže: rozlíšiť kľúčové udalosti z obdobia Veľkej Moravy, rozpoznať kultúrny odkaz Veľkej Moravy, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia,
2. SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE 18 hodín	Uhorsko dynastie kolonizácia banské mestá	NBK GEG BIO OZOŽ MULV OaSR	Žiak vie/dokáže: rozlíšiť kľúčové udalosti stredovekého Uhorska, rozpoznať mnohonárodnostný charakter Uhorska, zdôvodniť politický a hospodársky rozmach Uhorska, vytvoriť turistického sprievodcu po bankých mestách, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
3. OBRAZY NOVOVEKÉHO SVETA 16 hodín	mešťan, humanizmus a renesancia kolónie, kolonializmus remeselník, cech, manufaktúra reformácia, protestant, katolíci	GEG OBN OaSR MULV REG	Žiak vie/dokáže: rozpoznať dôsledky vynálezu kníhtlače na človeka a spoločnosť, vymedziť hlavné príčiny a dôsledky zámorských objavov, porovnať proces výroby v cechu a manufaktúre, zovšeobecniť hlavné myšlienky reformácie, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
4. HABSBURSKÁ MONARCHIA NA PRAHU NOVOVEKU 15 hodín	Moháč, Turci Bratislava Habsburgovci protireformácia	NBK GEG BIO OZOŽ MULV OaSR	Žiak vie / dokáže: rozpoznať hlavné zmeny v Uhorsku po roku 1526, vystihnúť spoločné znaky protihabsburských povstaní v Uhorsku, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

DEJEPIS 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne / spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – DEJEPIS 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania vo 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZROD MODERNEJ DOBY 17 hodín	Osvietenstvo Veľká francúzska revolúcia Priemyselná revolúcia Továreň, podnikateľ, robotník Národný štát, nacionalizmus militarizácia	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV REG VMR	Žiak vie/dokáže: -zhrnúť základné myšlienky osvietenstva, -rozpoznať viedenský kongres ako medzník vo vývoji európskych dejín, - porovnať proces výroby v cechu, manufaktúre a továrni, -vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie, -zdôvodniť vplyv zjednotených štátov na mocenské pomery v Európe, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
2. MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD 16 hodín	Tereziánske a jozefínske reformy Spisovný jazyk Revolučný rok 1848/49 Slovenská národná rada Matica slovenská Rakúsko-uhorské vyrovnanie Modernizácia, industrializácia maďarizácia	SJL GEG NBK OZOŽ MULV OaSR REG	Žiak vie/dokáže: -zhodnotiť význam osvietenských reforiem, - rozpoznať ciele slovenského národného hnutia, -vystihnúť, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v postavení Slovákov po revolúcii, -určiť príčiny a dôsledky vystaňovalectva z Rakúsko-Uhorska, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Finančná gramotnosť

8	Zrod modernej doby (Priemys. revolúcia – továreň, podnikateľ, robotník)	2	1	2	2
8		2	4	2	1
8		3	1	2	1

DEJEPIS 9. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ spolu 99 h ročne (2 iŠVP, 1 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – DEJEPIS 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. OBRAZY PRVEJ SVETOVEJ VOJNY 6hodín	Dohoda, Trojspolok Front, zázemie Československé légie Parížska mierová konferencia Nástupnícke štáty po prvej svetovej vojne Československá republika	OBN GEG NBK SJL OaSR MULV ENV REG VMR	Žiak vie/dokáže: -porovnať ciele štátov Dohody a Trojspolku, -rozpoznať útrapy ľudí na fronte a v zázemí počas prvej svetovej vojny, -identifikovať ciele domáceho a zahraničného odboja, -zdokumentovať pomocou mapy zmeny po zániku Rakúsko-Uhorska, -vyhľadať svedectvá týkajúce sa prvej svetovej vojny, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
2. EURÓPA V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ 9hodín	Parlamentná demokracia komunizmus, fašizmus, nacizmus	SJL GEG NBK OZOŽ MULV OaSR REG LP	Žiak vie/dokáže: -objasniť základné znaky parlamentnej demokracie, -rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu, -rekonštruovať každodenný život v diktatúrach, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
3. ČESKOSLOVENSKO V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (1918-1939) 10h	Česi, Slováci Národnostné menšiny Kultúra, spolky, školstvo Centralizmus, autonómia	REG OaSR SJL	Žiak vie/dokáže: -identifikovať politický systém ČSR, -rozpoznať mnohonárodnostný charakter ČSR, -porovnať hospodársku situáciu Čechov a na Slovensku, -rozpoznať dôsledky rozbitia ČSR, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
4. OBRAZY DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY 10h	Fašistická os Protihitlerovská koalícia Totálna vojna Protifašistický odboj Holokaust Koncentračné tábory	NBK OaSR MULV GEG OBN LP	Žiak vie/dokáže: -vymedziť kľúčové medzníky druhej svetovej vojny, -vyhľadať svedectvá o útrapách ľudí na fronte a v zázemí počas druhej svetovej vojny, -spracovať holokaust na konkrétnom príbehu, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

5. SLOVENSKÝ ŠTÁT (1939 – 1945) 7h	Totalitný režim Židovský kódex Deportácie Odboj Slovenské národné povstanie	OBN LP OaSR	Žiak vie/dokáže: -porovnať politický systém Slovenskej republiky s politickým systémom ČSR, -rozpoznať vzťahy medzi Nemeckom a Slovenskou republikou, -zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj Slovenskej republiky, -konkretizovať postupné obmedzovanie práv a slobôd židovských spoluobčanov, -zhodnotiť význam Slovenského národného povstania, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
6. ROZDELENÝ SVET 7h	OSN Superveľmoci: USA, ZSSR Železná opona, studená vojna Hospodárske a vojenské bloky Hrozba jadrovej vojny Dekolonizácia Svet ako „globálna dedina“	MULV GEG MEDV OBN	Žiak vie/dokáže: -rozpoznať vplyv bipolárneho sveta na každodenný život, -nájsť prejavy odporu obyvateľstva vo východnom bloku, -vystihnúť základné medzníky procesu európskej integrácie, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
7. ČESKOSLOVENSKO ZA ŽELEZNOU OPONOU 12h	Február, politické procesy Znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia, Pražská jar, „normalizácia“ Charta 77, disident Sviečková manifestácia Nežná revolúcia	MULV OBN OaSR	Žiak vie/dokáže: -rozpoznať dôsledky februárového prevratu, -zdokumentovať prejavy totality, -identifikovať premeny vidieka a mesta, -spracovať spomienky svedka augustových udalostí, -zistiť konkrétne prejavy normalizácie v každodennom živote, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
8. SLOVENSKO PO ROKU 1989 5h	Parlamentná demokracia Rozdelenie Československa, Vznik Slovenskej republiky Vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie	OBN GEG MULV	Žiak vie/dokáže: -identifikovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989, -určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenkej republiky, -rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. stor. -určiť výhody a nevýhody voľného pohybu osôb a tovaru v Európskej únii, -pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Dotácia iŠkv

1hodina týždenne – 33 hodín ročne

Obsahový štandard	Metódy a formy
1. Prvá svetová vojna Bojová technika 1. svet. vojny (1h) Významné osobnosti čs. odboja -Osobnosť M. R. Štefánika (1h) Osobnosť Liptova- V. Šrobára (1h)	- Práca s písomnými prameňmi - Práca s obrazovými prameňmi - Práca s dejepisnou mapou - Projekt
2. Medzivojnové obdobie Norimberské zákony a Židovský kódex (komparácia) (1h) Hitlerovi muži – Goebbels, Hess, Goring (1h)	- Práca s písomnými prameňmi - Metóda komparácie - Projekt

Československo v medzivojnovom období Osobnosť T. G. Masaryka (1h) Školy a učítelia v Ružomberku (1h) Osobnosti Liptova – E. Fulla (1h)	<ul style="list-style-type: none"> - Práca s dejepisnou mapou - Práca s dejepisnou čítankou - Projekt
3. Druhá svetová vojna Tragédia Židov – deportácie, holokaust (1h) Mengeleho dievča – román (1h) Smrť v bunkri – román (1h) Nedodržaný sľub – film s tematikou 2. svetovej vojny (2h)	<ul style="list-style-type: none"> - Práca historickými prameňmi - Práca s literárnymi prameňmi - Práca s literárnymi ukážkami - Film
4. Slovenský štát (1939-1945) Osobnosti Liptova – A. Hlinka (1h) Exkurzia - Návšteva Černovej (1h) Politickí predstavitelia SR (1h) Židovská komunita v Ružomberku – prenasledovanie, arizácia, holokaust (1h) Námestie svätej Alžbety – román (1h) Obchod na korze – film (2h)	<ul style="list-style-type: none"> - Práca s literárnymi ukážkami - Práca s historickými prameňmi - Film - Exkurzia
5. Rozdelený svet Berlínsky múr (1h) Karibská kríza (1h) Deti kvetov – hudba 60. rokov (1h) Impérium – zb. reportáží zo ZSSR (1h)	<ul style="list-style-type: none"> - Práca s obrazovými a auditívnymi prameňmi - Práca s interaktívnou tabuľou - Práca s písomnými prameňmi
6. Československo za železnou oponou	
Proces s biskupmi – Gojdič, Buzalka, Vojtaššák (1h) „Operácia Dunaj“ – vpád vojsk Varšavskej zmluvy do ČSR (1h) Projektové vyučovanie – Svedectvo súčasníka o augustových udalostiach (1h) Charta 77 (1h)	<ul style="list-style-type: none"> - Práca s písomnými prameňmi - Film - Projekt - Dobové videá, dobové nahrávky rozhlasu
7. Slovensko po roku 1989 Nežná revolúcia (1h) Rozdelenie Česko-Slovenska a vznik samostatnej SR (1h) Výhody a nevýhody demokracie (1h) Návšteva Múzea SNP v BB (1h) Migrácia vo svete a na Slovensku (1h)	<ul style="list-style-type: none"> - Dobové videá a nahrávky rozhlasu a televízie - Projekt - Exkurzia - Diskusia

Finančná gramotnosť

9	Prvá svetová vojna (Parížska mierová konferencia – vojnové reparácie Nem.)	5	1	2	1
9	ČSR v medzivojnovom období (Hospodárstvo)	3	1	2	1
9	Obrazy druhej svetovej vojny (Porážka Nemecka a jeho spojencov)	3	2	2	2
9	Druhá svetová vojna a Slovenská republika (Život v SR – hosp. pomery)	1	4	2	2
9	Rozdelený svet (Rovnováha strachu, život v rozd. svete, bohatstvo - chudoba)	5	2	2	1
9	Rozdelený svet (Rovnováha strachu, život v rozd. svete, bohatstvo - chudoba)	5	2	2	2
9	Slovensko po r. 1989 (Stav EÚ v 21. storočí – fin. kríza)	6	2	1	1
9	Slovensko po r. 1989 (Stav EÚ v 21. storočí – fin. kríza)	6	1	2	1

GEOGRAFIA

Názov išvp:	Išvp II. Stupňa ZŠ v SR
Názov iškvp:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť
Názov predmetu:	Geografia
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	Denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

VARIANT A

Geografia	5.ročník	6. ročník	7. ročník	8.ročník	9. ročník	spolu
Ištatny vzdelávaci program	2	1	1	1	1	6
Iškolský vzdelávaci program	0	1	1	0	1	3
Spolu	2	2	2	1	2	9

VARIANT B

Geografia	5.ročník	6. ročník	7. ročník	8.ročník	9. ročník	spolu
Ištatny vzdelávaci program	2	1	1	1	1	6
Iškolský vzdelávaci program	0	1	1	0	1	3
Spolu	2	2	2	1	2	9

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaci predmet GEOGRAFIA vymedzuje vzdelavaci obsah tykajuci Zeme, cloveka, spolocnosti, vlasti, prirody, kultury, zdravia . Uplatnuje pohľad do histórie a súčasnosti jednotlivých krajín a štátov.

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- vyhľadajú, porovnávajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväznejším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitost' krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

3. Prierezové témy

Vyučovaci predmet GEOGRAFIA v sebe zahŕňa nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- ekosystémy
- základné podmienky života
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- vzťah človeka k prostrediu

Multikultúrna výchova

- ľudské vzťahy
- princíp sociálneho zmieru a solidarity

Výchova demokratickeho občana

- občianska spoločnosť a demokracia
- občan, občianska spoločnosť a štát
- formy participácie občanov v politickom živote
-

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj

Regionálna výchova

- vzťah človeka k tradíciám
- pestovať hrdosť na svoj región

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete GEOGRAFIA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Získavaním nových vedomostí o človeku, spoločnosti, prírode vytvárame správne mravné a hodnotové postoje žiaka k okolitému svetu, k životnému prostrediu.

Učením o obyvateľstve, sídlach, jeho potrebách a odlišnostiach vedieme žiakov k rešpektovaniu príslušníkov iných rás.

Sledovaním spoločenského diania vo vyšších ročníkoch vedieme žiakov k pochopeniu funkcie parlamentu a vlády.

Diskutovaním o problémoch životného prostredia, vytváraním prezentácií k ekologickým problémom budujeme v žiakoch zodpovedný vzťah k svojmu okoliu.

Kompetencie sociálne a personálne

Riešením úloh v menších skupinách vedieme žiakov k zodpovednosti voči kolektívu a k vzájomnej pomoci.

Rozprávaním o krajine a jej postavení posilňujeme kladný vzťah k vlasti k ľuďom. Učíme ich tolerancii a k rešpektu

Kompetencie komunikatívne

Pri besedách k jednotlivým výukovým témam rozvíjame základy spoločenského správania, pravidiel, diskusia, vedieme k rešpektovaniu názorov iných, ku schopnosti vyjadriť svoj názor.

Osvojovaním rôznych tém vedieme k rozširovaniu slovnej zásoby.

Kompetencie pracovné

Skupinovou prácou vedieme žiakov k vzájomnej pomoci a k tomu, aby sami dokázali v prípade potreby o pomoc požiadať.

V tematických celkoch o používaní map vedieme žiakov prostredníctvom diskusie k poznávaniu svojich schopností a možností, ktoré im pomôžu orientovať sa vo svete.

Kompetencie k riešeniu problémov

Pri práci poskytujeme žiakom dostatok príležitostí k riešeniu problémových situácií, k objasneniu ich príčin a spôsobov ich riešení.

V priebehu skupinovej práce sa učí kompetencii samostatne rozhodovať, poradiť si s problémom.

Kompetencie k učeniu

Vyhľadávaním informácií v odbornej literatúre (encyklopédiách a slovníkoch) a na internete, ich triedenie a spracovanie napr. referát, projekt) vedieme žiakov k pochopeniu podstatného a menej podstatného. V predmete Geografia máme mnoho príležitostí zoznámiť žiakov s rôznymi zaujímavosťami, ktoré ich motivujú k väčšiemu záujmu o preberané učivo.

Prácou v skupinách pestujeme schopnosť využívať získaných vedomostí v praxi.

5. Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť budú využívané :

motivačné metódy :

- rozprávanie
- nastolenie problému
- demonštrácia

expozičné metódy :

- počúvanie
- rozhovor
- vysvetľovanie
- otázky a odpovede
- rozhodovanie

demonštračná metóda

- demonštrácia obrazov
- pozorovanie
- manipulácia s mapami, glóbusom
- didaktické hry

problémové metódy

- rozbor problému
- projektová metóda/tvorba projektu/
- aktivizujúca metóda /diskusia/
- situačná metóda
- kooperatívne vyučovanie
- simulácia
- fixačné metódy
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach
- exkurzie
- práca s textom

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Učebnice, PZ
- atlasy
- mapy
- DVD, CD
- video
- internet, encyklopédie

7 . Kritériá hodnotenia vyučovacieho predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 - výborný, 2 - chválibný, 3 - dobrý, 4 - dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- > **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích s ohľadom na vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- > **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí a kompetencií vo vyučovacom predmete.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka. Žiak preukáže svoje zručnosti pri orientácii a práci s mapou, atlasom aspoň raz za jeden polrok. Hodnotený bude

známkou (stupeň 1 - 5). Termín preskúšania vyučujúci neoznamuje vopred.

Výborný (1)

- žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov
- vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach
- samostatne, tvorivo uplatňuje získané vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh
- jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný
- výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Chváľitebný (2)

- žiak pracuje správne a samostatne s minimálnou pomocou učiteľa
- žiak s menšími nepresnosťami charakterizuje jednotlivé krajiny
- pohotovo, ale s menšími nepresnosťami odpovedá na otázky týkajúce sa danej problematiky
- jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti.

Dobry (3)

- žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a pri ich využívaní medzery
- osvojené kľúčové kompetencie využíva s menšími nedostatkami
- na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh
- podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť
- v ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti
- výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Dostatočný (4)

- žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov
- pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú podstatné chyby
- nevyjadruje sa pojmovo správne
- je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov
- jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky
- v kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly
- vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Nedostatočný (5)

- žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami
- má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať
- pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú značné chyby
- je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa
- jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný
- kvalita výsledkov jeho činností sú na nízkej úrovni
- vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Písomné skúšanie

Po jednotlivých tematických celkoch žiaci napíšu písomnú prácu v trvaní 20-25 min. Počet písomných prác za klasifikačné obdobie je závislý od počtu tematických celkov. Termíny písomných prác vyučujúci žiakom vopred oznámia.. Ak žiakovi z dôvodu absencie chýba niektorá z písomných prác, vyučujúci môže žiakovi dať náhradný termín na písanie chýbajúcej práce.

Na získanie spätnej väzby alebo preverenie systematickej prípravy na vyučovanie môžu žiaci napísať krátku (max. 10 min.) písomnú previerku hodnotenú známkou. Táto písomná previerka bude preverovať vedomosti žiakov z najnovšieho učiva a učiteľ ju žiakom nemusí vopred oznámiť. Písomné práce i previerky môžu mať formu testu.

Stunica hodnotenia písomných prác

- 1 -- 100% - 90%
- 2 -- 91% - 75%
- 3 -- 74% - 50%
- 4 -- 49% - 30%
- 5 -- 29% - 0%

Ústne odpovede

Ústne odpovede z jednotlivých prebratých tém - žiak by mal mať minimálne jednu ústnu odpoveď za jeden polrok. Termíny ústnych odpovedí vyučujúci vopred neoznamuje. Žiak bude hodnotený známku podľa presnosti, plynulosti, istoty vo vyjadrovaní v danej téme, úrovne zvládnutia učiva.

Aktivity

Aktivity na hodine - pod aktivitou sa rozumie krátke ústne odpovede žiakov na otázky učiteľa počas vyučovacej hodiny. Samostatná aktivita - vypracovanie krížovky, referátu, osemsmernky, slepej mapy, vyhľadanie doplnkovej zemepisnej literatúry /encyklopédia, obrazová publikácia, práca s mapou/, ktorá sa týka preberaného učiva. Dôležitým kritériom je dodržanie stanovenej témy, ústne prezentovanie projektu, dodržanie termínu. Aktivity sú hodnotené známku, majú len doplňujúci charakter.

Práca s knihou a atlasom

Práca s knihou bude mať dve formy:

- vyhľadávanie správnych odpovedí na konkrétne otázky z učebnice geografie a z mapy Slovenska na regionálnej geografii, ich písomná formulácia
- žiak preukáže svoje zručnosti pri orientácii a práci s mapou, atlasom aspoň raz za jeden polrok. Hodnotený bude známku (stupeň 1 - 5). Termín preskúšania vyučujúci neoznamuje vopred.

Celkové hodnotenie

Výsledné hodnotenie žiaka bude súhrnom vyššie uvedených kritérií. Výsledná známka nebude získaná aritmetickým priemerom priebežných známok. Odrazí sa v nej aj aktívna práca žiaka na hodinách, systematickosť učenia sa, úroveň písomných prejavov (úprava zošita, vypracované poznámky, domáce úlohy), prejavovaný záujem nad rámec stanovených povinností. Súčasťou celkového hodnotenia predmetu bude aj prístup žiaka k učebnej činnosti na vyučovaní, domáca príprava, vedenie zošita, plnenie zadaných úloh. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú

možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

GEOGRAFIA 5. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (2 iŠVP, 0 i ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – GEOGRAFIA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACI ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VYKONOVÝ ŠTANDARD
1. PLANÉTA ZEM 17 hodín	vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán	PRI VLA ENV IKT MULTV ENV MEDV MULTV OaSR FIG	Žiak vie /dokáže: rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, vysvetliť striedanie ročných období, rozpoznať na glóbusu (mape) svetadiely a oceány na Zemi.
2. ZOBRAZOVANIE ZEME 16 hodín	glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS	PRI ENV MULTV MEDV FIG OŽ OZ	Žiak vie / dokáže: rozlíšiť na glóbusu jednotlivé zemské pologule, určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.
3. CESTUJEME PO ZEMI 27 hodín	pohoria, nížiny sopky, zemetrasenia doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá podnebné pásma (teplé, mierne, studené), ovzdušie, oblaky výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť typy krajín (tropické dažďové lesy, savany, púšte, subtropická krajina, stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, tundra, polárna krajina, vysokohorská krajina) ochrana prírody mestá, vidiecke sídla	VLA PRI ENV MEDV MULTV DOV OŽ OZ	Žiak vie/dokáže: Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, zdôvodniť usporiadanie rastlínstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť), Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: vysvetliť vznik riek a jazier, opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín: zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, vysvetliť vznik usporiadania rastlínstva a živočíšstva na Zemi do pásiem (šírkovú pásmovitosť), priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam

	prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO		dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose). Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom: porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).
4. GEOGRAFICKÉ EXKURZIE A VYCHÁDZKY 6 hodín	turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS	VLA, PRI DEJ, OBV ENV MEDV MULTV OŽ aOZ	Žiak vie / dokáže vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovné opísať jej priebeh, odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.

GEOGRAFIA 6. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – GEOGRAFIA 2 hodiny týždenne 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	PRIEREZOVÉ TÉMY
1. AFRIKA 33. hodín	Afrika Madagaskar, Somálsky polostrov Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv rovník, obratníky panvy, pohoria, plošiny, púšte Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro pasáty Níl, Kongo, Niger rastlinné pásma, živočíchy	<ul style="list-style-type: none"> vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlínstva a živočíšstva v Afrike, porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky, 	MEDV MULV ENV OŽOZ OaSR FIG
	oblasti Afriky Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa Juhoafrická republika Keňa Egypt Nigéria rozmiestnenie obyvateľstva, hustota	<ul style="list-style-type: none"> zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, 	

	<p>zaľudnenia národnostné zloženie hospodárstvo a nerastné suroviny problémy obyvateľstva Afriky pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape. 	
<p>ÁZIA 33. hodín</p>	<p>Ázia Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus Suezský prieplav, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina monzúny, tajfúny, tsunami typy krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), vysvetliť prúdenie monzúnov, identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí, identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a tsunami, zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii, 	<p>MEDV MULV ENV OŽOZ OaSR FIG</p>
	<p>obyvateľstvo Ázie Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus hospodárstvo Ázie Čína India Japonsko Indonézia Turecko Izrael ázijské tigre, elektronika, ropa pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, uviesť dve najvýznam. hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, 	

		<ul style="list-style-type: none"> • popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy, • uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, • uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, • odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape. 	
--	--	---	--

Hodiny zo ŠkVP boli použité na posilnenie práce žiakov s fyzickogeografickou a tematickou mapou, posilnenie práce s pracovnými zošitmi, vypracovávanie individuálnych a skupinových projektov, doplnenie učiva o prácu s interaktívnymi vzdelávacími objektami a posilnenie nadobudnutých vedomostí pri filmovej dokumentárnej prezentácii jednotlivých krajín.

GEOGRAFIA 7. ročník variant A a B

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne / spolu 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – GEOGRAFIA 2 hodina týždenne 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	PRIEREZOVÉ TÉMY
1. EURÓPA 66. hodín	<p>Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov, Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia</p> <p>Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more, Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán Nultý poludník, severný polárny kruh</p> <p>Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna, Východoeurópska nížina, Panónska panva</p> <p>Povodie, úmorie, rozvodie, Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe</p> <p>Kontinentalita ľadovcov podnebné pásma typy krajín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), • identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, • vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, • vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, • zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, • vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, • porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, • vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, • uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy, 	<p>MEDV</p> <p>MULV</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>

	<p>Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím</p> <p>Rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie</p> <p>Hospodárstvo, nerastné suroviny</p> <p>Problémy Európy oblasti Európy</p> <p>Česko, Poľsko Nemecko Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko</p> <p>pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva</p> <p>UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, • zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, • vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, • zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, • vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, • v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), • porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, • na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, • zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, • zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, • zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, • rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, • usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, • vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy. 	
--	---	---	--

Hodiny zo ŠkVP boli použité na posilnenie práce žiakov s fyzickogeografickou a tematickou mapou, posilnenie práce s pracovnými zošitmi, vypracovávanie individuálnych a skupinových projektov, doplnenie učiva o prácu s interaktívnymi vzdelávacími objektami a posilnenie nadobudnutých vedomostí pri filmovej dokumentárnej prezentácii jednotlivých krajín.

GEOGRAFIA 8. ročník variant A a B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – GEOGRAFIA 1 hodina týždenne 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	PRIEREZOVÉ TÉMY
1. SLOVENSKO 33. hodín	<p>Karpaty</p> <p>Tatry, Nízke Tatry, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy</p> <p>Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina</p> <p>Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže, minerálne a termálne pramene</p> <p>Klimatické oblasti, vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie“ mapy), • identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, • vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, • zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, • vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek, • vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, • v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, • odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, • uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, • v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy), 	<p>MEDV</p> <p>MULV</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>
	<p>História</p> <p>Obyvateľstvo</p> <p>Mestá, vidiecke sídla, Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina, Nitra, Trenčín, Poprad, Martin</p> <p>Hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie</p> <p>Cestovný ruch, problémy Slovenska regióny Slovenska</p> <p>Pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, • vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, • zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, • na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, • vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, • porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, 	

		<ul style="list-style-type: none"> • v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), • zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, • zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, • zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, • vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, • porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, • usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, • porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve. 	
--	--	---	--

GEOGRAFIA 9. ročník variant A a B

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (1 ŠVP, 1 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 9. ročník – GEOGRAFIA 2 hodina týždenne 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	PRIEREZOVÉ TÉMY
1. AUSTRÁLIA A OCEÁNIA 30 hodín	Austrália Tasmánia obratník Kozorožca Veľká koralová bariéra Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte, Uluru Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda rastlinné pásma, živočíchy Tichý oceán, Tasmanove more Polynézia, Melanézia, Mikronézia Nový Zéland, Havajské ostrovy	<ul style="list-style-type: none"> • opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), • vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, • zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, • uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, • rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie, • porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, 	MEDV MULV ENV OZOŽ OaSR FIG
	Austrálsky zväz Sydney, Melbourne, Perth, Canberra	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, 	

	<p>rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, prisťahovalectvo, pôvodní obyvatelia Austrálie (aborigénci), hospodárstvo a sídla,</p> <p>pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva, identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape. 	
<p>2.</p> <p>POLÁRNE OBLASTI</p> <p>6 hodín</p>	<p>Antarktída, Arktída, Grónsko</p> <p>Severný ľadový oceán, Južný oceán severný polárny kruh, južný polárny kruh pevninské ľadovce, polárne stanice, hrozba znečistenia, globálne otepľovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom, vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí. 	<p>Mediálna MEDV</p> <p>MULV</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>
<p>3.</p> <p>AMERIKA – NOVÝ SVET</p> <p>30 hodín</p>	<p>Amerika</p> <p>rovník, obratníky</p> <p>Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika</p> <p>Malé Antily, Veľké Antily, Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazílska vysočina, sopky, zemetrasenia</p> <p>Mississippská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina</p> <p>Hurikány, tornáda</p> <p>Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Paraná, Titicaca typy krajiny</p> <p>Prírodné pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány). („čítanie“ mapy), vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, 	<p>MULV</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>
	<p>Obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo</p> <p>Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Rio de</p>	<ul style="list-style-type: none"> opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), 	<p>MEDV</p> <p>MULV</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>

Janeiro, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, • určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, • uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, • porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, • uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.
hospodárstvo Ameriky	
USA, Kanada	
Mexiko a štáty Strednej Ameriky	
Južná Amerika Latinská Amerika Brazília, Argentína	

Hodiny zo ŠkVP boli použité na posilnenie práce žiakov s fyzickogeografickou a tematickou mapou Austrálie, Ameriky, sveta, posilnenie práce s pracovnými zošitmi, vypracovávanie individuálnych a skupinových projektov, doplnenie učiva o prácu s interaktívnymi vzdelávacími objektami a posilnenie nadobudnutých vedomostí pri filmovej dokumentárnej prezentácii jednotlivých krajín

Finančná gramotnosť

5	Cestujeme po Zemi – Sopky, Zemetrasenia	6	1	1	1
5	Cestujeme po Zemi – Sopky, Zemetrasenia	6	1	2	1
5	Cestujeme po Zemi – Sopky, Zemetrasenia	6	1	2	2
5	Cestujeme po Zemi – Sopky, Zemetrasenia	6	1	3	2
5	Pamiatky UNESCO vo svete	6	2	2	2
6	Afrika - Obyvateľstvo Afriky - problémy obyvateľstva, konflikty	4	1	2	2
6	Afrika - Obyvateľstvo Afriky - problémy obyvateľstva, konflikty	4	3	2	1
6	Afrika - Obyvateľstvo Afriky - problémy obyvateľstva, konflikty	3	1	2	2
6	Afrika - Obyvateľstvo Afriky - problémy obyvateľstva, konflikty	3	1	1	2
6	Afrika - Obyvateľstvo Afriky - problémy obyvateľstva, konflikty	3	1	2	1
7	Európa – Obyvateľstvo	2	1	2	2
7	Európa – Hospodárstvo	2	1	2	1
7	Európa – Hospodárstvo	2	3	2	1
7	Európa – Hospodárstvo	3	4	2	4
7	Európa – Hospodárstvo	3	4	2	3
7	Európa – Hospodárstvo	2	2	2	4
8	Slovensko – Hospodárstvo	1	2	2	3
8	Slovensko – Hospodárstvo	1	2	2	2
8	Slovensko – Hospodárstvo	1	2	2	1
8	Slovensko – Hospodárstvo	1	3	2	2
8	Slovensko – regióny Slovenska	2	1	2	1
8	Slovensko – regióny Slovenska	3	2	2	2
8	Slovensko – regióny Slovenska	5	1	2	1
8	Slovensko – regióny Slovenska	6	2	2	1
9	Amerika – Hospodárstvo, Ekonomika	1	1	2	1
9	Amerika – Hospodárstvo, Ekonomika	1	1	2	2
9	Amerika – Hospodárstvo, Ekonomika	1	2	2	2
9	Amerika – Hospodárstvo, Ekonomika	1	3	2	2
9	Amerika – Hospodárstvo, Ekonomika	1	4	2	3

OBČIANSKA NÁUKA

Názov išvp:	Išvp II. Stupňa ZŠ v SR
Názov iškvp:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť
Názov predmetu:	Občianska náuka
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	Denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Občianska náuka	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	1	1	1	1	4
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	1	1	1	1	4

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet – OBČIANSKA NÁUKA vymedzuje vzdelávací obsah týkajúci s človek rodiny, spoločnosti, vlasti, prírody, kultúry, techniky a zdravia. Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách.

Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vede ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

2. Ciele predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- realisticky sa spoznávajú, hodnotia seba samých,
- osvoja si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomujú si práva a povinnosti a primerane svoje práva obhajujú,
- preberajú zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávajú základné princípy demokracie,
- budujú si tolerantný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učia sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získajú základné vedomosti o sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

3. Prierezové témy

Vyučovaci predmet OBČIANSKA NÁUKA v sebe zahŕňa nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- ekosystémy
- základné podmienky života
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- vzťah človeka k prostrediu

Multikultúrna výchova

- ľudské vzťahy
- princíp sociálneho zmieru a solidarity

Výchova demokratického občana

- občianska spoločnosť a demokracia
- občan, občianska spoločnosť a štát
- formy participácie občanov v politickom živote

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií
- interpretácia vzťahov mediálnych informácií a reality
- stavba mediálnych informácií
- vnímanie autora mediálnych informácií
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj

Ľudské práva

- poznanie zlatého pravidla
- rešpektovať každého ľudského jedinca

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokazať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete OBČIANSKA NÁUKA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Získavaním nových vedomostí o človeku, spoločnosti, prírode vytvárame správne mravné a hodnotové postoje žiaka k okolitému svetu, k životnému prostrediu.

Učením o človeku, jeho potrebách a odlišnostiach vedieme žiakov k rešpektovaniu príslušníkov iných rás. Sledovaním spoločenského diania vo vyšších ročníkoch vedieme žiakov k pochopeniu funkcie parlamentu a vlády.

S využitím medzipredmetových vzťahov so slovenským jazykom, hudobnou výchovou, rozvíjame kultúrne správanie (divadelné predstavenia, koncerty). Diskutovaním o problémoch životného

prostredia, vytváraním prezentácií k ekologickým problémom budujeme v žiakoch zodpovedný vzťah k svojmu okoliu.

Kompetencie sociálne a personálne

Riešením úloh v menších skupinách vedieme žiakov k zodpovednosti voči kolektívu a k vzájomnej pomoci. Rozprávaním o rodine a rodinných vzťahoch posilňujeme kladný vzťah, úctu k rodičom a iným ľuďom. Učíme ich tolerancii a k rešpektu

Kompetencie komunikatívne

Pri besedách k jednotlivým výukovým témam rozvíjame základy spoločenského správania, pravidla diskusia, vedieme k rešpektovaniu názorov iných, ku schopnosti vyjadriť svoj názor. Využívaním prvkov dramatickej výchovy vedieme žiakov k správne spoločenskému správaniu. Osvojovaním rôznych tém vedieme k rozširovaniu slovnej zásoby.

Kompetencie pracovné

Skupinovú prácu vedieme žiakov k vzájomnej pomoci a k tomu, aby sami dokázali v prípade potreby o pomoc požiadať. V tematickom celku o povolaniach vedieme žiakov prostredníctvom besedy a diskusie k poznávaniu svojich schopností a možností, ktoré im pomôžu sa rozhodnúť o svojom budúcom povolaní.

Kompetencie k riešeniu problémov

Pri práci poskytujeme žiakom dostatok príležitostí k riešeniu problémových situácií, k objasneniu ich príčin a spôsobov ich riešení.

V priebehu skupinovej práce sa učí kompetencii samostatne rozhodovať, poradiť si s problémom.

Kompetencie k učeniu

Vyhľadávaním informácií v odbornej literatúre (encyklopédiách a slovníkoch) a na internete, ich triedenie a spracovanie napr. referát, projekt) vedieme žiakov k pochopeniu podstatného a menej podstatného. V predmete Občianska výchova máme mnoho príležitostí zoznámiť žiakov s rôznymi zaujímavosťami, ktoré ich motivujú k väčšiemu záujmu o preberané učivo. Prácou v skupinách pestujeme schopnosť využívať získaných vedomostí v praxi.

5. Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť budú využívané :

motivačné metódy

- rozprávanie
- nastolenie problému
- demonštrácia

expozičné metódy

- počúvanie
- rozhovor
- vysvetľovanie
- otázky a odpovede
- rozhodovanie

demonštračná metóda

- demonštrácia obrazov
- pozorovanie
- manipulácia s predmetmi
- didaktické hry

problémové metódy

- rozbor problému
- projektová metóda/tvorba projektu/
- aktivizujúca metóda /diskusia/
- situačná metóda
- inscenačná metóda, rolové
- kooperatívne vyučovanie
- dramatizácia
- simulácia
- fixačné metódy
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach
- exkurzie
- práca s textom

6. Učebné zdroje

- Ústava SR,
- Učebnice -Občianska náuka
- Internet,
- TV, Časopisy, Noviny
- Odborná literatúra

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej škola schválených MŠ SR č. 22/2011.

Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v predmete Občianska náuka sa zameria na nasledovné oblasti:

Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť.

Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zadefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami.

Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.

Štunica hodnotenia písomných prác

- 1 -- 100% - 90%
- 2 -- 91% - 75%
- 3 -- 74% - 50%
- 4 -- 49% - 30%
- 5 -- 29% - 0%

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre

žiacov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

OBČIANSKA NÁUKA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne /33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – OBČIANSKA NÁUKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MOJA RODINA 13 hodín	rodina, poslanie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá Práva a povinnosti (detí a rodičov) medziľudské vzťahy viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia	DEJ ANJ VYV OaSR	Určiť typy spoločností, v ktorých žije. Uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva Vysvetliť pomocou príkladov päť základných funkcií rodiny Charakterizovať základné znaky rodiny. Porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny. Uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine Zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine. Navrhnuť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine. Určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny. Uviesť na príklade fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi
2. MOJA TRIEDA, MOJA ŠKOLA 10 hodín	školská trieda triedna samospráva školská samospráva mimovyučovacia činnosť mimoškolská činnosť	OaSR ETV DEJ SJL	Vypracovať individuálny návrh práv a povinností žiaka v školskej triede Zdôvodniť vybrané práva a povinnosti žiaka zo školského poriadku. Vysvetliť na príkladoch pozitívne a negatívne vzory pre život v triede. Zdôvodniť úlohu a význam fungovanie žiackej školskej rady Vytvoriť prehľad mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti/aktivity v škole, obci a okolí.
3. MOJA VLAST' 10 hodín	občan, obec, región Slovenská republika štátne symboly Európska únia	MEDV SJL NEJ ANJ	Zdôvodniť vlastnými slovami význam občianstva pre človeka. Vytvoriť na základe získaných informácií prezentáciu obce. Predstaviť činnosť vybraných významných osobností obce, regiónu Prezentovať pozitívne tradície svojho regiónu. Vysvetliť spôsoby používania štátnych symbolov Slovenskej republiky. Rozlíšiť na príkladoch štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni v SR. Prezentovať vyhladené základné informácie o vzniku, význame a základných inštitúciách EU.

OBČIANSKA NÁUKA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne /33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – OBČIANSKA NÁUKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. POSTAVENIE JEDNOTLIVCA V SPOLOČNOSTI 16 hodín	osobnosť človeka socializácia jednotlivca sociálna komunikácia učenie sociálne skupiny sociálne vzťahy zdravý životný štýl	MEDV OaSR	Žiak vie simulovať v rolových hrách základné typy osobnosti podľa temperamentu, rozpoznať prejavy kladných a záporných charakterových vlastností konkrétneho človeka, porovnať rôzne spôsoby učenia sa, zhodnotiť prínos spolupráce a súťaženía v sociálnej skupine, rozpoznať pozície a roly jednotlivcov v sociálnych skupinách, identifikovať jednotlivé životné štýly, zdôvodniť svoj výber vhodných a nevhodných spôsobov trávenia voľného času.
2. SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI 17 hodín	Spoločnosť Sociálne zmeny v spoločnosti Sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus, tolerancia Dobrovoľníctvo Charitatívna činnosť	DEJ OaSR	Žiak vie analyzovať štruktúru spoločnosti podľa veku, pohlavia, náboženstva, vzdelania, národnosti, určiť hlavné príčiny sociálnych zmien v spoločnosti a ich dôsledky uviesť príklady rozmanitosti kultúr v Slovenskej republike, rozpoznať prejavy šikanovania, extrémizmu, vandalizmu, vysvetliť príčiny rôznych konfliktov v spoločnosti, navrhnúť konkrétne formy pomoci pre zdravotne postihnutých a starých ľudí v okolí.

OBČIANSKA NÁUKA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne /33 hodín ročne (1i ŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – OBČIANSKA NÁUKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ŠTÁT A PRÁVO	Ústava Slovenskej republiky štát, jeho znaky a funkcie forma vlády deľba štátnej moci demokracia voľby právo právne normy právna spôsobilosť spôsobilosť na právne úkony trestná zodpovednosť	DEJ OaSR MULV	Žiak vie analyzovať články Ústavy SR, týkajúce sa znakov štátu a štátnej moci, zhodnotiť význam Ústavy SR pre občana, vysvetliť na príkladoch vybraných štátov funkcie štátu, porovnať na príkladoch vybraných štátov rôzne formy vlády, zdôvodniť potrebu deľby štátnej moci, vystihnúť rozdiely medzi priamou a nepriamou demokraciou, rozlíšiť parlamentné, prezidentské a komunálne voľby, vytvoriť hierarchiu právnych predpisov,

	prezumpcia nevinny		- rozpoznať na príkladoch znaky protiprávneho konania.
2. ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY	Ľudské práva a slobody Predsudky Diskriminácia Práva dieťaťa Dohovor a práva dieťaťa	DEJ MEDV	orientovať sa v texte Druhej hlavy Ústavy SR a Dohovoru o právach dieťaťa, rozpoznať v konkrétnych situáciách prejavy diskriminácie, identifikovať rodové stereotypy v okolí a médiách, prezentovať výsledky samostatne nájdených príkladov najčastejšieho porušovania práv dieťaťa v rodine, škole, na Slovensku, vo svete.

OBČIANSKA NÁUKA 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne /33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 9. ročník – OBČIANSKA NÁUKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
1. VOĽBA POVOLANIA	vzdelanie ako hodnota voľba povolania spôsobilosť na povolanie, profesijná orientácia	SJL ETV OaSR	Žiak vie zdôvodniť opodstatnenosť vzdelania a vzdelávania ako hodnoty, vytvoriť schému školského systému SR orientovať sa pri výbere povolania v rôznych zdrojoch informácií, prezentovať plán budovania svojej kariéry.
2. EKONOMICKÝ ŽIVOT V SPOLOČNOSTI	základné ekonomické otázky typu ekonomík trh trhový mechanizmus základné formy podnikania spotreba spotrebiteľ ochrana spotrebiteľa Ekonómia a ekonomika základné ekonomické otázky typy ekonomík trhový mechanizmus základné formy podnikania spotreba, spotrebiteľ, ochrana spotrebiteľa	SJL MAT DEJ FIG	Žiak vie rozlíšiť pojmy ekonómia a ekonomika, konkretizovať na príkladoch spôsoby riešenie troch základných ekonomických otázok, uviesť základné rozdiely medzi trhovou, príkazovou a zmiešanou ekonomikou, demonštrovať vzťahy medzi kupujúcimi a predávajúcimi na trhu, simulovať postup pri reklamácii tovarov alebo služieb. Rozlíšiť pojmy ekonómia a ekonomika konkretizovať na príkladoch spôsoby riešenie troch základných ekonomických otázok uviesť základné rozdiely medzi trhovou, príkazovou a zmiešanou ekonomikou demonštrovať vzťahy medzi kupujúcimi a predávajúcimi na trhu simulovať postup pri reklamácii tovarov a služieb

3. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	Rozpočet Finančné inštitúcie	MAT FIG OaSR	Žiak vie zostaviť modelový osobný/rodinný rozpočet, ilustrovať na príklade vybraný problém z oblasti finančnej gramotnosti, zhodnotiť mieru rizika pri využití služieb bankových a nebankových inštitúcií. Rozpočet
---------------------------------------	---------------------------------	---	---

Finančná gramotnosť

9	Finančná gramotnosť	1	1	2	3
9	Finančná gramotnosť	1	2	2	1
9	Finančná gramotnosť	1	3	2	2
9	Finančná gramotnosť	2	2	2	1
9	Finančná gramotnosť	2	2	2	2
9	Finančná gramotnosť	2	2	2	4
9	Finančná gramotnosť	3	2	2	3
9	Finančná gramotnosť	3	4	2	1
9	Finančná gramotnosť	3	4	2	2
9	Finančná gramotnosť	3	4	2	3
9	Finančná gramotnosť	3	4	3	4
9	Finančná gramotnosť	4	1	2	1
9	Finančná gramotnosť	4	1	2	2
9	Finančná gramotnosť	6	1	2	2
9	Finančná gramotnosť	6	1	2	3
9	Finančná gramotnosť	6	2	2	2
9	Finančná gramotnosť	6	3	2	1
9	Finančná gramotnosť	6	3	2	2
9	Štát a právo	1	2	2	1
9	Štát a právo	1	2	2	2
9	Štát a právo	1	2	2	3
9	Štát a právo	1	4	2	1
9	Štát a právo	1	4	2	2
9	Ekonomický život v spoločnosti	2	1	2	2
9	Ekonomický život v spoločnosti	2	2	2	3
9	Ekonomický život v spoločnosti	2	4	2	1
9	Ekonomický život v spoločnosti	2	4	2	2
9	Ekonomický život v spoločnosti	2	1	2	2

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A SVET PRÁCE

Predmety

TECHNIKA
ŠPECIFICKÁ PRÍPRAVA PRE ŽIVOT

TECHNIKA

Názov iŠVP:	Išvp II. Stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce
Názov predmetu:	Technika a špecifická príprava pre život
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	Denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Technika	5. ročník	6. ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	1	5
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	1	5

Špecifická príprava p.ž.	5. ročník	6. ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	1	1
Spolu	0	0	0	0	1	1

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky.

Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovvej spolupráci a spolupráci žiakov.

Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

Na druhom stupni je vyučovacia predmet **TECHNIKA** tvorený nasledujúcimi tematickými celkami:

- Človek a technika

- Ekonomika domácnosti

1. Ciele vyučovacieho predmetu **TECHNIKA**

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet **TECHNIKA** integruje nasledujúce **PRIEREZOVÉ TÉMY** a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- základné podmienky života
- vzťah človeka k prostrediu

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych odkazov
- interpretácia vzťahu mediálnych odkazov a reality
- práca v realizačnom tímu

Osobnostný a sociálny rozvoj

- sebaregulácia a sebaorganizácia
- medziľudské vzťahy
- komunikácia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- tvorba projektu
- prezentačné zručnosti
- IKT a služby internetu
- argumentácia

Ochrana života a zdravia

- vytvárať vzťah k svojmu zdraviu a zdraviu iných

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Stratégie vyučovania

Výkonové a obsahové štandardy predmetu Technika a Svet práce vytvárajú podmienky pre tvorivú prácu učiteľa a žiaka pre rozvoj uvádzaných kľúčových kompetencií. Sú koncipované tak, aby sa žiak rozvíjal všestranne. Pre osvojenie stanovených vedomostí je možné využívať internet ako zdroj informácií, tablety, prípadne ďalšie možnosti IKT. Vo vyučovacom procese je možné využiť multimédiá a multimediálne prezentácie so zameraním na vzdelávanie v oblasti techniky.

Osobitná pozornosť sa kladie na medzipredmetové vzťahy hlavne s predmetmi: fyzika, matematika, biológia a informatická príprava.

V organizovaní vyučovacieho procesu je možné využívať viac tímovú prácu (projektové a problémové vyučovanie) pred frontálnou prácou žiakov. Práve tímová práca sa využíva pri riešení rôznych problémov v bežnom živote. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa od ostatných, niesť zodpovednosť za prácu celého tímu.

Pre teoretické získavanie poznatkov z príslušných tematických celkov - **výkladová metóda**.

Na precvičovanie a spätnú väzbu - **metóda precvičovania** formou pracovných listov v tlačenej alebo elektronickej podobe.

Pre nadobúdanie praktických zručností - **projektová metóda alebo problémové vyučovanie**.

Pri použití projektovej metódy, prípadne problémového vyučovania budú realizované **prezentácie žiakov** na rozvoj ďalších kompetencií (komunikačné kompetencie).

exkurzia (napr. poznávanie technických pamiatok na Slovensku, technických diel na Slovensku, múzeí, do stolárskej prípadne zámočnickej dielne, do výrobného podniku).

Metódy práce:

- motivačné (motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia);
- expozičné (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž);
- problémové metódy (projektová);
- praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; aktivizujúce (diskusia, didaktické hry, EUR)
- fixačné (metódy opakovania a precvičovania).

Formy práce:- frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie, diferencované vyučovanie.

4. Učebné zdroje

- Učebnice: Technická výchova,
- Internet, CD, DVD
- rôzny didaktický softvér
- odborné časopisy
- kuchárske knihy
- záhradkárské knihy
- telovýchovné a telocvičné zariadenia,

- priestory školy a príroda,
- metodické materiály

5. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známkou v zmysle metodických pokynov na hodnotenie žiakov na základnej škole chválených MŠ SR č. 22/2011.

Predmety Technika, Svet práce a Špecifická príprava pre život sú hodnotené známkou. Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v sa zameria na nasledovné oblasti:

- Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť.
- Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zdefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami.
- Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.
- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie
- písomnými a ústnymi druhmi skúšok

Hodnotiace kritériá:

Stupnica hodnotenia previerok, písomných:	1. 100% - 90%	1
	2. 89% - 75%	2
	3. 74% - 50%	3
	4. 49% - 30%	4
	5. 29% - 0%	5

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	–	Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	–	Environmentálna výchova
	MEDV	–	Mediálna výchova
	MULV	–	Multikultúrna výchova
	DOPV	–	Dopravná výchova
	OŽOZ	–	Ochrana života a zdravia
	FIG	–	Finančná gramotnosť
	VMR	–	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	LUDP	–	Ludské práva
	REG	–	Regionálna výchova

TECHNIKA 5. ročník

<p align="center">iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín</p> <p align="center">Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu</p>			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p><u>1.TECHNIKA</u></p> <p>ČLOVEK A TECHNIKA</p> <p>6 hodín</p>	<p>školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni technika</p> <p>prostredie technické – prírodné – spoločenské, vzťahy medzi nimi ochrana,</p> <p>príroda, negatívne vplyvy techniky</p>	<p>MAT</p> <p>REG</p> <p>ENV</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, dodržiavať pravidlá BOZP, hygieny a správania sa, vysvetliť pojem technika v užšom a širšom zmysle slova, uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť zdôvodniť na príkladoch potrebu pozitívneho prístupu človeka k tvorbe techniky vypracovať projekt na tému z ochrany prírody</p>
<p>ČLOVEK A VÝROBA V PRAXI</p> <p>6 hodín</p>	<p>remeslo, remeselník, pracovný nástroj, pracovné náradie, remeslá v minulosti a v súčasnosti</p> <p>výrobok, vznik výrobku: myšlienka – proces výroby – výrobok návrh výrobku človeku sprijemňujúceho život</p>	<p>ENV</p> <p>REG</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vysvetliť pojem výrobok, opísať proces vzniku jednoduchého výrobku, vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby, prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne.</p>
<p>ÚŽITKOVÉ A DARČEKOVÉ PREDMETY</p> <p>9 hodín</p>	<p>surovina, materiál, polotovar, darčkový a úžitkový predmet myšlienka, návrh, náčrt, rozmery, náradie a nástroje, postup práce materiál: špajdľa, vetvička, gaštan, plastelína, kôra, latka, tenký drôt, alobal, kartón a pod. výrobky: náhrdelník; náušnice; náramok</p>	<p>OZOŽ</p> <p>ENV</p> <p>OaSR</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>vytvoriť náčrt jednoduchého výrobku, vybrať technické materiály a nástroje na zhotovenie výrobku, navrhnuť postup práce pri zhotovení výrobku, zhotovíť navrhnutý výrobok, prezentovať výsledky svojej práce</p>
<p><u>2.EKONOMIKA DOMÁCNOSTI</u></p> <p>PLÁNOVANIE A VEDENIE DOMÁCNOSTI</p> <p>2 hodiny</p>	<p>súlad osobných želaní s potrebami človeka, vzťah ľudská práca – peniaze finančné informácie, finančné inštitúcie (bankové a nebankové subjekty, dcérske spoločnosti a pobočky zahraničných bánk), hotovostný a bezhotovostný platobný styk</p>	<p>ENV, OZOŽ, REG</p> <p>FG 1211, FG2111, FG2122, FG2211</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb, uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec), zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti</p>
<p>SVET PRÁCE</p> <p>2 hodiny</p>	<p>trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných</p>	<p>OZOŽ, ENV, OaSR</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <p>orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií,</p>

	objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce možnosti vzdelávania – náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby	FG2122, FG2422	posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy, využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber vhodného vzdelania
DOMÁCE PRÁCE A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI 2 hodiny	stavebnice (konštrukčné, elektrotechnické, elektronické) zostavovanie modelov tvorba konštrukčných prvkov montáž a demontáž, údržba odevov a textílií upratovanie domácnosti, organizácia upratovania, postupy, prostriedky a ich dopad na životné prostredie	ENV OZOŽ OaSR	Žiak vie/dokáže: zostaviť podľa návodu, náčrtu, plánu daný model, overiť funkčnosť, stabilitu a nosnosť daného modelu, urobiť montáž, demontáž a údržbu jednoduchých predmetov a zariadení, zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti, ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti, orientovať sa v návodoch na obsluhu bežných domácich spotrebičov
PRÍPRAVA JEDÁL A VÝŽIVA 2 hodiny	kuchyňa (základné vybavenie, udržiavanie poriadku a čistoty, bezpečnosť a hygiena prevádzky), potraviny (výber, nákup, skladovanie, skupiny potravín, zásady zostavovania jedálneho lístka), základné zložky potravy príprava jedál (úprava jedál v studenej kuchyni, základné spôsoby tepelnej úpravy, základné postupy pri príprave jedál a nápojov)	ENV, OZOŽ, OaSR REG FG3122, FG3222, FG3311,	Žiak vie/dokáže: orientovať sa v základnom vybavení kuchyne, používať základný kuchynský inventár a bezpečne obsluhovať základné spotrebiče, pri zostavovaní jedálneho lístka zohľadniť finančné náklady naň, vytvoriť kalkulačný list a vypočítať cenu jedla, pripraviť jednoduché jedlá v súlade so zásadami zdravej výživy
RUČNÉ PRÁCE 3 hodiny	základné pomôcky a nástroje na ručné práce, šijací stroj tkaniny – bavlnené, hodvábné, vlnené, syntetické základné stehy, pomocné stehy, obnitkovacie stehy, spojovacie stehy, ozdobné stehy prišívanie zapínadiel prišitie pútka navlečenie gúmy a šnúrky	ENV OZOŽ OaSR	Žiak vie/dokáže: oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné práce, rozoznať rôzne druhy tkanín, šiť rôznymi stehmi, robiť drobné opravy odevov
PESTOVATEĽSKÉ PRÁCE A CHOVATEĽSTVO 1 hodiny	základné podmienky pre pestovanie (pôda a jej spracovanie – rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok; zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín; podmienky a zásady pestovania, pestovanie vybraných druhov zeleniny) okrasné rastliny (zásady ošetrovania izbových rastlín, rozm. izbových rastlín stonkovými odrezkami, pestovanie vybraných okrasných drevín a kvetov, kvety v interiéri a exteriéri)	ENV OZOŽ OaSR REG FG	Žiak vie/dokáže: vykonávať jednoduché pestovateľské činnosti, zvoliť vhodné pracovné postupy pri pestovaní vybraných rastlín, využívať kvety pre výzdobu, zvoliť podľa druhu pestovateľských činností správne pomôcky, nástroje a náradie a urobiť ich údržbu,

TECHNIKA 6. ročník

Časová dotácia: 1 h týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ČLOVEK A TECHNIKA	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni významné etapy v dejinách vývoja techniky v Európe a vo svete vynález, patent, objav a ich spoločenský význam proces vzniku výrobku: myšlienka – konštruovanie – výroba – použitie výrobkov – likvidácia a recyklácia	FYZ DEJ ENV MEDV	vysvetliť vlastnými slovami rozdiely medzi vynálezom, patentom a objavom, opísať proces vzniku výrobku.
2. GRAFICKÁ KOMUNIKÁCIA V TECHNIKE	zobrazovanie v technike návrh, náčrt, technický náčrt, piktogram, technický výkres kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka zobrazovanie telies na jednu priemetňu – nárysňu čítanie jednoduchého technického výkresu vlastný jednoduchý výrobok odporúčané výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku	MAT INF TPZ OaSR	poukázať na základné rozdiely medzi technickým zobrazovaním a kresbou, uviesť príklady uplatnenia piktogramov, vytvoriť vlastný návrh piktogramu, vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa, uviesť príklad zobrazenia telesa na jednu priemetňu – nárysňu, porovnať význam základných druhov čiar na technickom náčrte a výkrese, určiť z technického výkresu rozmery zobrazeného telesa, narysovať zobrazenie jednoduchého telesa v jednej priemetni, priradiť kóty k zobrazenému jednoduchému telesu, vypracovať projekt na porovnanie rôznych druhov zobrazení.
3. TECHNICKÉ MATERIÁLY A PRACOVNÉ POSTUPY ICH SPRACOVANIA	drevo –stavba, štruktúra, rozdelenie, vlastnosti, drevo –ťažba, surovina, spracovanie, druhy reziva, polotovary, použitie, pracovné postupy: meranie obrysovanie, rezanie, rašpľovanie, pilovanie, brúsenie, vŕtanie, lepenie, spájanie klincami a skrutkami, povrchová úprava, výrobok z dreva výrobky: kýmldo pre vtáčikov (do klietky; do exteriéru);stojan na varešky; počítadlo; rámik na obraz; krabička na šperky; stojan na „mobil“ apod. výroba železa a ocele, surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie pracovné postupy: meranie a obrysovanie, vyrovnávanie, strihanie, štikanie, ohýbanie, pilovanie, prebíjanie, vysekávanie, povrchová úprava, samostatná práca, výrobok z kovu, výrobky: ozdobná brošňa alebo	FG5223, FG2223,	porovnať vlastnosti rôznych drevín, zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania dreva podľa technického výkresu, rozlíšiť základné druhy kovov, porovnať vlastnosti kovov, vysvetliť princíp spracovania kovov na polotovary, uviesť príklady využitia kovov v praxi v závislosti od ich vlastností, zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plechu a drôtu podľa technického výkresu, rozlíšiť základné druhy plastov, uviesť príklady použitia plastov v praxi, zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného

	retiazka; kvet; košík; stojan na písacie potreby; oplietané vajíčko; zvonkohra apod. plasty –rozdelenie, vlastnosti, druhy, výroba plastov, surovina, použitie, likvidácia a recyklácia pracovné postupy: meranie obrysovanie, rezanie, pilovanie, vŕtanie, leštenie a matovanie, lepenie, spoj skrutkou, samostatná práca, výrobok z plastu výrobky: privesok na kľúče; stierka na cestu; kvet; hodiny; škrabka na okno; pokladnička; ozdoba na vianočný stromček; veľkonočný svietnik apod.		obrábania plastov podľa technického výkresu
4. ELEKTRICKÁ ENERGIA, ELEKTRICKE OBVODY	elektrická energia, výroba –premena energií, zdroje, využitie v priemysle a v domácnosti, šetrenie elektrickou energiou, elektrické obvody, prvky a schematické značky, schémy elektrických obvodov elektrotechnická stavebnica, nebezpečný odpad, jeho zber, separovanie (monočlánky, batérie, akumulátory), účinky elektrického prúdu prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom	FG3311, FGF3221	vysvetliť rozdiely medzi monočlánkom, batériou a akumulátorom, znázorniť prvky jednoduchých elektrických obvodov, zapojiť jednoduchý elektrický obvod na stavebnici, zdôvodniť zber nebezpečného odpadu, opísať hlavné zásady postupu poskytnutia prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, zapojiť samostatne ďalšie elektrické obvody na el. stavebnici podľa schémy.
5. JEDNODUCHÉ STROJE A MECHANIZMY	jednoduché stroje, mechanizmy prevody – druhy a princípy, využitie(mechanické hračky, mechanické prístroje a zariadenia v domácnosti a v praxi)		uviesť príklady využitia jednoduchých strojov, mechanizmov a prevodov v praxi, porovnať niektoré druhy prevodov v mechanických hračkách.

TECHNIKA 7.ročník

Časová dotácia: 1 h týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. GRAFICKÁ KOMUNIKÁCIA V TECHNIKE	školský a pracovný poriadok v školskej dielni zobrazovanie telies na tri priemetne, technická dokumentácia výrobku návrh, technický výkres vlastného jednoduchého výrobku z dreva (kombinovaného výrobku)výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku; návrh výrobku (polotovár,		určiť jednotlivé priemety na technickom výkrese doplňiť chýbajúci priemet telesa na technickom výkrese, uviesť príklady reálnych predmetov, ktoré je potrebné zobrazit' viacerými priemetmi, narysovať jednoduchý technický výkres výrobku v troch priemetoch, vysvetliť rozdiel medzi technickým výkresom a technickou dokumentáciou

**iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
	pracovné postupy...) má byť realizovateľný v rámci ďalšieho tematického celku		naprojektovať tvar, rozmer, materiál a pracovný postup na vlastný jednoduchý výrobok
2. TECHNICKÉ MATERIÁLY A PRACOVNÉ POSTUPY ICH SPRACOVANIA	<p>technické materiály – kovy, drevo, plasty, keramické materiály, sklo, guma, textil, kompozitné materiály, vlastnosti a využitie</p> <p>pracovné postupy obrábania dreva: rezanie, dlabanie, vrtanie, lepenie, spájanie skrutkami, spájanie dreva plátovaním, povrchová úprava</p> <p>pracovné postupy obrábania kovov: rezanie, pilovanie, vrtanie, nitovanie, -ohýbanie</p> <p>pracovné postupy obrábania plastov: vrtanie, lepenie, ohýbanie, tvárnenie, spájanie skrutkami</p> <p>samostatná práca, výrobok kombináciou materiálov výrobky: otvárač na veká fliaš; vianočný svietnik; značkovač záhradného záhonu; hviezdicová miska pod kvetináč; dopravná značka; netradičný privesok; forma na odlievanie panáčika /autíčka; kyprič pôdy apod.</p>	FG5223, FG2223,	<p>porovnať vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybranej vlastnosti materiálov, vlastnosť aplikujú na príkladoch v praxi, uviesť príklady využitia vybraných druhov technických materiálov v praxi, navrhnúť technologický postup zhotovenia vlastného výrobku, zrealizovať na výrobných vybrané pracovné postupy ručného obrábania podľa technického výkresu.</p>
3. STROJE A ZARIADENIA V DOMÁCNOSTI	<p>stroje a zariadenia – mechanické, plynové, benzínové, elektrické</p> <p>stroje a zariadenia – charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie</p>	FG2211, FG1212,	<p>charakterizovať stroje a zariadenia používané v domácnosti, zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôznych pohon, vyhľadať na internete návod na obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení, identifikovať nebezpečenstvo pri práci so strojmi a zariadeniami, prezentovať bezpečné postupy používania vybraných mechanických strojov a zariadení v domácnosti, vypracovať projekt na tému obsluhy a údržby vybraného domáceho stroja (zariadenia).</p>
4. SVET PRÁCE	<p>trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce</p> <p>možnosti vzdelávania náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby</p> <p>zamestnanie pracovné príležitosti v obci (regióne), spôsoby hľadania</p>	FG 2121 FG 2221	orientovať sa vpracovaných činnostiach vybraných profesií.

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
	zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov		

TECHNIKA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ELEKTRICKÉ SPOTREBIČE V DOMÁCNOSTI	školský a pracovný poriadok v školskej dielni, BOZP, elektrické spotrebiče v domácnosti, druhy elektrických spotrebičov, princíp činnosti elektrických spotrebičov, pravidlá bezpečného používania a obsluhy ekonomika domácnosti, energetický štítok (energetická trieda) elektrických spotrebičov, spotreba elektrickej energie	FG312, FG3312, FG3322	opísať princípy činnosti vybraných elektrických spotrebičov, ovládať pravidlá použitia vybraných el. spotrebičov v domácnosti, vypočítať spotrebu elektrickej energie vybraných spotrebičov v domácnosti s využitím energetického štítoku, porovnať finančné náklady na prevádzku niektorých elektrických spotrebičov v domácnosti, zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu vyradených elektrických spotrebičov zrealizovať prieskum projekt na kúpu elektrického spotrebiča do domácnosti.
2. TECHNICKÁ ELEKTRONIKA	dióda, tranzistor, integrovaný obvod, mikročip, logické obvody, snímače a regulačné prvky prenos signálov, telekomunikačná technika virtuálna elektronická stavebnica (Edison)		zapojiť diódu v priepustnom a nepriepustnom smere, vysvetliť využitie diódy a tranzistora v elektrickom obvode, vyhľadať na internete príklady využitia snímačov v bežnom živote, uviesť spôsoby regulácie elektrických prístrojov a zariadení v domácnosti, pracovať samostatne s virtuálnou elektronickou stavebnicou, opísať princíp prenosu telekomunikačných signálov.
3. TECHNICKÁ TVORBA	konštruktér, technológ, konštruovanie, technológia výroby, návrh a tvorba technickej dokumentácie, dizajn marketing, PC, kresliace programy		vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku, v elektronickej podobe vytvoriť reklamný leták s cenovou ponukou na predaj vlastného výrobku, navrhnuť vlastný výrobok, zrealizovať

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
	výrobky: stolový ventilátor na solárny pohon; solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochranca bytu/domu, pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; znefunkčného „mobilu“ autíčko; netradičný šach a pod.		na svojom výrobku pracovné postupy ručného obrábania materiálov s využitím zapájania elektrických obvodov, vypracovať projekt vlastného jednoduchého kombinovaného výrobku.
4. SVET PRÁCE	voľba profesijnej orientácie – základné princípy, sebazpoznávanie, osobné záujmy a ciele, telesný a zdravotný stav, osobné vlastnosti a schopnosti, sebahodnotenie, vplyvy na voľbu profesijnej orientácie, informační základňa pre voľbu povolania, práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb	FG4121, FG4221	posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy, využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber vhodného vzdelania, navrhnuť plán a časový rozvrh pre dosiahnutie kariérnych cieľov, vrátane požiadaviek na vzdelanie a odbornú prípravu, náklady a možné zadĺženie, vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá), uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora), použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.

TECHNIKA 9.ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠKVP)

Školský vzdelávací program pre 9. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. BYTOVÉ INŠTALÁCIE	školský a pracovný poriadok v školskej dielni, elektroinštalácia, silnoprúdová, slaboprúdová, základné prvky bytovej (domovej) inštalácie, elektroinštalčný materiál, spotreba elektrickej energie v domácnosti, plynoinštalácia, základné prvky a ich funkcia, poruchy, plynové spotrebiče, vodoinštalácia a kanalizácia, základné prvky a ich funkcia, regulácia spotreby v domácnosti	OaSR FIG	vysvetliť príčiny možných porúch elektrickej inštalácie a z nich vyplývajúce nebezpečenstvá pre človeka, vysvetliť pravidlá správania sa pri poruchách plynoinštalácie, uviesť najčastejšie poruchy vodoinštalácie a kanalizácie, vyhľadať informácie o možnosti využitia solárnej a geotermálnej energie pri vykurovaní,

**Školský vzdelávací program pre 9. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
	kúrenie a klimatizácia v domácnosti, druhy kúrenia a vykurovania, regulácia spotreby tepla, poruchy, klimatizačné zariadenia, formy energie, výpočet spotreby energií v domácnosti, revízia a údržba bytových inštalácií		vysvetliť niektoré poruchy vykurovacích systémov a základné pravidlá správania sa pri poruchách, uviesť príklady možností šetrenia energiami.
2. STROJOVÉ OPRAC. MATERIÁLOV	Metódy strojového opracovania dreva, kovov a plastov, obrábací stroj, obrobok, výrobok, nástroj, pohyby, obrábané plochy CNC stroje(aj modely) progresívne vybrané metódy obrábania materiálov: laser, vodný lúč, elektroerozívne obrábanie a pod	OZOŽ	rozlíšiť podľa princípu obrábania (tvary obrábaných plôch – nástroj, obrábací stroj), metódu obrábania (vrtanie, brúsenie, sústruženie, frézovanie, lisovanie), zdôvodniť význam vybraných technológií pre výrobnú prax, prezentovať výsledky pozorovanie z exkurzie zameranej na strojové obrábanie technických materiálov.
3. TVORIVÁ ČINNOSŤ	praktické činnosti zamerané na zhotovovanie navrhnutých výrobkov kombinované pracovné námety, ďalšie dostupné pracovné postupy z oblasti opracovania dreva, kovov, plastov a z oblasti elektrotechniky, návrh a technický výkres vlastného zložitejšieho kombinovaného výrobku, dizajn výrobkov : výber z výrobkov z 8. ročníka, t.j. stolový ventilátor na solárny pohon; solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochrana bytu/domu, pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; z nefunkčného „mobilu“ autíčko; netradičný šach; návrh ďalších výrobkov: blikajúci robot, hračka; pohybový spínač osvetlenia domácej posilňovne; domáci hlásič požiaru; čistotný“ a bezpečný mechanický drvič vlašských orechov; hlásič krádeže bicykla /kočička /kufra /tašky; ťažidlo ,reprezentačná plaketa školy apod.	OZOŽ OaSR	navrhnuť technologický postup zhotovenia výrobku, zhotoviť výrobok s využitím aj ďalších pracovných postupov, zdôvodniť potrebu použitia ďalších pracovných postupov ručného spracovania vybraných materiálov pri zhotovení výrobku, aplikovať jednoduchý elektrický obvod na vlastnom výrobku, zhotoviť vlastný zložitejší kombinovaný výrobok podľa nimi navrhnutého projektu
4. SVET PRÁCE	voľba profesijnej orientácie –základné princípy, sebaopoznávanie, osobné záujmy a ciele, telesný a zdravotný stav, osobné vlastnosti a schopnosti, sebahodnotenie, vplyvy na voľbu profesijnej orientácie, informační základňa pre voľbu povolania, práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb, podnikanie ,druhy a štruktúra organizácií,	OaSR OBN FG5122, FG5221, FG4311, FG3221, FG3422, FG2322,	preukázať v modelových situáciách schopnosť prezentovať sa pri vstupe na trh práce, identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní, stanoviť si kariérne ciele.

**Školský vzdelávací program pre 9. ročník – TECHNIKA 1 hodina týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho
vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
	najčastejšie formy podnikania, malé a stredné podnikanie		

ŠPECIFICKÁ PRÍPRAVA PRE ŽIVOT

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/33 h ročne (0 iŠVP, 1 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – ŠPECIFICKÁ PRÍPRAVA PRE ŽIVOT			
ŠVP 0 hodín/ ŠkVP 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc z iŠkolského vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZÁKLADNÉ RUČNÉ PRÁCE 0/8 hodín	Ručné práce základný steh, navliekanie nite, ukončenie a začistenie Strihanie a meranie, vytvorenie jednoduchého strihu, vystrihnutie výrobku, použitie základného stehu ukončenie a začistenie, tunel na navlečenie šnúrky, Prišívanie a obrázok z gombíkov, Jednoduchá prstová bábka Zvieratká z ponožík	DEJ, GEO OaSR MULV ENV	Žiak vie: navliecť niť do ihly šiť základným stehom vytvoriť jednoduchý strih a podľa neho zhmotniť svoju predstavu strihať podľa papierového strihu ušiť jednoduchú hračku z rôznych typov materiálov prišiť gombík rozozná jednotlivé materiály vyzná sa typoch nití, ihiel a iného materiálu na šitie
2. STAROSTLIVOSŤ O RODINU A DIEŤA 0/8 hodín	Príprava na manželstvo a rodičovstvo zodpovedné plánovanie rodičovstva vzájomné spolužitie manželov/finančná gramotnosť/ domácnosť Vývin dieťaťa prenatálne obdobie dieťaťa správna výživa pôrod Príprava na príchod dieťaťa do rodiny finančné a materiálne vybavenie Starostlivosť o novorodenca prebaľovanie, kúpanie, správna výživa, denný režim	BIO, MAT, ETV, NBK VMR OaSR EUDP MULV FIG	Žiak vie: ako funguje rodina. dokáže si zodpovedne plánovať rodičovstvo, ovláda finančnú gramotnosť hospodárenia v rodine, vie ako sa vyvíja dieťa v tele matky aj ako sa má matka v tehotenstve stravovať, aby sa plod správne vyvíjal, má osvojené poznatky o pôrode a príchode dieťaťa do rodiny. dokáže sa primerane k veku postarať o novorodenca, prebaľovať ho, obliecť, kúpať, ovláda správnu výživu a denný režim dieťaťa, vie k čomu vedie ľahkovážny prístup k svojmu telu ako aj dôsledky nesprávnych rozhodnutí a predčasný sexuálny život
3. PRÍPRAVA JEDNODUCHÝCH JEDÁL 0/8 hodín	Studená kuchyňa nátierky studená misa šaláty nepečené koláče Jednoduché teplé jedlá polievky cestoviny	BIO, GEO, VMR MULV REG (FIG OaSR MEDV	Žiak vie: pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie, vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm, pozná rozdiel medzi studenou a teplou kuchyňou, ovláda technolog. postup prípravy jedál teplej a studenej kuchyne, vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce

			vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni, ovláda zásady zdravého stravovania, pozná špecifiká stravovania našich predkov v regióne, v ktorom žije
4. STOLOVANIE, OBSLUHA A SPOLOČENSKÉ SPRÁVANIE PRI STOLE 0/9 hodín	Príprava slávnostného stola použitie príborov správne rozmiestnenie tanierov, pohárov, príborov skladanie servítok Prešľapy voči etikete pozdrav, predstavenie správanie sa v reštaurácii, dopravných prostriedkoch, návšteva kultúrnych podujatí oblečenie na rôzne príležitosti, nácvik spoločenských tancov, záverečný večierok	ETV, NBK OaSR ENV MULV	vie sa vhodne správať počas stolovania, pripraviť slávnostné prestieranie, správne rozmiestniť taniere, poháre, príbory. dokáže poskladať papierové obrúsky, ovláda základy slušného správania. vie sa slušne pozdraviť, predstaviť. ovláda správanie v reštaurácii a pri návšteve kultúrnych podujatí, dokáže sa primerane obliecť na rôzne kultúrne podujatia, dodržiava pravidlá stolovania a spoločenského správania, vie pripraviť dôstojnú rozlúčku so školou – záverečný večierok

STAROSTLIVOSŤ O RODINU A DIEŤA FG2121 FG2221 FG4122 FG3121 FG5121
PRÍPRAVA JEDNODUCHÝCH JEDÁL FG5121 FG24211
STOLOVANIE, OBSLUHA A SPOLOČENSKÉ SPRÁVANIE PRI STOLE FG5121 FG2421

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Predmet

Anglický jazyk
Nemecký jazyk
Slovenský jazyk

ANGLICKÝ JAZYK

Názov IŠVP:	IŠVP II. a stupňa ZŠ v SR
Názov IŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Názov predmetu:	ANGLICKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia – Variant A (Bez 2. cudzieho jazyka)

Anglický jazyk	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	3	3	3	3	3	15
iŠkolský vzdelávací program	1	1	0	0	0	2
Spolu	4	4	3	3	3	17

Časová dotácia – Variant B

Anglický jazyk	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	3	3	3	3	3	15
iŠkolský vzdelávací program	1	1	0	0	0	2
Spolu	4	4	3	3	3	17

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet ANGLICKÝ JAZYK je súčasťou vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA. Prispieva k chápaniu a objavovaniu skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaním materského jazyka. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci integrovanej Európy a sveta.

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré

vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale
- sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- Anglický jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3. Prierezové témy

Vyučovací predmet ANGLICKÝ JAZYK integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod
- podpora multikulturality

Mediálna výchova

- kritické čítacie a vnímanie mediálnych informácií
- interpretácia mediálnych informácií
- účinkovanie a vplyv médií v spoločnosti a na človeka
- práca v realizačnej skupine- tíme

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- rozvoj komunikácie a argumentácie
- spolupráca v skupine a prezentácia seba a ostatných
- prezentácia prác v písomnej a verbálnej podobe + IKT

Dopravná výchova

- dodržiavanie cestných predpisov
- cestná premávka v praktickom živote

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete ANGLICKÝ JAZYK využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Zoznámenie sa s učebnicami anglicky hovoriacimi krajinami a so životom odlišných kultúr, prostredníctvom vyhľadávania informácií na internete, čítaním rozprávkových kníh, literatúry a zahraničnými pobytmi viesť žiakov k rešpektovaniu príslušníkov iných rás.

Kompetencie sociálne a personálne

Využívaním skupinovej a projektovej práce na hodinách anglického jazyka pod vedením vyučujúceho učíme žiakov spolupráci v kolektíve, tímovej práci a prispievame k upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov. Práca v kolektíve vedie žiakov k sebahodnoteniu pestujeme u všetkých zdravé sebavedomie a schopnosť realisticky zhodnotiť svoje schopnosti.

Sociálne komunikačné kompetencie

Nácvikom dialógov, didaktickými hrami, písaním listov a e-mailov, organizovaním olympiád v anglickom jazyku a komunikáciou s anglicky hovoriacimi ľuďmi rozvíjame u žiakov schopnosť komunikovať v cudzom jazyku. Ústnym i písomným vyjadrovaním vedíme žiakov k prezentácii hodnoteniu svojich prác. Využívame k tomu referáty i písomné zápisy, súťaže, olympiády a projekty. Pri práci na projektoch žiakov vedíme k využívaniu médií. Simulačnými hrami rozvíjame v žiakoch schopnosť rešpektovať názory druhých.

Kompetencie pracovné

Nácvikom reálnych dialógov učíme žiakov schopnosti dorozumieť sa v cudzom prostredí, požiadať o pomoc alebo pomoc poskytnúť. Vytvárame u žiakov návyky pre prácu s cudzou literatúrou a slovníkom.

Kompetencie riešiť problémy

Simulovaním reálnych situácií, nácvikom porozumenia neznámeho cudzieho textu a počúvania z CD a výukových programov na PC. Prácu s chybou vedíme žiakov k sebakontrolu a zdokonaľovaniu ich práce.

Kompetencia učiť sa, učiť sa

Tvorbou projektov a využívaním skupinovej práce vedíme žiakov ku schopnosti vyhľadať a utriediť potrebné informácie. Čítaním doplnkovej literatúry a sledovaním filmov v anglickom jazyku získavajú žiaci základné vedomosti zo svetovej histórie. Precvičovaním gramatických javov, tematických okruhov, slovnej zásoby, porozumenie textu, počúvanie na PC a tvorbou projektov vytvárame u žiakov schopnosť práce s výpočtovou technikou i v cudzom jazyku.

Cestami do zahraničia, čítaním doplnkovej literatúry, rozprávaním o tradíciách a živote v cudzích krajinách a prostredníctvom videoprojekcií prebúdame v žiakoch snahu o ďalšie vzdelávanie.

Kľúčové kompetencie

Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.
- Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže: uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,

- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť
- zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“;
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napríklad výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších, bežných výrazov,
- učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru.

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,

- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu. Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých tlačových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,

- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

1. Stratégie vyučovania

Popri tradičnej výkladovo-ilustratívnej a reprodukívnej metóde je začlenené aj problémové vyučovanie. Žiaci tým nadobúdajú nové poznatky používajú osvojené vedomosti a získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti.

Uplatňované sú nasledujúce metódy:

- **dialóg a diskusia** prebiehajúce vo väčšej alebo menšej skupine,
- **inscenačné metódy (metódy hrania rol)** - spočívajúce v simulácií stanovených situácií, keď sa riešenie realizuje prostredníctvom hrania rol,
- **brainstorming (burza dobrých nápadov)** - kladie dôraz na čo najrýchlejšie zhromaždenie, zapísanie nápadov, námetov, informácií; cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase,
- **zážitkové metódy** – vytváranie zážitku, emocionálne prežívanie skutočnej situácie na vlastnej koži,
- **skúsenostné metódy** – spájanie emocionálnej investície a vedomé kognitívne spracovávanie diania.

Na hodinách anglického jazyka sú využívané rôzne metodické formy výučby. Z nich najmä výkladové metódy, dialogické formy, formy samostatnej práce žiakov, teoretické cvičenia či písomné práce. Tiež sú využívané sociálne formy výučby napríklad frontálna práca, individuálna práca a skupinová práca.

Výučba je obohacovaná aj skupinovým a kooperatívnym vyučovaním založeným na rozdelení žiakov do skupín podľa rôznych hľadísk. Práca v skupine zlepšuje priebeh učenia a využíva sa často najmä vo fáze precvičovania a upevňovania nových poznatkov.

Žiaci si pomocou úloh a činností cielene rozvíjajú nahromadené vedomosti a nadväzujú na už naučené. Dôraz sa kladie najmä na počúvanie a ústny prejav vo forme slovných metód monológu a dialógu.

Z písomných metód majú nezameniteľné miesto vo výučbe písomné práce, práce s textom, preklady v skupine na hodine. Keďže žiaci často krát nevedia osvojené vedomosti, zručnosti a návyky využiť, preto sa využívajú aj motivačné metódy, ktorých podstatou je vzbudiť v žiakoch záujem o poznávaciu činnosť a záujem o poznávanú skutočnosť (učivo). Uplatňované sú aj fixačné metódy, konkrétne metódy opakovania a precvičovania naučených vedomostí a spôsobilostí, čo predstavuje ústne opakovanie učiva so žiakmi, metódu otázok a odpovedí, ale aj opakovanie písomné či opakovanie s využitím učebnice.

Z diagnostických metód, ktorými je zisťovaný stupeň osvojenia si učiva žiakmi po prebratí učiva sa sústreďujeme najmä na metódy ústne, podľa povahy učiva zamerané najmä na reprodukovanie učiva, porovnávanie údajov, konštatovanie údajov a zistenie príčin.

Rovnako sú uplatňované aj metódy písomné, ako písomná práca, test, domáca úloha a metódy praktického skúšania, aby sa zistilo ako je žiak schopný riešiť konkrétne úlohy, aplikovať vedomosti, zručnosti a návyky, používať rôzne spôsoby vyjadrovania, aká je nielen kvantita, ale aj kvalita vykonanej práce vyučujúceho a žiaka. Pamätá sa aj na hlavnú hnaciu silu pre žiakov pochvalu, verbálne a neverbálne posilňovanie, či motiváciu do učenia.

6. Učebné zdroje

- auditívne: CD, počítačový program
- vizuálne: knihy, časopisy, obrázky, PZ
- audiovizuálne: DVD, videozáznam
- kombinované: multimédia-internet

Didaktická technika a materiálno - výučbové prostriedky:

- počítač, notebook, CD – prehrávač, dataprojektor, tematické mapy, CD, DVD, textový materiál, obrazový materiál
- Tandlichová, E: Angličtina pre ZŠ I., Bratislava, SPN 1992
- Farkašová, E: Metodická príručka pre učiteľov cudzích jazykov., Bratislava, OPI 2001
- Učebnice AJ podľa ponúk: Projecty, metodická príručky, odborná literatúra, jazykové slovníky, internet, televízia, filmy,
- Časopisy, PC, internet, CD, DVD, didaktické pomôcky – tabule, obrazový materiál, nástenné plagáty, školská tabuľa, CD prehrávač, testy, web stránky,
- webové stránky: www.kidwaresoftware.com, www.britishcouncil.org, www.english-4kids.com/lessons.html, <http://www.reggie.net/teaching/>, www.planetavedomosti.sk

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č.22/2011.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností, schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, príloha MP.

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPPaP. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor na svoju prácu pri vypracovaní zadaných cvičení. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Pri písaní diktátov sa hodnotia počtom chýb. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy.

Nadaní žiaci dostávajú náročnejšie úlohy, pri ktorých rozvíjajú kreatívne myslenie. Zapájajú sa do súťaží a vystúpení pri rôznych príležitostiach. Pri hodnotení žiaka sa berie do úvahy to, čo sa žiak naučil, ako zvládol učivo, čo dokázal, ako využil osvojené vedomosti. Hodnotenie je i prostriedkom motivácie.

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete anglický jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch v súlade s platnými učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi.

Hodnotenie a klasifikácia v cudzom jazyku sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú v čítaní, písaní, počúvaní a v samostatnom ústnom prejave a dialógoch.

Pri hodnotení sa berú do úvahy: obsahová primeranosť, jazyková správnosť a plynulosť vyjadrovania.

Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka (úroveň A2 ako prvý jazyk, úroveň A1 ako druhý jazyk)

Kritéria hodnotenia ústneho prejavu:

- plynulosť prejavu,
- rozsah slovnej zásoby,
- aplikácia jazykových prostriedkov
- výslovnosť a intonácia.

Kritéria hodnotenia písomného prejavu:

- rozsah slovnej zásoby,
- morfológické a syntaktické štruktúry
- členenie textu
- relevantnosť danej témy.

Testové formy písomného prejavu v percentách:

- výborný 100%-90%
- chválitebný 89%-75%

- dobrý 74%-50%
- dostatočný 49%-25%
- nedostatočný 24%-0%

Diktát

- výborný 0-2
- chválitebný 3-4
- dobrý 5-8
- dostatočný 9-13
- nedostatočný 14-

Kritéria čítania a počúvania s porozumením:

- úroveň porozumeného textu
- plynulosť, výslovnosť a intonácia čítania textu
- reprodukcia pochopeného textu.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. Diktáty sa nehodnotia známkou – počet chýb. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- EUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

ANGLICKÝ JAZYK 5. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne (3 IŠVP, 1 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 5. ročník – ANGLICKÝ JAZYK 4 hodiny týždenne spolu 132 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, a prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. AHOJ Hello 3h	Pozdravy Pozdravenie a predstavenie seba v cudzom jazyku Mená krajín Oboznámenie sa s anglicky hovoriacimi krajinami	OaSR ENV MEDV MULV	Žiak sa vie pozdraviť a predstaviť.
2. ZAČÍNAME Let's start 14h	Základné číslovky 1-100 Užitočné slová Prídavné mená Farby Zariadenie v triede Hláskovanie slov Časti tela Pieseň	OaSR OŽOZ TPZ EUDP	Vie povedať číslovky 1-100, slovnú zásobu (predmety v triede), vie opísať vec, dáva pokyny a rozumie pokynom, vyhláskovať slová, sa spýtať komu patrí vec a tiež vie na túto otázku odpovedať, povedať kde sa vec nachádza.
3. KOMUNIKÁCIA Communication 16 hodín	Rodina doplnenie dialógu Osobné informácie Písanie pohľadnice Vek Oblíbené veci Pieseň pre Sandy	SJL VMR OaSR	Žiak sa vie spýtať otázku: Odkiaľ si? Vie na ňu odpovedať, rozprávať o pohľadnici odkiaľ je kto ju poslal, povedať svoje osobné údaje a vie sa na ne opýtať.
4. MŮJ SVET My world 16hodín	Domáce zvieratá Dni v týždni Škola Můj rozvrh Kupovanie v obchode	SJL ETV DOPV OaSR	Žiak sa vie spýtať na cenu a má osvojené základné frázy, ktoré sa používajú pri nakupovaní, vie rozprávať o svojom rozvrhu.
5. ČAS Time 16hodín	Čas Pýtanie sa a odpovedanie na otázku koľko je hodín Denný program Opis každodenných aktivít Voľný čas Rozprávanie o vlastných záľubách	PRI VLA OaSR	Žiak sa vie spýtať a odpovedať na otázku: Koľko je hodín? vymenovať dni, porozprávať o svojich denných činnostiach, o svojich voľno-časových aktivitách, vytvoriť kladnú, zápornú a opytovaciu vetu v prítomnom čase jednoduchom.
6. MIESTA Places 16 hodín	Dom, izby, zariadenie Opis svojho domu, izby Miesta a budovy v meste Čítanie z mapy Naše mesto	VMR ETV OaSR REG FIG	Žiak vie porozprávať o svojom domove a meste, povedať čo ľudia v meste môžu robiť, lokalizovať miesta, vie vytvoriť kladnú, zápornú a opytovaciu vetu v prítomnom čase priebehovom.
7. ĽUDIA People 18 hodín	Opis osoby Kreslenie ľudí a ich následný opis Používanie prídavných mien Domáce práce Opis svojich domácich povinností Oblečenie Dialóg v obchode	VYV ETV OaSR	Žiak vie opísať ľudí a činnosti, ktoré robia. Žiak vie rozdiel medzi prítomným časom jednoduchým a prítomným časom priebehovým. Aktívne používa základné prídavné mená.

I ŠkVP / 33 hodín

Obsahový štandard	Metódy a formy
1. /1h/ Pozdravy a čas v Spojenom kráľovstve	Komunikácia, dopĺňanie dialógov
2. /5h/ _ Aké je moje obľúbené číslo http://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/listening-skills-practice/understanding-numbers _ Moje telefónne číslo _ hláskovanie: I can see, listen to me. IT IS A.... _ množné číslo podstatných mien _ opis mojej triedy a izby	Počúvanie Tvorba dialógov Hra Práca s interaktívnou tabuľou Porovnávanie, komunikácia
3. /6h/ _ práca s mapou _ Krajiny EU: názvy a hl. mestá _ Odkiaľ si ty? _ Ja som zo Slovenska. _ sloveso byť a privlastňovacie zámená _ V rádiu	Slovná zásoba Počúvanie a komunikácia Upevňovanie učiva, cvičenia Tvorba dialógov
4. /6h/ _ ja mám a ty máš _ môj rozvrh a tvoj rozvrh _ do ktorej triedy chodíš? _ opis zvieratka _ Moja škola _ moja škola	Rozprávanie Počúvanie a práca s prac. listom Rozprávanie a tvorba otázok Projekt Opis
5. /9h/ _ hodiny _ šport a aktivity _ Môj deň/ aktivity, časti dňa, predložky/ _ môj deň _ Čo zvyčajne robievaš? _ tretia osoba jednotného čísla _ ja a môj brat. / tretia osoba jednotného čísla / _ čo to on robieva? _ kedy sa to všetko deje? – otázkové slová	Interaktívna hra na tabuli Pracovný list Projekt Opis Tvorba otázok Práca na interaktívnej tabuli Porovnanie našich dní Tvorba otázok a odpovedí Tvorba otázok s otázkovými slovami, komunikácia
6. /6h/ _ Miesta a činnosti _ mapa mesta _ Mapa môjho mesta _ čo robím? prítomný prítomný prítomný čas _ opis činností _ Moje dni a dnes	Rozprávanie, práca so slovníkom Slovná zásoba Rozprávanie, opis Činnosti Opis obrázkov a činností čítanie

ANGLICKÝ JAZYK 6. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne (3 iŠVP, 1 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 6. ročník – ANGLICKÝ JAZYK 4 hodiny týždenne spolu 132 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho a iŠkVP programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MOJ ŽIVOT 16 hodín	Moja rodina Moja izba Moja škola Môj život-Aktivity, záľuby Narodeniny Denný režim Sviatky v Anglicku Narodeniny Sloveso BE CAN HAVE GOT Tvorenie otázok Jednoduchý prítomný čas Who- otázky Radové číslovky	SJL ETV HUV MULV OaSR	rozprávať o svojich aktivitách, záľubách vie vymenovať jednotlivých členov svojej rodiny vie určiť príbuzenské vzťahy v rodine vie rozprávať o tom, čo počas dňa robí rozumie jednoduchým príkazom učiteľa číta foneticky správne, ovláda výslovnosť v rozsahu nadobudnutej slovnej zásoby
2. ZVIERATÁ ANIMALS 16 hodín	Školský výlet Moja obľúbené zvieratko Príbeh – Kuriatko na cestách ZOO Príbehový prítomný čas – otázka, zápor Jednoduchý prítomný čas- otázka, zápor Predmetové zámená Sloveso MUST	BIO OZOŽ ENV MEDV	ovláda slovnú zásobu vie prerozprávať dej príbehu porozumenie, čítanie a rozprávanie o výlete a o tom, ako sa zvieratá pohybujú a aké činnosti vykonávajú. žiak rozumie textu rozpráva o vlastnom obľúbenom zvieratku
3. PRÁZDNINY HOLIDAYS 18 hodín	Moje / naše prázdniny Zdravotné problémy Doprava a cestovanie Voľný čas a záľuby Jednoduchý minulé čas – otázka, zápor Pravidelné a nepravidelné slovesá Tvorenie otázky	GEO DEJ DOPV ETV MULV	vie vymenovať rôzne štáty sveta, letoviská vie gramaticky správne opísať zážitok z prázdnin rozumie časovým predstavám v anglickom jazyku, vie ich porovnať so slovenskou realitou, rozumie jednoduchému príbehu v minulom čase, vyvodzujú pravidlá pre tvorbu minulých časov pravidelných slovies
4. JEDLO FOOD 16 hodín	Jedlo a nápoje Príbeh – Kamenná polievka Nakupovanie Recept Zvyky a spôsoby stravovania vo svete- rozšírenie slovnej zásoby Použitie slov some a any How much/How many Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Členy: určitý, neurčitý a nulový Opis pracovného postupu	GEO SJL FG REG MULV OaSR	vie sa vyjadriť k téme, vypýtať si jedlo, poďakovať, zaplatiť. osvojí si kultúru stolovania v reštaurácii, rozumie jednoduchému receptu dokáže povedať postup jednoduchého receptu, rozlišuje grafickú a hovorenú podobu slova v oblasti stravovania vie tvoriť otázky týkajúce sa množstva

5. SVET THE WORLD 16 hodín	Moja krajina Sever a juh Lámači rekordov The USA 2. stupeň prídavných mien 3. stupeň prídavných mien nepravidelné stupňovanie väzba „, as ... as“ stupňovanie prídavných mien a prirovnania. Počasie – symboly používané v predpovediach	GEO ENV MULV MEDV OaSR	vie porovnať život u nás a v iných krajinách dokáže čítať s porozumením neznámy text vie jednoducho komunikovať o počasi, vie opísať krajinu, v ktorej žije dokáže tvoriť 2. a 3. stupeň prídavných mien a použiť ich vo vetách
6. ZÁBAVA ENTERTAINMENT 17 hodín	Tv programy Film Britské divadlo Môj obľúbený film GOING TO Prídavné mená a príslovky HAVE TO -slovná zásoba: druhy TV programov. vyjadrenie blízkej budúcnosti správne rozlišovanie prídavných mien a prísloviak, použitie a postavenie vo vete použitie slovesa must vyjadrenia a odôvodnenie povinností	SJL HUV MEDV OaSR	vie povedať o svojich plánoch v blízkej budúcnosti vie vyjadriť a opísať deje a predmety dokáže vyjadriť svoje povinnosti, schopnosti a odôvodniť ich

Využitie hodinovej dotácie

IŠkVP / 33 hodín 6 ročník

Obsahový štandard	Metódy a formy
1. /2h/ Moje narodeniny u nás doma Malá jedlička	Komunikácia, rozprávanie, tvorba otázok Čítanie s porozumením
2. /6h/ _ Opisovanie obrázkov a aktivít _ Čo robíš? _ Zvieratká okolo sveta _ Surikaty _ Teraz a stále _ Potkaniar	Komunikácia, rozprávanie, tvorba otázok Tvorba dialógov Práca s pracovným listom a interaktívnou tabuľou Prerobovanie textu a práca s internetom Tvorba dialógov Hra Práca s interaktívnou tabuľou Porovnávanie, komunikácia Čítanie s porozumením
3. /7h/ _ Kde si bol? _ Ja som bol v Chorvátsku _ Problémy na dovolenke _ Nepravidelné slovesá _ Reportér _ Moje posledné prázdniny _ Cestovanie okolo sveta	Slovná zásoba, upevňovanie učiva Komunikácia, rozprávanie, tvorba otázok Upevňovanie učiva, cvičenia Tvorivé cvičenia Tvorba dialógov Upevňovanie učiva, cvičenia, počúvanie Slovná zásoba, upevňovanie učiva
4. /7h/ _ ja mám a ty máš, moja desiata _ môj jedálny lístok a objednávanie _ Čo máme v našej špajzy a chladničke _ Jedlo v mojej krajine _ Jedlo v mojej krajine _ môj super recept	Rozprávanie Tvorba dialógov, práca s pracovným listom a interaktívnoutabuľou Rozprávanie a tvorba otázok Projekt Opis Čítanie s porozumením

Africký príbeh	
5. /6h/ _Slovensko _Slovensko a počasie _Slovensko o najzaujímavejšie miesta _Slovensko- porovnanie _O dvanástich mesiacikoch _prerozprávanie príbehu	Projekt komunikácia

Finančná gramotnosť - NAKUPOVANIE: nákupný zoznam - FG3311

ANGLICKÝ JAZYK 7. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 h ročne (3 iŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 7. ročník – ANGLICKÝ JAZYK 3 hodiny týždenne spolu 132 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MOJ ŽIVOT My life 16 hodín	Nový domov Moja rodina Priatelia Jednoduchý minulý čas “to be” Pravidelné a nepravidelné slovesá – rozdiel pri tvorení jednoduchého minulého času Tvorenie otázky	SJL ETV BIO HUV MULV OaSR ENV	rozprávať o svojich aktivitách, záľubách, vie vymenovať jednotlivých členov svojej rodiny, vie určiť príbuzenské vzťahy v rodine, rozumie jednoduchým príkazom učiteľa, číta foneticky správne, ovláda výslovnosť v rozsahu nadobudnutej slovnnej zásoby
2. BUDÚCNOSŤ The future 16 hodín	Cesta do vesmíru Tvoja budúcnosť Dopravné prostriedky Sloveso WILL pre vyjadrenie budúcnosti -otázka, zápor	GEO SJL HUV ENV DOPV	vymenovať jednotlivé vesmírne telesá, povedať o svojej budúcnosti, plánoch do budúcnosti vyjadriť svoj názor na vedu a výskum
3. ČAS A MIESTA Time and places 17 hodín	Voľný čas a záľuby Nebezpečné situácie Vražda v knižnici Veľká Británia Jednoduchý minulý čas a predprítomný čas – rozdiel v používaní	GEO MULV MEDV OaSR	vymenovať známe štáty sveta, gramaticky správne opísať situáciu v minulosti, opísať situáciu v kriminálnom príbehu, sa opýtať osoby, čo robila v minulosti a odpovedať na podobné otázky, pomenovať prírodné katastrofy, podať konkrétnu informáciu, vyjadriť varovanie pred nešťastím, napísať text o Slovensku
4. LONDÝN London	Pamiatky Kultúra a umenie Príbeh o krajčírovi New York	SJL DEJ HUV	opísať obrázky o Londýne na základe textu, žiak pozná a vie vymenovať najznámejšie pamiatky v Londýne,

17 hodín	Určitý člen „the“ a neurčité členy „a/an“ – rozdiel v používaní Predložky – určovanie miesta thing/-body (something, somebody, anything, anybody,...)	MULV MEDV TPZ OaSR	pochopiť a definovať body príbehu, opýtať sa na cestu a odpovedať na podobné otázky, navrhnúť čo by bolo možné robiť vo veľkomeste rozprávať sa o živote a zaujímavostiach vo veľkomeste
5. SKÚSENOSTI Experiences 16 hodín	Voľný čas a záľuby Šport Vzory a ideály Predprítomný čas Tvorenie otázky -použitie “ever” a “never	GEO DOPV OaSR	Správne používať výrazy spojené so zážitkami, spájať obrázky s textom, správne formulovať vety, porozumieť obrázkovému príbehu, pochopiť náučný text a vyjadriť sa k obsahu, rozumie rozprávanie populárneho príbehu a neobvyklých príbehoch, rolová úloha, interview so športovcom- diskutovať o národných hrdinoch a osobnostiach
6. PROBLÉMY Problems 17 hodín	Zdravie a choroby Starostlivosť o zdravie Mládež a jej svet Človek a spoločnosť Cestovanie Použitie “should” a “shouldn’t” “must” “mustn’t” “don’t have to	BIO OZOŽ OaSR DOPV	pochopiť zápletku kresleného príbehu, vie vymenovať pravidlá spojené so školou, pri počúvaní reagovať na obrázky k textu, pomenovať ľahké ochorenia, nevoľnosť a vie sa na ne pýtať inej osoby, vie rozprávať príbeh, pomenovať hlavné body príbehu zaradiť do komunikácie výrazy bežnej komunikácii

ANGLICKÝ JAZYK 8 ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 h ročne (3 iŠVP, 0 iŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 8. ročník – ANGLICKY JAZYK 3 hodiny týždenne spolu 99 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúci zo štátneho a iškolského vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PAST AND PRESENT 19 hodín	minulosť a súčasnosť the iceman muž z ľadu človek a príroda comics the test testovanie testovanie a mládež history história clothes oblečenie kultúra dneška a minulosti jednoduchý minulý a priebežný čas použitie used to	OaSR MULV MEDV	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: porozumieť prečítanému textu a predstaviť hlavné body, z počutého porozumieť príbehu PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: hovoriť o tom, ako sa náš život zmenil z pohľadu vývinu a histórie, reagovať na kreslený príbeh použiť neformálne výrazy v bežnej komunikácii, návčik písania INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: rolová hra v nákupnom centre a v obchode

	too / ENOUGH		
3. FAME AND FORTUNE Sláva a šťastie 20 hodín	umenie a kultúra vzory a ideály zamestnanie a kariéra multikultúrna spoločnosť technika v službách človeka present perfect predprítomný čas fame sláva trouble problémy books knihy pc počítače predprítomný čas vyjadruje skúsenosti a nedávne udalosti použitie predprítomného a minulého času, rozdiely v používaní používanie for / since	GEO ETV MULV MEDV	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: pochopiť hlavné body čítaného textu, pochopiť počutý text PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: vie povedať, čo je to sláva a čo znamená byť slávny, reagovať na dej v kreslenom príbehu, prerozprávať príbeh nejakej známej osobnosti, napísať svoj životopis INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: diskusia o čítaní kníh medzi mládežou
4. HEALTH AND SAFETY Zdravie a bezpečnosť 20 hodín	you and your body ľudské telo a starostlivosť o zdravie vzdelávanie a práca ty a tvoje telo should/might mal by si a nemal by si looking after yourself vedieť sa postarať o seba the tickec výherné lístky sports events športové udalosti vitamins and minerals vitamíny a minerály nálady športy stravovanie tvorenie vzťahných súvetí should / might	SJL BIO TSP MULV OZOŽ MEDV OaSR	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: pomenovať časti tela, rozumieť textu o zdravom jedle a zachytiť hlavné body PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: si poradiť v problémoch, ktoré sú nastolené, poradiť ohľadom správnej výživy a zdravého životného štýlu, napísať zoznam pra, rozprávať sa o živote a jeho zaujímavostiach INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: rolová úloha- u lekára diskusia o správnej výžive
5. HEROES Hrdinovia 20 hodín	vzory a ideály rytieri a králi mravné a morálne hodnoty včera a dnes medieval knights stredoveký rytieri the burglar lupič imagination predstavy the coustomer zákazník Robin Hood art-jmw turner premôcť svoj strach a stať sa hrdinom obyčajných dní legendy a umenie slovesné tvary: grundium alebo neurčitok	OaSR ETV	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: správne používať výrazy spojené so zážitkami, spájanie obrázkov s textom, správne formulovať vety, porozumieť obrázkovému príbehu, pochopiť hlavné body z prečítaného textu, hľadať špecifickú informáciu v texte, vypočítať si text a zachytiť špecifické informácie, PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: písať dej, ktorý sa uskutočnil v minulosti, opísať hrdinu našej histórie Interaktívne zručnosti o tom, čo je typické pre hrdinu a prečo je tak nazývaný

	there is someone, something... see / hear : something		
6. OUR ENVIROMENT Naše životné prostredie 20 hodín	človek a spoločnosť človek a príroda ničenie prírody a vzácnych živočíšnych druhov vs ich ochrana vyjadrenie obáv cestovanie climate change klimatické zmeny passive voice trpný rod caring for enviroment staráme sa o prírodu expressing worries vyjadrenie obáv Australia	ENV	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: reagovať na hlavné body k problému globalizácie, prečítať text a vybrať hlavné obsahové myšlienky textu PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: rozprávať o o problémoch životného prostredia v rámci globalizácie, napísať úvahu o problémoch, ktoré sú vo svete a ako sa môžu zmierniť či odstrániť, vie vyjadriť vlastný názor ku danej problematike globalizácie

Finančná gramotnosť - NAKUPOVANIE: situácia v obchode - FG3322

ANGLICKÝ JAZYK 9. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 h ročne (3 iŠVP)

Školský vzdelávací program pre 9. ročník – ANGLICKY JAZYK 3 hodiny týždenne spolu 99 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho a Školského vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PROBLEMS 16 hodín	Party Oslava: minulé priebehovú čas Jednoduchý minulé a priebehovú čas predprítomný čas, Since/for Bullying Príbeh.opis ľudí Šikanovanie Problémy v školách Something wrong Problémy Rozprávanie o problémoch členyA/AN/THE A Christmas Carol Vianočná koleda Rozsiahle čítanie s porozumením Prerozprávanie príbehu History Kultúra dneška a minulosti:pop music Hodvábna cesta	DEJ MULV OaSR	RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: charakterizovať šikanovanie a vyjadriť k tomu svoj názor b)vedieť porozprávať o zaujímavých činnostiach osôb, porozumieť prečítanému textu a predstaviť hlavné body, z počutého porozumieť príbehu PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: hovoriť o tom, ako sa náš život zmenil z pohľadu vývinu a histórie, reagovať na kreslený príbeh, použiť neformálne výrazy v bežnej komunikácii, návčik písania INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: rolová hra rozprávanie o problémoch
2. PLACE AND TIME	Časti mesta Budúci čas Blízka budúcnosť: going to	GEO BIO	

<p>The perfect place to live</p> <p>17 hodín</p>	<p>A prí, príbeh.čas na vyjadrenie blízkej budúcnosti</p> <p>Your body Tvoje telo Prvá podmienka Stres či správna životospráva</p> <p>Changing an appointment Preloženie stretnutia Návrh a odmietnutie Tvorba dialógov</p> <p>Spending time Môj čas Hodina zemepisu Moje sny a skutočnosť</p> <p>Culture Vzdelávanie v USA Hmyz</p>	<p>MULV</p> <p>MEDV</p>	<p>RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: porozumieť čítanému textu, vyhľadať špecifické informácie b)z počutého textu vedieť pochopiť hlavnú myšlienku a špecifické informácie</p> <p>PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: vie vyjadriť svoj názor na starostlivosť o svoje zdravie, reagovať na prečítaný text b)napísať jednoduchý systém vzdelávania na Slovensku</p> <p>INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: viesť diskusiu o trávení voľného času medzi mládežou hovoriť o možnostiach vzdelávania na Slovensku -si dohodnúť stretnutie</p>
<p>3. RISKS</p> <p>17 hodín</p>	<p>Would you dare Každý sme iný Sloveso WOULD A dangerous world Čo všetko sa odvážiš urobiť? Warning and advices Sopky Slovesá a podst. mená Ako prežiť Wish Želanie Upozorniť a poradiť Tvorba dialógov Želanie Rozsiahle čítanie s porozumením Prerozprávanie príbehu Regions of England Regióny Anglicka Litosferické dosky Plate tectonics</p>	<p>SJL</p> <p>GEO</p> <p>MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>MULV</p>	<p>RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: z prečítaného textu vybrať špecifické informácie b)vie zachytiť dôležité informácie, ktoré na niečo nebezpečné upozorňujú</p> <p>PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: a) vedieť povedať, ktoré sú pravidlá, ktorých sa treba dodržiavať a čo by sa stalo, keby tieto pravidlá boli porušené b)vedieť napísať článok na aktuálnu tému c) extenzívne čítanie</p> <p>INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: diskutovať na aktuálne témy, vytvoriť prehľad pravidiel a povinností</p>
<p>4. CAN I ASK..? Using the media</p> <p>18 hodín</p>	<p>Using the media Médiá Otázkové formy Typy slovies Jobs Zamestnania Reklama Gerundium Requests Žiadosti Frázové slovesá Moja žiadosť Murder at the theatre Vražda v divadle .Rozsiahle čítanie s porozumením Prerozprávanie príbehu Money TV Mládež a peniaze Televízia</p>	<p>MEDV</p> <p>NBK</p> <p>ETV</p> <p>OaSR</p> <p>BIO</p> <p>VMR</p> <p>ENV</p> <p>FIG</p>	<p>RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: a)porozumieť z čítaného hlavné body textu a zamestnaní b)vie rozlíšiť v počutom texte dôležité informácie c)pochopiť obsah reklamných textov</p> <p>PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: a)vytvoriť dotazník so špecifickými otázkami pre osobu (správne gramaticky tvoriť vety) b) extensive reading</p> <p>INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: komunikovať s osobami a hľadať konkrétnu osobu,</p>
<p>5.</p>	<p>Money Passive voice</p>	<p>FIG</p>	<p>Žiak vie: RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI:</p>

<p>BUYING AND SELLING</p> <p>16 hodín</p>	<p>Peniaze .Príbeh peňazí trpný rod Unusual places Nezvyčajné hotely Pomocné slovesá Prázdniny Ticket Cestovanie Definície a frázy Cestovný poriadok Century Storočie Rozsiahle čítanie s porozumením Prerozprávanie príbehu The English language Oil Anglický jazyk Človek a príroda:Olej</p>	<p>GEO</p>	<p>-)zachytiť v texte špecifické informácie, rozdiely v hoteloch b) vyjadriť sa k počutému textu o zaujímavých miestach a vybrať si z nich PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: a) porovnávať výhody a nevýhody rôznych spôsobov cestovania b) cestovanie vlakom, aké to má výhody c) opísať ideálne miesto na pobyt d)extensive reading Interakcia: diskusia o poznávaní sveta návšteva iných krajín INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: -vie si kúpiť listok</p>
<p>6. PROTEST</p> <p>20 hodín</p>	<p>Trainers Priatelia Frázové slovesá Nepriama reč Saying NO Povedať nie Udalosti SAY/ TELL slovesá Indirect questions Neráme otázky Frázové slovesá Zdvorilá otázka Romeo and Juliet Rómeo a Júlia Rozsiahle čítanie s porozumením Prerozprávanie príbehu Culture Oxford and Cambridge Vláda</p>	<p>GEO DEJ ETV</p> <p>NBK</p> <p>SJL</p>	<p>RECEPTÍVNE ZRUČNOSTI: a)porozumieť hlavnú myšlienku textu o príhode v autobuse b)z počutého textu vedieť identifikovať, aké informácie odzneli PRODUKTÍVNE ZRUČNOSTI: diferencovať formálny a neformálny štýl komunikácie, používať zdvorilé frázy b)extensive reading c) štylizovať text použitím spojok INTERAKTÍVNE ZRUČNOSTI: rolové úlohy na rôzne témy, používať správne frázy</p>

Finančná gramotnosť:

PENIAZE: mládež a peniaze - FG2122

NAKUPOVANIE A PREDÁVANIE : príbeh peňazí - FG1122, peniaze - FG3421

NEMECKÝ JAZYK

Názov ŠVP:	IŠVP II. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie
Názov ŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Názov predmetu:	NEMECKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania:	ISCED 2
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	Slovenský jazyk

VARIANT A

Nemecký jazyk	5.ročník	6.ročník	7. ročník	8. ročník	9.ročník	spolu
Štátny vzdelávaci program	0	0	0	0	0	0
Školský vzdelávaci program	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	0	0	0

VARIANT B

Nemecký jazyk	5.ročník	6.ročník	7. ročník	8. ročník	9.ročník	spolu
Štátny vzdelávaci program	0	0	2	2	2	6
Školský vzdelávaci program	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	2	2	2	6

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaci predmet NEMECKÝ JAZYK zasahuje do vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA. Vytvára predpoklady pre zapojenie žiakov do vzájomnej komunikácie medzi národmi v rámci Európy i sveta, pripravuje ich k praktickému užívaniu jazyka i k objavovaniu a chápaniu skutočností, ktoré sa nachádzajú mimo oblasť skúseností sprostredkovaných materským jazykom. Vyučovacia činnosť učiteľa postupne u žiakov rozvíja schopnosť chápať a správne interpretovať počuté i čítané cudzojazyčné texty a primerane na ne reagovať, schopnosť viesť rozhovor a súvisle hovoriť v rámci najbežnejších situáciách každodenného života, zoznamovať sa so základnými poznatkami krajiny príslušnej jazykovej oblasti, s najbežnejšími zvyklosťami a sociálnymi konvenciami, rozširovať si všeobecný kultúrny prehľad, ktorý je predpokladom k formovaniu postojov, ktoré ich k vytváraniu porozumeniu medzi národmi, k pestovaniu vzájomnej tolerancie a rešpektu, k úcte ku kultúrnym hodnotám iných národov a vytváraniu podmienok pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Účinnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen na výsledkoch v jazyku materskom, ale závisí i od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu i vo všetkých ostatných oblastiach základného vzdelávania.

Predmet NEMECKÝ JAZYK pozostáva z nasledujúcich tematických celkov :

- Počúvanie
- Čítanie

- Komunikácia
- Hovorený prejav
- Písomná interakcia
- Písomný prejav

Predmet NEMECKÝ JAZYK sa vyučuje na 2.stupni ako druhý cudzí jazyk. NEMECKÝ JAZYK sa vyučuje formou bežných vyučovacích hodín v triede a v jazykovom laboratóriu s dôrazom na komunikačné schopnosti žiakov. Vyučujúci využíva metódy, ktoré sú založené na pozorovaní, počúvaní, napodobňovaní, tvorivých činnostiach, hre a pod. Výučba je výrazne prepojená nielen s materinským jazykom, ale tiež s hudobnou, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, využívajú sa nahrávky, CD v interpretácii rodených Nemcov. Pracujú s autentickými materiálmi rôzneho druhu (zvukovými i tlačenými) a tiež využívajú výukové programy na PC.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

- výber tém a textov orientovať na veku primerané postoje, zážitky a potreby
- vzbudiť u žiakov prirodzenú zvedavosť, radosť z nových poznatkov,
- z roka na rok zamerať vyučovací proces na meniace sa vedomie žiaka a na jeho skúsenosti
- pomocou nových foriem a metód učenia rozvíjať u žiakov samostatnosť a prístup k učeniu
- v popredí by preto mali byť tak ako na 1. stupni základnej školy hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka
- vo zvýšenej miere podporovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity
- pripraviť žiaka na reálnu komunikáciu v nemeckom jazyku podľa svojich možností a predpokladov
- cez učebné aktivity a cvičenia podporovať ústny prejav – rozvoj komunikácie
- prostredníctvom opakovania a nového učiva primeraným spôsobom využívať tvorivý potenciál mladých ľudí

Kognitívne ciele:

- pútavou formou oboznámiť sa so zaujímavosťami Nemecka
- pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky
- stručne povedať obsah príbehu
- porozprávať o významných osobnostiach
- orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to dovoľuje jeho kognitívna úroveň

Afektívne ciele:

- nadobudnúť správny a kladný vzťah k jazyku
- osvojiť si základné pravidlá kultúrneho správania
- pestovať lásku k vlasti a úctu k histórii, rešpekt k minulosti
- vytvárať postupne predstavu o histórii Nemecka, Rakúska a Švajčiarska
- pestovať národné povedomie

Psychomotorické ciele:

- prezentovať krajinu slovne, básňou, piesňou, kresbou
- rozvíjať schopnosť získavať informácie o krajine hľadaním obrázkov a fotografií
- vytvoriť si predstavu o iných krajinách cez čítanie príbehov a informácií, cez prezentácie

3. Prierezové témy

Vyučovaci predmet NEMECKÝ JAZYK integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostná a sociálna výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Výchova k mysleniu v európskych a globálnych súvislostiach

- Európa a svet nás zaujíma
- objavujeme Európu a svet

Multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod
- podpora multikulturality

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií
- interpretácie mediálnych informácií
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- práca v realizačnom tíme

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete NEMECKÝ JAZYK využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Prostredníctvom vyhľadávania informácií na internete, projektovým vyučovaním, čítaním doplnkovej literatúry, zoznámením sa s reáliami nemecky hovoriacich krajín, vedieme žiakov k rešpektovaniu príslušníkov iných rás a k vytváraniu pozitívneho postoja k okolitému svetu.

Kompetencie sociálne a personálne

Diskusiou, didaktickými hrami, kooperatívnym učením, projektovou prácou, dramatizáciou apod. podporujeme spoluprácu v kolektíve, realisticky zhodnotiť svoje schopnosti, ovládať prvky asertívneho chovania.

Kompetencie komunikatívne

Písaním listov, pomocou dialógov, didaktických hier, hraním úloh, účasťou na olympiádach a pod.

Kompetencie k riešeniu problémov

Účasťou na olympiádach, inscenačnou metódou, nácvikom porozumenia neznámeho textu a počúvaním z CD a výukových programov na PC, návštevou nemecky hovoriacich krajín naučíme žiakov riešiť problémové situácie, vyhľadať potrebné informácie, vyrovnat' sa s prípadným neúspechom, samostatne sa rozhodovať, poradiť si so záťažovou situáciou.

Kompetencie k učeniu

Kooperatívnym učením, tvorbou projektov, čítaním doplnkovej literatúry, návštevou nemecky hovoriacich krajín, precvičovaním gramatiky, slovnej zásoby, tematických okruhov a počúvaním audio prehrávok, čítaním doplnkovej literatúry, portfóliom vedieme žiakov k schopnosti vyhľadať potrebné informácie a zvažovať ich dôležitosť, logicky myslieť a vedieť použiť v praxi získané vedomosti a zručnosti.

5. Stratégia vyučovania

Tradičné didaktické prostriedky

- funkcia a využitie slovníka
- funkcia a využitie tabule
- vedenie žiackych zošitov
- funkcia a využitie učebnice

Didaktické prostriedky vyrobené svojpomocne

- fólie na spätný projektor
- práce žiakov ako didaktické prostriedky
- kartičky a iný materiál na hry

Tlač

- časopisy
- komiksy a obrázkové príbehy
- texty piesní

Audiovizuálne didaktické prostriedky

- kazetový magnetofón
- rádio
- CD – programy
- Program „domáci učiteľ nemčiny“
- Jazyková učebňa

Skupinová, individuálna, problémová, kombinovaná, praktická expozičná

6. Učebné zdroje

- učebnice a PZ
- internet
- DVD
- CD
- Odborné časopisy
- www.zborovňa.sk
- www.didaakta.sk

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011.

Pri kvalifikácii sa hodnotí :

- preskúšanie, kontrola stavu učenia
- stále výkony počas školského roku
- pokrok v učení sa
- porozumenie textu
- čítanie
- osvojenie potrebných vedomostí a ich tvorivú aplikáciu

Ústne hodnotenie :

- práca s pracovným zošitom
- aktivita na hodine
- komunikácia v skupinových aktivitách

- práca s textom a obrázkami

Hodnotenie známkou:

- individuálne ústne odpovede
- krátke overenie kontrolných prác a testov
- vytvorenie spoločného projektu – raz za polrok
- diktáty – raz za štvrt'rok

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. Diktáty sa neznámujú – počet chýb. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TPU je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- LUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova
- ČG** – Čitateľská gramotnosť

NEMECKÝ JAZYK 7. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne (2 IŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 7. ročník – NEMECKÝ JAZYK 2 hodiny týždenne
spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. JA , ZOZNAMOVANIE EINLEITUNG 5 hodín	Reálie Nemecka Správna výslovnosť Pozdravy Odkiaľ pochádzaš Názvy krajín Základné a radové číslovky 1 - 20	OaSR GEG MULV	Žiak vie: - predstaviť sa, povedať o sebe najdôležitejšie informácie, -vymenovať a ukázať na mape krajiny Európy.
2. VYJADRENIE MIENKY – MEINER MEINUNG NACH 2 hodiny	Vyjadriť pranie Čo rady robíme Predstaviť sa Rozlúčiť sa	ETV OaSR	Žiak vie: - komunikovať vzájomne so spolužiakmi na uvedené témy
3. ŠKOLA A UČENIE SCHULE 6 hodín	Obľúbený predmet, Rozvrh hodín – dni v týždni Názvy predmetov Názvy školských pomôcok Časovanie slovesa „haben“ Privlastňovacie zámena Časovanie pravidelných slovies Podstatné mená – rod Určitý a neurčitý člen	OBN OaSR OBN	Žiak vie: - vyjadriť v cudzom jazyku názor k predmetom, k učiteľovi, - vymenovať svoj rozvrh - vymenovať školské pomôcky, -nahradíť určitý člen neurčitým, -ospravedlniť sa zdvorilostnou formou, -ovláda časovanie pravidelných slovies v 3. osobe,
4. RODINA POZDRAVY ROZLÚČENIE - FAMILIE 4 hodiny	Rodinní príslušníci SZ Predstaviť členov rodiny Pozdraviť sa Rozlúčiť sa Číslovky -20 – 1000 Množné číslo substantív Zápor nicht	OaSR VMR ETV	Žiak vie: - predstaviť svoju rodinu, pozná názvy rodinných príslušníkov , vie plynule rátať základné číslovky. -pozdraviť sa v jednotlivých častiach dňa, rozlúčiť sa.
5. NARODENINY- GEBURTSTAG 14hodín	Návnik SZ – mesiace, ročné obdobia, sformulovať presný dátum im + ročné obdobie im + mesiac Radové číslovky 1-31 am + radová číslovka Neurčitý člen v A Perfektum v 1. a 3. os. Časovanie pravidelných slovies Časovanie nepravidelných slovies Jedlá a nápoje počas narodeninovej oslavy	MEDV FIG	Žiak vie: - podľa obrázkov vymenovať názvy mesiacov a ročných období, - na základe magnetofónovej nahrávky vypracovať cvičenie, - odpovedať na otázku: Kedy máš narodeniny? - vytvoriť radové číslovky, -zablahoželať k narodeninám, -kultivovanie viest' dialóg, čo dostal k narodeninám, -odpovedať v perfekte, -časovať pravidelné a nepravidelné slovesá, -vytvoriť pohľadnicu a blahoželanie k narodeninám,

			-názvy jedál a nápojov podávaných počas narodeninovej oslavy.
6. ZÁŤUBY - HOBBYS 5 hodín	Nácvik SZ – druhy športov Rozhovor o obľúbenom športe Výslovnosť sch, sp, st Nácvik otázky: Spielst du (+šport)? Kein v akuzatívne Zápor nicht v nemčine Časovanie sloviess s odlúčiteľnou predponou Časovanie sloviess: fahren, sehen, sitzen, lesen, schreiben, sammeln Množné číslo, vyknanie Obľúbený koníček	VMR ENV OaSR	Žiak vie: - pomenovať v NEJ – záľuby, - položiť a zároveň odpovedať na uvedenú otázku, - uhádnuť, o akú záľubu ide, - správne vyslovovať: sch, sp, st, - správne čítať báseň, - pomenovať v NEJ– rôzne druhy športov, - jednoduchými vetami rozprávať o obľúbenom športe, - opísať svoj obľúbený koníček, - ovládať tvary množ. čísla pods. Mien, - ovládať formy vyknaní,
7. TELEVÍZIA – TV UDÁVANIE ČASU 6 hodín	SZ – Televízia Čo rád a čo nerád pozeráš v TV? Čo sa ti pozdáva? Opakovanie : predložky am, um časovanie slovesa fernsehen Nácvik čítania a porozumenia Opakovanie : číslovky 0 - 55 Um ... , von – bis Časovanie sloviess: gehen, beginnen, mitkommen, laufen • Udávanie času • Koľko je hodín? • Kedy program začí – na / končí? • Ako dlho trvá program? Otázky s : wann ? was ? wer ? wie ? wo ? woher?	MULV MEDV	Žiak vie: - používať novú SZ, - spýtať sa a zároveň aj odpovedať na uvedené otázky - zhodnotiť jednotlivé televízne programy, - osvojiť si jazykové štruktúry, - používať udávanie času, opýtať sa, koľko je hodín, - na základe vypočutej nahrávky zaznačiť údaje do pracovného zošita,
8. KOMUNIKÁCIA TELEFONOVANIE KOMUNIKATION 12 hodín	Telefónny rozhovor Telefónne čísla Perfektum: Hast du gehört? Opakovanie: Číslovky 1 - 100 Perfektum: Hast du bekommen? Časovanie sloviess wollen, dürfen v prítomnom čase	VMR OaSR MEDV	Žiak vie: - pripraviť si dialógy, - komunikovať prostredníctvom telefónu, - zopakovať číslovky, - na základe počúvania doplniť prázdne miesto v texte, - ovládať časovanie spôsobových sloviess v prítomnom čase
9. PRÁZDNINY – FERIEN 12 hodín	Opakovanie : časovanie slovesa fahren Počúvanie s porozumením Nach + štát / mesto Predložka mit + určitý člen v datíve fahren, fliegen, gehen, bleiben - (opakovanie) Predložky von – nach Množné číslo podstatných mien, Sloveso mitnehmen	GEG VMR	Žiak vie: - správne použiť predložky vo vetách, - položiť a zároveň odpovedať na uvedenú otázku, - vyjadriť, aké je počasie, - správne použiť predložky vo vetách, - časať slovesá, - rozprávať o svojej vysnívanej dovolenke

	Zámerno mein v akuzatívne Perfektum –eingepackt vergessen Perfektum v otázke • Názvy svetadielov • Kam cestuješ cez prázdniny? • Anketa : Kde plánu- ješ stráviť prázdniny? • Aké je počasie? Rozličné druhy do- pravy - SZ		
--	--	--	--

3.TC Škola (Predmety – Mathe) – F3122

9.TC Prázdniny (Kam cestuješ na prázdniny? Máš nasporené?) – F5222, F6121, F6122

NEMECKÝ JAZYK 8. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne (2 IŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 8. ročník – NEMECKÝ JAZYK 2 hodiny týždenne
 spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1.KRAJINY - SLOVENSKO, NEMECKO - LANDER SLOWAKEI, DEUTSCHLAND 15 hodín	Svetové strany Vlast' – Slovensko Kde bývam? Kde obec/mesto leží? Nemecko – známe mestá, rieky, pohoria, Práca s mapou Slovesá v prít. čase Zvratné slovesá a zvratné zámená v akuzatívne Opytovavacie zámená – welch- Skloňovanie v nominatívne, akuzatívne Predložkové väzby s datívom: zu, bei, von Spojka: dass	OaSR VMR GEG MULV	Žiak vie: -vymenovať a určiť svetové strany, -rozprávať, kde býva, kde jeho obec/mesto leží, v ktorej krajine -sa orientovať na mape Slovenska a Nemecka, -nájsť mestá, rieky, pohoria a určiť, na ktorej svetovej strane ležia, -sa opýtať opytovacím zámenom welcher, welche..., -použiť správne predložkové väzby s datívom, -porozprávať o sebe s využitím zvratných slovíec a zámen
2. VOĽNÝ ČAS- HOBBYS, FREIZEIT 11 hodín	Vyjadrenie mienky, čo si myslia chlapci o dievčatách Využitie voľného času Interview so svojim kamarátom Čítanie s porozumením Vedľajšie vety so spojkou dass, ob	VMR OaSR	Žiak vie: -vyjadriť vlastnú mienku, čo si myslí o druhom pohlaví a správne tvoriť vedľajšie vety so spojkami dass, ob -využívať SZ - Hobbys -vyjadriť, ako využíva svoj voľný čas, -vytvoriť interview s kamarátom o jeho záujmoch,
3. VIANOCE – WEIHNACHTEN 5 hodín	SZ Advent, Vianoce Želania Dialóg v obchode Postavenie predmetu vo vete v datíve a akuzatívne v pozícii	ETV OaSR MULV	Žiak vie: -vyjadriť v NEJ svoje prosby a želania, -čo kúpiť svojim blízkym -zvládnuť gramatiku – syntax (postavenie predmetu v A,D)

	podstatného mena alebo zámena		
4. HISTÓRIA – RYTIERI A HRADY GESCHICHTE – RITTER UND BURGEN 11 hodín	SZ – rytieri a hrady Čítanie a počúvanie s porozumením Vetná štruktúra v perfekto, Zložený minulý čas pravidelných sloviess	DEJ OaSR	Žiak vie: -čítať a počúvať s porozumením text, -ovláda SZ k téme, -tvoriť vety s využitím zloženého minulého času, -tvoriť od neurčitku prídavia minulé pravidelných sloviess
5. BÝVANIE – WOHNEN 15 hodín	SZ – bývanie Typy bývania: byt, dom, bývanie v meste, na vidieku Výhody, nevýhody Oblúbené miesto na bývanie Čítanie a počúvanie s porozumením Slovesá v prítomnom čase, v prétérite Perfekt s pomocným slovesom sein	ENV VMR OaSR TZZP	Žiak vie: -rozprávať kladoch a záporoch bývania v byte, v dome, bývania na vidieku a v meste, -rozprávať o mieste, kde býva, -rozprávať, kde by chcel bývať, -počúvať a čítať s porozumením, -využívať vetné konštrukcie v prítomnom čase, v prétérite a perfekto.
6. OBCHOD, NÁKUPY – EINKAUFEN 9 hodín	Dialóg – nakupovanie, Opis cesty mestom k obchodu Opytovacie zámená wohin, wo, woher, väzby s datívom a akuzatívom	OaSR ETV FIG	Žiak vie: -požiadať v obchode, čo si praje kúpiť, -ovláda komunikáciu, -tvoriť dialóg so spolužiakom, -opísať cestu k obchodu, -sa správne opýtať vhodnými opytovacími zámenami -ovláda, s akými pádmami sa viažu uvedené opytovacie zámená

3. TC Vianoce (dialógy v obchode) – F3122, F3222, F3222
5. TC Bývanie (dom/byt) – F4121, F4221
6. TC Obchod a nákupy (dialógy) – F3421, F3423, F3424

NEMECKÝ JAZYK 9. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne (2 IŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 9. ročník – NEMECKÝ JAZYK 2 hodiny týždenne
spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MEDZ. VZŤAHY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SCHULE - ŠKOLA 7 hodín	Školský systém v Nemecku a na Slovensku Obľúbené predmety Vyjadrenie vlastného názoru Spojky weil, obwohl Vetná štruktúra v perfekte	DEJ OBN OaSR MULV	Žiak vie: -sa kultivovane vyjadrovať, -porovnať školský systém v Nemecku a na Slovensku, -vyjadriť vlastný názor o svojich obľúbených predmetoch, -použiť v texte spojky weil, obwohl, -vytvoriť príbeh s použitím zloženého minulého času
2. ZUKUNFTPLANE – PLÁNY DO BUDÚCNOSTI 7 hodín	Aká bude tvoja budúcnosť? Vyjadriť vôľu, želania, plány Futur – budúci čas Konjunktív-podmieňovací spôsob pomocných slovík: haben, sein, werden, - spôsobových slovík Kondicionál – zložený podmieňovací spôsob	OBN OaSR MEDV	Žiak vie: -vyjadriť podmieňovacím spôsobom, ako si predstavuje svoju budúcnosť
3. BERUFE - PROFESIA 6 hodín	Názvy povolání v mužskom a ženskom rode Klady a zápory jednotlivých povolání Hľadanie práce Životopis Kondicionál	OaSR ENV	Žiak vie: -pracovať s textom, tvoriť otázky a odpovedať, -vyjadriť svoj názor, argumentovať o kladoch a záporoch jednotlivých povolání, -napísať vlastný životopis
4. GESUND – ZRAVIE A VÝŽIVA 7 hodín	Zdravé jedlá a nápoje vo svojom jedálnom lístku Športom k zdraviu Zdravý životný štýl Nezdravé návyky Vypočúť si a podať informácie Vyjadriť súhlas/nesúhlas, presvedčenie Zámená v akuzatívne Príslovky času, napr. fruher - jetzt	OaSR ENV VMR PrDgV	Žiak vie: -rozprávať o zdravom životnom štýle, -vyjadriť svoj postoj k zdraviu a nezdravým návykom, -rozprávať o vlastnom jedálnom lístku a športových aktivitách

<p>5. KOMUNIKATIONMEDIEN – MÉDIÁ A KOMUNIKÁCIA 15 hodín</p>	<p>Televízia Oblúbený/neoblúbený TV program Oblúbený film Oblúbená TV hviezda Literatúra Oblúbená kniha/časopis Hudba Oblúbený hud. interpret Elektronické médiá Etika v médiách Komunikovať Opísať oblúbenú TV hviezdu, knihu Otázka: Wie findest du? Postavenie vzťahných zámien vo vete</p>	<p>OaSR VMR MEDV OBN</p>	<p>Žiak vie: -vymenovať v NEJ jednotlivé druhy filmov, programov, -čítať a porozumieť textu, -napísať a verbálne prezentovať vlastné rozprávanie o oblúbenom TV programe, -vytvoriť vlastné rozprávanie, -zdôvodniť výber</p>
<p>6. MULTIKULTURALGESSELLSCHAFT – MULTIKULTURÁLNA SPOLOČNOSŤ 11 hodín</p>	<p>Voľnočasové aktivity Konverzácia – zakúpenie, objednanie vstupenky na podujatie Sviatky a sviatočné dni Najoblúbenejší sviatok Rodinné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr Vykanie Vetná štruktúra v plusquamperfekte</p>	<p>VMR OSR MULV</p>	<p>Žiak vie: -kultúrovane viesť rozhovor a zakúpiť vstupenky na kultúrne podujatie, počúvať a čítať s porozumením, -vie odpovedať na otázky vyplývajúce z textu, -rozprávať o uvedených sviatkoch, -uviesť rozdiely v slávení jednotlivých sviatkov na Slovensku a v Nemecku, -rozprávať o svojom najoblúbenejšom sviatku</p>
<p>7. WIEDERHOLEN-OPAKOVANIE 13 hodín</p>	<p>Čítanie s porozumením Počúvanie Hovorenie Písanie Hodnotenie Sebareflexia</p>	<p>OSR VMR OBN</p>	<p>Žiak vie: -tvoriť a rozprávať vo vetách s použitím minulého, prítomného a budúceho času, -čítať a počúvať text s porozumením, -prerozprávať prečítaný text, -doplňať jednotlivé dialógové repliky, -odpovedať na otázky, -kriticky zhodnotiť svoju prácu na vyučovaní</p>

3.TC Profesia – povolania (Koľko zarábajú? Klady a zápory jednot. povolání) – F2121, F2221, F3121,
5.TC Komunikácia – médiá, internet – F1121, F1122

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Názov iŠVP:	iŠVP II. a stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Názov predmetu:	SLOVENSKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Slovenský jazyk	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	5	5	4	5	5	24
iŠkolský vzdelávací program	0	0	1	0	0	1
Spolu	5	5	5	5	5	25

Charakteristika predmetu

Vyučovacia PREDMET SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA zasahuje do vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA. Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Vedomosti získané vo vzdelávacom odbore Slovenský jazyk a literatúra sú potrebné pre kvalitné jazykové vzdelanie, sú dôležité i pre osvojovanie poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania.

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecno-vzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu slovenský jazyk a literatúra je naučiť žiakov pochopiť umelecký a vecný text, reprodukovať ho, porozumieť významu slov v týchto textoch, rozoznať sémantické vzťahy medzi slovami. Prehlbovať pozitívny vzťah k osvojovaniu slovenského jazyka, k slovenskej reči, kultúre a literatúre. Cieľom vzdelávania v oblasti slovenského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň rečových zručností v príslušnom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikatívnu situáciu.

Kognitívne ciele:

- osvojiť si základné poznatky o systéme slovenského jazyka a schopnosť aktivizovať osvojené poznatky pri realizácii rečového zámeru
- vo vlastných jazykových prejavoch vedieť zostaviť osnovu, vedieť štylizovať jednoduché vety a súvetia podľa časovej a logickej postupnosti
- využívať bohatstvo lexiky a dodržiavať pravidlá a požiadavky ortografie, morfológie a syntaxe
- v komunikačných situáciách vie zvoliť vhodný tón komunikácie, vie začať a ukončiť komunikáciu a primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky
- dokáže sformulovať vlastný názor a obhájiť ho
- dokáže sa orientovať v základných jazykových príručkách
- porozumieť definíciám literárnovedných pojmov a vedieť demonštrovať ich znalosť
- dokáže odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text vzhľadom na využitie
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty

Afektívne ciele:

Vyučovanie má viesť k:

- vzbudenie hrdosti a záujmu o materinský jazyk a národnú kultúru
- empatickému správaniu a používaniu jazyka pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom
- vnímaniu estetickej krásy umeleckých diel
- poznávaniu a navštevovaniu literárnych, kultúrnych a národných pamiatok
- hodnoteniu vlastných pokrokov
- socializácii detí
- učeniu sa samostatnosti pri učení

Psychomotorické ciele:

- vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového postupu/útvoru
- vytvoriť referát po prečítaní knihy podľa vlastného výberu
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- výchova k zdraviu,
- výchova k občianstvu,
- sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova:

- kultúrne diferencie,
- ľudské vzťahy,
- etnický pôvod,
- podpora multikulturality

Mediálna výchova:

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií,
- interpretácia mediálnych informácií,
- stavba mediálnej informácie ,
- vnímanie autora,
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti,
- tvorba mediálnej informácie,
- práca v realizačnom tíme

Výchova demokratického občana:

- občianska spoločnosť a škola,

Environmentálna výchova

- ochrana životného prostredia
- vplyv človeka na prírodu

Regionálna výchova

- vzťah človeka k tradíciám
- pestovať hrdosť na svoj región

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Čítaním krásnej a odbornej literatúry oznamujeme žiakov s kultúrnym a historickým dedičstvom, vedíme ich k tomu, aby prejavovali pozitívny postoj ku krásnej literatúre, mali zmysel pre kultúru a tvorivosť, ktorý uplatňujú hlavne na hodinách slohu. Vedíme žiakov k aktívnemu zapájaniu do kultúrneho diania formou návštev filmových a divadelných predstavení. Čítaním cudzej literatúry oboznamujeme žiakov so životom a názormi iných národov a rás a k tomu, aby ich rešpektovali.

Využívame metódy dramatickej výchovy, skupinovej práce. Diskutujeme so žiakmi o aktuálnych problémoch.

Organizujeme súťaže a olympiády.

Kompetencie sociálne a personálne

Vedíme žiakov, aby účinne spolupracovali v skupine formou tímovej spolupráce a pod vedením vyučujúceho realisticky hodnotili svoje schopnosti pomocou porovnávaním svojej práce i práce ostatných.

Vedíme žiakov k získavaniu základov kooperácie a tímovej práce.

Snažíme sa naučiť porovnávať im známu skutočnosť s ukážkami z literatúry a tým ich učíme okrem iného i kladnému vzťahu k rodine a k rodičom.

Učíme žiakov aby prejavili svoje pocity, nálady a podeliť sa o ne.

Posilňujeme u žiakov zdravé sebavedomie, fantáziu, originalitu a schopnosť realisticky zhodnotiť svoje schopnosti.

Učíme žiakov vzájomnej spolupráci, rozvoju komunikácie, diskusie a asertívnemu správaniu.

Kompetencie komunikačné

Prípravou hovorených cvičení, referátov z čítania, didaktickými hrami, písaním listov učíme žiakov formulovať svoje myšlienky a názory v logickom slede. Vyžadujeme, aby sa vyjadrovali výstižne, súvisle a kultivovane v písomnom a ústnom prejave.

Učíme ich vhodne reagovať na prejavy druhých ľudí, zapájame ich do diskusie formou pripravených i nepripravených otázok.

Snažíme sa rozvíjať v žiakoch schopnosť argumentovať vhodnými pripomienkami.

V literatúre ich učíme čítať s porozumením, rozumieť rôznym typom textov a záznamov, reagovať na ne.

Na hodinách slohu žiakov učíme tvorivo reagovať na známe skutočnosti.

Simulačnými hrami, častými diskusiami a besedami k výukovým témam vedíme žiakov ku schopnosti otvorene a vhodným spôsobom vyjadriť vlastný názor, obhajovať ho a vhodne argumentovať.

Prípravou písomného prejavu vedíme žiakov k formulácii svojich myšlienok a názorom v logickom slede.

Ústnym a písomným vyjadrovaním vedíme žiakov k prezentácii a hodnoteniu svojej práce. Využívame k tomu referáty, písomné zápisy, súťaže, olympiády a projekty.

V priebehu hodín literatúry a zvlášť slohu využívame informačné a komunikačné prostriedky formou hovorených cvičení pre kvalitnú a účinnú komunikáciu s okolitým svetom.

Pri práci na projektoch vedíme žiakov k využívaniu médií.

Prácou s odbornou literatúrou a na PC učíme žiakov zručnosti vyhľadávať, spracovávať informácie a následne ich aplikovať pri riešení konkrétnych problémov.

Kompetencie pracovné

V priebehu všetkých hodín slovenského jazyka učíme žiakov vypestovať si pracovné návyky k prehľadnému a upravenému zošitu, rozvrhnutiu pracovnej plochy a ich využitie, udržiavaniu poriadku na svojom mieste a v triede. Vedeíme žiakov k tomu, aby vedel požiadať o pomoc, ale tiež aby pomoc poskytol.

Kompetencie k riešeniu problémov

Simulovaním reálnych situácií vedeíme žiakov k samostatnému rozhodovaniu a ku snahe riešiť problémové situácie.

Využívame metódy skupinovej a samostatnej práce žiakov pri práci na projektoch i na ich prezentácii. So žiakmi konzultujeme možnosť voľby pri výbere tém. Zadávaním problémových úloh učíme žiakov správne nachádzať a formulovať problém. Diskusiou nad neúspechom pri riešení problémov vedeíme žiakov k práci s chybou a rozvíjaniu ich sebakontroly. Učíme žiakov prezentovať výsledky svojej práce písomnou, ústnou a multimediálnou formou s akcentom na schopnosť sebahodnotenia.

Kompetencie k učeniu

Tvorbou projektov a využívaním skupinovej práce učíme žiakov vyhľadávať potrebné informácie z rôznych informačných zdrojov – z literatúry, z novín a časopisov, z internetu. Na základe ich triedenia a spracovania ich učíme odlišiť podstatné od menej podstatného. Rozborom textu a porovnávaním ich učíme posudzovať dôležitosť jednotlivých informácií a informačných zdrojov.

Pri vyhľadávaní a triedení informácií vedeíme žiakov k samostatnosti. Kladieme dôraz na prácu s odbornou literatúrou.

Výkladom, diskusiou, formou cvičení a skupinovej práce zoznamujeme žiakov s rôznymi metódami učenia a porovnávaním im pomáhame vybrať si metódu adekvátnu ich veku, nadaniu a schopnostiam. Pracujeme s krásnou i odbornou literatúrou.

Precvičovaním gramatických javov, tematických okruhov, slovnej zásoby, porozumeniu textu a tvorbou projektov vytvárame u žiakov schopnosť pracovať s výpočtovou technikou.

Uplatnením deduktívnych metód, prácou v skupinách rozvíjame logické myslenie žiakov, ich schopnosť použiť získané vedomosti a schopnosti.

Pri práci s informáciami vedeíme žiakov ku správneému používaniu odborných termínov, znakov a symbolov. V spojení s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť.

Vhodným výberom činností rozvíjame exaktné a abstraktné myslenie žiakov.

Na hodinách literatúry a slohu vedeíme žiakov k učeniu prostredníctvom vlastnej tvorby a rozvoju ich jazykového a estetického cítenia.

Poznávacie (kognitívne) kompetencie

Komunikačné kompetencie Interpersonálne (sociálne) kompetencie

Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie

Kompetencia: používať kognitívne operácie

Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie

Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty

Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine

Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie

Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín

Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém

Kompetencia: kriticky myslieť Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať

Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami

Kompetencia: formulovať a riešiť problémy

Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby

4. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov postupujeme podľa MP č. 22/2011 na hodnotenia a klasifikácie žiaka v základnej škole.

Predmetom hodnotenia jazykovej a slohovo-komunikačnej zložky v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách sú výsledky žiakov, ich usilovnosť a schopnosť osvojené vedomosti využívať. V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa. Hodnotenie sa bude realizovať klasifikáciou a slovným hodnotením. Klasifikácia sa vyjadruje stupňami na 5 bodovej stupnici. Výsledky slovného hodnotenia sa vyjadrujú slovným komentárom, ktorý obsahuje klady i nedostatky práce žiaka. Pri hodnotení sa nebudú žiaci rozdeľovať na úspešných a neúspešných.

Podklady na hodnotenie v predmete SJL sa získavajú najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- písomnými a ústnymi druhmi skúšok.

Hodnotiace kritériá:

Stupnica hodnotenia priebežných previerok a písomných prác:

1. 100% - 90%	1
2. 89% - 75%	2
3. 74% - 50%	3
4. 49% - 30%	4
5. 29% - 0%	5

Kritériá hodnotenia slohových prác:

1. Vonkajšia forma (max. 4 body)

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie malých a veľkých písmen, dôsledné dodržiavanie interpunkčných znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku odseku je potrebné začať písať 1, 5 cm – 2 cm od začiatku daného riadku.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit prepísaná z konceptu do čistopisu.
Čistota textu	Bez škrtania, uprednostniť zátvorky.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie vonkajších a vnútorných okrajov.
Dodržiavanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2. Vnútoraná forma

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní a názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútoraná stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov. Rozprávanie – zápletká, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie. Jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver, časový sled, pásmo rozprávača, pásmo postáv.
Nadväznosť a logickosť textu	

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využívanie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby slovíes, správne pádové koncovky.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenie prívlastkov, slovosled.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov, bohatá slovná zásoba.

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 chýb	17 a viac chýb
Poznámka:	
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybu, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezapočítavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia textu	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika
Pútavosť	Podanie zaujímavou a nezvyčajnou formou.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neúctivé názory.

Hodnotiacia stupnica			
DIKTÁTY		PÍ SOMNÉ SLOHOVÉ PRÁCE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov

Kontrolné slohové písomné práce budú klasifikované 3 známami. Na prípravu, napísanie a analýzu kontrolnej slohovej práce sa odporúčajú 3 vyučovacie hodiny. Návčičné kontrolné práce (neklasifikované) sa píšú podľa potreby.

Hodnotenie slohových prác:

V každej slohovej práci sa hodnotia tri zložky, a to sloh, pravopis, úprava. Všetky zložky hodnotíme známku.

Vstupná preverka, Polročná preverka, Výstupná preverka, Písomné práce po tematických celkoch

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2 MPČ. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. Diktáty sa nehodnotia známku, vyučujúci napíše len počet chýb. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – jazyková zložka – si zachoval tabuľkovú formu, ktorá sa delí podľa komunikačných jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia). Komunikačné jazykové kompetencie členia obsah učiva a výkon do uzavretých celkov na základe predmetových kompetencií. Kompetencie – čítanie s porozumením, písanie, hovorenie – je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania uvedených kompetencií je v právomoci učiteľa.

Vzdelávací štandard pre jazykovú zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie,
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **aplikačný kontext** a **kľúčové pojmy**.

Aplikačný kontext sa stal v inovovanom vzdelávacom štandarde dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé slohové útvary/žánre stanovené v obsahovom štandarde. V rámci **kompetencie čítanie s porozumením** predstavuje textová zložka priestor na analýzu, t. j. priestor na vyvodzovanie, utvrdzovanie jednotlivých pojmov a nadobúdanie predmetových kompetencií. Pri **kompetenciách písanie a hovorenie** žiak deklaruje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie formou tvorby konkrétneho slohového útvaru/žánru. Jednotlivé slohové útvary/žánre tak predstavujú priestor, v ktorom žiak aplikuje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie z jednotlivých jazykových rovín a slohu.

Pojmy tvoria druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné pojmy z oblasti jazykovedy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **pojmy**, ktoré sa v danom ročníku zavádzajú a obsahovo súvisia s predmetovou kompetenciou uvedenou v príslušnom riadku tabuľky. V niektorých ročníkoch nie je uvedený nový pojem, pretože príslušná kompetencia si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho výkonu, ktorý je vymedzený kontextom.

Napríklad: predmetová kompetencia **V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.**

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis atď.		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie atď.		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov 1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.	<u>Optimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom vlastného textu a použiť ich. 1.2 si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte.	6. ročník: <u>Učiteľ napĺňa stanovené výkony 1.1 a 1.2 bez zavádzania nových pojmov.</u> 7. ročník: ☐ tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou.

Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

Tabuľka 1 1		
Komunikačné jazykové kompetencie		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Predmetové kompetencie		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.
II. Pochopiť obsah textu.		II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.
	III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	IV. Štylizovať text.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	
	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	
	VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	
	VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	

Inštrukcia

Jednotlivé tabuľky jazykových komunikačných kompetencií (čítanie s porozumením, písanie, hovorenie) sú v dokumente zaradené pod sebou, čo však neznamená, že učiteľ je povinný preberať ich v tej postupnosti, ako ich udáva pedagogický dokument. V právomoci učiteľa je rozhodnúť o postupe preberania jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií a ich možnej kombinácii.

Tabuľka 2		Čítanie s porozumením
I. Zameriť svoje čítanie podľa potreby.	Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.	
	Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.	
II. Pochopiť obsah textu.	Vyvodiť explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.	
	Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.	
	Overiť si význam slova.	
	Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.	
	Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.	
III. Pochopiť kompozíciu textu.	Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.	
	Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.	
	Určiť syntaktické zloženie viet.	
	Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.	

Tabuľka 3		Písanie
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.	
	Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.	
II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	Zostaviť osnovu, koncept.	
	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.	
	Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.	
	Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.	
	Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.	
	Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.	
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.	
	Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.	
V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.	
	Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.	
	Vytvoriť graf a tabuľku.	
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.	
	Vytvoriť modifikovaný text.	

VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.
	Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.
	Vytvoriť čistopis.
	Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.

Tabuľka 4	
lovorenie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.
	Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
	Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie.
	Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.
	Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.
	Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.
	Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.	Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
IV. Štylizovať text.	Utvoriť jednoduché vety a súvetia.
	Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.
	Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.
	Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.	Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.
	Využívať gestikuláciu a mimiku.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <hr/> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže reprodukovať definície slohových útvarov/žánrov.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovať definície daných pojmov.</p>	<p style="text-align: center;">¹</p> <p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • splývavá/viazaná výslovnosť • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • rozprávanie s prvkami opisu • opis pracovného postupu • interview

¹ **Piaty ročník** základnej školy má v predmete slovenský jazyk a literatúra zabezpečiť plynulý prechod medzi prvým a druhým stupňom základnej školy. Obsahový štandard je z tohto dôvodu v 5. ročníku minimalizovaný. Dôraz sa kladie na skvalitňovanie a upevňovanie získaných vedomostí a nadobudnutých kompetencií z primárneho vzdelávania.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <ol style="list-style-type: none"> Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. Porozumieť' významu slov v umeleckých a vecných textoch. Overiť' si význam slova. Prerozprávať' obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti. 	<p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodit' pointu.</p> <p>1.3 dokáže vybrať zaujímavú myšlienku z textu a odôvodniť svoj výber.</p> <p>1.4 dokáže obhájiť svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť významy lexikálnych jednotiek.</p> <p>3.1 si dokáže vybrať jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, jasne sformulovať svoj čitateľský zážitok.</p> <hr/> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych lexikálnych jednotiek v texte.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať význam neznámych lexikálnych jednotiek v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba spisovný jazyk – nárečia jednovýznamové a viacvýznamové slová príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie hlavná myšlienka téma poznámky/konspekt

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
III. Pochopiť kompozíciu textu. 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozoznať časti vnútornej kompozície textu.	<u>Optimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a vyjadriť ich pri hlasnom čítaní. 1.2 dokáže identifikovať znaky vonkajšej kompozície jednotlivých slohových útvarov/žánrov. 2.1 dokáže posúdiť časovú a logickú nadväznosť udalostí v príbehu, resp. informácií v texte.	<u>5. ročník</u> <ul style="list-style-type: none"> • splývavá/viazaná výslovnosť • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk
	<u>Minimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa pri čítaní rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu.	
IV. Pochopiť gramatickú formu textu. 1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí. 2. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.	<u>Optimálny IV.</u> Žiak 1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: prestávka, dôraz, interpunkčné znamienka a typ písma (napr. kurzíva, tučné). 2.1 dokáže určiť vzory podstatných a prídavných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť. 2.2 dokáže samostatne roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu. 2.3 dokáže vysvetliť úlohu slovíec v rozprávaní, prídavných a podstatných mien v opise. 2.4 dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu. 2.5 dokáže vysvetliť význam jednotlivých stupňov prídavných mien v texte.	<u>5. ročník</u> <ul style="list-style-type: none"> • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk podstatné mená – ohybný slovný druh • vzor: chlap, hrdina, dub, stroj • životné – neživotné • vzor: žena, ulica, dlaň, kosť • vzor: mesto, srdce, vysvedčenie, dievča • prídavné mená • akostné, vzťahové • stupňovanie • vzor: pekný, cudzí
	<u>Minimálny IV.</u> Žiak 1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní niektoré prostriedky nadväznosti. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vymenovať jednotlivé vzory podstatných a prídavných mien. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu. 2.3 dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovíec v rozprávaní. 2.4 dokáže s pomocou učiteľa stupňovať akostné prídavné mená.	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu. 2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<p>Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner, ktorý zosúladí s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p> <p>Minimálny I. Žiak 1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tú, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže z navrhnutého súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať ten, ktorý zodpovedá téme.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozprávanie s prvkami opisu • opis pracovného postupu • interview
<p>II. Organizovať text z hľadiska kompozície.</p> <p>1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p>	<p>Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže urobiť poznámky/konspekt v súlade s logikou východiskového textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému rozprávanie s prvkami opisu a dodržaním časovej postupnosti. 2.2 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému opis pracovného postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti. 2.3 dokáže rozlíšiť interview od bežného rozhovoru. 2.4 dokáže vytvoriť, uskutočniť a zaznamenať interview na zadanú alebo voľnú tému. 2.5 dokáže samostatne vytvoriť otázky v súlade s témou interview a logicky ich zoradiť. 3.1 dokáže charakterizovať formálnu úpravu jednotlivých slohových útvarov/žánrov a uplatňuje ju pri písaní vlastných textov.</p> <p>Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa urobiť poznámky zo zadaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie s prvkami opisu. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu. 2.3 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text interview na zadanú tému, pokiaľ má dostatočný čas na prípravu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vo vlastných textoch uplatniť formálnu úpravu jednotlivých slohových útvarov / žánrov.</p>	<p>5. ročník</p> <p>☐ poznámky /konspekt</p>

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Optimálny III. Žiak</p> <p>1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže rozlíšiť príslovie, porekadlo, pranostiku, prirovnanie a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.2 dokáže rozlíšiť spisovné a nárečové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.3 dokáže rozlíšiť jednovýznamové a viacvýznamové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>3.1 pozná funkciu jednotlivých jazykových príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie
	<p>Minimálny výkon III. Žiak</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často nevhodne opakuje slová v rámci textu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície pojmov príslovie, pranostika, prirovnanie.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovat' definície pojmov spisovný jazyk a nárečie.</p> <p>2.3 dokáže reprodukovat' definície jednovýznamových a viacvýznamových slov.</p> <p>3.1 dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>Optimálny IV. Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a interpunkciu.</p>	<p>5. ročník □</p> <p>slovosle</p> <p>d</p>
	<p>Minimálny IV Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety.</p>	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p>	<p>Optimálny V. Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať vhodné informácie, zapísať si ich a využiť vo vlastnom texte. 1.2 dokáže zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z iných zdrojov vo svojom texte.</p> <p>Minimálny V. Žiak 1.1 dokáže využiť zadanú informáciu alebo časť textu vo vlastnom texte.</p>	<p>5. ročník ☐ poznámky /konspekt</p>
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <p>1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. 2. Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Optimálny VI. Žiak 1.1 dokáže odlišiť a porovnať slohové útvary/žánre. 2.1 dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p>Minimálny VI Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchý opis.</p>	<p>5. ročník ☐ poznámky /konspekt</p>
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview</p>		
<p>KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém</p>		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <p>1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p>	<p>Optimálny VII. Žiak 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom pri oprave aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu. 2.1 dokáže nahlas plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), opraviť obsahové a formálne chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok v texte. 3.1 dokáže napísať čistopis.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • splývavá/viazaná výslovnosť • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu • dôraz • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová

2. **Upraviť** text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.
3. **Vytvoriť** čistopis.

Minimálny VII.

Žiak

1.1 dokáže na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať chyby vo svojom texte.

2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.

2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.

- príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie
- podstatné mená – ohybný slovný druh
- vzory: chlap, hrdina, dub, stroj
- životné – neživotné
- vzory: žena, ulica, dľaň, kosť
- vzory: mesto, srdce, vysvedčenie, dievča
- prídavné mená: akostné, vzťahové
- stupňovanie
- vzory: pekný, cudzí
- predložková väzba
- slovosled

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 6. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty. 2.1 dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému komunikácie a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 4.2 v komunikácii vhodne využíva zvukovú stránku prejavu. 5.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu. <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a predovšetkým použiť subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých komunikačných tém. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému. 2.4 dokáže s pomocou učiteľa opraviť chyby v logickom usporiadaní svojej výpovede. 3.1 dokáže vo vlastnom prejave použiť obmedzenú lexiku a často opakuje slová. 4.1 po vyzvaní učiteľom dokáže zmeniť silu hlasu. 5.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli jeho prejavu. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • splyvavá/viazaná výslovnosť • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky □ prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie • argument, dokazovanie
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata</p>		
<p>KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém</p>		

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>II. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p>	<p>Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>	<p>5. ročník</p> <p>☐ poznámky/konspekt</p>
<p>III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <p>1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>2. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii využívať vhodné jazykové prostriedky s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.</p> <p>Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • splývavá/viazaná výslovnosť • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie • slovosled
<p>IV. Štylizovať text.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety.</p> <p>2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.</p> <p>3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>4. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 3.1 dokáže samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text.</p> <p>Minimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť krátky text.</p>	

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky. 1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. 2. Využívať gestikuláciu a mimiku.	<u>Optimálny V.</u> Žiak 1.1 sa dokáže v danej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať. 2.1 dokáže v komunikačnej situácii primerane gestikulovať a používať vhodnú mimiku.	<u>5. ročník</u> <ul style="list-style-type: none"> • splývavá/viazaná výslovnosť • znelé a neznelé, znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk
	<u>Minimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže po upozornení zmeniť silu hlasu. 2.1 dokáže po upozornení vo svojom prejave upraviť gestikuláciu a mimiku.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania.</p> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p> <p>2.2 dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík.</p>	<p>6. ročník:</p> <p>priama reč, uvádzacia veta statický opis dynamický opis □ charakteristika rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné projekt</p> <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet)

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
II. Pochopiť obsah textu. 1. Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. 2. Porozumieť' významu slov v umeleckých a vecných textoch. 3. Overiť' si význam slova. 4. Porozumieť' štruktúre slova a jeho častiam. 5. Prerozprávať' obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.	<u>Optimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie. 1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodit' pointu. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 2.2 dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. 2.3 dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. 3.1 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch. 4.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 4.2 dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu. 4.3 dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak. 4.4 dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. 5.1 dokáže prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. 5.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.	<u>6. ročník:</u> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov • tvorenie slov odvodením: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo • tvorenie slov skladaním, zložené slová • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz <u>7. ročník:</u> <ul style="list-style-type: none"> • spisovné slová – nespisovné slová • domáce slová – slová cudzieho pôvodu • nové slová • zastarané slová, historizmy, archaizmy • slangové slová • nárečové slová • skratky • pointa
	<u>Minimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vyvodit' jednoduchý záver príbehu. 2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte. 2.2 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte. 2.3 dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná. 3.1 dokáže identifikovať neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch. 4.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 4.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. 5.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti. 5.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
III. Pochopiť kompozíciu textu. 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	<u>Optimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní. 1.2 dokáže vysvetliť pojmy: tabuľka, názov, hlavička, riadok, stĺpec. 1.3 dokáže určiť jednotlivé časti tabuľky, pomenovať ich a objasniť vzťahy medzi nimi. 2.1 dokáže určiť všetky časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).	<u>6. ročník</u> ☐ vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie <u>7. ročník</u> <ul style="list-style-type: none"> • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec ☐ graf • spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu
	<u>Minimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť niektoré časti vonkajšej kompozície textu. 1.2 dokáže označiť v tabuľke riadok a stĺpec. 2.1 dokáže určiť úvod v príbehu.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami vypovedí.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	<p>Optimálny IV. Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet.</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru páví, matkin, otcov a svoje tvrdenie zdôvodniť. 3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviak v texte.</p> <p>Minimálny IV. Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť holú a rozvitú vetu.</p> <p>3.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné • vokatív • prídavné mená: privlastňovacie, druhové • vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie • slovesá: zvrtné, nezvrtné; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny • stupňovanie prísloviak □ predložky: vokalizácia • citoslovčia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prísudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomnožené podstatné mená: rod • číslovky – ohybný slovný druh • delenie čísloviek: určité, neurčité; násobné • skloňovanie čísloviek; rod, číslo, pád • slovesá: ohybný slovný druh • slovesá: jednoduchý – zložený tvar • vid: dokonavý, nedokonavý • spojky – neohybný slovný druh • holá veta, rozvitá veta, rozvitá s viacnásobným vetným členom □ vetný základ • vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny) • jednočlenná veta: slovesná, neslovesná

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <hr/> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definíciu daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, • projekt <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec graf

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. <u>Zostaviť</u> osnovu, koncept. 2. <u>Zoradiť</u> motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. <u>Zoradiť</u> motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. <u>Prispôbiť</u> formálnu úpravu textu vybranému žánru.	<u>Optimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru. 2.2 dokáže z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich do tabuľky. 3.1 dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy. 4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.	<u>6. ročník:</u> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis □ charakteristika □ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • projekt <u>7. ročník:</u> umelecký opis slávnostný príhovor (prívet) tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec □ graf
	<u>Minimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanoveného žánru, ale obsahuje chyby, sťažujúce jeho porozumeniu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Optimálny III. Žiak</p> <p>1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 1.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 1.3 dokáže vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte. 2.1 pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. 3.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p> <p>Minimálny výkon III. Žiak</p> <p>1.1 dokáže reprodukovat definície pojmov. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť skratku. 2.1 dokáže pri tvorbe textu využívať obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovné slová – nespisovné slová • domáce slová – slová cudzieho pôvodu • nové slová • zastarané slová, historizmy, archaizmy • slangové slová • nárečové slová • skratky
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>Optimálny IV. Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.2 dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.3 dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ.</p> <p>Minimálny IV Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť dvojčlenné holé a rozvité vety.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací, zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • holá veta • rozvitá veta, rozvitá s viacnásobným vetným členom • vetný základ • vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny) • jednočlenná veta: slovesná, neslovesná

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijímať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.</p> <p>3. Vytvoriť graf a tabuľku.</p>	<p>Optimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich.</p> <p>1.2 si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich v rámci svojho textu.</p> <p>2.2 dokáže zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte.</p> <p>3.1 dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte.</p> <p>Minimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo svojom texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <p>7. ročník: tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec □ graf</p>
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <p>1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>2. Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Optimálny VI. Žiak</p> <p>1.1 dokáže porovnať a odlíšiť jednotlivé slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvároch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p>Minimálny VI. Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchú charakteristiku postavy.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt <p>7. ročník: umelecký opis slávnostný príhovor (prívet) tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec □ graf</p>

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. Vytvoriť čistopis. 4. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text. 	<p>Optimálny VII.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 1.2 dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 3.1 dokáže vytvoriť čistopis. 4.1 dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. <p>Minimálny VII.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby. 	<p>6. ročník:</p> <p>statický opis □ dynamický opis charakteristika rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) projekt</p> <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec □ graf

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. 6. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 7. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. 8. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 2.1 si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 5.1 dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné výrazové prostriedky. 6.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu. 7.1 dokáže posúdiť z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu vyjadrenie partnerov v danej komunikácii. 8.1 dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom. <p>Minimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže z ponúknutých komunikačných tém jednu vybrať. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa identifikovať vo vlastnom prejave slangové slová a nahradiť ich spisovnými slovami. 6.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov • gestikulácia, mimika, postoj • dialóg • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • spisovné slová – nespisovné slová • domáce slová – slová cudzieho pôvodu • nové slová □ zastarané slová, historizmy, archaizmy • slangové slová • nárečové slová □ skratky • komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ • efektívna komunikácia • asertívna komunikácia

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
II. Používať informácie a textové pasáže z rôznych zdrojov. 1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.	<u>Optimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • dialóg • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz • gestikulácia, mimika, postoj 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> ☐ spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu
	<u>Minimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. 1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. 2. Rešpektovať jazykové pravidlá.	<u>Optimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> ☐ neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • spisovné slová – nespisovné slová • slangové slová • nárečové slová • domáce slová –slova cudzieho pôvodu ☐ <li style="padding-left: 20px;">nové slová • zastarané slová, historizmy, archaizmy
	<u>Minimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.	

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Štylizovať text.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety a súvetia.</p> <p>2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.</p> <p>3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>4. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov.</p> <p>5. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p style="text-align: center;">Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka zš.</p> <p>Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvítené vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 3.2 dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text. 4.1 dokáže na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné vokatív • prídavné mená: prívlastňovacie, druhové • vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie • slovesá: zvrätané, nezvrätané; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny; stupňovanie prísloviak □ predložky: vokalizácia • citoslovcia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • pomnožné podstatné mená: rod • číslovky – ohybný slovný druh • delenie čísloviak: určité, neurčité; násobné; • skloňovanie čísloviak; rod, číslo, pád • slovesá – ohybný slovný druh • slovesá: jednoduchý – zložený tvar <p>vid: dokonavý, nedokonavý spojky – neohybný slovný druh holá veta rozvítená veta, rozvítená s viacnásobným vetným členom vetný základ vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny) jednočlenná veta: slovesná, neslovesná</p>
	<p>Minimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety a jednoduché rozvítené vety. 2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi.</p>	

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<p>V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.</p> <p>1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>2. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>Optimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu.</p> <p>1.2 dokáže správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk.</p> <p>1.3 dokáže správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.</p> <p>2.1 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim.</p> <p><u>Minimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže po usmernení učiteľom opraviť chybnú artikuláciu vo svojom prehovore.</p> <p>2.1 dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>6. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg • gestikulácia, mimika, postoj <p><u>7. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • sila hlasu • artikulácia • komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ • efektívna komunikácia • asertívna komunikácia

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p style="text-align: center;">Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p><u>Optimálny I.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p>	<p><u>8. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • výt'ah • prihláška • úradný/štruktúrovaný životopis • slávnostný prejav <p><u>9. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odborný opis • úradný list • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový • výklad • úvaha • zvuková rovina jazyka • jazykoveda
	<p><u>Minimálny I.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť výber na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme.</p> <p>1.3 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka.</p>	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
II. Pochopiť obsah textu. 1. <u>Vyvodit'</u> explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. 2. <u>Porozumieť'</u> významu slov v umeleckých a vecných textoch. 3. <u>Overiť'</u> si význam slova. 4. <u>Prerozprávať'</u> obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v akomkoľvek texte, ktorý je primeraný úrovni daného ročníka, vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov, určiť ich v texte a posúdiť ich štylistický význam.</p> <p>2.2 dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>3.1 dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p>	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepriame pomenovania: metafora □ jednoslovné pomenovania • viacslovné pomenovania (združené pomenovania) • frazeologizmus <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba – systematizácia • odborné slová • náuka o významovej rovine jazyka
	<p><u>Minimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže určiť neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
III. Pochopiť kompozíciu textu. 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	<u>Optimálny III.</u> Žiak 1.1 rozlišuje jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní. 1.2 rozlišuje jednotlivé časti tabuľky, dokáže ich pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi. 1.3 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov. 2.1 dokáže identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu. 2.2 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov.	9. ročník 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<u>Minimálny III.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť pri čítaní jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu. 1.2 dokáže pomenovať niektoré časti tabuľky. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa identifikovať úvod a rozuzlenie vo vnútornej kompozícii umeleckého textu. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	<p style="text-align: center;">Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie).</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu zámen a častíc v texte.</p>	<p><u>8. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vsuvka, prístavok, oslovenie • podstatné mená mužského rodu zvieracie □ podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l • cudzie nesklonné podstatné mená • skloňovanie podstatného mena pani • zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie • častice: neohybný slovný druh • vedľajšie vetné členy: prívlastok (zhodný, nezuhodný), prístavok • jednoduché súvetie • interpunkcia <p><u>9. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zápor v slovenčine • súdržnosť textu • jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia/tvaroslovie • syntax/skladobná rovina jazyka
	<p><u>Minimálny IV.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.</p> <p>2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p>	<p>8. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výt'ah • prihláška • úradný/štruktúrovaný životopis • slávnostný prejav <p>9. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborný opis • úradný list • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový • výklad • úvaha
	<p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
<p>II. Organizovať text z hľadiska kompozície.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru. 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu.</p> <p>2.2 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu.</p> <p>2.3 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>3.1 dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii.</p> <p>4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.</p>	<p>9. ročník</p> <p>2. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<p><u>Minimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu.</p> <p>2.3 dokáže reprodukovať definície daných pojmov.</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p>	<p>8. ročník: ☐ spôsoby obohacovania slovej zásoby:</p> <p style="padding-left: 40px;">tvorenie slov, preberanie slov</p> <p>nepriame pomenovanie: metafora ☐</p> <p style="padding-left: 40px;">jednoslovné pomenovania</p> <p>viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ☐ frazeologizmus</p> <p>9. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba – systematizácia • odborné slová • náuka o významovej rovine jazyka • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<p>Minimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu a nevhodne používa nespisovné slová.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p> <p>2. Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p style="text-align: center;">Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>1.2 dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>1.3 dokáže správne tvoriť vety so záporom.</p> <p>2.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>2.2 dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť funkciu.</p> <p>2.3 dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu.</p>	<p><u>8. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vsuvka, prístavok, oslovenie • jednoduché súvetie • vedľajšie vetné členy • predmet • príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu, príčiny • prívlastok: zhodný, nezhodný • prístavok • interpunkcia <p>□</p> <p><u>9. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • súdržnosť textu • zápor v slovenčine • syntax/skladobná rovina
	<p><u>Minimálny IV.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa v jednoduchých vetách určiť významovú funkciu niektorých hlavných a vedľajších vetných členov. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť vety so záporom.</p> <p>2.1 dokáže tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické a pravopisné chyby.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p> <p>2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.</p> <p>3. Vytvoriť graf a tabuľku.</p>	<p>Optimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať a zaznamenať si informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.1 dokáže vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>3.1 dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte.</p>	<p>ročník</p> <p>ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<p>Minimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo vlastnom texte.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa z dostupných údajov a informácií vytvoriť tabuľku a použiť ju v texte.</p>	
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <p>1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>2. Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Optimálny VI. Žiak</p> <p>1.1 dokáže porovnať a odlíšiť texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov.</p> <p>2.1 dokáže aplikovať vedomosti o jednotlivých žánroch/útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p>	<p>ročník</p> <p>ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<p>Minimálny VI. Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa stanovených kritérií porovnať texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov.</p>	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka zš	Pojmy
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <p>1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p> <p>2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>3. Vytvoriť čistopis.</p> <p>4. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.</p>	<p>Optimálny VII. Žiak</p> <p>1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu.</p> <p>2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.</p> <p>3.1 dokáže vytvoriť čistopis.</p> <p>4.1 dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným.</p> <p>4.2 dokáže spoločensky vhodným spôsobom zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť.</p> <p>Minimálny VII. Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p>	<p>8. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vsuvka, prístavok, oslovenie • spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov • nepriame pomenovania: metafora • jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) • frazeologizmus • podstatné mená mužského rodu zvieracie □ podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l • cudzie nesklonné podstatné mená • skloňovanie podstatného mena pani • zámena: ohybný slovný druh; skloňovanie zámen; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie • neohybné slovné druhy – častice • jednoduché súvetie • vedľajšie vetné členy: prívlastok(zhodný, nezhodný), prístavok, interpunkcia <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravopis • spojovník, pomlčka • interpunkčné znamienka • zápor v slovenčine • súdržnosť textu • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia / tvaroslovie • syntax / skladba

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon – Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka ZŠ.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. 6. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 7. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. 8. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 2.1 si dokáže samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 2.2 dokáže samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý a logicky usporiadaný text na danú tému. 3.1 dokáže samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 5.1 dokáže pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže použiť správne prostriedky. 6.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu. 7.1 dokáže zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň spoločensky vhodným spôsobom. <p>Minimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých tém. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa určiť vo vlastnom prejave nespisovné prostriedky a nahradiť ich spisovnými. 5.1 dokáže začať a ukončiť komunikáciu v súlade s témou a rečníckym žánrom. 6.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu. 7.1 dokáže spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie. 	<p>8. ročník</p> <p>vsuvka, oslovenie, prístavok nepriame pomenovanie: metafora □ jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazologizmus slávnostný prejav</p> <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • rétorika • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: rozprávací, výkladový, informačný, opisný • výklad • úvaha • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia

<p>II. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p>	<p>Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>	<p>8. ročník: □ spôsoby obohacovania slovnnej zásoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorenie slov, preberanie slov • nepriame pomenovania: metafora • jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) • frazeologizmus
<p>III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <p>1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.</p> <p>2. Rešpektovať jazykové pravidlá.</p>	<p>Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.</p> <p>Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.</p>	<p>9. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba – systematizácia • odborné slová • náuka o významovej rovine jazyka • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia
	<p>Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 4.1 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu. 4.2 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. 4.3 dokáže zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p>	

<p>IV. Štylizovať text.</p> <ol style="list-style-type: none"> Utvoriť jednoduché vety a súvetia. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Minimálny IV. Žiak</p> <p>1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia. 2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú a konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu. 4.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánu a vhodného jazykového štýlu.</p>	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> vsuvka, prístavok, oslovenie podstatné mená mužského rodu zvieracie <ul style="list-style-type: none"> podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l cudzie nesklonné podstatné mená skloňovanie podstatného mena pani zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie častice: neohybný slovný druh jednoduché súvetie
	<p>Optimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať. 1.2 dokáže funkčne využívať tempo reči vo výpovedi. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 2.2 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> zápor v slovenčine súdržnosť textu jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový morfológia/tvaroslovie syntax/skladobná rovina jazyka
<p>V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.</p> <p>1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	<p>Minimálny V. Žiak</p> <p>1.1 dokáže opraviť artikulačné chyby vo svojom prehovore. 1.2 po usmernení učiteľom dokáže upraviť tempo reči. 2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 2.2 dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> rétorika

Literárna zložka

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu; □ hodnotenie textu.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – **literárna zložka** – si zachoval tabuľkovú formu. Inovovaná forma neobsahuje popis procesualnej stránky nadobúdania vzdelávacieho obsahu.

Vzdelávací štandard pre literárnu zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie;
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie nie sú charakteristické pre literárnu zložku predmetu, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva. **Obsah predmetu** tvoria **kontext a pojmy**. **Kontext** v inovovanom vzdelávacom štandarde sa stal dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé literárne žánre stanovené v obsahovom štandarde. Kontext predstavuje priestor pre rozvoj čitateľských a interpretačných kompetencií, ktoré sú spojené s osvojovaním si základných teoretických poznatkov o literatúre.

Pojmy predstavujú druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné literárnovedné pojmy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **novozavedené pojmy**, ktoré obsahovo súvisia s predmetovými kompetenciami. V niektorých ročníkoch nie je uvádzaný novozavedený pojem, pretože funkcia príslušnej kompetencie si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho

výkonu, ktorý je vymedzený kontextom, prípadne v konkrétnom ročníku daného dvojročného obdobia sa nové pojmy nezavádzajú z toho dôvodu, aby vznikol priestor na opakovanie už zavedených pojmov v textoch s analogickou štruktúrou.

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou.

Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

POZNÁVACIE A ČITATELSKÉ KOMPETENCIE

1. Recitovať spamäti prozaické a básnické diela.
2. Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text.
3. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.
4. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.
5. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.
6. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
7. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
8. Usporiadať známe javy do tried.
9. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
10. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.
11. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.
12. Transformovať literárny text.

13. Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text.
14. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
15. Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň, pieseň		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recitovať spamäti prozaické a básnické diela. 2. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojem rytmus v básni. • dokáže vysvetliť pojem personifikácia, epiteton a vyhľadať ich v neznámom texte. • dokáže vysvetliť pojem refrén a vyhľadať ho v neznámom texte. □ dokáže vytvoriť personifikáciu, epiteton. • dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže po predchádzajúcej príprave plynulo prečítať text známej básne. • dokáže reprodukovať definíciu pojmu rytmus. • dokáže reprodukovať definíciu pojmu personifikácia, epiteton. • dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť refrén. • dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť personifikáciu, epiteton. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • pieseň • rytmus • personifikácia/zosobnenie • epiteton • refrén • téma

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň, prozaický text		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvorivo myslieť		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>2. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p> <p>3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po stylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela.</p>	<p><u>Optimálny:</u></p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže predniesť báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu. ☐ dokáže vysvetliť pojem nonsens. dokáže na konkrétnej ukážke vysvetliť podstatu nonsensu. dokáže vytvoriť krátky text s prvkami nonsensu. dokáže analyzovať úryvok alebo celé dielo z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p><u>Minimálny:</u></p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definíciu nonsensu. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p><u>5. ročník</u></p> <p>☐ nonsens</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): filmová/televízna rozprávka		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať a reflektovať vlastnú identitu; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>1. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatisovanom čítaní.</p> <p>2. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.</p> <p>3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>5. Aplikovať literárnevedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po stylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela.</p> <p>8. Transformovať literárny text.</p>	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a filmovou/televíznou rozprávkou. dokáže vysvetliť pojem scenár a úlohu scenáristu. dokáže vysvetliť funkciu herca a režiséra pri realizácii dramatického diela. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský/divácky zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. dokáže zdramatizovať literárny text do podoby jednoduchého scenára. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže reprodukovať definíciu filmovej/televíznej rozprávky. dokáže reprodukovať definície pojmov scenár a scenárista. dokáže zreprodukovať definície pojmov herec a režisér. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský/divácky zážitok. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> filmová/televízna rozprávka téma scenár scenárista režisér herec dramaturg dialóg

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): ľudová povesť; autorská povesť; legenda		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vytvárať a reflektovať vlastnú identitu; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny: Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže vysvetliť pojmy ľudová povesť, autorská povesť a legenda. dokáže vysvetliť rozdiely medzi ľudovou povest'ou a autorskou povest'ou. dokáže vysvetliť rozdiely medzi povest'ou a legendou. dokáže vyhľadať reálne a fantastické prvky v legende. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho diela. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela. dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. dokáže vymyslieť povesť viažucu sa na konkrétne miesto v regióne, historickú udalosť alebo postavu. <hr/> <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text. dokáže reprodukovať definície pojmov ľudová povesť, autorská povesť a legenda. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ľudová povesť autorská povesť legenda téma rozprávač

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): náučná literatúra; encyklopédia		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; formulovať a riešiť problémy; tvorivo myslieť; tvoriť, prijímať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; vytvárať vlastný hodnotový systém.		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať náučný text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Vytvoriť krátky náučný text. 5. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici. 6. Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov. 	<p><u>Optimálny:</u></p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý náučný text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojmy náučná literatúra a encyklopédia. • dokáže na základe analýzy odlíšiť náučný text od umeleckého textu a svoj názor odôvodniť. • dokáže vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. • dokáže vytvoriť encyklopedické heslo. • dokáže v encyklopédii vyhľadať informácie podľa hesiel. • dokáže získať potrebné informácie v príslušnej encyklopédii a použiť ich. <hr/> <p><u>Minimálny:</u></p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať náučný text. • dokáže reprodukovat' definície pojmov náučná literatúra a encyklopédia. • dokáže v encyklopédii vyhľadať požadované heslo. 	<p><u>5. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • náučná literatúra • encyklopédia

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň; prozaický text		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Usporiadať známe javy do tried. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 8. Transformovať literárny text. 9. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad. • dokáže vysvetliť význam konkrétneho príslovia, porekadla a pranostiky. • dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. • dokáže funkčne využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte. • dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže zreprodukovať definície pojmov príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota. • dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych prísloví. • dokáže zreprodukovať obsah anekdoty. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník</p> <p>☐ príslovie</p> <ul style="list-style-type: none"> • porekadlo • pranostika • anekdota <p>7. ročník</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): bájka		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojem bájka. • dokáže vyvodiť z bájky mravné ponaučenie. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <hr/> <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže reprodukovať pojem bájka. • dokáže zreprodukovať obsah bájky. • dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p><u>6. ročník</u> □ bájka</p> <p><u>7. ročník</u></p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báj; poviedka; balada		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<p>1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>7. Zdramatizovať prozaický text.</p> <p>8. Napísať kratší prozaický útvar.</p>	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného literárneho diela. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať ho v dramatizovanom čítaní. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície. □ dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definície jednotlivých pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. dokáže s pomocou učiteľa v známom literárnom texte určiť časť vnútornej kompozície – zápletku. dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník:</p> <p>báj poviedka □ balada kompozícia literárneho diela vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie □ spôsob rozprávania: ja-rozprávania, on-rozprávania, anekdota humor</p> <p>7. ročník</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): dobrodružná literatúra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vysvetliť pojmy dobrodružná literatúra, umelecká literatúra. • dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <hr/> <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže reprodukovať definície pojmov dobrodružná literatúra, umelecká literatúra. • dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník:</p> <p>☐ dobrodružná literatúra</p> <p>7. ročník</p> <p>☐ umelecká literatúra</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozhlasová rozprávka		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city, spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<p>1. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatisovanom čítaní.</p> <p>2. Modulovať hlas podľa zmyslu textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>8. Transformovať literárny text.</p>	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a rozhlasovou rozprávkou. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárnej/rozhlasovej rozprávky. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárnej/rozhlasovej rozprávky. dokáže určiť na základe analýzy rozhlasovej rozprávky hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky. dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže reprodukovať definíciu rozhlasovej rozprávky. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah rozhlasovej rozprávky. dokáže určiť hlavnú postavu. dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry. 	<p>6. ročník:</p> <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhlasová hra monológ

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň; populárna pieseň		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recitovať spamäti básnické diela. 2. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. • dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom. • dokáže vyhľadať striedavý, združený, obkročný a prerývaný rým v neznámom texte. • dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. • dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. • dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • populárna pieseň • verš • rým: striedavý, združený, <p>7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • rým: prerývaný, obkročný • voľný verš
	<p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže spamäti zarecitovať známu báseň. • dokáže v známej básni s pomocou učiteľa určiť striedavý a združený rým. • dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne. 	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň, lyrika: lyrické dielo, ľúbostná lyrika, prírodná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika; modlitba		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Usporiadať známe javy do tried. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po stylistickolexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. • dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • lyrika: ľúbostná lyrika, prírodná lyrika • modlitba □ básnická otázka • metafora <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoločenská lyrika • reflexívna lyrika
	<p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže v texte, ktorý sa už stylisticky analyzoval, určiť básnickú otázku. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): epika: epické dielo; detektívny román; biografický román; dievčenský román; historický román; dobrodružný román, román vo forme denníka; vedecko-fantastická literatúra; literatúra faktu; populárno-vedecká literatúra		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<p>1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.</p> <p>2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>3. Usporiadať známe javy do tried.</p> <p>4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>7. Vytvoriť krátky umelecký text.</p> <p>8. Transformovať literárny text.</p>	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. dokáže určiť text ako aforizmus a svoje tvrdenie odôvodniť. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať v dramatizovanom čítaní. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom štylistické prostriedky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>8.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> epika: román: detektívny román, biografický román, dievčenský román, historický román, dobrodružný román, román vo forme denníka diel vedecko-fantastická literatúra <p>□ literatúra faktu</p> <ul style="list-style-type: none"> vedecko-populárna literatúra <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> epika: aforizmus vonkajšia kompozícia literárneho diela

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): dráma: dramatické dielo; tragédia, komédia, činohra		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatisovanom čítaní. 2. Modulovať hlas podľa zmyslu textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 8. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. • dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie dokáže podložiť argumentmi. • dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. • dokáže vytvoriť krátky dramatický text. • dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. • dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>8. ročník</p> <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • dráma: tragédia, komédia, činohra • dejstvo
	<p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy a charakterizovať ich. • dokáže s pomocou učiteľa transformovať dramatický literárny text na prozaický. • dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom štylistické prostriedky. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

DIKTÁTY				PÍ SOMNÉ PRÁCE	
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie zo 4. ročníka ✓ podstatné mená ✓ prídavné mená ✓ slovesá 	50 – 60 plnovýznamových slov	1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozprávanie s prvkami opisu
6. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 5. ročníka ✓ prídavné mená ✓ slovesné spôsoby ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ statický opis ✓ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka ✓ cudzie slová ✓ číslovky ✓ záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka 	71 – 80 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ☐ umelecký opis ☐ charakteristika osoby
8. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 7. ročníka ✓ podstatné mená mužského rodu: zvieracie ✓ neživotné zakončené na -r, -l ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka 	81 – 90 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slávnostný prejav ✓ životopis
9. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka ✓ interpunkcia ✓ jednoduché súvetie ☐ záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka 	91 – 100 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výklad ✓ úvaha

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:

1. Vonkajšia forma (max. 4 body)

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viacej ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2.Vnútoraná forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútoraná stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletka, zauzl'ovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.
Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby sloviac, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.

Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citoslovieč. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.
---------------------------	---

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Např.: <u>R</u> ýchly chlapec mal <u>r</u> ýchly krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, názory, názory protihumánne a neetické poškodzovanie ľudského propagujúce zdravia, iné.

Hodnotiacia stupnica

DIKÁTY		PÍ SOMNÉ PRÁCE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov

Poznámka:

- Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napr.: Ríchly chlapec mal ríchly krok. = 1 chyba
- Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy

1. - 4. ročník gymnázií s osemročným vzdelávacím programom

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: slovenský jazyk

Poznámka:

⊗ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.

✓ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.

☞ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.

Tučné písmo – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje súbor *jazykovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmto vzdelávacím štandardom musia byť **povinne zaradené** do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor jazykovedných termínov obsahuje aj všetky jazykovedné pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Tieto pojmy sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Zvuková rovina jazyka a pravopis	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
abeceda	☺	☺	☺	☺	☺
písmená: malé, veľké, písané, tlačené	☺	☺	☺	☺	☺
hlásky, slabiky, slová	☺	☺	☺	☺	☺
delenie hlások: samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky	☺	☺	☺	☺	☺
samohlásky: krátke – dlhé	☺	☺	☺	☺	☺
spoluhlásky: tvrdé – mäkké	☺	☺	☺	☺	☺
dĺžeň, mäkkčeň, vokáň	☺	☺	☺	☺	☺
bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka	☺	☺	☺	☺	☺
spojovník, pomlčka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, želacia)	☺	☺	☺	☺	☺
pravopis	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
bodkočiarka	☺	☺	☺	☺	☺
úvodzovky	☺	☺	☺	☺	☺
priama reč, uvádzacia veta	☺	✓	☺	☺	☺
slabikotvorné hlásky -l, -l', -r, -r'	☺	☺	☺	☺	☺
výslovnosť	☺	☺	☺	☺	☺
splývavá/viazaná výslovnosť	✓	☺	☺	☺	☺
výslovnosť a výskyt ä	☺	☺	☺	☺	☺
výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách	⊗	☺	✓	☺	☺
spodobovanie	☺	☺	☺	☺	☺
znelé – neznelé: znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky	✓	☺	☺	☺	☺
obojaké spoluhlásky	☺	☺	☺	☺	☺
vybrané slová	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie slov na slabiky	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie predponových slov	☺	☺	☺	☺	☺
slabičné a neslabičné predpony	☺	☺	☺	☺	☺
prestávka, sila hlasu, tempo	✓	☺	☺	☺	☺
hlavný slovný prízvuk	✓	☺	☺	☺	☺
dôraz	✓	☺	☺	☺	☺
vsuvka, oslovenie	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prístavok	⊗	⊗	⊗	✓	☺
pravidlo o rytmiickom krátení	☺	☺	☺	☺	☺
interpunkčné znamienka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Významová/lexikálna rovina	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
slovo	☺	☺	☺	☺	☺
slovná zásoba	✓	☺	☺	☺	☺
spisovný jazyk – nárečia	✓	☺	☺	☺	☺
spisovné slová – nespisovné slová	⊗	⊗	✓	☺	☺
slangové slová	⊗	⊗	✓	☺	☺
nárečové slová	⊗	⊗	✓	☺	☺
neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová	⊗	✓	☺	☺	☺
domáce slová – slová cudzieho pôvodu	⊗	⊗	✓	☺	☺
nové slová	⊗	⊗	✓	☺	☺
zastarané slová, historizmy, archaizmy	⊗	⊗	✓	☺	☺
odborné slová	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
jednovýznamové a viacvýznamové slová	✓	☺	☺	☺	☺
synonymá	☺	☺	☺	☺	☺
antonymá	☺	☺	☺	☺	☺
slovníky	☺	☺	☺	☺	☺
	pravopisný, synonymický	☺	☺	☺	☺
	výkladový, cudzích slov	⊗	✓	☺	☺
	frazeologický	☺	☺	☺	☺
tvorenie slov odvodzovaním	⊗	✓	☺	☺	☺
	predpona	☺	☺	☺	☺
	prípona	⊗	✓	☺	☺
	slovotvorný základ	⊗	✓	☺	☺
	základové slovo	⊗	✓	☺	☺
	odvodené slovo	☺	✓	☺	☺
tvorenie slov	⊗	✓	☺	☺	☺
	skladaním	⊗	✓	☺	☺
	zložené slová	⊗	✓	☺	☺
spôsoby obohacovania slovnéj zásoby	⊗	⊗	⊗	✓	☺
	tvorenie slov	⊗	⊗	⊗	✓
	preberanie slov	⊗	⊗	⊗	✓
skratky	⊗	⊗	✓	☺	☺
nepriame pomenovania (metafora)	⊗	⊗	⊗	✓	☺
jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)	⊗	⊗	⊗	✓	☺
ustálené slovné spojenie/frazeologizmus	☺	☺	☺	✓	☺
príslovia, porekadlo, pranostika, prirovnanie	✓	☺	☺	☺	☺
slovná zásoba – systematizácia	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Tvarová/morfologická rovina jazyka	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
skloňovanie	☺	☺	☺	☺	☺
pád – pádové otázky	☺	☺	☺	☺	☺
podstatné mená	☺	✓	☺	☺	☺
ohybný slovný druh	⊗	✓	☺	☺	☺
všeobecné – vlastné	☺	☺	☺	☺	☺
konkrétne – abstraktné	⊗	✓	☺	☺	☺
životné – neživotné	✓	☺	☺	☺	☺
rod	☺	☺	☺	☺	☺
mužský, ženský, stredný	☺	☺	☺	☺	☺
číslo	☺	☺	☺	☺	☺
jednotné, množné	☺	☺	☺	☺	☺
pád	☺	☺	☺	☺	☺
nominatív, genitív, datív, akuzatív, lokál, inštrumentál	☺	☺	☺	☺	☺
vokatív	⊗	✓	☺	☺	☺
vzor	✓	☺	☺	☺	☺
chlap, hrdina dub, stroj	✓	☺	☺	☺	☺
žena, ulica, dľaň, kosť	✓	☺	☺	☺	☺
mesto, srdce, vysvedčenie, dievča	✓	☺	☺	☺	☺
pomnožné	⊗	⊗	✓	☺	☺
rod pomnožných podstatných mien	⊗	⊗	✓	☺	☺
podstatné mená mužského rodu	⊗	⊗	⊗	✓	☺
zvieracie	⊗	⊗	⊗	✓	☺
neživotné zakončené na -r, -l	⊗	⊗	⊗	✓	☺
cudzie nesklonné podstatné mená	⊗	⊗	⊗	✓	☺
skloňovanie podstatného mena pani	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prídavné mená	✓	☺	☺	☺	☺
ohybný slovný druh	✓	☺	☺	☺	☺
akostné	✓	☺	☺	☺	☺
stupňovanie	✓	☺	☺	☺	☺
vzťahové	✓	☺	☺	☺	☺
privlastňovacie	⊗	✓	☺	☺	☺
privlastňovacie: druhové	⊗	✓	☺	☺	☺
rod, číslo, pád	☺	☺	☺	☺	☺
vzor	✓	☺	☺	☺	☺
pekný, cudzí	✓	☺	☺	☺	☺
pávi	⊗	✓	☺	☺	☺
matkin, otcov	⊗	✓	☺	☺	☺

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
zámená		☺	☺	☺	✓	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	⊗	✓	☺
	skloňovanie	⊗	✓	⊗	✓	☺
	základný tvar	⊗	⊗	⊗	✓	☺
	rod, číslo, pád	⊗	⊗	⊗	✓	☺
	delenie zámen	☺	☺	☺	✓	☺
	osobné – základné, privlastňovacie	☺	☺	☺	☺	☺
opytovacie	⊗	⊗	⊗	✓	☺	
ukazovacie	⊗	⊗	⊗	✓	☺	
číslovky		☺	☺	✓	☺	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☺	☺
	skloňovanie	⊗	⊗	✓	☺	☺
	rod, číslo, pád	⊗	⊗	✓	☺	☺
	delenie čísloviek	⊗	⊗	✓	☺	☺
	určité	⊗	⊗	✓	☺	☺
	neurčité	⊗	⊗	✓	☺	☺
	základné	☺	☺	☺	☺	☺
	radové	☺	☺	☺	☺	☺
násobné	⊗	⊗	✓	☺	☺	
slovesá		☺	✓	☺	☺	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☺	☺
	tykanie/vykanie	☺	☺	☺	☺	☺
	časovanie	☺	☺	☺	☺	☺
	osoba 1., 2., 3.	☺	☺	☺	☺	☺
	číslo	☺	☺	☺	☺	☺
	čas	☺	☺	☺	☺	☺
	minulý, prítomný, budúci	☺	☺	☺	☺	☺
	zvrtné, nezvrtné	⊗	✓	☺	☺	☺
	neurčitok	☺	☺	☺	☺	☺
	sloveso byť	☺	☺	☺	☺	☺
	jednoduchý a zložený tvar	⊗	☺	✓	☺	☺
	plnovýznamové – neplnovýznamové	⊗	✓	☺	☺	☺
	spôsob	⊗	✓	☺	☺	☺
	oznamovací, rozkazovací, podmieňovací	⊗	✓	☺	☺	☺
	vid	⊗	⊗	✓	☺	☺
	dokonavý, nedokonavý	⊗	⊗	✓	☺	☺

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
príslovky		☉	✓	☉	☉	☉
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☉	☉	☉
	druhy prísloviek	⊗	✓	☉	☉	☉
	miesta, času, spôsobu, príčiny	⊗	✓	☉	☉	☉
	stupňovanie prísloviek	⊗	✓	☉	☉	☉
predložky		☉	✓	☉	☉	☉
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☉	☉	☉
	väzba s pádom	✓	☉	☉	☉	☉
	vokalizácia	⊗	✓	☉	☉	☉
spojky		⊗	⊗	✓	☉	☉
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☉	☉
častice	neohybný slovný druh	⊗	⊗	⊗	✓	☉
citoslovčia		⊗	✓	☉	☉	☉
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☉	☉	☉

Syntaktická/skladobná rovina	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
veta	☺	☺	☺	☺	☺
jednoduchá veta	☺	☺	☺	☺	☺
holá	⊗	⊗	✓	☺	☺
rozvitá	⊗	⊗	✓	☺	☺
rozvitá s viacnásobným vetným členom	⊗	⊗	✓	☺	☺
vety podľa obsahu	☺	☺	☺	☺	☺
oznamovacia	☺	☺	☺	☺	☺
opytovacia	☺	☺	☺	☺	☺
rozkazovacia	☺	☺	☺	☺	☺
želacia	☺	☺	☺	☺	☺
zvolacia	☺	☺	☺	☺	☺
slovosled	✓	☺	☺	☺	☺
hlavné vetné členy	⊗	✓	☺	☺	☺
podmet	⊗	✓	☺	☺	☺
vyjadrený	⊗	✓	☺	☺	☺
nevyjadrený	⊗	✓	☺	☺	☺
prísudok	⊗	✓	☺	☺	☺
slovesný	⊗	✓	☺	☺	☺
neslovesný; slovesno-menný	⊗	✓	☺	☺	☺
vetný základ	⊗	⊗	✓	☺	☺
vedľajšie vetné členy	⊗	⊗	✓	☺	☺
predmet	⊗	⊗	✓	☺	☺
príslovkové určenie	⊗	⊗	✓	☺	☺
miesta	⊗	⊗	✓	☺	☺
času	⊗	⊗	✓	☺	☺
spôsobu	⊗	⊗	✓	☺	☺
príčiny	⊗	⊗	✓	☺	☺
prívlastok	⊗	⊗	⊗	✓	☺
zhodný	⊗	⊗	⊗	✓	☺
nezhodný	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prístavok	⊗	⊗	⊗	✓	☺
zhoda	⊗	✓	☺	☺	☺
vetné sklady	⊗	✓	☺	☺	☺
prísudzovací	⊗	✓	☺	☺	☺
jednočlenná veta	⊗	⊗	✓	☺	☺
slovesná	⊗	⊗	✓	☺	☺
neslovesná	⊗	⊗	✓	☺	☺
dvojčlenná	⊗	✓	☺	☺	☺
úplná	⊗	✓	☺	☺	☺
neúplná	⊗	✓	☺	☺	☺
jednoduché súvetie	⊗	⊗	⊗	✓	☺
zápor v slovenčine	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
súdržnosť textu	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
interpunkcia	⊗	⊗	⊗	✓	☺

Sloh	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
pozdrav	☺	☺	☺	☺	☺
oslovenie	☺	☺	☺	☺	☺
predstavenie sa	☺	☺	☺	☺	☺
privítanie	☺	☺	☺	☺	☺
rozlúčenie	☺	☺	☺	☺	☺
prosba/želanie	☺	☺	☺	☺	☺
poďakovanie	☺	☺	☺	☺	☺
ospravedlnenie – ústne	☺	☺	☺	☺	☺
ospravedlnenie s vysvetlením	☺	☺	☺	☺	☺
vyjadriť súhlas/nesúhlas	☺	☺	☺	☺	☺
blahoželanie – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
adresa	☺	☺	☺	☺	☺
adresa odosielateľa	☺	☺	☺	☺	☺
adresát	☺	☺	☺	☺	☺
pohľadnica	☺	☺	☺	☺	☺
súkromný list – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
tvorba otázok (žiadosť o informáciu)	☺	☺	☺	☺	☺
rozhovor	☺	☺	☺	☺	☺
začiatok a koniec telefonického rozhovoru	☺	☺	☺	☺	☺
osnova	☺	☺	☺	☺	☺
nápis	☺	☺	☺	☺	☺
nadpis	☺	☺	☺	☺	☺
odsek	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávanie – ústne	☺	☺	☺	☺	☺
jednoduché rozprávanie – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
úvod, jadro, záver	☺	☺	☺	☺	☺
časová postupnosť v rozprávaní	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne	✓	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomne	⊗	✓	☺	☺	☺
vnútorná kompozícia	⊗	✓	☺	☺	☺
úvod	⊗	✓	☺	☺	☺
zápleтка	⊗	✓	☺	☺	☺
vyvrcholenie	⊗	✓	☺	☺	☺
obrat	⊗	✓	☺	☺	☺
rozuzlenie	⊗	✓	☺	☺	☺
opis – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
predmetu	☺	☺	☺	☺	☺
obrázka/ilustrácie	☺	☺	☺	☺	☺
osoby	☺	☺	☺	☺	☺
pracovného postupu	✓	☺	☺	☺	☺
statický opis	⊗	✓	☺	☺	☺
dynamický opis	⊗	✓	☺	☺	☺
umelecký opis	⊗	⊗	✓	☺	☺
odborný opis	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
charakteristika	⊗	✓	✓	☺	☺

Sloh		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
umelecký a vecný text		☺	☺	☺	☺	☺
krátke správy		☺	☺	☺	☺	☺
	SMS, e-mail	☺	☺	☺	☺	☺
oznámenie		☺	☺	☺	☺	☺
správa		☺	☺	☺	☺	☺
pozdvánka		☺	☺	☺	☺	☺
plagát		☺	☺	☺	☺	☺
vizitka		☺	☺	☺	☺	☺
kľúčové slová		☺	☺	☺	☺	☺
poznámky/konspekt		☺	☺	☺	☺	☺
výťah		⊗	⊗	⊗	✓	☺
koncept		☺	☺	☺	☺	☺
reprodukcia ústna		☺	☺	☺	☺	☺
inzerát		☺	☺	☺	☺	☺
reklama		☺	☺	☺	☺	☺
rétorika		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	artikulácia	⊗	⊗	✓	☺	☺
	silu hlasu	⊗	⊗	✓	☺	☺
	gestikulácia	⊗	✓	☺	☺	☺
	mimika	⊗	✓	☺	☺	☺
	postoj	⊗	✓	☺	☺	☺
cieľový rozhovor (interview)		✓	☺	☺	☺	☺
hlavná myšlienka		✓	☺	☺	☺	☺
téma		✓	☺	☺	☺	☺
pointa		⊗	⊗	✓	☺	☺
prihláška		⊗	⊗	⊗	✓	☺
úradný list		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
úradný/štruktúrovaný životopis		⊗	⊗	⊗	✓	☺
slávnostný príhovor (prívet)		⊗	⊗	✓	☺	☺
slávnostný prejav		⊗	⊗	⊗	✓	☺
jazykové štýly		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náučný štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	administratívny štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	publicistický štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	rečnický štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	hovorový štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	umelecký štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Sloh		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
slohové postupy		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	informačný	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	rozprávací	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	opisný	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	výkladový	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
úvaha		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
výklad		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
diskusia		✓	⊗	⊗	⊗	⊗
	argument. dokazovanie	⊗	✓	⊗	⊗	⊗
	protiargument	⊗	✓	⊗	⊗	⊗
dôkaz		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
debata		✓	⊗	⊗	⊗	⊗
názor		⊗	⊗	⊗	⊗	⊗
odosielateľ/vysielateľ		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
prijímateľ		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
komunikačná situácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
efektívna komunikácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
asertívna komunikácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
dialóg		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
projekt		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
tabuľka		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
	názov, hlavička, riadok, stĺpec	⊗	⊗	✓	⊗	⊗
graf		⊗	⊗	✓	⊗	⊗

Jazykoveda a národný jazyk		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
národný jazyk		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	spisovný jazyk	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	nárečia	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
jazykoveda		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o zvukovej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o významovej/lexikálnej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o tvarovej/morfologickej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o skladobnej/syntaktickej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy 1.- 4. ročník gymnázií s osemročným vzdelávacím štúdiom

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: literárna výchova

Úvod

Poznámka:

⊗ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.

✓ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.

☞ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.

Tučné písmo – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a čitateľských kompetencií* a súbor *literárnovedných termínov*,

ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardmi musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na

každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor literárnovedných termínov obsahuje aj všetky literárnoteoretické pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica, na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa

základnej školy.

	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
autor – spisovateľ – poslucháč	☺	☺	☺	☺	☺
čitateľ – divák	☺	☺	☺	☺	☺
herec	✓	☺	☺	☺	☺
režisér	✓	☺	☺	☺	☺
scenárista	✓	☺	☺	☺	☺
dramaturg	✓	☺	☺	☺	☺
knihy	☺	☺	☺	☺	☺
knížnica	☺	☺	☺	☺	☺
časopis	☺	☺	☺	☺	☺
noviny	☺	☺	☺	☺	☺
rozhlas	☺	☺	☺	☺	☺
televízia	☺	☺	☺	☺	☺
film	☺	☺	☺	☺	☺
text	☺	☺	☺	☺	☺
ilustrácia	☺	☺	☺	☺	☺
scenár	✓	☺	☺	☺	☺
poézia	☺	☺	☺	☺	☺
próza	☺	☺	☺	☺	☺
divadelná hra	☺	☺	☺	☺	☺
bábkové divadlo	☺	☺	☺	☺	☺
bábka	☺	☺	☺	☺	☺
literatúra pre deti	☺	☺	☺	☺	☺
náučná literatúra	✓	☺	☺	☺	☺
encyklopédia	✓	☺	☺	☺	☺
umelecká literatúra	⊗	⊗	✓	☺	☺
dobrodružná literatúra	⊗	✓	☺	☺	☺
literatúra faktu	⊗	⊗	⊗	✓	☺
vedecko-fantastická literatúra	⊗	⊗	⊗	✓	☺
vedecko-populárna literatúra	⊗	⊗	⊗	✓	☺
humor	⊗	✓	☺	☺	☺

Literárne druhy	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
epika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
dráma	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prírodná lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
túboštná lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
spoločenská lyrika	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
reflexívna lyrika	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Literárne žánre		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
komiks		☹	☹	☹	☹	☹
bájka		☹	✓	☹	☹	☹
báseň		☹	✓	☹	☹	☹
pieseň		✓	☹	☹	☹	☹
	ľudová pieseň	☹	☹	☹	☹	☹
	populárna pieseň	⊗	✓	☹	☹	☹
hádanka		☹	☹	☹	☹	☹
vyčítanka		☹	☹	☹	☹	☹
príslovie		☹	✓	☹	☹	☹
porokadlo		☹	✓	☹	☹	☹
pranostika		☹	✓	☹	☹	☹
rozprávka		☹	☹	☹	☹	☹
	ľudová rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	autorská rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	televízna rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
	filmová rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
rozhlasová hra		⊗	⊗	✓	☹	☹
báj		⊗	✓	☹	☹	☹
legenda		✓	☹	☹	☹	☹
poviedka		⊗	✓	☹	☹	☹
modlitba		⊗	⊗	⊗	✓	☹
román		⊗	⊗	⊗	✓	☹
	detektívny román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	dobrodružný román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	biografický román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	historický román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	dievčenský román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	román vo forme denníka	⊗	⊗	⊗	✓	☹
povešť		☹	☹	☹	☹	☹
	ľudová povesť	✓	☹	☹	☹	☹
	autorská povesť	✓	☹	☹	☹	☹
balada		⊗	✓	☹	☹	☹
anekdota		⊗	✓	☹	☹	☹
aforizmus		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
tragédia		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
komédia		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
činohra		⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Štruktúra diela	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dej	☺	☺	☺	☺	☺
hlavná myšlienka	☺	☺	☺	☺	☺
téma	✓	☺	☺	☺	☺
literárna postava	☺	☺	☺	☺	☺
hlavná literárna postava	☺	☺	☺	☺	☺
vedľajšia literárna postava	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávač	✓	☺	☺	☺	☺
spôsob rozprávania ja-rozprávanie – on-rozprávanie	⊗	✓	☺	☺	☺
kompozícia literárneho diela	⊗	✓	☺	☺	☺
vonkajšia kompozícia literárneho diela	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
nadpis	☺	☺	☺	☺	☺
odsek	☺	☺	☺	☺	☺
kapitola	☺	☺	☺	☺	☺
diel	⊗	⊗	⊗	✓	☺
verš	☺	☺	☺	☺	☺
strofa	☺	☺	☺	☺	☺
dejstvo	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
vnútorná kompozícia literárneho diela	⊗	✓	☺	☺	☺
úvod	⊗	✓	☺	☺	☺
zápletká	⊗	✓	☺	☺	☺
vyvrcholenie	⊗	✓	☺	☺	☺
obrat	⊗	✓	☺	☺	☺
rozuzlenie	⊗	✓	☺	☺	☺

Štylizácia textu	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dialóg	✓	☺	☺	☺	☺
monológ	⊗	⊗	✓	☺	☺
prirovnávanie	☺	☺	☺	☺	☺
zdrobnenina	☺	☺	☺	☺	☺
personifikácia/zosobnenie	✓	☺	☺	☺	☺
metafora	⊗	⊗	☺	✓	☺
epiteton	✓	☺	☺	☺	☺
básnická otázka	⊗	⊗	⊗	✓	☺
nonsens	✓	☺	☺	☺	☺

Metrika	5 ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
rým	☺	☺	☺	☺	☺
zdužený	⊗	✓	☺	☺	☺
striedavý	⊗	✓	☺	☺	☺
obkročný	⊗	⊗	✓	☺	☺
prerývaný	⊗	⊗	✓	☺	☺
rytmus	✓	☺	☺	☺	☺
verš	⊗	✓	☺	☺	☺
voľný verš	⊗	⊗	✓	☺	☺
refrén	✓	☺	☺	☺	☺

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Predmety:

Informatika

Matematika

INFORMATIKA

Názov IŠVP:	IŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov IŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
Názov predmetu:	INFORMATIKA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Informatika	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	0	4
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	1	0
Spolu	1	1	1	1	1	5

Charakteristika vyučovacieho predmetu

INFORMATIKA má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto na-dobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

1. CIELE PREDMETU

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet INFORMATIKA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií
- práca v realizačnom tíme
- stavba mediálnych informácií
- tvorba mediálnych informácií
- vnímanie autora mediálnych informácií

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobný rozvoj : pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu,
- sociálny rozvoj

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných . technológií.

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkam
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie občianske

Tvorbou prezentácií a publikovaním informácií na internete sú žiaci vedení okrem iného i k utváraniu mravných hodnôt.

Kompetencie sociálne a personálne

Znalosti v oblasti autorských práv a problematiky legalizácie softwaru rozvíjajú žiaci kompetencie súvisiace s právami a povinnosťami občanov.

Kompetencie komunikatívne

Tvorba referátov, práca s grafickými programami a prezentačným softwarom a technikou vedieme žiakov k účelnej a efektnej prezentácii výsledkov svojej práce a k zručnostiam komunikovať tak pri spoločnej práci na zadanej úlohe a pri svojej vlastnej prezentácii .Komunikáciu u žiakov rozvíjame aj tým, že ich učíme vzájomne si efektívne vypomáhať pri riešení konkrétnych úloh. Základy spoločenského správania a rešpekt k názorom druhých žiakov upevňujeme pri každodennej komunikácii (e-mail, ICQ, chat) medzi sebou ale i medzi žiakmi a vyučujúcimi (zasielanie úloh, konzultácie pracovných postupov).

Hlavne pri vyhľadávaní informácií na zahraničných serveroch a pri práci s jednoduchým freewarom žiaci využívajú cudzí jazyk, prevažne jazyk anglický.

Pri práci s informáciami sa žiaci učia zaujímať postoje k informáciám z médií.

Kompetencie pracovné

Praktická práca nad konkrétnymi úlohami vedie žiakov k upevňovaniu zručností v oblasti plánovania a spôsobov dosiahnutých cieľov.

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiaci sú vedení k využívaniu informácií, ktoré získajú k riešeniu problémov tak v informatike, tak i v iných oblastiach.

Kompetencie k učeniu

Systematickou prácou na úlohách spojených s výukou iných predmetov vedieme žiakov k zručnosti práce s technikou, k vyhľadávaniu informácií na internete a k posudzovaniu dôveryhodnosti zdrojov informácií.

Spracovávaním získaných informácií sa žiaci učia efektívite práce a estetickému cíteniu.

4. Stratégie vyučovania

- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať projekt v ľubovoľnom predmete s použitím IKT
- korigovať čiastkové riešenia pri zadanej úlohe
- výkladovo - ilustratívna metóda
- reproduktívna metóda
- metóda problémového výkladu
- heuristická metódu
- metóda výskumu

5. Učebné zdroje

Internet, učebnica Prvý zošit s Internetom, Prvé kroky s počítačom

Varga, Hrušecká, Tvorivá informatika - Prvý zošit s internetom, CD-2006-11016/26870-2:092

Salanci, Tvorivá informatika - Prvý zošit o obrázkoch + CD, CD-2005-3046/28747-23:092

Hlavenka, Prvé kroky s počítačom

www.infovek.sk

www.edi.fmph.uniba.sk

www.modernyucitel.net

www.notebookprekazdehoziaka.sk

pilslovensko.spaces.live.com

www.microsoft.sk

www.bezpecnenainternete.sk

www.hoax.cz

www.eduxe.sk

www.google.sk

www.ovce.sk

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii sa postupuje v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov v základnej škole. Predmet Informatika je klasifikovaný.

1. Hodnotenie žiaka v predmete informatika sa môže vykonávať nasledovnými spôsobmi: slovným hodnotením, známkou, percentami, bodovaním alebo pomocou portfólia.
2. Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí :
  - schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
  - schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
  - schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
  - schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princíпов a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
  - porozumenie požadovaných pojmov, princíпов a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
  - schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.
3. Výsledná klasifikácia v predmete informatika zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:
  - písomné – testy, previerky, referáty, projekty, domáce úlohy,
  - praktické – praktické cvičenia, ročníkové projekty
  - ústne – ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach,
  - účasť v olympiádach a iných súťažiach v rámci predmetu; tieto aktivity žiaka môžu výslednú klasifikáciu v predmete zlepšiť,
  - schopnosť kooperácie a komunikácie pri riešení problémových úloh v skupine
4. Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v informatike klasifikujú podľa nasledovných kritérií.
  - **Stupňom 1 – výborný** sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.
  - **Stupeň 2 – chválitebný** sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať

nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

- **Stupňom 3 – dobrý** sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.
- **Stupňom 4 – dostatočný** sa žiak klasifikuje, žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.
- **Stupňom 5 – nedostatočný** sa žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2.spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

OaSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEDV – Mediálna výchova
MULV – Multikultúrna výchova
DOPV – Dopravná výchova

OŽOZ – Ochrana života a zdravia
FIG – Finančná gramotnosť
VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ĽUDP – Ľudské práva
REG – Regionálna výchova

INFORMATIKA 5. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne 33 h ročne (1ŠVP, 0 ŠKVP)

iškolský vzdelávací program pre 5. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín		
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu		
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o BOZP a nastavení mysle na rast	
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	
Komunikácia a spolupráca - vyhľadávanie na webe	- diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania) - posúdiť správnosť vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania) - vyhľadávať a získať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe - získať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom presne zadaných inštrukcií - vyhľadávať rôzne typy informácií na webe	Pojmy: - vyhľadávač Procesy: - vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov - diskutovať taktiež o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi	Vlastnosti a vzťahy: - spoločnosť a sociálne siete, digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, navigáciu, doma, v škole, v práci rodičov, v obchode, digitálne technológie a hry, film, hudba Procesy: - používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o rizikách na internete - diskutovať o počítačovej kriminalite - diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu - diskutovať o počítačovej kriminalite	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká Reprezentácie a nástroje - informácie	- vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov) - diskutovať o rizikách na internete - aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o počítačovej kriminalite - aplikovať pravidlá pre	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych

	zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu	sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Softvér a hardvér - programy proti vírusom a špehovaníu - práca proti vírusom a špehovaníu	- akceptovať, že nemajú sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie - akceptovať, že nemá sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o rizikách na internete	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o rizikách na internete	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Algoritmičné riešenie problémov - pomocou postupnosti príkazov	- aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov - interpretovať postupnosť príkazov - hľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju	Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)
Algoritmičné riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb	- rozpoznať, že program pracuje nesprávne - hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju - interpretovať návod, v ktorom je chyba	Vlastnosti a vzťahy: - chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme Procesy: - hľadanie chyby
Algoritmičné riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb	- diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho) - diskutovať o rôznych postupoch a výstupoch riešenia (porovnať riešenia konkrétneho problému od rôznych žiakov z hľadiska dĺžky výsledku, trvania, veľkosti kódu/zápisu) - navrhnúť vylepšenie riešenia	Vlastnosti a vzťahy: - chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme Procesy: - hľadanie chyby
Algoritmičné riešenie problémov - pomocou cyklov	- stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty - zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka - interpretovať algoritmy s cyklami	Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní
Algoritmičné riešenie problémov	- kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie

<p>- analýza problému Reprezentácie a nástroje - informácie</p>	<p>reprezentácie - dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií - vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia</p>	<p>(grafika, text, čísla, zvuk), platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Informačná spoločnosť - legálnosť používania softvéru Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií (texty, obrázky, hudba, filmy, ...), obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou Softvér a hardvér - práca so súbormi a priečkami</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií - ukladať produkt do súboru</p>	<p>Pojmy: - súbor, priečinok Vlastnosti a vzťahy: - v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš, obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - vytvorenie, ukladanie dokumentov, kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou Softvér a hardvér - práca so súbormi a priečkami</p>	<p>- kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - ukladať produkt do súboru</p>	<p>Pojmy: - súbor, priečinok Vlastnosti a vzťahy: - v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš, obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - vytvorenie, ukladanie dokumentov, kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií - hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy: - kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - navrhnuť postupnosť daných</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - obrázok v rastri, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku Procesy:</p>

	grafických operácií pre dosiahnutie stanoveného výsledku	- kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o rizikách na internete - aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov
Algoritmické riešenie problémov - analýza problému - interpretácia zápisu riešenia	- uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov) - uvádzať kontra príklad, v ktorom niečo neplatí, nefunguje - realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa	Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), jazyk – vykonanie programu Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe
Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov	- rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu - riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní	Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní
Algoritmické riešenie problémov - analýza problému	- uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy - rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku) - popísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami	Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
Algoritmické riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb - pomocou cyklov	- rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu - diskutovať o rôznych postupoch a výstupoch riešenia (porovnať riešenia konkrétneho problému od rôznych žiakov z hľadiska dĺžky výsledku, trvania, veľkosti kódu/zápisu) - navrhnúť vylepšenie riešenia	Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, hľadanie chyby
Algoritmické riešenie problémov - analýza problému	- uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy - uvažovať o rôznych riešeniach	Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	
Algoritmické riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb - pomocou postupnosti príkazov	- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - diskutovať o rôznych postupoch a výstupoch riešenia (porovnať riešenia konkrétneho problému od rôznych žiakov z hľadiska dĺžky výsledku, trvania, veľkosti kódu/zápisu)	Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov,

		vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov), hľadanie chyby
Algoritmické riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb	- rozpoznať, že program pracuje nesprávne - hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie	Vlastnosti a vzťahy: - chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme Procesy: - hľadanie chyby
Softvér a hardvér - práca v operačnom systéme	- použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku	Vlastnosti a vzťahy: - schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov Procesy: - používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou

INFORMATIKA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne 33 hodín		
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu		
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o BOZP a nastavení mysle na rast	
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	
Komunikácia a spolupráca - práca s webovou stránkou Reprezentácie a nástroje - informácie - štruktúry	- vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze (knížnica, elektronicky obchod, rezervácie lístkov...) - orientovať sa v jednoduchej štruktúre - vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií - získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektuje autorské práva) - posúdiť účel webovej stránky	Pojmy: - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky Procesy: - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká Softvér a hardvér - práca v počítačovej sieti a na internete	- rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu - aplikovať pravidlá pre zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu	Pojmy: - sieť Vlastnosti a vzťahy: - lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: - sťahovanie a posielanie súborov, šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov

<p>Komunikácia a spolupráca - práca s nástrojmi na komunikáciu</p>	<p>- zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja - hľadať a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja - pripojiť prílohu správy, zobraziť prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja - zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy</p>	<p>Pojmy: - príloha, adresár</p> <p>Procesy: - dodržiavanie netikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz</p>
<p>Softvér a hardvér - práca so súbormi a priečkami</p>	<p>- použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečkami</p>	<p>Pojmy: - súbor, priečink</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš</p> <p>Procesy: - vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>
<p>Softvér a hardvér - práca so súbormi a priečkami - práca v počítačovej sieti a na internete</p>	<p>- orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov - presúvať, mazať, premenúvať súbory - orientovať sa v konkrétnych miestach v sieti - rozlíšiť súbory, ktoré sú uložené na sieti a súbory vo vlastnom počítači</p>	<p>Pojmy: - súbor, priečink, sieť</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš, lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť</p> <p>Procesy: - vytvorenie, ukladanie dokumentov, sťahovanie a posielanie súborov</p>
<p>Softvér a hardvér - práca v počítačovej sieti a na internete</p>	<p>- použiť nástroje na zdieľanie (kopírovanie, prenášanie) súborov v rámci počítačovej siete - ukladať súbory do svojho počítača z internetu, zo sieťového disku - nahrávať súbory na sieťový disk</p>	<p>Pojmy: - sieť</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť</p> <p>Procesy: - sťahovanie a posielanie súborov</p>

<p>Reprezentácie a nástroje - informácie - práca s textom</p>	<p>- používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie</p>	<p>Pojmy: - schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázok ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk)</p> <p>Procesy: - presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - jazyk na zápis riešenia - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka - riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - interpretovať postupnosť príkazov</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - chybný zápis, konštrukcie jazyka ako postupnosti príkazov, ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: - zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - hľadanie, opravovanie chýb</p>	<p>- rozpoznať, že program pracuje nesprávne - interpretovať návod, v ktorom je chyba - diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho)</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme</p> <p>Procesy: - hľadanie chyby</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy - aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov - interpretovať postupnosť príkazov</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>

<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať opakujúce sa vzory - uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov) - uvažovať o rôznych riešeniach 	<p>Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne)</p> <p>Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať opakujúce sa vzory - rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku) - vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia 	<p>Vlastnosti a vzťahy: - platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne)</p> <p>Procesy: - krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s textom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu - voliť vhodný nástroj na prácu s textom - posudzovať vplyv formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom 	<p>Pojmy: - schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázok ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii)</p> <p>Procesy: - presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami - štruktúry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používať konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...) - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerazovať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami 	<p>Pojmy: - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky</p> <p>Procesy: - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchšej štruktúre, zostavovanie štruktúry</p>

<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s textom Softvér a hardvér - práca so súbormi a priečkami 	<ul style="list-style-type: none"> - používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka, súbor, priečinkok <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázok ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu, vytvorenie, ukladanie dokumentov
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s prezentáciami 	<ul style="list-style-type: none"> - používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímky a ich poradie – prezentácia <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s prezentáciami 	<ul style="list-style-type: none"> - používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímky a ich poradie – prezentácia <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s prezentáciami 	<ul style="list-style-type: none"> - používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímky a ich poradie – prezentácia <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie
<p>Softvér a hardvér</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač a prídavné zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovať s pamäťovými zariadeniami - prenášať, ukladať, kopírovať informácie 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií,

<p>Softvér a hardvér - počítač a prídavné zariadenia</p>	<p>- pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií,</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - informácie Softvér a hardvér - počítač a prídavné zariadenia - práca v počítačovej sieti a na internete</p>	<p>- získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, ofotením, nahraním zvuku, videa, ...) - pracovať s prídavnými zariadeniami (napr. naskenovať, vytlačiť dokument, nahráť zvuk, zosnímať obraz fotoaparátom alebo kamerou) - porovnať klady a zápory počítačov rôznych typov (napr. stolný počítač, notebook, tablet) - rozlíšiť vstupné a výstupné zariadenia - pracovať so sieťovými zariadeniami (napr. tlačiareň, skener)</p>	<p>Pojmy: - sieť</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií, lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť</p> <p>Procesy: - sťahovanie a posielanie súborov</p>
<p>Softvér a hardvér - počítač a prídavné zariadenia</p>	<p>- pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie - skúmať nové možnosti použitia konkrétneho hardvéru</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií,</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov</p>	<p>- stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty - zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov</p>	<p>- rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu - riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>

<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov - pomocou postupnosti príkazov Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - zakódovať a rozkódovať podľa pokynov rastrový obrázok</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, obrázok v rastrovi, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku</p> <p>Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov), zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti</p>	<p>- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP</p>	
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov - pomocou postupnosti príkazov Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - zakódovať a rozkódovať podľa pokynov rastrový obrázok</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, obrázok v rastrovi, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku</p> <p>Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov), zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti</p>	<p>Pojmy: - príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p>Procesy: - zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>
<p>Softvér a hardvér - práca v operačnom systéme</p>	<p>- použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov</p> <p>Procesy: - používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou</p>

INFORMATIKA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne 33 hodín		
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu		
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o BOZP a nastavení mysle na rast	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Komunikácia a spolupráca - vyhľadávanie na webe	- vyhľadať rôzne typy informácií na webe - posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania)	
Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami	- použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore	Pojmy: - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky Vlastnosti a vzťahy: - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami Procesy: - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie
Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami	- použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - zvoliť a použiť funkcie pre jednoduché výpočty	Pojmy: - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky Vlastnosti a vzťahy: - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami Procesy: - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie
Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami	- použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore	Pojmy: - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky Vlastnosti a vzťahy: - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami Procesy: - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie

<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s tabuľkami - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvyrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchých funkcie, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafikou Softvér a hardvér - počítač a prídavné zariadenia - práca so súborami a priečkami - práca v počítačovej sieti a na internete 	<ul style="list-style-type: none"> - zvoliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov - orientovať sa v štruktúre priečinkov počítača - presúvať, mazať, premenúvať priečinky - navrhnuť štruktúru priečinkov - preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov - pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie - orientovať sa v lokálnej počítačovej sieti 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program, procesor, pamäť, sieť, doména <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov, počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, pamäť si pamätá programy a údaje, pamäť v počítači ako zariadenie na (krátkodobé) uchovanie informácií, disk v počítači ako zariadenie na dlhodobé uchovanie informácií, procesor vykonáva programy (program ako návod pre procesor), tlačiareň, reproduktor/slúchadlá ako zariadenia sprostredkovanie výstupu, skener, digitálny fotoaparát, kamera, mikrofón ako zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, zariadenie alebo údaje v sieti, vlastnosti priečinkov a prístupové práva v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, štruktúra webovej adresy, štruktúra mailovej adresy
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnosť a riziká <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie Softvér a hardvér - práca so súborami a priečkami 	<ul style="list-style-type: none"> - posúdiť vlastnosti súborov rôznych typov (rôzne typy textov, rôzna grafika, zvuk, video) - zistiť parametre súborov, priečinkov - posúdiť riziká práce na počítači so škodlivým softvérom 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike), rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov, vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete

<p>Algoritmické riešenie problémov - hľadanie a opravovanie chýb - pomocou postupnosti príkazov</p>	<p>- vyriešiť problém skladaním príkazov do postupnosti - vyhľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju - rozpoznať, že program pracuje nesprávne</p>	<p>Pojmy: - parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba)</p> <p>Procesy: - zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov), hľadanie chyby</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov</p>	<p>- rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému</p>	<p>- rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať - uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje - uvažovať o rôznych riešeniach</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - aký infromatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne)</p> <p>Procesy: - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou vetvenia</p>	<p>- rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia - zostaviť a zapísať podmienku - vyriešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie s jednoduchou podmienkou (bez logických spojok) - interpretovať algoritmy s vetvením</p>	<p>Pojmy: - vetvenie, podmienka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda – splnená a nespĺnená podmienka</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému - interpretácia zápisu riešenia</p>	<p>- vlastnými slovami sformulovať plán riešenia - realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - aký infromatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), jazyk – vykonanie programu</p> <p>Procesy: - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - interpretácia zápisu riešenia - pomocou nástrojov na interakciu - pomocou vetvenia</p>	<p>- rozpoznať situácie a podmienky, keď treba použiť vetvenie - zapísať riešenie problému s vetvením pomocou jazyka - interpretovať zapísané riešenie - vyjadriť princíp fungovania návodu – objaviť a popísať vlastnými slovami princíp fungovania jednoduchého algoritmu</p>	<p>Pojmy: - vetvenie, podmienka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda – splnená a nespĺnená podmienka, prostriedky jazyka pre, jazyk – vykonanie programu</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt, krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe</p>

<p>Reprezentácie a nástroje - práca s textom</p>	<p>- zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom - rozlíšiť neformátovaný a formátovaný text</p>	<p>Pojmy: - odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaníach)</p> <p>Procesy: - vkladanie tabuľky</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - informácie - práca s textom</p>	<p>- zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom - použiť nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu - vyhľadať informácie (v texte, v encyklopédií, v slovníku, v tabuľke, ...)</p>	<p>Pojmy: - odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaníach), vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)</p> <p>Procesy: - vkladanie tabuľky</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s textom</p>	<p>- zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom</p>	<p>Pojmy: - odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaníach)</p> <p>Procesy: - vkladanie tabuľky</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s prezentáciami</p>	<p>- používajú nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií</p>	<p>Procesy: - manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti Reprezentácie a nástroje - práca s multimédiami</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam</p>	<p>Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p> <p>Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s multimédiami</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom</p> <p>Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>

<p>Reprezentácie a nástroje - práca s multimédiami</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom</p> <p>Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>
<p>Informačná spoločnosť - legálnosť používania</p>	<p>- diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv - diskutovať, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sa dá ďalej používať - diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela - diskutovať o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu</p>	<p>Pojmy: - texty, obrázky, hudba, filmy, ...)</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér</p> <p>Procesy: - legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti Reprezentácie a nástroje - informácie</p>	<p>- posúdiť kvalitu informácie rôzneho typu na jednoduchej úrovni - získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...) - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike), informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p>
<p>Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká Komunikácia a spolupráca - práca s webovou stránkou</p>	<p>- získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva) - diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe - diskutovať o rizikách kriminálneho a nelegálneho obsahu</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach</p> <p>Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s multimédiami</p>	<p>- použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu - rozhodnúť sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom</p> <p>Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s grafikou - práca s multimédiami</p>	<p>- digitalizovať grafickú informáciu - navrhnuť postupnosť daných grafických operácií pre dosiahnutie stanoveného výsledku - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore</p>	<p>Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom</p> <p>Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>

<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov</p>	<p>- rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému - pomocou cyklov</p>	<p>- identifikovať opakujúce sa vzory - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti</p>	<p>- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - analýza problému - pomocou cyklov</p>	<p>- identifikovať opakujúce sa vzory - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - pomocou cyklov</p>	<p>- rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami</p>	<p>Pojmy: - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p>Procesy: - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti</p>	<p>- diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p>

INFORMATIKA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne 33 hodín		
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu		
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti Softvér a hardvér - práca so súbormi a</p>	<p>- vyhľadať súbor alebo príčinok - vypnúť nereagujúcu alebo chybnú aplikáciu - ovládať operačný systém na používateľskej úrovni</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a príčinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a príčinku v štruktúre príčinok, schránka ako miesto na</p>

<p>priečinkami - práca v operačnom systéme</p>	<ul style="list-style-type: none"> - preniesť informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky - použiť nástroje na prispôsobenie si (pracovného) prostredia v počítači - skúmať nové možnosti operačného systému - použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku - diskutovať o BOZP a nastavení mysle na rast 	<p>krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p> <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
<p>Reprezentácie a nástroje - informácie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knihnica, el. obchod, rezervácie lístkov...) 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchých funkcií
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvoliť a použiť funkcie pre jednoduché výpočty - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchých funkcií
<p>Reprezentácie a nástroje - práca s tabuľkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - zvoliť a použiť funkcie pre jednoduché výpočty - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchých funkcií

<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s tabuľkami - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchých funkcií, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerazprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerazprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - jazyk na zápis riešenia - pomocou postupnosti príkazov 	<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať opakujúce sa vzory - použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka - aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parameter príkazu, postupnosť príkazov <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako, ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o

		pravdivosti tvrdenia, zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie a opravovanie chýb - pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať situácie, keď treba čakať na vstup - hľadať chybu vo vlastnom, nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostriedky jazyka pre, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt, hľadanie chyby
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať situácie, keď treba čakať na vstup 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostriedky jazyka pre <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou cyklov - pomocou postupnosti príkazov 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretovať postupnosť príkazov - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu - interpretovať algoritmy s cyklami 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov), zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou cyklov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnosť a riziká <p>Komunikácia a spolupráca</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadávanie na webe 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať rôzne typy informácií na webe - zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím - diskutovať o počítačovej kriminalite 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete
<p>Komunikácia a spolupráca</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadávanie na webe <p>Softvér a hardvér</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca v počítačovej sieti a na internete 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať rôzne typy informácií na webe - diskutovať o výhodách a nevýhodách práce v počítačovej sieti 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sieť, doména <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, zariadenie alebo údaje v sieti, vlastnosti priečinkov a prístupové práva v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, štruktúra webovej adresy, štruktúra mailovej adresy

<p>Reprezentácie a nástroje - informácie</p>	<p>- diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu - zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie - dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)</p>
<p>Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká Komunikácia a spolupráca - práca s nástrojmi na komunikáciu Softvér a hardvér - programy proti vírusom a špehovaniu</p>	<p>- porovnať klady i zápory komunikácie prostredníctvom chatu a e-mailu - pracovať s mechanizmami na odhaľovanie a odstraňovanie vírusov - diskutovať o rizikách na internete</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - chat ako internetový rozhovor, je to iný typ komunikácie ako e-mail, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, antivírus ako softvér na zisťovanie a odstraňovanie škodlivého softvéru a blokovanie škodlivých činností, obmedzenia antivírusových programov (antivírus je tiež iba program, a nemusí odhaliť najnovší nebezpečný softvér), vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach</p> <p>Procesy: - prijatie a odoslanie správy, výber adresáta, odoslanie viacerým adresátom naraz, v počítači môže bežať antivírusová ochrana a môže kontrolovať (takmer) všetko, čo robíme, šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti - bezpečnosť a riziká Komunikácia a spolupráca - práca s nástrojmi na komunikáciu</p>	<p>- rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku - diskutovať o počítačovej kriminalite - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - chat ako internetový rozhovor, je to iný typ komunikácie ako e-mail, vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p> <p>Procesy: - prijatie a odoslanie správy, výber adresáta, odoslanie viacerým adresátom naraz, šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete</p>
<p>Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti - bezpečnosť a riziká</p>	<p>- diskutovať o rizikách na internete - zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p> <p>Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov - hľadanie a opravovanie chýb - jazyk na zápis riešenia</p>	<p>- použiť matematické výrazy v jazyku na zápis algoritmov - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie</p>	<p>Vlastnosti a vzťahy: - algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba)</p>

		<p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu, hľadanie chyby
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> - vyriešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty - zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami - interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou premenných <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodnúť sa pre nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov) - identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia, a vyžadujú si použitie premenných - interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike), pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie a opravovanie chýb - interpretácia zápisu riešenia - pomocou cyklov 	<ul style="list-style-type: none"> - zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka - vyhľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom - diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, jazyk – vykonanie programu, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazyk na zápis riešenia - pomocou cyklov - pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> - použiť jazyk na popis riešenia problému - aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka - stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty - identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia, a vyžadujú si použitie premenných 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu, premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu, zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, nastavenie hodnoty (priradenie),

		zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - hľadanie a opravovanie chýb - pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznávať miesta, kde sa treba rozhodovať - uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje - aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej - zistiť, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program pracuje nesprávne 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+,-,*,/) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami, hľadanie chyby
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - hľadanie a opravovanie chýb - jazyk na zápis riešenia - pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnými slovami sformulovať plán riešenia - použiť matematické výrazy v jazyku na zápis algoritmov - zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup - vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup - navrhnúť vylepšenie 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako, prostriedky jazyka pre, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt, hľadanie chyby
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitálne technológie v spoločnosti <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> - posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií - diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu - diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrážky a číslovanie, tabuľka <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písmene, odsekoch, zarovnaniach), vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike), informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vkladanie tabuľky
<p>Komunikácia a spolupráca</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s webovou stránkou <p>Reprezentácie a nástroje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií - zakódovať informáciu podľa pokynov 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrážky a číslovanie, tabuľka

<ul style="list-style-type: none"> - informácie - práca s textom 	<p>do konkrétnej reprezentácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva) 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaniach), vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vkladanie tabuľky
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitálne technológie v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - práca s textom - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom - voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrážky a číslovanie, tabuľka, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaniach), vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vkladanie tabuľky, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Komunikácia a spolupráca</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadávanie na webe <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> - zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom - posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií - posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrážky a číslovanie, tabuľka <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaniach) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vkladanie tabuľky
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s textom 	<ul style="list-style-type: none"> - zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom - rozlíšiť neformátovaný a formátovaný text - posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrážky a číslovanie, tabuľka <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch,

		zarovnaniach) Procesy: - vkladanie tabuľky
--	--	--

INFORMATIKA 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (0 iŠVP, 1 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy		
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o BOZP a nastavení mysle na rast	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Komunikácia a spolupráca - vyhľadávanie na webe Reprezentácie a nástroje - informácie	- rozhodnúť sa pre nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov) - vyhľadať rôzne typy informácií na webe - posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania)	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o rizikách na internete - zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti - bezpečnosť a riziká	- diskutovať o počítačovej kriminalite - diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti	Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká - legálnosť používania	- diskutovať o počítačovej kriminalite - diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe - diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela	Pojmy: - texty, obrázky, hudba, filmy, ...) Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť

		<p>získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér</p> <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitálne technológie v spoločnosti - bezpečnosť a riziká 	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o rizikách na internete - diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete
<p>Softvér a hardvér</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca v operačnom systéme 	<ul style="list-style-type: none"> - vypnúť nereagujúcu alebo chybnú aplikáciu - skúmať nové možnosti operačného systému 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnosť a riziká <p>Softvér a hardvér</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca v operačnom systéme 	<ul style="list-style-type: none"> - skúmať nové možnosti operačného systému - diskutovať o rizikách na internete - zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér, vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie, šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou postupnosti príkazov 	<ul style="list-style-type: none"> - vyriešiť problém skladaním príkazov do postupnosti 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parameter príkazu, postupnosť príkazov <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou nástrojov na interakciu - pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej - zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup - vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej, prostriedky jazyka pre <p>Procesy:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou cyklov 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocou cyklov - pomocou premenných 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému - interpretovať algoritmy s cyklami - vyriešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu, premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+,-,*,/) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní, nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - pomocou vetvenia 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať - uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje - rozpoznať situácie a podmienky, keď treba použiť vetvenie - zostaviť a zapísať podmienku - vyriešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie s jednoduchou podmienkou (bez logických spojok) - interpretovať algoritmy s vetvením 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vetvenie, podmienka <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda – splnená a nesplnená podmienka <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - hľadanie a opravovanie chýb - pomocou nástrojov na interakciu 	<ul style="list-style-type: none"> - uvažovať o rôznych riešeniach - interpretovať zapísané riešenie - vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup - zistiť, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program pracuje nesprávne 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), prostriedky jazyka pre, chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt, hľadanie chyby
<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie a opravovanie chýb <p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitálne technológie v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť chybu pri realizácii od chyby v zápise - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti 	<p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), informatika ako povolanie, informatika v

		<p>povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p> <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie chyby
<p>Informačná spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitálne technológie v spoločnosti <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami - diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať informácie (v texte, v encyklopédií, v slovníku, v tabuľke, ...) - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédií), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knížnica, el. obchod, rezervácie lístkov...) - vyhľadať informácie (v texte, v encyklopédií, v slovníku, v tabuľke, ...) - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédií), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu - voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédií), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry

<p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - informácie - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu - voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie - organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...) 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - práca s tabuľkami - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerazprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami - uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami, aký infromatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry, idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
<p>Algoritmičné riešenie problémov</p> <p>Reprezentácie a nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problému - práca s tabuľkami - štruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerazprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami - uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje 	<p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka) <p>Vlastnosti a vzťahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami, aký infromatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) <p>Procesy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry, idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia

Reprezentácie a nástroje - informácie	- získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...)	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)
Reprezentácie a nástroje - informácie	- získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...)	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)
Reprezentácie a nástroje - informácie	- získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...)	Vlastnosti a vzťahy: - vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)
Reprezentácie a nástroje - práca s prezentáciami	- používajú nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií - používajú nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií	Procesy: - manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti Komunikácia a spolupráca - práca s webovou stránkou - vyhľadávanie na webe	- získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva) - posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania) - diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Informačná spoločnosť - bezpečnosť a riziká - legálnosť používania	- diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe - diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv - diskutovať, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sa dá ďalej používať	Pojmy: - texty, obrázky, hudba, filmy, ...) Vlastnosti a vzťahy: - vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach, autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér Procesy: - šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- odmerať si digitálne kompetencie na základe iŠVP	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti Reprezentácie a nástroje - práca s multimédiami	- rozhodnúť sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam	Pojmy: - klip, efekt, prechod, strihanie, časová os Vlastnosti a vzťahy: - video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom, informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách) Procesy: - vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu
Informačná spoločnosť - legálnosť používania	- získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva)	Pojmy: - texty, obrázky, hudba, filmy, ...)

Komunikácia a spolupráca - práca s webovou stránkou	- diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela - diskutovať o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu	Vlastnosti a vzťahy: - autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér Procesy: - legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií
Informačná spoločnosť - digitálne technológie v spoločnosti	- diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam - diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti	Vlastnosti a vzťahy: - informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)

7.TC Komunikácia a spolupráca s nástrojmi na komunikáciu – F1121, F1122

22.TC Informačná spoločnosť – legálnosť používania, autorské právo... – F1121, F1122

MATEMATIKA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov IŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
Názov predmetu:	MATEMATIKA + FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Variant A

Matematika	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	4	4	4	4	5	21
iŠkolský vzdelávací program	1	0	1	1	0	3
Spolu	5	4	5	5	5	24

Variant B

Matematika	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	4	4	4	4	5	21
iŠkolský vzdelávací program	1	0	0	1	0	2
Spolu	5	4	4	5	5	23

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s **výrazným zastúpením propedeutiky**, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Výučba sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú v tomto štandarde upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôbiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia ZŠ absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente. Poradie tematických celkov

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú v tomto štandarde upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôbiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia ZŠ absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente. Poradie tematických celkov v ročníku nie je týmto dokumentom určené. Podľa potrieb žiakov je vhodné sa k učivu viackrát vracieť. Žiaci daného ročníka by mali ovládať výkonový a obsahový štandard školského vzdelávacieho programu predchádzajúcich ročníkov, preto je tiež potrebné minimálne na úvod každého ročníka a vždy, keď je to podľa učiteľa potrebné, zaradiť primerané opakovanie učiva.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- spoznajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- čítajú s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vedia matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvoja si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet MATEMATIKA rovnako integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Mediálna výchova

- tvorba mediálnych informácií
- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- interpretácia vzťahu mediálnych informácií a reality

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálne zručnosti
- potreby žiakov

Dopravná výchova

- zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkami
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie občianske

Vnímaním zložitosti reálneho sveta vedíme žiakov k ich porozumeniu, k rozvíjaniu skúseností s matematickým modelovaním reálnych situácií, k následnému vyhodnoteniu a poznania, že realita je zložitejšia ako ich matematický model, a že jedna situácia môže byť vyjadrená niekoľkými rôznymi modelmi.

U žiakov prehľbujeme ekologické myslenie s využitím štatistických údajov vo vzťahu k životnému prostrediu. Využívame skupinovú prácu. Organizujeme súťaže a olympiády.

Kompetencie sociálne a personálne

Zaradením prác v skupinách učíme žiakov spolupracovať v malých i veľkých skupinách.

Rozvíjame ich dôveru vo vlastné schopnosti, vedíme ich k sústavnej sebakontrolu, k rozvíjaniu systematickosti, vytrvalosti a presnosti.

Vytvárame u žiakov schopnosť vysloviť hypotézu na základe induktívneho a deduktívneho myslenia a k ich overovaniu či vyvracaniu pomocou protipríkladu.

Kompetencie komunikatívne

V spolupráci pri riešení problémových a aplikovaných úloh vedíme žiakov k vysloveniu vlastných myšlienok, k rešpektovaniu názorov druhých, k otvorenej debate a schopnosti ďalej rozvíjať základnú myšlienku.

Pri práci s odbornou literatúrou a na PC učíme schopnosti vyhľadávať, spracovávať informácie a ich následné aplikácie v riešení konkrétneho problému.

Kompetencie pracovné

Pomocou samostatnej a skupinovej práce upevňujeme v žiakoch pracovné návyky a výberom vhodných úloh ponúkame žiakom reálny pohľad do problémov v oblasti šetrenia energiami, surovinami, peňazí a učíme ich, aby dbali o zdravie svoje i iných. Vedíme ich k tomu, aby sa nebáli požiadať o pomoc pri akomkoľvek probléme, ale tiež dokázali pomôcť poskytnúť. Sústavným precvičovaním vytvárame u žiakov zásobu matematických nástrojov (výpočtové operácie, algoritmy, metódy riešenia) a vedíme ich k efektívnemu využívaniu osvojeného matematického aparátu.

Vytvárame a upevňujeme pracovné návyky pomocou používania základných pomôcok a nástrojov. Praktickou prácou nad konkrétnymi úlohami vedíme žiakov k upevňovaniu schopností a zručností v oblasti plánovania a spôsobov dosiahnutia cieľov.

Kompetencie k riešeniu problémov

Riešením logických úloh posilňujeme vedomie žiakov vo vlastné schopnosti logického uvažovania, pestujeme v nich schopnosť vyrovnat' sa s prípadnými neúspechmi. Učíme žiakov robiť rozbor problémov a plán riešenia, odhadnúť výsledok, zvoliť správny postup k vyriešeniu a v závere vyhodnotiť správnosť výsledku vzhľadom k podmienkam úlohy alebo problému.

So žiakmi konzultujeme možnosť voľby ako pri výbere témy, tak pri výbere vlastného kreatívneho spôsobu spracovaniu výsledných prác. Diskusiou nad neúspechom pri riešení problémov vedíme žiakov k práci s chybou a k rozvíjaniu ich sebakontroly.

Zadávaním problémových úloh učíme žiakov správne nachádzať a formulovať problém. Pri hľadaní riešenia problémov pracujeme so žiakmi metódami moderovanej diskusie.

Kompetencie k učeniu

Vedíme žiakov k samostatnosti pri vyhľadávaní nevyhnutných teoretických informácií a tým rozvíjame ich schopnosť získavať potrebné informácie a zvažovať ich dôležitosť. Učíme ich pracovať s odbornou literatúrou. Pri práci vedíme žiakov k presnému a stručnému vyjadrovaniu užívaním matematického jazyka včítane symboliky.

Vhodným výberom úloh rozvíjame abstraktné a exaktné myslenie, schopnosť osvojovania si a využívania základných matematických pojmov a vzťahov v praxi.

4. Stratégia vyučovania

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať **aktivizujúce vyučovacie metódy**, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie početných návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

Použitie **aktivizujúcich metód** práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Pri vyučovaní treba dbať na **priebežné opakovanie a precvičovanie učiva**, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú **krátke písomné práce**, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov práce žiakov, napríklad spätným

projektorom, a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi učiteľ využíva zbierky úloh.

V učebniciach a zbierkach úloh sú k daným tematickým celkom zaradené aj obťažnejšie úlohy výrazne označené, ktoré umožňujú učiteľovi diferencovane pristupovať k žiakom a individuálne pracovať so žiakmi s hlbším záujmom o matematiku. Títo žiaci môžu navštevovať aj nepovinný predmet cvičenia z matematiky, prípadne môžu byť zaradení do špeciálnych tried s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov. K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o matematiku prispievajú aj matematické súťaže, napríklad matematická olympiáda, pytagoriáda podobne.

Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov. Obťažnosť matematiky pre týchto žiakov spočíva v tom, že neosvojenie jedného pojmu nedáva predpoklad na zvládnutie ďalšieho učiva. Preto je u týchto žiakov nevyhnutné individuálnou starostlivosťou doplniť osvojenie si všetkých základných pojmov a vedomostí. Na zvládnutie numerických zručností u týchto žiakov výrazne pomáhajú kalkulačky.

Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebazvedlávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Z didaktických metód vyučovania sa v matematike využije niekoľko variant metód.

Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva / sa veľký dôraz kladie na:

- začlenenie práce s didaktickou technikou, využívanie prezentácií pri výklade a precvičovaní učiva,
- začlenenie skupinovej práce, práce vo dvojiciach, podporovať komunikáciu učiteľ-žiak,
- maximálne využitie IKT vo vyučovaní – výukové programy, dataprojektor, počítač, interaktívne testy a cvičenia.

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra a učebnice: –

Šedivý, O.: Matematika,

Bálint, L: Zbierka úloh z matematiky

Didaktická technika: – Tabuľa, interaktívna tabuľa, PC, dataprojektor, rysovacie pomôcky,

Materiálne výučbové prostriedky: – Učebnica, zbierka úloh, číselná os, kalkulačka, prezentácie, pravítko, trojuholník, modely geometrických útvarov, ceruza, mapy, pracovné listy

Ďalšie zdroje: – Internet, edukačný softvér spoločnosti DIDAKTA, Planéta vedomostí, Cvičenia v Hot-Potatoes, Internetové hry, interaktívne testy vo Worde a Exceli, internetové stránky na matematiku

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

a/ pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- záujem o predmet
- vypracovávanie domácich úloh
- príprava na vyučovanie – pomôcky
- zapojenosť do súťaží, projektov
- aktivita

b/ ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- frontálne skúšanie
- ústne skúšanie jednotlivca pri tabuli

c/ písomné skúšanie :

- desaťminútovky (do 10 minút) – testy, ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu
- priebežné testy (10 – 20 minút) – krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov
- tematické testy (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku
- štvrtročné písomné práce (45 min.) – štvrtročné písomné skúšky sú povinné pre všetkých žiakov
- vstupný test
- výstupný test

d/ sebahodnotenie vlastnej práce

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať

z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov.

Stunica hodnotenia písomných prác

- 1 -- 100% - 90%
- 2 -- 91% - 75%
- 3 -- 74% - 50%
- 4 -- 49% - 30%
- 5 -- 29% - 0%

Klasifikácia žiakov

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Spôsoby hodnotenia:

- slovné hodnotenie
- známka
- sebahodnotenie
- kolektívne hodnotenie (spolužiakmi)

Ďalšie zdroje: – Internet, edukačný softvér spoločnosti DIDAKTA, Cvičenia v Hot-Potatoes, Internetové hry, interaktívne testy vo Worde a Excel. pracovné listy, internetové stránky na matematiku

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa

Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2.spomenutého Met. pokynu č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPpP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva

MATEMATIKA 5. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne /132 h ročne (4 h. IŠVP, 0 IŠkVP)

IŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – MATEMATIKA

4 hodiny týždenne spolu 132 hodín

Súhrn obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúci zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

1. Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prečítať a zapísať prirodzené čísla, ✓ rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, ✓ zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, ✓ rozlíšiť párne a nepárne čísla, ✓ porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, ✓ zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., ✓ zobrazit' prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, ✓ doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, ✓ vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, ✓ poznať základné rímske číslice a čísla, ✓ prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy). 	<ul style="list-style-type: none"> - prirodzené číslo, cifra, číslica - rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., - susedné čísla, párne, nepárne čísla - číselná os, vzdialenosť na číselnej osi - odhad - znaky $<$, $>$, $=$, usporiadanie vzostupné a zostupné, - zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky, ... - rímske číslice I, V, X, L, C, D, M

2. Počtové výkony s prirodzenými číslami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, ✓ zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, ✓ porovnať čísla rozdielom, ✓ písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, ✓ pohotovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, ✓ že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí, ✓ že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, ✓ spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72000 : 9$ a pod.), ✓ písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), ✓ písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, ✓ písomne vydeliť dvojciferným číslom, ✓ zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, ✓ porovnať čísla podielom, 	<ul style="list-style-type: none"> - počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie - sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, - zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... - poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek - propedeutika

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), ✓ že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, ✓ správne určiť poradie početových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, ✓ počítať správne so zátvorkami, ✓ použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, ✓ vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti). 	
---	--

3. Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, ✓ narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán ✓ zostrojiť kružnicu s daným polomerom, ✓ rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, ✓ poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, ✓ narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), ✓ narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, ✓ odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, ✓ odhadnúť vzdialenosť na metre, ✓ premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, ✓ vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku, ✓ vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, ✓ vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, ✓ zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, ✓ postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, ✓ určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu). 	<ul style="list-style-type: none"> - priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer - kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa - pravítko, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protíľahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, - dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km - kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra - náčrt, nákres, plán, kódovanie - štvorcová sieť, obsah, propedeutika jednotiek obsahu cm², mm² v štvorcovej sieti

4. Súmernosť v rovine (osová a stredová)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, ✓ identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, ✓ nájsť (nakresliť/zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, 	<ul style="list-style-type: none"> - súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz - konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti

<ul style="list-style-type: none"> ✓ nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru, ✓ pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu, ✓ identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu, ✓ nájsť (nakresliť/zostrojiť) stred súmernosti dvojice bodov, ✓ nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, ✓ zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, ✓ pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich. 	
---	--

5. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, ✓ zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), ✓ znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, ✓ rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, ✓ zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, ✓ zistiť počet vypisovaním všetkých možností, ✓ pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu. 	<ul style="list-style-type: none"> - dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika - možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností zhromažďovanie, - usporiadanie a grafické znázornenie údajov hry, pokusy a pozorovania, - stratégia riešenia získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov

MATEMATIKA 6. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne/132 ročne (4 iŠVP, 0 iŠkVP)

<p>iškolský vzdelávací program pre 6. ročník – MATEMATIKA 4 hodiny týždenne spolu 132 hodín (4 h. IŠVP, 0 IŠkVP)</p> <p>Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajú zo ištátneho vzdelávacieho programu</p>

Počtové výkony s prirodzenými číslami, deliteľnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládať základné operácie v obore prirodzených čísel, ✓ rozložiť zložené číslo na súčin menších čísel v obore malej a veľkej násobilky, ✓ zistiť podľa dodaného návodu, či je dané číslo deliteľné číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100, ✓ rozhodnúť o správnom poradí počtových operácií pri riešení úloh, ✓ vyriešiť úlohy, v ktorých sa nachádza viac operácií napr. $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke). ✓ analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> - objav deliteľnosti dvoma, piatimi, desiatimi a stomi práca podľa návodu – kritériá deliteľnosti číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100 - propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami - sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (propedeutika rovníc) - tabuľka, diagram, graf propedeutika desatinných čísel (napr. model eurá a centy): - porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, - zaokrúhľovanie nadol na..., zaokrúhľovanie nahor na... zaokrúhľovanie na..., - sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie) - násobenie desatinného čísla číslom 10, 100, 1000,

	<ul style="list-style-type: none"> - propedeutika výpočtu objemu kvádra a kocky ako súčin príslušných celočíselných rozmerov – prirodzených čísel, propedeutika jednotiek objemu: mm³, cm³, dm³, m³
--	--

Desatinné čísla, početné výkony (operácie) s desatinnými číslami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prečítať a zapísať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla, ✓ uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte, ✓ správne zobrazíť desatinné číslo na číselnej osi, ✓ zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi, ✓ porovnať, usporiadať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhliť podľa zadania desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ..., nahor, nadol aj aritmeticky, ✓ sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky, ✓ vynásobiť a vydeliť kladné desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti, ✓ desatinné číslo vydeliť prirodzeným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke), ✓ vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel, ✓ vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami, ✓ využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti, ✓ porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne. 	<ul style="list-style-type: none"> - desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., - rád číslice v desatinnom čísle, číselná os, vzdialenosť čísel na číselnej osi porovnávanie, - usporiadanie desatinných čísel znaky =, >, < - zaokrúhľovanie nadol na ..., - zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ... - aritmetický priemer objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel, - perióda, periodické čísla sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc) - jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel - propedeutika zlomkov na rôznych kontextoch: celok, časť celku, zlomok ako časť celku, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) - propedeutika nepriamej úmernosti (riešenie slovných úloh)

Obsah obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach, jednotky obsahu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti, ✓ vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika v obore desatinných čísel, ✓ vypočítať obsah pravouhlého trojuholníka ako polovicu obsahu obdĺžnika, ✓ premeniť základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel, ✓ zanalyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov z hľadiska možností výpočtu ich obsahu a obvodu, ✓ vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov, ✓ vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohouholník, obsah, výmera, plocha, - jednotka štvorcovej siete jednotky obsahu, - premena jednotiek obsahu: hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km², m², dm², cm², mm²) - slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a pravouhlého trojuholníka

Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch, ✓ narysovať pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou, ✓ primerane odhadnúť veľkosť uhla, ✓ premeniť stupne na minúty a naopak, 	<ul style="list-style-type: none"> - uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer - ramená uhla vrchol uhla - os uhla a jej vlastnosti porovnávanie uhlov priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, uhol väčší ako priamy

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zostrojiť os uhla pomocou uhlomera, ✓ porovnať uhly podľa ich veľkosti numericky, ✓ pomenovať trojuholník podľa veľkosti jeho vnútorných uhlov, ✓ vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch, ✓ rozlíšiť vrcholové uhly a susedné uhly, ✓ vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla k danému uhlu, ✓ sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch), ✓ využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> - uhol vnútorné uhly trojuholníka - objav vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka - pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník - vrcholový uhol, susedný uhol - sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov
---	---

Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť základné prvky trojuholníka, ✓ vypočítať veľkosť vonkajších uhlov trojuholníka, ✓ vyriešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov trojuholníka, ✓ rozhodnúť o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine, ✓ zostrojiť trojuholník podľa slovného postupu konštrukcie s využitím vety sss, sus a usu, ✓ opísať slovne postup konštrukcie trojuholníka, ✓ narysovať pravidelný šesťuholník, ✓ vetu o trojuholníkovej nerovnosti, ✓ na základe vety o trojuholníkovej nerovnosti rozhodnúť o možnosti zostrojenia trojuholníka z troch úsečiek, ✓ opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosti strán a uhlov, súmernosť), ✓ presne a čisto narysovať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník, ✓ zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom) a ich priesečník. 	<ul style="list-style-type: none"> - trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly) - ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník - náčrt, konštrukcia zhodnosť dvoch trojuholníkov, veta sss, sus, usu - konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu - trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$ - rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka - objav základných vlastností rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka (veľkosť strán, veľkosť uhlov); - pravidelný šesťuholník - výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka

Kombinatorika v kontextových úlohách

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu, ✓ z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov, ✓ pokračovať v danom systéme usporiadania/vypisovania, ✓ zvoliť stratégiu riešenia kombinatorickej úlohy, ✓ zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom. 	<ul style="list-style-type: none"> - usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania) - dáta, údaje, tabuľka, diagram - kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou - propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov)

MATEMATIKA 7. ročník

Časová dotácia: 5 hodín týždenne/165 ročne (4 ŠVP, 1 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – MATEMATIKA

5 hodín týždenne

spolu 165 hodín (4 h. IŠVP, 1 IŠkVP)

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajú zoi Štátneho vzdelávacieho programu

Zlomky, početové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ správne chápať, prečítať a zapísať zlomok, ✓ chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov, ✓ v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare, ✓ kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel, ✓ graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku, ✓ správne znázorniť zlomok na číselnej osi, ✓ porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$, ✓ vykrátiť a rozšíriť zlomok daným číslom, ✓ krátením upraviť zlomok na základný tvar, ✓ sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými menovateľmi, ✓ nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa), ✓ pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií, správne používať zátvorky, ✓ písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlomkom, ✓ vypočítať zlomkovú časť z celku, ✓ pomocou kalkulačky prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať so zlomkami, ✓ prečítať a zapísať desatinné zlomky, ✓ previesť zlomok na desatinné číslo, ✓ zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest), ✓ určiť pri prevode zlomku na desatinné číslo periódu v zápise výsledku, ✓ zmiešané číslo previesť na zlomok, zlomok, kde je čitateľ väčší ako menovateľ, zapísať v tvare zmiešaného čísla, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami. ✓ analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku, zlomkov a priamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - celok, zlomok ako časť z celku - súvis s prirodzenými číslami propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku) - znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) - znázornenie zlomkov na číselnej osi - zlomok ako číslo - zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku - rovnosť zlomkov krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov - základný tvar zlomku - zmiešané číslo - porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) - sčítovanie zlomkov, odčítovanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo - násobenie zlomkov, delenie zlomkov - zlomková časť z celku - prevrátený zlomok - desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, periodický rozvoj - (kladné) racionálne číslo - propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh: číselná os, kladné a záporné číslo, - navzájom opačné čísla, - usporiadanie čísel

Percentá, promile

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu, ✓ rozlíšiť, určiť a vypočítať základ, ✓ rozlíšiť, určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent, ✓ vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent, ✓ vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent, ✓ uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života, ✓ že ak je rôzny základ, rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent (napr.: číslo 50 je o 25 % väčšie ako číslo 40, ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 a pod.), ✓ vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu, ✓ vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami, ✓ vypočítať 10 %, 20 %, 25 %, 50 % bez prechodu cez 1 %, ✓ prečítať údaje súvisiace s počtom percent / promile z diagramov (grafov), ✓ zapísať znázornenú časť celku počtom percent /promile, ✓ znázorniť na základe odhadu (počtu percent /promile) časť celku v kruhovom diagrame, ✓ porovnať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobrazit ✓ vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom, ✓ zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram na základe údajov z tabuľky, ✓ vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere, ✓ vypočítať hľadajú istinu, ✓ vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> - percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent promile (‰) - kruhový diagram, stĺpcový diagram - istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad - štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram
---	---

- záporných čísel (napr. model farebné čísla) propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) propedeutika distributívnosti

Kváder a kocka, ich povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zapísať a upraviť daný pomer a postupný pomer, ✓ rozdeliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, ✓ zväčšiť / zmenšiť dané číslo v danom pomere, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy, ✓ rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou ✓ vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky). 	<ul style="list-style-type: none"> - pomer, prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov, rozdeľovanie celku v danom pomere - plán, mapa, mierka plánu a mapy - priama a nepriama úmernosť trojčlenka (jednoduchá, zložená) - tabuľka priamej a nepriamej úmernosti - kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierka

Kombinatorika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému, ✓ vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností, ✓ systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov), ✓ vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu. 	<ul style="list-style-type: none"> - objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností - systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností - počet usporiadaní, počet možností - úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií) - propedeutika základných modelov kombinatoriky
--	---

33 hodín zo IŠkVP budú pozitívne na posilnenie precvičovania v jednotlivých tematických celkoch a finančnej gramotnosti nasledovne:

1. Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla.	5 hod.
2. Percentá	5 hod.
3. Objem a povrch kocky a kvádra	4 hod.
4. Pomer Priama a nepriama úmernosť	4 hod.
5. Kombinatorika	3 hod.
6. Finančná gramotnosť	

MATEMATIKA 8. ročník

Časová dotácia: 5 hodín týždenne / 165 ročne (4 iŠVP, 1 ŠkVP)

<p>iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – MATEMATIKA 5 hodín týždenne spolu 165 hodín (4 h. IŠVP, 1 IŠkVP)</p> <p>Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania vo 8. ročníku základnej školy vychádzajú zo ištátneho vzdelávacieho programu</p>

Kladné a záporné čísla, počtové výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady využitia kladných a záporných celých čísel v praxi, ✓ prečítať a zapísať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov), ✓ určiť k danému číslu číslo opačné, ✓ vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi), ✓ porovnať celé a racionálne čísla a usporiadať ich podľa veľkosti, ✓ správne zobrazíť celé čísla na číselnej osi, ✓ priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi, ✓ zobrazíť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi, ✓ určiť absolútnu hodnotu celého, desatinného čísla a racionálneho čísla, ✓ sčítať a odčítať celé a desatinné čísla, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných), ✓ jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď, ✓ spamäti, písomne a na kalkulačke vynásobiť a vydeliť záporné číslo kladným číslom, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná os - kladné a záporné číslo, celé číslo - navzájom opačné čísla kladné a záporné desatinné číslo - absolútna hodnota čísla - usporiadanie čísel - porovnanie čísel - pojem racionálneho čísla - súčet, rozdiel, súčin a podiel celých, desatinných a racionálnych čísel

Premenná, výraz

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané číselné výrazy, ✓ rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice, ✓ zapísať postup riešenia slovnej úlohy, ✓ overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy, ✓ rozlíšiť číselný výraz a výraz s premennou, ✓ zostaviť podľa slovného opisu jednoduchý výraz s premennou, ✓ určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej, ✓ určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej, ✓ sčítať a odčítať výrazy s premennou, ✓ vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly, ✓ vyjadriť neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 4 \cdot a$), ✓ zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine, ✓ vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine podľa súradníc, ✓ určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz, rovnosť a nerovnosť číselných výrazov - nerovná sa, je rôzne od, znaky =, ≠ - hodnota číselného výrazu - výraz s premennou (algebraický výraz) - dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné - rovnica - dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch - koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej) - neznáma veličina vo vzorci vzorec (skrátenejší zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika - vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca - vynímanie pred zátvorku - riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením - priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín - pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf - propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej - propedeutika riešenia lineárnych rovníc s viacnásobným výskytom neznámej - propedeutika znázornenia priamej a nepriamej úmernosti grafom

Rovnoobežník, lichobežník, obvod a obsah rovnoobežníka, lichobežníka a trojuholníka

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnoobežky), ktoré sú preťaté priečkou, ✓ určiť súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou, ✓ vyriešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov, ✓ načrtnúť a pomenovať rovnoobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, ✓ rozlíšiť a vysvetliť rozdiel medzi pravouhlými a kosouhlými rovnoobežníkmi, ✓ narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky, ✓ zostrojiť a odmerať v rovnoobežníku (štvorci, kosoštvorci, obdĺžniku, kosodĺžniku) jeho dve rôzne výšky, ✓ načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky, ✓ zostrojiť ľubovoľný lichobežník (všeobecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa daných prvkov a na základe daného konštrukčného postupu, ✓ vyriešiť primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka a s využitím poznatkov o rovnoobežníkoch a lichobežníkoch, 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnobežnosť, rovnobežné priamky (rovnoobežky), rôznobežky, priečka, rovnoobežky preťaté priečkou - súhlasné a striedavé uhly a ich vlastnosti - štvoruholníky, rovnoobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku) - strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnoobežníka (štvoruholníka), dve výšky rovnoobežníka, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok rovnoobežníka, vlastnosti rovnoobežníka - súčet vnútorných uhlov štvoruholníka ($\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$) - základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, všeobecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník - obvod a obsah rovnoobežníka (kosoštvorca, kosodĺžnika), lichobežníka a trojuholníka (objavovanie výpočtu obsahu týchto

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, lichobežníka a trojuholníka, ✓ vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu. 	
--	--

Kruh, kružnica

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zostrojiť kružnicu s daným polomerom alebo s daným priemerom, ✓ vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice, ✓ určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky, ✓ zostrojiť dotyčnicu ku kružnici v určenom bode ležiacom na tejto kružnici, ✓ zostrojiť dotyčnicu ku kružnici z daného bodu, ktorý leží mimo tejto kružnice, ✓ slovne opísať postup konštrukcie dotyčnice ku kružnici približnou metódou aj pomocou Tálesovej kružnice, ✓ vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk a kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu, ✓ vyznačiť v kruhu kruhový výsek a kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu, ✓ vyznačiť v kruhu kruhový odsek, ✓ určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku, ✓ vypočítať obsah a obvod kruhu a dĺžku kružnice, □ vyriešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu, alebo dĺžku kružnice. 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnica, kruh, medzikružie - stred kruhu (kružnice) - polomer a priemer kruhu (kružnice) a ich vzťah vzájomná poloha kružnice a priamky sečnica, nesečnica, dotyčnica ku kružnici, tetiva, ich vlastnosti, vzdialenosť stredu kružnice od tetivy Tálesova kružnica kružnicový oblúk, stredový uhol, kruhový výsek, kruhový odsek - Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty $\pi = 3,14$ (resp. $7/22$) - obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice, $S = \pi \cdot r \cdot r$; $o = 2\pi r = \pi d$

Hranol

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ načrtnúť kocku, kváder a hranol (trojboký, štvorboký) vo voľnom rovnobežnom premietaní, ✓ opísať hranol a identifikovať jeho základné prvky, ✓ určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola, ✓ zostrojiť sieť kolmého hranola, ✓ použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, kvádra, hranola), ✓ vypočítať objem a povrch kocky, kvádra, hranola, ✓ vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra a hranola. 	<ul style="list-style-type: none"> - teleso, kocka, kváder, vrcholy, hrany, steny - hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký, ...) - sieť, podstava, plášť a ich vlastnosti - povrch, objem, vzorce na ich výpočet - jednotky povrchu (mm², cm², dm², m², ...) a objemu (mm³, cm³, dm³, m³, ...)

Pravdepodobnosť, štatistika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty, ✓ posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy), ✓ rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti, ✓ vypočítať relatívnu početnosť udalosti, ✓ spracovať, zhromaždiť a roztriediť údaje v experimente, ✓ vytvoriť zo zhromaždených údajov štatistický súbor, ✓ vypočítať aritmetický priemer z údajov v tabuľke alebo grafe, ✓ zaznamenať a usporiadať údaje do tabuľky, ✓ prečítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu, ✓ znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak. 	<ul style="list-style-type: none"> - udalosť, pravdepodobnosť - pokus, početnosť, relatívna početnosť - možné a nemožné udalosti - porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti - štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie - jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer - tabuľka, kruhový diagram, stĺpcový diagram.
--	---

MATEMATIKA 9. ročník

Časová dotácia: 5 hodín týždenne/165 ročne (5 iŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – MATEMATIKA 5 hodín týždenne spolu 165 hodín (z toho 11 hodín FIG)

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent), ✓ zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov, ✓ zapísať súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne, ✓ vysvetliť vzťahy $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$, ✓ prečítať správne zápis druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ), ✓ zapísať druhú odmocninu ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, ✓ vypočítať na kalkulačke druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla, druhú odmocninu kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, ✓ vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel (1, ..., 5) a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100, ✓ zapísať ako mocninu 10 čísla 100, 1 000, 10 000..., 	<ul style="list-style-type: none"> - súčin rovnakých činiteľov, jeho zápis pomocou mocniny - druhá mocnina, druhá mocnina ako obsah štvorca, zápis druhej mocniny reálneho čísla - tretia mocnina, tretia mocnina ako objem kocky, zápis tretej mocniny - základ mocniny (mocnenec), exponent (mocniteľ) - druhá odmocnina, znak odmocnenia ($\sqrt{\quad}$), základ odmocniny (odmocnenec), zápis druhej odmocniny - tretia odmocnina, znak odmocnenia ($\sqrt[3]{\quad}$), zápis tretej odmocniny - mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami - zápis čísla, vedecký zápis čísla, zápis čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$), a práca s takýmito číslami na kalkulačke - veľmi veľké a veľmi malé čísla, vytváranie predstavy o nich - odhad, odhad výsledku, zaokrúhľovanie

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapísať čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $10^1 \leq a < 10$) – vedecký zápis čísla, ✓ vyriešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania, ✓ použiť zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh 	
--	--

Pytagorova veta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka, ✓ formuláciu Pytagorovej vety aj jej význam, ✓ zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC s pravým uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka, ✓ vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnami ($a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, ✓ vyjadriť vzťah pre výpočet dĺžky odvesien pomocou odmocnín ($a = \sqrt{c^2 - b^2}$ a $b = \sqrt{c^2 - a^2}$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, ✓ vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán, ✓ samostatne použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života. 	<ul style="list-style-type: none"> - pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesny, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov - Pytagorova veta pre pravouhlý trojuholník - vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$, $a = \sqrt{c^2 - b^2}$ a $b = \sqrt{c^2 - a^2}$ a $c = \sqrt{a^2 + b^2}$ - význam a využitie Pytagorovej vety - vyjadrenie neznámej zo vzorca

Ihlan, valec, kužeľ, guľa, ich objem a povrch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ načrtnúť ihlan, valec a kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní, ✓ opísať ihlan, valec, kužeľ a guľu a pomenovať ich základné prvky, ✓ určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana, ✓ zostrojiť sieť ihlana, valca a kužeľa, ✓ dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch ihlana, valca, kužeľa a gule, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana, valca, kužeľa a gule. 	<ul style="list-style-type: none"> - (rotačný) valec, (rotačný) kužeľ, guľa, guľová plocha - ihlan (pravidelný, trojboký, štvorboký, ...) - sieť, podstava (horná, dolná), plášť, výška, vrchol - strana kužeľa - stred gule, polomer a priemer gule - objem, povrch

Riešenie lineárnych rovníc a nerovnic s jednou neznámou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov, ✓ rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice, ✓ vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu s jedným výskytom neznámej, ✓ vyriešiť jednoduchými úpravami lineárnu rovnicu s viacnásobným výskytom neznámej (napr. $2x + 3 = 3x - 4$), ✓ význam skúšky správnosti a rozumie tomu, prečo nie je pri niektorých rovniciach nutná, ✓ vyriešiť jednoduché lineárne nerovnice s jedným výskytom neznámej (napr.: $2(x + 8) > 42$), 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnosť a nerovnosť dvoch algebraických výrazov - lineárna rovnica s jednou neznámou - lineárna nerovnica s jednou neznámou - ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice), riešenie (koreň) rovnice a nerovnice - znamienka rovnosti (nerovnosti), znaky nerovnosti, ostré a neostré nerovnosti - skúška správnosti

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyriešiť jednoduché rovnice s jedným výskytom neznámej v menovateli (napr.: $4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot \square \cdot \square \cdot x$), ✓ urobiť skúšku správnosti riešenia jednoduchej rovnice s neznámou v menovateli, ✓ určiť podmienky riešenia rovnice s neznámou v menovateli, ✓ vyjadriť neznámu zo vzorca (z priradených matematických a fyzikálnych vzorcov), ✓ vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnícou, nerovnicou, tipovaním, ...), ✓ vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici), ✓ overiť správnosť riešenia slovnej úlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> - výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli rovnica s jednou neznámou - podmienky pre riešenie rovnice (s neznámou v menovateli), skúška správnosti - slovná (kontextová) úloha, zápis, matematizácia textu úlohy - postup riešenia, zostavenie lineárnej rovnice (nerovnice), skúška, odpoveď - vyjadrenie neznámej zo vzorca
--	---

Podobnosť trojuholníkov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov, ✓ rozhodnúť o podobnosti dvojice trojuholníkov v rovine, ✓ vypočítať pomer podobnosti dvoch podobných trojuholníkov, ✓ na základe viet o podobnosti trojuholníkov vyriešiť primerané výpočtové a konštrukčné úlohy, ✓ využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní vzdialeností a výšok, ✓ určiť skutočnú vzdialenosť (mierka mapy) a skutočné rozmery predmetov (mierka plánu). 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrické útvary v rovine - zhodnosť geometrických útvarov - podobnosť geometrických útvarov, podstata podobnosti - pomer podobnosti dvoch geometrických útvarov - podobnosť trojuholníkov - vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu) - podobnosť trojuholníkov v praxi

Štatistika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zrealizovať primeraný štatistický prieskum, ✓ pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu, ✓ vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru, ✓ spracovať získané hodnoty – údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky, $\square$ interpretovať údaje z tabuľky, ✓ prostredníctvom viacerých druhov diagramov – grafov znázorniť hodnoty – údaje. 	<ul style="list-style-type: none"> - štatistický prieskum, štatistický súbor, rozsah štatistického súboru, štatistický znak, triedenie - absolútna početnosť, početnosť a relatívna početnosť javu - tabuľka, graf – diagram, prechod od jedného typu znázornenia k inému - hodnoty – údaje, ich znázornenie a interpretácia - využitie IKT v štatistike, prieskum

Grafické znázorňovanie závislostí

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém, ✓ zobrazíť bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme (napr. $A[3 ; 2]$; úsečka XY, ak $X[2 ; -4]$ a $Y[-3 ; 3]$, atď.), ✓ zostrojiť graf priamej úmernosti a lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky, ✓ určiť k danej prvej súradnici druhú súradnicu bodu, ktorý leží na danom grafe, ✓ prečítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a použiť ich pri výpočte, ✓ vyriešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine - súradnicové osi, priesečník súradnicových osí - súradnice bodu graf, hodnota hodnoty v tabuľke, najmenšia hodnota, nulová hodnota, najväčšia hodnota - závislosť dvoch hodnôt, nezávislá a závislá premenná - graf priamej úmernosti, graf nepriamej úmernosti - lineárna závislosť, lineárna funkcia - graf lineárnej funkcie

Finančná gramotnosť v matematike						
Ročník	Tematický celok	Finančná gramotnosť (FG)				
		Časť* ¹	ČK* ²	Ú* ³	ČÚ* ⁴	Skrátene
5	Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad	6	3	2	1	FG6321
5	Počtové výkony s prirodzenými číslami	5	1	2	2	FG5122
5	Počtové výkony s prirodzenými číslami	1	2	2	3	FG1223
5	Geometria a meranie	3	2	2	2	FG3222
5	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické mat. myslenie	2	2	2	2	FG2222
5	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické mat. myslenie	4	1	2	2	FG4122
6	Počtové operácie s desatinnými číslami	1	1	2	3	FG1123
6	Deliteľnosť	6	1	2	2	FG6122
6	Desatinné čísla	4	1	2	1	FG4121
6	Objem kocky a kvádra	4	2	2	1	FG4221
6	Kombinatorika	4	3	2	1	FG4321
7	Zlomky, počtové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla	3	4	2	1	FG3421
7	Zlomky, počtové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla	3	4	2	2	FG3422
7	Percentá, promile	1	2	2	2	FG1222
7	Pomer, priama a nepriama úmernosť	2	1	2	1	FG2121
7	Pomer, priama a nepriama úmernosť	2	3	2	1	FG2321
7	Pomer, priama a nepriama úmernosť	3	1	2	1	FG3121
7	Metódy riešenia kombinatorických úloh	3	4	2	4	FG3424
8	Kladné a záporné čísla, počtové výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla	4	1	2	3	FG4123
8	Premenná výraz rovnica	3	2	2	3	FG3223
8	Pravdepodobnosť	5	1	2	1	FG5121
8	Štatistika	2	2	2	3	FG2223
9	Mocniny a odmocniny	1	3	2	2	FG1322
9	Riešenie lineárnych rovníc a nerovnic s jednou neznámou	2	4	2	2	FG2422
9	Štatistika	1	4	2	3	FG1423

*1 ... Názov celku finančnej gramotnosti

*2 ... Čiastková kompetencia

*3 ... Úroveň,

*4 ... Časť úrovne

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

UMENIE A KULTÚRA

Predmety

Hudobná výchova

Výtvarná výchova

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	UMENIE A KULTÚRA
Názov predmetu:	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Hudobná výchova	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9.roč.	spolu
IŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	0	4
IŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	0	4

Charakteristika vyučovacieho predmetu

HUDOBNÁ VÝCHOVA je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie, tvorivosti každého človeka. Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť troma prvkami: hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionalita, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehľbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

Prierezové témy

Vyučovaci predmet HUDOBNÁ VÝCHOVA integruje tieto **PRIEREZOVÉ TÉMY** ich tematické okruhy:

mediálna výchova

- vnímanie autora mediálnych informácií
- práce v realizačnom tíme

osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- etnický pôvod

environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu a jeho ochrane
- občianska spoločnosť a škola

regionálna výchova –tradičná ľudová kultúra

- vzťah a úcta k tvorbe našich predkov
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám a ľuďom

tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- žiak pracuje v skupine, ktorú rešpektuje, prezentuje sám seba ale aj prácu v skupine

Dopravná výchova

- uvedomuje si význam technických podmienok dopravy

2. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vyučovaci predmet HUDOBNÁ VÝCHOVA rozvíja tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Návštevami kultúrnych zariadení a besedami o umení vedieme žiakov k chápaniu previazanosti umenia a kultúry, k obohacovaniu ich emocionálneho života i k tolerantnému prístupu k rôznym kultúrnym hodnotám. Ide o snahu pestovať u žiakov mravné hodnoty, rešpekt k okolitému svetu a záujem o kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Činnosti spevácke, inštrumentálne, hudobne pohybové i sluchové sú väčšinou realizované v celom kolektíve alebo v skupinách. Žiakov tak vedieme k vzájomnej spolupráci, spoločnému hodnoteniu hudobných aktivít, k asertívnemu chovaniu, ale i k zdravému sebavedomému prejavu. Prostredníctvom individuálnych hudobných činností podporujeme u žiakov zdravé sebavedomie, hudobný prejav a originalitu.

Estetické hodnoty vnímame, návštevou hudobných koncertov, muzikálov a tiež vo svete ľudí a zvierat.

Vedíme žiakov k pochopeniu významu krásy a jej postavenie v rebríčku hodnôt, okrem iného napríklad starostlivosť vzhľad a čistotu.

Kompetencie komunikatívne

V hudobných činnostiach zoznamujeme žiakov s požívaním jazyka génia ako zvláštneho prostriedku ľudskej komunikácie. Používaním prvkov projektového vyučovania prispievame k účelnej komunikácii žiakov: formulujú pocity a myšlienky k priebehu i hodnoteniu činností. Návštevou rôznych kultúrnych podujatí rozvíjame schopnosti žiakov orientovať sa v mediálnych informáciách, pestujeme u žiakov základy ich spoločenského správania.

Kompetencie k učeniu

Na hodinách umeleckých činností vedíme žiakov k učeniu prostredníctvom aj vlastnej tvorby. Dôsledným používaním odbornej terminológie, znakov a symbolov v spojitosti s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť.

Učíme ich používať odbornú literatúru, hľadať a spracovať informácie na PC.

Tvorivým prístupom k práci, návštevami kultúrnych podujatí, besedami o umení v oblasti spevu a hodnotením vlastných umeleckých činností prispievame k rozvoju estetického cítenia žiakov.

3. Stratégia vyučovania

- Skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- Zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.
- práca v skupine, práca vo dvojiciach, prezentácia prác, IKT, exkurzie, koncert, besedy, súťaže, využitie školskej knižnice

4. Učebné zdroje

- Učebnice HUV 5. až 8. ročník,
- Klávesový hudobný nástroj – klavír,
- obrazy skladateľov, hudobných nástrojov, iné ilustrácie,
- knihy o hudbe,
- detské hudobné nástroje, flauta
- CD pre 5., 6., 7., 8. ročník,
- internet,
- Encyklopédia hudobných skladateľov,
- učebné CD s nahrávkami skladieb na počúvanie,
- hudobný materiál,
- Orffov inštrumentál,
- klavír, zvonkohra, xylofón, magnetická tabuľa + magnetická sada noty, značky, flauta, metronóm

5. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011.

Pri hodnotení sa bude využívať hlavne pochvala, povzbudenie, sebahodnotenie, hodnotenie iných. Pri hodnotení vzdelávacích výsledkov žiakov sa bude zohľadňovať schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim. Predmet hudobná výchova bude klasifikovaný na vysvedčení v 1. a 2. polroku známami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/ 2011 – príloha č.2, Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie hudobnej výchovy – vid' príloha.

Spôsoby hodnotenia

slovné hodnotenie, písomný prejav, zapojenosť do súťaží a projektov, aktivita

Formy hodnotenia

rytmické a melodické diktáty, päťminútovky, prezentácia vlastnej tvorby a projektov, vokálna a inštrumentálna aktivita.

HUDOBNÁ VÝCHOVA 5. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÉ ČINNOSTI 16 hodín	ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky, cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikulačné cvičenia, hlasové cvičenia, metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia, tónové okruhy napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i> ; a i.; rytmické slabiky (<i>tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri</i> ; a i.)	SJL GEO OaSR ENV TPZ	hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomalbu k rôznym príbehom a situáciám, intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch druhých
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 12 hodín	elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii: a) ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie) b) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvuk c) vlastnoručne zhotovené nástroje d) Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkálka/rumba gule, marakas, ozvučné drievka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiro) e) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta) f) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara, gajdy, korýtkové husličky, citara, cimbal, ozembuch) g) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky, Južnej Ameriky – kongo, bongo), držanie nástrojov, tvorba tónu skladby iných autorov, vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia: a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu	GEO DEJ PRI TSP OaSR MVR	rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu, technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, reprodukovat' a produkovať hudbu na nástrojoch, vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich, počúvať sústredene a pozorne, vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky, poznať riziká poškodenia sluchu, vedome počúvať ticho, z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže),

	<p>b) ostinata, základných harmonických funkcií</p> <p>c) b) predohra, medzihra, dohra k piesni</p> <p>d) c) zvukomalebná a scénická hudba jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p>		
<p>3. AKTÍVNE POČÚVANIE HUDBY</p> <p>5 hodín</p>	<p>zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta</p> <p>vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo</p> <p>melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma</p> <p>skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p>	<p>GEO</p> <p>BIO</p> <p>DEJ</p> <p>TSP</p> <p>ENV</p> <p>OZAŽ</p>	<p>počúvať sústredene a pozorne, vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky,</p> <p>poznať riziká poškodenia sluchu, vedome počúvať ticho, z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže), rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby, aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, verbalizovať atmosféru (charakter) hudby,</p>
<p>4. HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<p>kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby</p> <p>improvizácia</p> <p>pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p>		<p>vyjadriť hudbu pohybom, identifikovať základné estetické kategórie v hudbe, pohybovo improvizovať,</p>
<p>5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p>	<p>Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény, rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách</p> <p>návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>		<p>syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku, nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, scénu</p> <p>kostýmy, rekvizity, koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom.</p>

HUDOBNÁ VÝCHOVA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/33 h ročne (1 ŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 6. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom metódy na rozvoj sluchovo-intonačných schopností obrázky, grafický i notový záznam piesne	MULV OaSR MEDV	hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, tvorivo pracovať s hlasom – textom, rečou, zvukmi, hlasom realizovať rytmické a melodické modely, spievať piesne spamäti, ale i s podpornými pamäťovými prostriedkami (gestá tzv. „ukazovačky“, obrázky, grafická notácia, klasická notácia),
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	elementárne hudobné nástroje, hra na jednom klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) – začiatočnícka úroveň jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne, jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách		
3. AKTÍVNE POČÚVANIE HUDBY 7 hodín	skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti) skladby aspoň z dvoch rozličných štýlových období dejín hudby	MULV OaSR	aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálny–výrazový potenciál hudby, pri počúvaní hudby spoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, podľa počutia skladby slovne vyjadriť odlišnosti dvoch štýlových období dejín hudby, verbalizovať atmosféru hudby, hudbu vyjadriť pohybom,

	tempo, dynamika, kantiléna, harmónia, kontrast, opakovanie dielov formy napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe vybrané skladby významných skladateľov s ukážkami hudobných štýlov v ich typickej podobe, integrácia s literatúrou, výtvarnou výchovou, dejepisom zoznam vypočítaných skladieb v triede napr. na nástenke		identifikovať, pomenovať a charakterizovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a základné formotvorné prvky podľa počutia, rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v tzv. klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v tzv. populárnej hudbe, poznať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, ich názvy, mená autorov v kontexte iných druhov umenia a všeobecných dejín, pohybom reagovať na počutú hudbu
4. HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI 6 hodín	kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku pohybová spontánnosť, uvoľnenosť	OaSR	zapamätať si jednoduché choreografie, pohybovo improvizovať,
5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI 6 hodín	Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika	MULV OaSR MEDV	realizovať hudobno-dramatické činnosti, realizovať hudobno-dramatický projekt podľa princípov tvorivej dramatiky s vkladom vlastnej tvorivosti, fantázie, imaginácie, improvizácie v skupinovej spolupráci.

HUDOBNÁ VÝCHOVA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/33 h ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikuláčnej cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom deklamácia, artikulácia rozšírená hlasová technika – tóny, ruchy, zvuky, efekty súčasné znenie rozličných rytmických modelov a celkov napr. kánon, quodlibet, burdon, ostinato, speivanie v terciách, v sextách) improvizácia, elementárna kompozícia, metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie	MULV OaSR MEDV	hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, spievať rytmicky a intonačne čisto v hlasovom rozsahu primeranom veku, tvorivo pracovať s textom, rečou, tvorivo pracovať s hlasom, hlasom realizovať rytmické a melodické modely, hlasom realizovať rytmickú polyfóniu, ovládať jednohlasný spev i elementárne formy viachlasného spevu, improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám,
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	elementárne hudobné nástroje hra na jednom tzv. klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne elementárna improvizácia, kompozícia Sachsova-Hornbostelova klasifikácia, nástrojové skupiny symfonického orchestra, jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách		správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, hrať na tzv. klasickom jednom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, dodržať správny spôsob hry na nástroji, zahrať na nástroji tóny, motívy, frázy, piesne podľa notového zápisu, tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), zaradiť hudobné nástroje do základnej klasifikácie, vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a použiť ich v hudobnom procese
3. AKTÍVNE POČÚVANIE HUDBY 7 hodín	skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby	MULV OaSR	aktívne počúvať hudbu, pri počúvaní hudby rozpoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, z počutej skladby odvodíť a slovnevyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia,

	podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti) identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia ,budovanie triednej databázy odpočutých skladieb – aspoň tri štýlové obdobia návšteva koncertov a iných hudobných podujatí kritické myslenie, vkus, hodnoty ,stretnutia s umelcami domáceho regiónu		pri počúvaní hudby odlíšiť od seba dve rozličné štýlové obdobia, vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne, vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá vo svojom regióne,
4. HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI 6 hodín	kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela pohybové stvárnenie hudobno-vyjadrovacích prostriedkov hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku, pohybová spontánnosť, uvoľnenosť	OaSR	pohybom reagovať na počutú hudbu, zapamätať si jednoduché choreografie, navrhnúť pohyb k hudbe, navrhnúť jednoduché choreografie, pohybovo improvizovať, podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, tvorivou dramatikou zobrazovať charakteristické prvky konkrétneho štýlového a historického obdobia.
5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI 6 hodín	Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika, integrácia s výtvarnou výchovou, literatúrou, príp. inými predmetmi integrácia s dejepisom	MULV OaSR MEDV	podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, tvorivou dramatikou zobrazovať charakteristické prvky konkrétneho štýlového a historického obdobia

HUDOBNA VÝCHOVA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/33 h ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – HUDOBNA VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5 – 7	MULV OaSR MEDV	spievať intonačne čisto, tvorivo pracovať s hlasom,
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	hra na elementárnych hudobných nástrojoch hra na klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) elementárna improvizácia, kompozícia		správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji, podľa sluchu a podľa notového zápisu zahrať melodickú líniu,

	vystúpenie pred obecnstvom (pred spolužiakmi, rodičmi) školské hudobné teleso, kapela (school band)		tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach,
3. AKTÍVNE POČÚVANIE HUDBY 7 hodín	skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov ,soprán alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor , nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr. flauta, hobo, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola, violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbal, bežné bicie nástroje napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe ,skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti), podľa triedneho zoznamu vypočutých diel z 5. – 8. ročníka ,identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia ,notové záznamy skladieb pre sólo, pre rôzne komorné zoskupenia i ukážka jednoduchej partitúry pre orchester ,názvy štýlových období – gotika, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, súčasná hudba meno jedného skladateľa skladateľa z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu a žijúceho skladateľa	MULV OaSR	aktívne počúvať hudbu, rozoznať podľa farby zvuku ľudské hlasy, rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje, rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe, identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora, sluchom rozoznať a slovne vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia, rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby, sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname, orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku, vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne i na Slovensku, vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry,
4. HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI 6 hodín	kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálnu-výrazové charakteristiky hudby zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku pohybová spontánnosť, uvoľnenosť, valčík, polka, tango, príp. niektoré ľudové párové tance	OaSR	pohybom reagovať na počutú hudbu, zapamätať si jednoduché choreografie, navrhnúť pohyb k hudbe, navrhnúť hudbu k pohybu, navrhnúť jednoduché choreografie, pohybovo improvizovať, zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov,

<p>5. HUDOBNO- DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p> <p>6 hodín</p>	<p>syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno- pohybových a hudobno- vizuálnych činností kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia , kritické myslenie návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>	<p>MULV OaSR MEDV</p>	<p>podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, príp. zhotoviť a spracovať videozáznam projektu, diskutovať o vlastnom hudobno- dramatickom projekte, koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno- pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom.</p>
---	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	UMENIE A KULTÚRA
Názov predmetu:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Výtvarná výchova	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	1	5
iŠkolský vzdelávací program	1	0	0	0	0	1
Spolu	2	1	1	1	1	6

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaci predmet VÝTVARNÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdelávacej oblasti UMENIE A KULTÚRA.. Výtvarná výchova nižšieho sekundárneho vzdelávania plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Nadalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa.

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií). Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

Prierezové témy

Vyučovaci predmet VÝTVARNÁ VÝCHOVA integruje tieto PRIEREZOVÉ TÉMY ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- vnímanie autora mediálnych informácií
- práce v realizačnom tíme

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- etnický pôvod

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu a jeho ochrane
- občianska spoločnosť a škola

Regionálna výchova –tradičná ľudová kultúra

- vzťah a úcta k tvorbe našich predkov
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam , situáciám a ľuďom

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- žiak pracuje v skupine, ktorú rešpektuje, prezentuje sám seba ale aj prácu v skupine

1. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete VÝTVARNÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Návštevami kultúrnych zariadení (múzeá, galérie apod.) a besedami o umení vedieme žiakov k chápaniu previazanosti umenia a kultúry, k obohacovaniu ich emocionálneho života i k tolerantnému prístupu k rôznym kultúrnym hodnotám. Ide o snahu pestovať u žiakov mravné hodnoty, rešpekt k okolitému svetu a záujem o kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Výtvarné činnosti sú väčšinou realizované v celom kolektíve alebo v skupinách. Žiakov tak vedieme k vzájomnej spolupráci, spoločnému hodnoteniu výtvarných aktivít, k asertívnemu chovaniu, ale i k zdravému sebavedomému prejavu.

Prostredníctvom individuálnych výtvarných činností podporujeme u žiakov zdravé sebavedomie, fantáziu a originalitu.

Estetické hodnoty vnímame pri vychádzkach v prírode, návštevou galérie a tiež vo svete ľudí.

Vedíme žiakov k pochopeniu významu krásy a jej postavenie v rebríčku hodnôt, okrem iného napríklad starostlivosť vzhľad a čistotu.

Kompetencie komunikatívne

Vo výtvarných činnostiach zoznamujeme žiakov s používaním jazyka génia ako zvláštneho prostriedku ľudskej komunikácie. Používaním prvkov projektového vyučovania prispievame k účelnej komunikácii žiakov, formulujú pocity a myšlienky k priebehu i hodnoteniu činností. Návštevou rôznych kultúrnych zariadení rozvíjame schopnosti žiakov orientovať sa v mediálnych informáciách, pestujeme u žiakov základy ich spoločenského správania.

Kompetencie pracovné

V priebehu tvorčej činnosti sa snažíme deťom vštepiť potrebné znalosti o vlastnostiach používaných materiálov či predmetov. Posilňujeme ich správne pracovné návyky a vedieme ich k účelnému používaniu pracovných nástrojov a k poriadku svojho pracovného miesta.

Kompetencie k učeniu

Na hodinách umeleckých činností vedieme žiakov k učeniu prostredníctvom vlastnej tvorby. Dôsledným používaním odbornej terminológie, znakov a symbolov v spojitosti s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť.

Učíme ich používať odbornú literatúru, hľadať a spracovať informácie na PC.

Tvorivým prístupom k práci, návštevami kultúrnych zariadení, besedami o umení a hodnotením vlastných umeleckých činností prispievame k rozvoju estetického cítenia žiakov.

2. Stratégia vyučovania

Z didaktických metód vyučovania sa vo výtvarnej výchove využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód sa veľký dôraz kladie na:

- samostatnú prácu
- začlenenie práce s didaktickou technikou, využívanie prezentácií pri výklade - začlenenie skupinovej práce, práce vo dvojiciach, podporovať
- komunikáciu učiteľ-žiak,
- maximálne využitie IKT vo vyučovaní – výukové programy, dataprojektor, počítač
- prezentácia vlastnej tvorby
- tvorivo využívať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať prostredníctvom toho vedieť vyjadriť
- vlastné nápady a koncepty
- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou
- kombinovaná, expozičná, individuálna,

Vyučovanie bude prebiehať aj PC učebniach.

3. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra: Čarný, L.: *Výtvarná výchova pre 6.7. ročník*,

Macko, A.: *Výtvarné techniky I.*

Macko, A.: *Výtvarné techniky II.*

Pijoan, J.: *Dejiny umenia 1.-9.*

- internet, časopisy, multimédia
- didaktické pomôcky - Dataprojektor, PCs pripojenímna internet, fotoaparát, tlačiareň, skener
- knižnica školská
- televízia, rozhlas, film, divadlo

Materiálne výučbové prostriedky:

- fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou,
- prezentácie, obrázky - (výber tvarovo zaujímavých (asociatívnych) predmetov);
- ukážky: dadaistické, surrealistické a neodadaistické objekty aasambláže,
- ukážky: maľby zátišia od baroka po 20. stor. (holandské zátišia, Cézanne, Morandi , Picasso, Mudroch, Matejka ...,

- ukážky: sekvencie z filmov (Chaplin, Wong Kar-Wai, Chunking Express, Sukorov, Ruská Archa)
- Videoperformancie (Wood a Harison)

4. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠVVaŠ SR č. 22/2011.

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

a) pozorovanie činnosti žiakov:

- záujem o predmet
- príprava na vyučovanie – pomôcky
- zapojenosť do súťaží, projektov
- aktivita

b) výtvarný produkt – slovné (motivačne)
alebo -- známku

c) sebahodnotenie vlastnej práce

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú úlohu, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Pri hodnotení budeme pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosť a originalitu myslenia a výtvarného vyjadrovania sa.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri hodnotení budeme pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosť a originalitu myslenia a výtvarného vyjadrovania sa.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/spolu 66 h ročne (1 iŠVP, 1 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 5. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. VÝTVARNÝ JAZYK /ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA 2 hodiny	negatív a pozitív /v plošnom vyjadrení negatív a pozitív /v plastickom vyjadrení	PRI FYZ OaSR ENV REG	zvládne základy proporčnej stavby zobrazeného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
2. MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA 3 hodiny	kreslenie predmetu podľa skutočnosti/ modelácia šrafovaním tieňovaním, lavírovaním	MAT PRI REG	vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry
3. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA / MÉDIÁ, ŠTÝLY, PROCESY, TECHNIKY, TECHNIKY, TÉMY 4 hodiny	kubizmus konštruktivizmus surrealizmus abstraktné umenie	MAT INF OaSR MED MUL	vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť
4. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA 4 hodiny	ranokresťanské a byzantské umenie /mozaika alt. . ranokresťanské a byzantské umenie /ikona	NBK VMR TPZ MUL	zvládne narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	základy práce s fotoaparátom / hry s ostrosťou a neostrosťou /digitálny fotoaparát, uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači	INF OASR REG	videnú skutočnosť vnímať za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika), používať základné postupy
6. PODNETY FILMU A VIDEA 2 hodiny	záber, spájanie obrazov, montáže, koláže	FYZ OaSR OZOŽ	Vie čo je záber Hľadať prostredníctvom papierového rámika zaujímavý uhol pohľadu
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 3 hodiny	hravé skúmanie priestoru	MAT ENV	vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr – uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky) Vytvoriť základný návrh architektonického tvaru

8. ŠKOLA V GALÉRII /GALÉRIA V ŠKOLE 3 hodiny	objavovanie prvkov obrazu v galerijnej zbierke alt. galéria na internete	REG OZOŽ	Má aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.
9. PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL 4 hodiny	podnety hrnčiarstva /alt.: kombinácia hrnčiarstva a drotárstva	SJL REG OZOŽ	zvláda konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spinanie, viazanie, drôtovanie a pod.)
10. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 11 hodiny	úprava digitálneho obrazu /skenovanie /základné operácie s digitálnym obrazom /alt.: ukážky možností úpravy digitálnej fotografie v počítači Naučiť sa pracovať s digitálnym obrazom, vedieť ho upravovať Zvládnuť základné operácie s digit. obrazom Spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce, regiónu	INF MUL MED REG OZOŽ	zvláda základné grafické operácie na počítači. Ovláda počítačovú gramotnosť Upravovať digitálnu podobu fotografie v počítači Skenovať vlastnú tvorbu Zvláda grafické operácie na počítači
11. PODNETY HUDBY A LITERATÚRY / SYNESTETICKÉ PODNETY 2 hodiny PODNETY RÔZNYCH OBLASTÍ POZNÁVANIA SVETA 4 hodiny	grafická partitúra /pokus o jej hudobnú interpretáciu výtvarné hry s problematikou dejpisu alt. výtvarné hry s problematikou zemepis	HUV SJL DEJ GEO REG	Výtvarne vyjadriť situáciu pomocou fantázie Ohraničovať a spresňovať predstavy o situácií, dej Používať tvarovú a farebnú nadsádzku Zvláda základné postupy maľovania pokúša sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.
12. TRADÍCIA A IDENTITA / KULTÚRNA KRAJINA 4 hodiny	výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov /ornamentov rôznych kultúr	VMR REG	vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
13. TRADÍCIA A IDENTITA 8 hodín	Oboznámiť sa s históriou, obce, regiónu, s príbehmi a rozprávkami z nášho prostredia Zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška, šírka, pomer hlavných častí)	SJL REG ENV	vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,

14. PODNETY DIZAJNU 10 hodín	obalový dizajn /materiál, tvar a grafické riešenie alt. návrh loga, značky, ex libris Oboznámiť sa s pojmami dizajn, materiál, grafika Vyskúšanie si rôznych grafických techník Prepojenie viacerých maliarskych a grafických techník	INF SJL MULV OZOŽ	Vytvoriť logo pre vlastnú firmu alebo ex libris do knihy vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu,
--	---	--	---

33 hodín zo IŠkVP budú požitú na posilnenie v jednotlivých tematických celkoch nasledovne:

Tradícia: JESENNÉ SNÍVANIE/ŠARKANIÁDA 3 hodiny

TRADÍCIA A IDENTITA: ÚCTA K STARŠÍM 4 hodiny

TRADÍCIA A IDENTITA / KULTÚRNA KRAJINA:VIANOČNÉ POHĽADNICE Vianočná akadémia 8 hodiny

PODNETY DIZAJNU, PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL: VÝTVARNÉ SÚŤAŽE, DEŇ ZEME 18 hodín

Podnety z fotografie –FG1121

Podnety z filmu a videa –FG1122

Škola v galérii –FG4123

Elektronické médiá- FG1121

Tradícia, identita, kultúra-FG4312

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne /33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 6. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo i			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 2 hodiny	Mierka a proporčné vzťahy operácie s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzdľavovanie – približovanie pozorovanie vzťahov podľa skutočnosti operácie s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy farebné budovanie priestoru v obraze: blízkosť a vzdialenosť	Kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore. Vyjadriť vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajiny).	OaSR
2. MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA 2 hodiny	Proporcie postavy (človek, zviera) analytické pozorovanie postavy kreslenie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu) modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu)	Vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy a modelovaní postavy	GEO MAT ENV
3.	Op-art: inšpirácia vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia	Rozpoznať princípy op-artu a kinetického umenia,	DEJ

PODNETY MODERNÉHO A SÚČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA 2 hodiny	priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, mriežka...) kinetické umenie: jednoduchý kinetický objekt optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia	nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi.	FYZ TPZ MEDV
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 5 hodiny	Gotické umenie a architektúra (katedrála, hrad, odev) uvedenie do dobovej situácie – hra na umelca gotiky výtvarná interpretácia dobovej výtvarnej formy (napr. vitráž z papiera alebo rôznych materiálov – vlastný motív žiaka, alebo knižná iluminácia, návrh gotického rytierskeho brnenia, odevu a pod.)	Rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry, tvorivo použiť (transformovať) historický motív.	DEJ FYZ OaSR
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	Inscenovaná fotografia práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia (inštalácie), fotogenického terénu (napr. z papiera, plastelíny, rôznych priehľadných a polopriehľadných materiálov), využitie povrchov (textúr), umiestnenie predmetu v inscenácii osvetlenie, nasvetlenie s farebným svetlom fotografovanie s rôznych uhlov pohľadu – celok, detail	Nafotografovať inscenovanú situáciu, využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.	TPZ MEDV MULV
6. PODNETY FILMU A VIDEO 1 hodiny	Vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v počítačovom programe) hudba, hlas a ruchy	Pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu.	TPZ MULV
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 1 hodiny	Urbanizmus: nadhľad, pôdorys, plán mesta (dediny), štruktúra zón, doprava, uzly; vzájomné vzťahy, vzťah ku krajine porovnanie: mesto a dedina fantastické priestory, fantastické funkcie, utópia	Rozlíšiť prvky a funkcie častí zástavby mesta alebo dediny, vytvoriť jednoduchý plán usporiadania urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa svojej predstavy.	DEJ OaSR OZOŽ
8. PODNETY DIZAJNU 1 hodiny	Odevný dizajn odev, časť odevu, doplnok história odievania odevný dizajn	Navrhnuť odevy alebo doplnky podľa svojich predstáv.	OaSR
9. PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL 9 hodiny	Podnety košíkárstva pletenie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužírka, drôt, drevo...) výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov...)	Tvorivo variovať tradičnú techniku.	OaSR
10. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 2 hodiny	Digitálna úprava farieb obrazu digitálna úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb digitálna obrazová koláž/koláž z obrazu a písma	Vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií, maliieb, alebo písma, vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe.	FYZ MULV TPZ MEDV
11. SYNESTETICKÉ PODNETY 1 hodiny	Objekt vydávajúci zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry: napr. vrúbkovaný papier, plech ...) zvuková performancia s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy)	Použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov.	SJL MULV TPZ

	zvukové objekty, autorské a hudobné nástroje		
12. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 4 hodiny	Podnety biológie: výtvarné interpretácie prírodných štruktúr (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov ...)	Výtvarne reagovať na témy biológie.	BIO OZOŽ ENV
13. GALÉRIA V ŠKOLE 1 hodiny	Vnímanie výtvarného diela (v galérii alebo podľa reprodukcie) – reakcie rôznych zmyslových modalít; obraz pre päť zmyslov (vcítanie sa do diela na základe jeho pozorovania; priradovanie chuti, vône, zvuku a hmatového pocitu – farbe, tvaru, povrchu, svetlosti, motívu) interpretácia vybraného výtvarného diela na základe synestetického vnímania (napr. čo zobrazuje abstraktné umenie?)	Slovne interpretovať subjektívny dojem zo zmyslového (synestetického) vnímania umeleckého diela.	OaSR

33 hodín zo IŠkVP budú použité na posilnenie v jednotlivých tematických celkoch nasledovne:

Tradícia: JESENNÉ SNÍVANIE/ŠARKANIÁDA 3 hodiny

TRADÍCIA A IDENTITA: ÚCTA K STARŠÍM 4 hodiny

VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA: VIANOČNÉ POHĽADNICE, VIANOČNÁ AKADÉMIA 8 hodiny

PODNETY DIZAJNU, PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL: VÝTVARNÉ SÚŤAŽE, DEŇ ZEME 18 hodín

Podnety z moderného a súčasného sveta FG1122

Podnety z fotografie FG1122

Podnety z filmu a videa FG3221

Elektronické médiá FG3321

Galéria v škole FG3421,FG4221

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 7. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 2 hodiny	poriadok a chaos – usporadúvanie prvkov v kompozícii náhodná a konštruovaná zostava kompozícia symetrické – asymetrické usporiadanie, rytmus – arytmia, zámerná – náhodná kompozícia (automatizmus,	vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov.	OaSR

	improvizácia, neporiadok), geometrická a lyrická abstrakcia, akčná maľba		
2. MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA 4 hodiny	zobrazovanie priestoru lineárna perspektíva pozorovanie a konštrukcia interiérov zobrazenie architektonického tvaru v krajine – exteriér lineárna kresba kolorovanie renesančné zobrazenia perspektívy(F. Brunelleschi, Massacio, P. della Francesca, L.da Vinci...)	zobraziť jednoduché priestorové vzťahy v perspektíve.	GEO ENV
3. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA 4 hodiny	dadaizmus a pop-art (obrazy, objekty, asambláže) dadaistický text, dadaistický objekt ready-made, kompozícia z nájdeného predmetu pop-art – výtvarné hry s reklamou (ikonografia každodennosti, masmédií, reklamy), zväčšeninou, zmožením, materiálou zmenou(napríklad mäkká plastika) nový realizmus (dekoláž, konkrétna poézia, kompresia, akumulácia...)	rozpoznať podstatné znaky umenia pop-artu, pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi.	DEJ TPZ MEDV
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 2 hodiny	renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra) výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby...) uvedenie do dobovej situácie – príbeh renesančného umelca	poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva a architektúry, rozpoznať typické prvky vybraných umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely	BIO OaSR OZOŽ ENV
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	fotografovanie krajiny, premeny denného svetla formát, výrez, približovanie, detail a celok ukážky krajinárskej fotografie	použiť pri fotografovaní vhodnú expozíciu a režim.	TPZ MEDV MULV
6. PODNETY FILMU A VIDEO 2 hodiny	scenár, príprava videa, klipu (námet, akcia, dej) rozkreslenie kľúčových scén – storybord návrh postáv (výzor, kostým) návrh filmovej scény, kostýmu ku scenáru	prípraviť krátky scenár a storybord videa.	MULV
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 4 hodiny	návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom charakteristika členenia, tvaru a výrazu funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok ...; spoločný a súkromný priestor, sviatočný (posvätný) a všedný priestor, vonkajší a vnútorný priestor výraz architektonického priestoru:(napr. stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý...) typy architektonických priestorov	rozlíšiť charakteristické funkcie architektonického priestoru, rozlíšiť výraz architektonického priestoru, nakresliť návrh architektúry vybraného typu.	DEJ OaSR OZOŽ
8. PODNETY DIZAJNU 4 hodiny	návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie ...) tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti dizajn výrobkov a transportdizajn (dizajn dopravných prostriedkov)	navrhnuť tvar úžitkového predmetu.	OaSR
9. TRADÍCIE A PODNETY S REMESIEL 2 hodiny	legendy a história regiónu (obce, sociálnej skupiny) pamiatky regiónu a ich príbehy miestne zvyky miestne remeselné tradície, ich história výtvarná interpretácia regionálnych legiend, histórie, pamiatok, remeselných tradícií	výtvarne interpretovať vybrané typické zvyky alebo pamiatky svojho regiónu.	OaSR
10. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 2 hodiny	telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull, Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket) kompozície z kvádrov, kociek a valcov, alebo architektúra kopírovanie, spájanie, telies vyfarbovanie	-nakresliť telesá v 3D programe, vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D	FYZ MULV

	telies a prirad'ovanie textúr ukladanie modelov do formátu skp export do formátu jpg	telies v grafickom programe.	
11. SYNESTETICKÉ PODNETY 2 hodiny	vyjadrenie chutí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické ...) vyjadrenie	výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu	SJL MULV TPZ SJL
12. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 2 hodiny	výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homoným, synonym, opozít ...) prirad'ovanie výtvarných znakov ku slovám vizuálna poézia(náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi alt. predmetmi) pozn. téma súvisí s tematickými celkami: podnety výtvarného umenia (dadaizmus)	vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov, porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvarnými znakmi (zobrazeniami) a slovami.	BIO OZOŽ ENV
13. ŠKOLA V GALÉRII 1 hodina	slovo a obraz (porovnanie slovného opisu a zobrazenia toho istého motívu) výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie) vlastný opis (námetu, témy, príbehu výtvarného diela v galérii - na reprodukcii)	slovne a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo.	OaSR

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. ročník

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne/ 33 h ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 2 hodiny	transformácia vybraného motívu do niekoľkých tvarových štýlov (napr. geometrizácia, znejasnenie, vyskladanie z iných tvarov, redukcia na obrys, vyjadrenie linkou, bodmi, vyjadrenie plasticosti ...)	štylizovať motív	OaSR
2. MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA 4 hodiny	zobrazovanie výrazu tváre karikatúra podľa fotografických portrétov (prepojené s tematickým radom podnety fotografie) subjektívne transformovanie videnej reality, nadsadenie a štylizácia foriem umocňujúca výraz expresionistické portréty, výrazové hlavy	zobraziť charakteristický výraz rôznych emócií prostredníctvom portrétu (karikatúry).	GEO ENV
3. PODNETY Z MODERNÉHO A SÚČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA 2 hodiny	umenie inštalácie: inštalácia (alebo: pre konkrétny priestor/z konkrétnych predmetov/z vytvorených rekvizít/z prírodnín...), fotodokumentácia umenie performancie a happeningu : performancia (samostatná – symbolika gesta, postoja, pohybu); happening (skupinový; napr. zorganizovaný nevšedný zážitok)	vymenovať podstatné znaky umenia inštalácie, predviesť performanciu na vlastnú tému.	DEJ TPZ MEDV
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 2 hodiny	barokové umenie (barokové maliarstvo, sochárstvo, architektúra, odievanie, typografia ...) výtvarné reakcie žiakov na vybraný barokový artefakt	rozpoznať typické znaky barokového maliarstva, sochárstva a architektúry.	BIO OaSR OZOŽ ENV
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	fotografovanie portrétu (osvetlenie, výraz, formát, výrez, profil, trištvrte profil, en face, podhľad, nadhľad) portrétna fotografia pozn. prepojenie s tematickým celkom: zobrazovanie skutočností	rozlišovať rôzne spôsoby komponovania portrétu	MEDV MULV
6. PODNETY FILMU A VIDEO 2 hodiny	video a film – spoločné znaky a rozdiely žánre filmu (dokument, komédia, horor, detektívka, sci-fi, seriál ...) charakteristické znaky jednotlivých žánrov napodobnenie vybraného žánru (napr. na úrovni scenára, storyboardu, krátkeho videa), alebo zostrih klipu z ukážky vybraných žánrov pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: elektronické médiá	rozlišovať základné filmové žánre	MULV spájanie rôznych druhov umenia
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 4 hodín	interiér a exteriér (špecifiká a vzájomné vzťahy) výraz a funkcie vnútorného a vonkajšieho priestoru tvaroslovie a materiály návrh vnútorného a vonkajšieho usporiadania vybraného typu architektúry	rozlíšiť funkcie a výraz interiéru a exteriéru, navrhnuť vonkajší a vnútorný priestor ľubovoľnej stavby	DEJ OaSR OZOŽ

8. PODNETY DIZAJNU 4 hodiny	reklama vybraná forma reklamného dizajnu: návrh(plagát, reklamný nápis, banner, billboard, svetelná reklama, reklamný predmet...) návrh a zalomenie reklamného sloganu, textu, plagátu (billboardu) – vzťah obrazu a textu reklama na vlastný produkt (napríklad výrobok, dizajn...) alebo akciu /event/koncert/ športové podujatie/školský večierok... tvorba reklamnej kampane reklamný dizajn pozn. možnosť prepojiť s predmetom informatika	zhotoviť jednoduchý reklamný produkt, objasniť zámery reklamy	OaSR
9. TRADÍCIE A PODNETY S REMESIEL 4 hodiny	tradície a súčasnosť charakteristické prvky (tradície, zvyky, slávnosti, jedlá ...) vlastnej rodiny (sociálnej skupiny) charakteristické znaky svojho domova rodinné rituály, náboženské rituály, rituály vekových skupín, školské a triedne rituály subkultúry pozn.: možnosť prepojiť s tematickým celkom: podnety moderného a súčasného výtvarného umenia – performancia, happennig	pozná tradície svojho prostredia, výtvarne interpretovať typický podnet svojho sociálneho (rodinného) prostredia.	OaSR
10. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 2 hodiny	zostrih – montáž z častí (krátkych ukážok) filmov (napr. stiahnutých z portálu youtube) alebo z vlastných videozábberov strihanie, výber častí, spájanie, inštalácia zvuku výber hudby/zvuku, ruchu k danej scéne (napr. z internetových zdrojov) – spájanie obrazu a zvuku v počítačovom programe pozn. možnosť prepojenia s tematickým celkom: podnety filmu a videa	pozná zásady strihania videa.	FYZ MULV
11. SYNESTETICKÉ PODNETY 2 hodiny	hmatové pocity vnímanie kvality povrchu: teplo – chlad, hladkosť – drsnosť, vlhkosť – suchosť, mäkkosť – tvrdosť, slizkosť... vnímanie tvaru: hranatý – zaoblený, tupý – ostrý, jednoduchý – zložitý... vnímanie váhy, veľkosti, dotyku, bolesti, pohybu... vyjadrenie hmatového pocitu (perfomačné, farebné, tvarové, prostredníctvom symbolu, motívu alebo subjektívne abstraktného zobrazenia)	výtvarne interpretovať hmatové pocity.	SJL MULV TPZ SJL
12. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 4 hodiny	výtvarné vyjadrenie matematických úkonov (sčítanie, odčítanie, násobenie delenie...), náhrada čísel tvarmi, farbami, grafickými prvkami, zobrazeniami motívov variácie, kombinácie, transformácie, rady a série vybraných prvkov plynulé a pretržité, rastúce a klesajúce ...	nachádzať analógie medzi matematikou a výtvarným vyjadrovaním, kompozíciou.	BIO OZOŽ ENV
13. ŠKOLA V GALÉRII 3 hodiny	umenie v galérii, rozdiel medzi múzeom umenia a výstavou krátka slovná (písomná) reflexia („recenzia“) výstavy alebo virtuálnej galérie časopisy o súčasnom umení/dizajne/architektúre	diskutovať o videnej výstave, alebo prehliadke virtuálneho múzea na internete.	OaSR

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne/ 33 h ročne (1i ŠVP, 0 iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 9. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 4 hodiny	konfrontácia rôznych štýlov moderného alebo predmoderného umenia (obraz maľovaný rôznymi štýlmi a rukopismi zvolenými podľa ukážok) vybrané „- izmy“ moderného umenia maľba vybraných predmoderných slohov výber, kombinácia, syntéza, komponovanie a porovnanie formálnych a výrazových vlastností rôznych štýlov	kombinovať rôzne vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze.	OaSR
2. MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA 2 hodiny	doplnenie časti reprodukcie (fotografie) kresbou (maľbou) dôraz na približné napodobenie štýlu, výrazu a proporcií v doplnenej časti „rekonštrukcia“ – tónovanie plasticity (reštaurovanie chýbajúcej časti)	výtvarne rekonštruovať časť neúplného obrazu.	GEO ENV
3. PODNETY Z MODERNÉHO A SÚČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA 2 hodiny	konceptuálne umenie nahradenie obrazu (predstavy) slovným výrazom, vystihujúcim jej podstatné prvky, alebo: parafráza (interpretácia) zvoleného konceptuálneho diela; text vyjadrujúci v jednoduchej forme podstatu „zobrazenej“ skutočnosti; slovo ako náhrada obrazu(sochy, akcie...) text a písmo vo výtvarnom umení, konceptuálny text, obraz z písma, textu -lettrizmus text umiestnený v konkrétnom prostredí (kontexte), na objekte, alebo na časti obrazu	vyjadriť (nahradia, parafrázujú) podstatné prvky svojho obrazu (výtvarného diela) slovami (textom).	DEJ TPZ MEDV
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 4 hodiny	secesné umenie (secesné maliarstvo, grafika, architektúra, odievanie, dizajn, šperk ...) výtvarné reakcie žiakov na vybraný secesný artefakt, využitie organického ornamentu	rozpoznať typické znaky secesného umenia a architektúry, -rozlíšiť typické prvky rôznych umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely.	BIO OaSR OZOŽ ENV
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	digitálna postprodukcia fotografie montáže, filtre, zmeny farebnosti, proporcií; výber časti obrazu, fotomontáž. digitálnej fotografie pozn.: prepojenie s tematickým celkom: elektronické médiá	upraviť fotografiu v počítači.	TPZ MEDV MULV
6. PODNETY FILMU A VIDEO 2 hodiny	krátky príbeh – video (klip) film a videoumenie hra na „filmový štáb“ – rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu pozn.: prepojenie s tematickým celkom: elektronické médiá	pozná hlavné fázy procesu vzniku audiovizuálneho diela	TPZ MULV
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY	návrh a model vybraného typu architektúry (budovy, urbanizmu, krajinnnej architektúry...) práca architekta – tvorba architektonického návrhu	vytvoriť jednoduchý model architektúry podľa svojho návrhu.	DEJ OaSR OZOŽ

4 hodiny			
8. PODNETY DIZAJNU 2 hodiny	telový dizajn – úprava tváre (make up), účesu, očí, nechtov; optické korekcie tvaru a výrazu tváre, líčenie kaderníctvo, maskovanie, líčenie, kamufláž (televízne, divadelné, fantazijné, historické...) experimentovanie so svojim zovňajškom body art pozn.: možnosť prepojiť s tematickými celkami: možnosti zobrazovania videného sveta a podnety fotografie	uplatniť výtvarné kritériá pri úprave svojho zovňajšku.	OaSR
9. TRADÍCIE A PODNETY S REMESIEL 4 hodiny	tradičné (ľudové, historické) remeslá (techniky a výrobky) výtvarná interpretácia vybranej tradičnej techniky	pozná najdôležitejšie tradičné (ľudové) remeslá.	OaSR
10. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 2 hodiny	postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, fotografie prenos dát (z kamery, fotoaparátu alebo mobilného telefónu do počítača) uloženie dát, videoformát výber, úpravy, strihanie a spájanie zvuku a obrazu prezentácia videoklipu poz.: prepojenie s tematickými celkami: podnety fotografie a podnety videa	upraviť videoklip v počítači.	FYZ MULV MEDV
11. SYNESTETICKÉ PODNETY 2 hodiny	výrazne odlišné hudobné formy (napríklad: symfónia, sonáta, fuga, ária...) vyjadrenie vizuálnych analógií prostredníctvom výtvarných prostriedkov	rozpoznať vzťahy, podobnosti a rozdielnosti medzi hudobným a výtvarným umením	SJL MULV TPZ SJL
12. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 2 hodiny	výtvarné vyjadrenie alebo využitie vybraných fyzikálnych / chemických / biologických procesov dielo (objekt, obraz), ktoré využíva výtvarné vlastnosti fyzikálneho / chemického / biologického / procesu alebo zobrazuje samotný proces - procesuálne umenie	rozpoznať vizuálno-estetické hodnoty v procesoch v prírode, výtvarne interpretovať vybraný proces.	BIO OZOŽ ENV
13. ŠKOLA V GALÉRII 1 hodina	komentovanie rôznych (vybraných) druhov médií, žánrov, štýlov, období a rôznych autorských prístupov v rámci jedného média, žánru, obdobia (podľa diel v galérii, virtuálnej galérii alebo podľa reprodukcii) knihy o modernom umení/dizajne/architektúre časopisy o súčasnom umení pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: výtvarné vyjadrovacie prostriedky	diskutovať o súčasných výtvarných dielach (o výstave, dizajne, architektúre, filme)	OaSR

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ZDRAVIE A POHYB

Predmet

Telesná a športová výchova

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP II. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ZDRAVIE A POHYB
Názov predmetu:	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Telesná a športová výchova	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
iŠtátny vzdelávací program	2	2	2	2	2	10
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0	0
Spolu	2	2	2	2	2	10

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet TELESNÁ a ŠPORTOVÁ VÝCHOVA poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Vzdelávacie štandard má štyri základné časti: Zdravie a jeho poruchy, Zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia atletika (15 %), základy gymnastických športov (15 %), športové hry (25 %), sezónne pohybové činnosti (15 %) a povinne voliteľný tematický celok (30 %).

V každom ročníku je povinný aspoň jeden voliteľný TC. Voliteľné TC rozširujú základné TC o pohybové činnosti, ktorých výber umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod. Vyučovanie voliteľných TC musí rešpektovať plnenie cieľov telesnej a športovej výchovy a bezpečnosť pri cvičení. Obsah voliteľných TC sa využíva na doplnenie základného učiva a na motiváciu žiakov, na rozvoj ich pohybových schopností so zreteľom na skupinové záujmy, individuálne predpoklady žiakov a podmienky školy. Učiteľ môže zaradiť do plánu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho pregraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, alebo certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov. Ako povinne voliteľný tematický celok je možné zaradiť menej známe športové hry ako bejzbal, softbal, ringo, lakros, bedminton, florbal, a iné športy, a pohybové aktivity ako korčuľovanie, in-line korčuľovanie, snowboarding, ale i tanec, ľadový hokej a iné pohybové aktivity.

Základnou organizačnou formou je 45-minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

TELESNÁ a ŠPORTOVÁ VÝCHOVA sa vyučuje formou jednotlivých vyučovacích hodín, ktoré sa vyučujú v telocvični, na ihriskách.

Na 2. stupni základnej školy prebieha výuka koedukovane/delia sa na chlapcov a dievčatá/. Do hodín telesnej výchovy sú zaradené i deti so zdravotnými oslabeniami / oslobodené sú od jednotlivých cvičení/.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom telesnej výchovy je podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách, formovať pozitívny vzťah k telesnej a športovej výchove, pohybových aktivitách, športu, uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti, rozvíjať pohybovú gramotnosť žiakov.

Žiaci:

- vysvetlia účinok pohybovej aktivity na zdravie s jej aplikáciou v dennom režime,
- získajú vedomosti o potrebe pohybu ako prevencie pred civilizačnými ochoreniami,
- získajú informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a poskytnú prvú pomoc na veku primeranej úrovni,
- osvoja si zásady správnej výživy,
- vysvetlia význam využívania telovýchovných a športových činností vo svojom voľnom čase,
- vysvetlia význam aktívneho odpočinku na odstránenie únavy,
- rozvíjajú pohybové schopnosti a diagnostikujú úroveň pohybovej výkonnosti,
- osvoja si techniku a pravidlá rôznych športov a športových disciplín,
- sú motivovaní k vykonávaniu pohybovej aktivity a získajú príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti a zo športu.

2. Prierezové témy

Vyučovaci predmet TELESNÁ a ŠPORTOVÁ VÝCHOVA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostná a sociálna výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu

Ochrana života a zdravia

- utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách

Dopravná výchova

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete TELESNÁ a ŠPORTOVÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíja tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Dodržiavaním pravidiel jednotlivých hier, rešpektovaním sa navzájom vedieme žiakov k utváraniu mravných hodnôt.

Organizujeme rôzne súťaže, turnaje a ostatnými športovými akciami vedieme žiakov k zdraviu, k zdravým medziľudským vzťahom a základným etickým a morálnym postojom.

Kompetencie sociálne a personálne

Tímovou spoluprácou v jednotlivých hrách učíme žiakov k vzájomnej spolupráci a asertívnemu správaniu.

Zážitkovou metódou vedieme žiakov k poznaniu vlastných pohybových možností a účinkov pohybových činností na telesnú zdatnosť, duševnú a sociálnu pohodu. Prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným, efektívne

pracuje v kolektíve, vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe. Správa sa empaticky a asertívne pri vykonávaní tv a športových činností, ale i v živote.

Kompetencie komunikatívne

Hodnotením priebehu hodiny, komentárom k súťažiam a turnajom vedieme žiakov k diskusii, v ktorej môžu vyjadriť vhodným spôsobom svoj názor, dokáže sa jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.

Na základe sledovania športových zápasov a ich výsledkov v médiách, formou diskusie, rozširujeme vedomosti žiakov v najrôznejších oblastiach (športové odvetvie, geografie, tímová spolupráca...). Používa odbornú terminológiu v učebnom procese i počas voľno - časových aktivít.

Kompetencie pracovné

Pravidelným tréningom telesných schopností a rozvíjaním zručností, vedieme žiakov k chápaniu zdatnosti, dobrého fyzického vzhľadu i duševnej pohody ako významného predpokladu pre výber partnera i profesionálnej dráhy, pre uplatnenie v spoločnosti.

Praktickým zoznamovaním žiakov so zásadami 1. pomoci ich vedieme k bezprostrednému poskytnutiu pomoci zranenému a vedomosti požiadať o odbornú pomoc.

Kompetencie k riešeniu problémov

V priebehu športových činností vedieme žiakov k samostatnému rozhodovaniu ktoré vedú k pochopeniu a sebahodnoteniu a prípadným vyrovnaním sa s neúspechom.

Kompetencie k učeniu

Zapojením žiakov do organizovania súťaží a športových zápasov ich vedieme k používaniu správnej športovej terminológie. Vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu, zdôvodniť potrebu rozohriatia a rozecvičenia pre výkon i prevenciu zranenia.

Spracovávaním výsledkov súťaží vedieme žiakov k zdokonaľovaniu sa v práci na PC.

Pohybové kompetencie

Pohybové činnosti, pôsobiace ako prevencia chorôb. Všeobecná pohybová výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia. Pohybové činnosti vo vybraných odvetviach tv a športu používané vo voľnom čase.

5. Stratégia vyučovania

kombinovaná, praktická, skupinová, individuálna

Aby mali žiaci zabezpečený komplexný pohybový režim, je potrebné zvoliť si vhodné metódy a formy práce:

- hlavnou organizačnou formou je vyučovacia hodina
- školské športové akcie (pravidelné - zimné preteky, jednorázové)
- cvičenia v prírode (didaktické hry)
- rekreačné využívanie prestávok (využívanie možností školského dvora predovšetkým cez veľkú prestávku v závislosti od počasia)
- hromadné vyučovanie
- skupinová práca
- individuálna práca

Základné metódy práce:

- vysvetľovanie
- slovné metódy
- praktická ukážka
- demonštrácia
- didaktická hra

6. Učebné zdroje

Patria sem:

- Telovýchovné náradie a náčinie
- Učebné osnovy z telesnej výchovy a metodiky predmetu
- Športové encyklopédie a iné textové materiály, internet
- Manipulačné pomôcky
- IKT využiteľné v rámci predmetu
- Iné materiálno-technické a didaktické pomôcky

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č.22/2011.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

- Predmet bude v 1. a 2. polroku na vysvedčení hodnotený známku.
- Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
- Kritériá hodnotenia a klasifikácie telesnej výchovy – vid' príloha.

Spôsoby hodnotenia

- slovné hodnotenie, zapojenosť do súťaží a aktivita

Formy hodnotenia

- Jednotlivé športové výkon
- Učiteľ hodnotí **známku**, zohľadňuje pohybové schopnosti, kreativitu, sociálne správanie a pohybovú gramotnosť. Vede žiakov **k správne sebahodnoteniu ako i k hodnoteniu spolužiakov**.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	LUDP	– Ľudské práva

TELESNÁ VÝCHOVA 5. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 0 ŠkVP)

IŠkolský vzdelávací program pre 5. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 5. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU 10 hodín	hygiena, poradová príprava, drobné organizačné formy, olympizmus-fair-play	OBV, PRI OZOZ OaSR	Dodržia životosprávu, vie dôvody rozcvičenia, posúdiť svoju pohybovú výkonnosť, poskytnúť 1. pomoc, dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky, poznať organizačné formy TV
2. VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA 15 hodín	kondičná, základná, rytmická gymnastika, kompenzačné cvičenia	BIO OaSR	Byť schopný predvádzať pohybový celok na základe polôh, pohybov, cvičebných tvarov a väzieb, vie gymnastické zručnosti individuálne aj skupinovo
3. ATLETIKA 13 hodín	behy, skoky, hody	BIO OZOŽ OaSR MEDV	Ovláda terminológiu, techniku atletických disciplín, orientovať sa v základných atletických disciplínach, poznať pravidlá a organizačne pomáhať pri organizácii a rozhodovaní súťaže
4. ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA 10 hodín	prostné hrazda, preskok, kladina, kruhy	BIO FYZ OZOŽ OaSR	Vie popísať disciplíny, pomenovať cvičebné tvary, predviesť pohybové kombinácie, ohodnotiť predvedený výkon
5. ŠPORTOVÉ HRY 13 hodín	basketbal, futbal, volejbal	ETV, MAT OaSR	Vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať v hre techniku základných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy
6. SEZÓNNE ČINNOSTI 5 hodín	sánkovanie, korčuľovanie	OZOŽ	Získa vo vybraných činnostiach primeranú úroveň techniky pohybu

TELESNÁ VÝCHOVA 6. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 0 ŠkVP)

Iškolský vzdelávací program pre 6. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 6. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, priere zová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. Zdravie a jeho poruchy 10 hodín	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično- koordinačné, koordinačné schopnosti hygiena úborov dopomoc a záchrana pri cvičení zásady držania tela, základné poznatky z biológie človeka	OBV, PRI OZOZ OaSR	vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok, dodržiavať hygienické požiadavky, aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchranu pri cvičení, poskytnúť prvú pomoc, vysvetliť účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus,
2. Zdravý životný štýl 15 hodín	zásady racionálnej výživy pohybový režim, aktívny odpočinok negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa	BIO OaSR	vysvetliť základy racionálnej výživy, uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl, charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach ☐ uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa,
3. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť 13 hodín	poznatky o rozvoji pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť, poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike rozvoj základných kondičných a koordinačných schopností, základná gymnastika rebriny, lavičky, švihadlo, tyč, plná lopta, poradové cvičenia , skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh	BIO OZOŽ OaSR MEDV	posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, používať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, preukázať rast úrovne pohybových schopností,
4. Športové činnosti pohybového režimu 10 hodín	systematika športov a športových technika preberaných pohybových zručností všetkých tematických celkov dodržiavanie fair-play, úspechy slovenských športovcov na ME, MS, OH OH, olympijská symbolika, kalokagatia, fair–play	BIO FYZ OZOŽ OaSR	charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov, prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností, uplatňovať zásady fair-play uviesť príklady úspešných slovenských športových reprezentantov, popísať význam základných olympijských myšlienok,
Atletika 13 hodín	základy techniky atletických činností atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový beh, rýchly beh do 60 m, vytrvalostný beh, štafetový beh, skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou	ETV, MAT OaSR	prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín,

<p>Základy gymnastických športov</p> <p>5 hodín</p>	<p>rozdelenie gymnastických športov športová gymnastika prípravné, imitačné cvičenie, zostavy spoločnej pohybovej skladby akrobacia; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad, kotúľové väzby, stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúľ vpred, premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, skoky a obraty znožmo, cvičenie na náradí a s náradím hrazda po ramená: výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, zoskok preskok – koza na šírku D, na dĺžku CH, roznožka, nízka kladina D (do 110 cm) : chôdza, tanečné kroky, predskok, rovnovážny cvičebný tvar, obrat jednoožne o 180°; zoskok kruhy CH – kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise moderná gymnastika D švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoožne, lopta – kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a chytanie; výrazovo-estetické prostriedky gymnastických a aerobikových pohybov</p>	<p>OZOŽ</p>	<p>popísať štruktúru gymnastických športov, prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky, vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, zaznamenať chyby v predvedení a v rozsahu pohybu v gymnastických súťažiach,</p>
<p>Športové hry</p>	<p>funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, basketbal: prihrávka, dribling, strel'ba z miesta, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hrať na dva koše futbal: prihrávka, tľmenie lopty, strel'ba, obsadzovanie hráča, hrať podľa pravidiel hádzaná: prihrávka jednou rukou, dribling, strel'ba zhora z miesta, hrať na dve bránky podľa pravidiel volejba: odbitie horné na mieste, spodné podanie, prihrávka, nahrávka, hrať 2:2, 3:3</p>		<p>☐ pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, ☐ ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, ☐ využiť herné kombinácie v hre,</p>
<p>Sezónne pohybové činnosti</p>	<p>príprava a údržba výstroja a výzbroja orientácia na stanovisku podľa buzoly, turistické značky, orientácia podľa mapy, presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie a jazda zručnosti</p>		<p>☐ prispôbiť si výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností, ☐ orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ☐ absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok ☐ v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, ☐ dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.</p>

TELESNÁ VÝCHOVA 7. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 0 ŠkVP)

IŠkolský vzdelávací program pre 7. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 2hodiny (týždenne), spolu 66 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 7. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A JEHO PORUCHY 17 hodín	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordináčne, koordináčne schopnosti pre potreby každého tematického celku hygiena úborov, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín) zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela, tonizačný program na správne držanie tela, základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, redukcia nadhmotnosti, obezity	OZOŽ MAT	vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchrany pri cvičení, poskytnúť prvú pomoc, ohodnotiť správne držanie tela, vysvetliť účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém,
2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 15 hodín	zásady racionálnej výživy pohybový režim, aktívny odpočinok, negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)	MULV ETV	vysvetliť základy racionálnej výživy, charakterizovať a uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl, charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka, uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa
3. TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ 14 hodín	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, diagnostika VMV, normy VMV, zdravotne orientovaná zdatnosť, poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike, kondičná príprava, rozvoj základných kondičných a koordináčnych schopností, telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii kondičná gymnastika, všeobecný kondičný program, plyometrický program, základná gymnastika rebriny, lavičky, nízka kladinka, švihadlo, tyč, plná lopta, poradové cvičenia skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž vzhýbe, ľah-sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh	HUV MULV	posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem, aplikovať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, každoročne preukázať rast úrovne pohybových schopností,
4. ŠPORTOVÉ ČINNOSTI	odborná terminológia telovýchovných a športových činností systematika športov a športových disciplín každého tematického celku,	OZOŽ PRI	používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností, charakterizovať základné športové disciplíny všetkých

POHYBOVÉHO REŽIMU 9 hodín	názvoslovie telesných cvičení, technika preberaných pohybových zručností všetkých tematických celkov pravidlá osvojovaných športových disciplín a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, kalokagatia, fair-play		tematických celkov, prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností, aplikovať pravidlá pri vykonávaní športových činností, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci, uviesť príklady úspešných slovenských a zahraničných športových reprezentantov, popísať význam základných olympijských myšlienok,
	ATLETIKA technika atletických disciplín, základy techniky atletických činností atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, rýchly beh do 60 m, vytrvalostný beh, štafetový beh skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou		prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín,
	ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV rozdelenie gymnastických športov (športová gymnastika, športový aerobik, moderná gymnastika, gymteamy) športová gymnastika prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy spoločnej pohybovej skladby akrobacia ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby, stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách –kotúľ vpred, premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách – kotúľ vpred, podpor stojmo prehnute vzad, skoky a obraty znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom, cvičenie na náradí a s náradím hrazda po ramená –zostava minimálne 4 cvičebné tvary: výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok, preskok – koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH: skrčka, roznožka, odbočka, nízka kladina D (do 110 cm) – zostava 2 dĺžky náradia: chôdza, tanečné kroky, preskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obrat jednoonožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom obojnožne s roznožením čelne, skrčmo prednožmo, kruhy CH –kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise moderná gymnastika D švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoonožne, skrižmo, striedavonožne; krúženie –kruhy, osmičky; kmihanie; hádzanie a chytanie, lopta –kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a		popísať štruktúru gymnastických športov, prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky, vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, zaznamenať chyby v predvedení a v rozsahu pohybu v gymnastických súťažiach,

	<p>chytanie; vyvažovanie , šatka – závoj–oblúky, kruhy osmičky, vlnovky, hádzanie a chytanie zostava, spoločná pohybová skladba s náčiním na hudbu 30 –60 sekúnd, výrazovo-estetické prostriedky gymnastických a aerobikových pohybov, kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov</p>		
	<p>ŠPORTOVÉ HRY funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, systematika herných činností, herné kombinácie a herné systémy hodnotenie herného výkonu hráča i družstva v danej športovej hre basketbal- prihrávka, dribling, strel'ba z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hrať na dva koše podľa pravidiel, futbal- prihrávka, tlmenie lopty, strel'ba, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, hrať podľa pravidiel, hádzaná- prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strel'ba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie hráča bez lopty s loptou, hrať na dve bránky podľa pravidiel volejbal odbitie horné na mieste, po pohybe, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka, hrať podľa upravených pravidiel (2:2, 3:3)</p>		<p>pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vyplniť jednoduchý pozorovací hárok o výkone hráča i družstva, ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, využiť herné kombinácie a systémy v hre,</p>
<p>5. SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 11 hodín</p>	<p>Plávanie- základné plavecké zručnosti (dýchanie, vznášanie, splývanie, skok do vody, ponáranie) plavecké obrátky, štartový skok, plavecké spôsoby kraul, znak, prsia dopomoc unavenému plavcovi, základy záchrany topiaceho, zjazdové lyžovanie – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti, základy carvingovej techniky, bežecké lyžovanie –chôdza, základný, striedavý beh, beh s odpichom súpažne, korčuľovanie, výstupy, obraty, brzdenie, odšliapávanie pády na lyžiach a vstávanie výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroja, cvičenia v prírode - orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia ohniska, presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene,</p>	<p>OZOŽ ENV</p>	<p>Demonštrovať základné plavecké zručnosti, Popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe a štartový skok, Preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou 50 m (vybraný plavecký spôsob), vysvetliť spôsoby dopomoci a záchrany topiaceho, popísať základné techniky jednotlivých jazd oblúkov, brzdení a pod., správne vykonať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde, zvládnuť preteky na jednoduchej slalomovej trati, resp. bežeckej trati v dĺžke 1 –2 km, správne vykonať základné bezpečnostné techniky –pády pri vykonávaní sezónnych činností, prispôbiť si výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností, orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok v</p>

	brvná a pod.), pohybové hry v prírode jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie a jazda zručnosti		dĺžke 4 –8 km, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, zorganizovať pohybové hry v prírode pre kolektív spolužiakov, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov
--	---	--	--

TELESNÁ VÝCHOVA 8. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 0 ŠkVP)

Iškolský vzdelávací program pre 8. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 2hodiny (týždenne), spolu 66 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 8. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A JEHO PORUCHY 17 hodín	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično- koordinačné, koordinačné schopnosti pre potreby každého tematického celku hygiena úborov, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín) zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela, tonizačný program na správne držanie tela, základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, redukcia nahmotnosti, obezity	OZOŽ MAT	vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchrany pri cvičení, poskytnúť prvú pomoc, ohodnotiť správne držanie tela, vysvetliť účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém,
2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 15 hodín	zásady racionálnej výživy pohybový režim, aktívny odpočinok, negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)	MULV ETV	vysvetliť základy racionálnej výživy, charakterizovať a uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl, charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka, uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa
3. TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ 14 hodín	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, diagnostika VMV, normy VMV, zdravotne orientovaná zdatnosť, poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike, kondičná príprava, rozvoj základných kondičných a koordinačných schopností, telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii kondičná gymnastika, všeobecný kondičný program,	HUV MULV	posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem, aplikovať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, každoročne preukázať rast úrovne pohybových schopností,

	plyometrický program, základná gymnastika rebriny, lavičky, nízka kladinka, švihadlo, tyč, plná lopta, poradové cvičenia skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž vzhýbe, ľah-sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh		
4. ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU 9 hodín	odborná terminológia telovýchovných a športových činností systematika športov a športových disciplín každého tematického celku, názvoslovie telesných cvičení, technika preberaných pohybových zručností všetkých tematických celkov pravidlá osvojovaných športových disciplín a športov dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží, úspechy slovenských a zahraničných športovcov na me, ms, oh, olympijská symbolika, kalokagatia, fair-play	OZOŽ PRI	Používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností, charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov, prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností, aplikovať pravidlá pri vykonávaní športových činností, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci, uviesť príklady úspešných slovenských a zahraničných športových reprezentantov, popísať význam základných olympijských myšlienok,
	ATLETIKA technika atletických disciplín, základy techniky atletických činností atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, rýchly beh do 60 m, vytrvalostný beh, štafetový beh skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou		prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín,
	ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV rozdelenie gymnastických športov (športová gymnastika, športový aerobik, moderná gymnastika, gymteamy) športová gymnastika prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy spoločnej pohybovej skladby akrobacia ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby, stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách –kotúľ vpred, premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách – kotúľ vpred, podpor stojmo prehnute vzad, skoky a obratznožmo, skrčmo prípätko, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom, cvičenie na náradí a s náradímhrádza po ramená –zostava minimálne 4 cvičebné tvary: výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok, preskok – koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH: skrčka, roznožka, odbočka nízka kladina D (do		popísať štruktúru gymnastických športov, prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky, vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, zaznamenať chyby v predvedení a v ohybu v gymnastických súťažiach,

	<p>110 cm) – zostava 2 dĺžky náradia: chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obrat jednoonožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom obojnožne s roznožením čelne, skrčmo prednožmo, kruhy CH –kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise moderná gymnastika D švihadlo –preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoonožne, skrižmo, striedavonožne; krúženie –kruhy, osmičky; kmihanie; hádzanie a chytanie ,lopta –kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a chytanie; vyvažovanie ,šatka – závoj–oblúky, kruhy osmičky, vlnovky, hádzanie a chytanie zostava, spoločná pohybová skladbas náčiním na hudbu 30 –60 sekúnd,výrazovo-estetické prostriedky gymna stických a aerobikových pohybov, kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov</p>		
	<p>ŠPORTOVÉ HRY funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, systematika herných činností, herné kombinácie a herné systémy, hodnotenie herného výkonu hráča i družstva v danej športovej hre basketbal- prihrávka, dribling, strel'ba z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hrať na dva koše podľa pravidiel, futbal- prihrávka, tľmenie lopty, strel'ba, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, hrať podľa pravidiel, hádzaná- prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strel'ba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie hráča bez lopty s loptou, hrať na dve bránky podľa pravidiel, volejbal odbitie horné na mieste, po pohybe, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka, hrať podľa upravených pravidiel (2:2, 3:3)</p>		<p>Pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, Vyplniť jednoduchý pozorovací hárok o výkone hráča i družstva, ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, využiť herné kombinácie a systémy v hre,</p>
<p>5. SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 11 hodín</p>	<p>Plávanie- základné plavecké zručnosti (dýchanie, vznášanie, splývanie, skok do vody, ponáranie)plavecké obrátky, štartový skok, plavecké spôsoby kraul, znak, prsia dopomoc unavenému plavcovi, základy záchranu topiaceho, zjazdové lyžovanie – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti, základy carvingovej techniky, bežecké lyžovanie –chôdza, základný, striedavý beh, beh s odpichom súpažne, korčuľovanie, výstupy, obraty, brzdenie,</p>	<p>OZOŽ ENV</p>	<p>demonštrovať základné plavecké zručnosti, popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe a štartový skok, preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou 50 m (vybraný plavecký spôsob), vysvetliť spôsoby dopomoci a záchranu topiaceho, popísať základné techniky jednotlivých jazd oblúkov, brzdení a pod., správne vykonať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde, zvládnuť preteky na jednoduchej slalomovej trati, resp.</p>

	<p>odšliapávanie pády na lyžiach a vstávanie výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výbroja, cvičenia v prírode - orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia ohniska, presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie a jazda zručnosti</p>	<p>bežeckej trati v dĺžke 1 –2 km, správne vykonať základné bezpečnostné techniky –pády pri vykonávaní sezónnych činností, prispôbiť si výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností, orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok v dĺžke 4 –8 km, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, zorganizovať pohybové hry v prírode pre kolektív spolužiakov, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov</p>
--	--	---

TELESNÁ VÝCHOVA 9. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 0 ŠkVP)

IŠkolský vzdelávací program pre 9. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 2hodiny (týždenne), spolu 66 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 9. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu:			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A JEHO PORUCHY 17 hodín	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordináčne, koordináčne schopnosti pre potreby každého tematického celku, hygiena úborov, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín) zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela, tonizačný program na správne držanie tela základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, redukcia nadhmotnosti, obezity	OZOŽ MAT	vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchranu pri cvičení, poskytnúť prvú pomoc, ohodnotiť správne držanie tela, vysvetliť účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém,
2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 15 hodín	zásady racionálnej výživy pohybový režim, aktívny odpočinok, negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)	MULV ETV	vysvetliť základy racionálnej výživy, charakterizovať a uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl, charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka, uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa
3. TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ 14 hodín	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, diagnostika VMV, normy VMV, zdravotne orientovaná zdatnosť poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike, kondičná príprava, rozvoj základných kondičných a koordináčnych schopností, telesné zaťaženie, meranie avyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii kondičná gymnastika, všeobecný kondičný program, plyometrický program, základná gymnastika, rebriny, lavičky, nízka kladinka, švihadlo, tyč, plná lopta, poradové cvičenia skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž vzhýbe, ľah-sed, za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh	HUV MULV	posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem, aplikovať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, každoročne preukázať rast úrovne pohybových schopností,

<p>4. ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU 9 hodín</p>	<p>odborná terminológia telovýchovných a športových činností, systematika športov a športových disciplín každého tematického celku, názvoslovie telesných cvičení, technika preberaných pohybových zručností všetkých tematických celkov pravidlá osvojovaných športových disciplín ašportov dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží, úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, kalokagatia, fair-play</p>	<p>OZOŽ PRI</p>	<p>Používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností, charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov, prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností, aplikovať pravidlá pri vykonávaní športových činností, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci, uviesť príklady úspešných slovenských a zahraničných športových reprezentantov, popísať význam základných olympijských myšlienok,</p>
	<p>ATLETIKA technika atletických disciplín, základy techniky atletických činností atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, rýchly beh do 60 m, vytrvalostný beh, štafetový beh skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou</p>		<p>prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín,</p>
	<p>ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV rozdelenie gymnastických športov (športová gymnastika, športový aerobik, moderná gymnastika, gymteamy), športová gymnastika prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy spoločnej pohybovej skladby akrobacia ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby, stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúľ vpred, premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách – kotúľ vpred, podpor stojmo prehnute vzad, skoky a obraty znožmo, skrčmo pripätmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom, cvičenie na náradí a s náradím hrazda po ramená – zostava minimálne 4 cvičebné tvary: výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok, preskok – koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH: skrčka, roznožka, odbočka nízka kladina D (do 110 cm) – zostava 2 dĺžky náradia: chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obrat jednožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom</p>		<p>Popísať štruktúru gymnastických športov, prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky, vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, zaznamenať chyby v predvedení a v rozsahu pohybu v gymnastických súťažiach,</p>

	<p>obojnožne s roznožením čelne, skrčmo prednožmo, kruhy CH –kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise moderná gymnastika D,švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednožnožne, skrižmo, striedavonožne; krúženie –kruhy, osmičky; kmihanie; hádzanie a chytanie ,lopta –kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a chytanie; vyvažovanie šatka – závoj–oblúky, kruhy osmičky, vlnovky, hádzanie achytanie zostava, spoločná pohybová skladba s náčiním na hudbu 30 –60 sekúnd, výrazovo-estetické prostriedky gymnastických a aerobikových pohybov, kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov</p>		
	<p>ŠPORTOVÉ HRY funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, systematika herných činností, herné kombinácie a herné systémy hodnotenie herného výkonu hráča i družstva vdanej športovej hre basketbal-prihrávka, dribling, strel'ba z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hrať na dva koše podľa pravidiel,futbal-prihrávka, tlmenie lopty, strel'ba, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, hrať podľa pravidiel hádzaná- prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strel'ba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie hráča bez lopty s loptou, hrať na dve bránky podľa pravidiel volejbal odbitie horné na mieste, po pohybe, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka, hrať podľa upravených pravidiel (2:2, 3:3)</p>		<p>pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vyplniť jednoduchý pozorovací hárok o výkone hráča i družstva, ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, využiť herné kombinácie a systémy v hre,</p>
<p>5. SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 11 hodín</p>	<p>plávanie-základné plavecké zručnosti (dýchanie, vznášanie, splývanie, skok do vody, ponáranie) plavecké obrátky, štartový skok, plavecké spôsoby kraul, znak, prsia dopomoc unavenému plavcovi, základy záchrany topiaceho zjazdové lyžovanie – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti, základy carvingovej techniky bežecké lyžovanie –chôdza, základný, striedavý beh, beh s odpichom súpažne, korčuľovanie, výstupy, obraty, brzdenie, odšliapávanie pádyna lyžiach a vstávanie výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroja,cvičenia v prírode -orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické</p>	<p>OZOŽ ENV</p>	<p>demonštrovať základné plavecké zručnosti, popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe a štartový skok, preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou 50 m (vybraný plavecký spôsob), vysvetliť spôsoby dopomoci a záchrany topiaceho, popísať základné techniky jednotlivých jázd oblúkov, brzdení a pod., správne vykonať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde ,zvládnuť preteky na jednoduchej slalomovej trati, resp. bežeckej trati v dĺžke 1 –2 km,</p>

	<p>značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia ohniska, presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie a jazda zručnosti</p>	<p>správne vykonať základné bezpečnostné techniky –pády pri vykonávaní sezónnych činností, prispôbiť si výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností,orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok v dĺžke 4 –8 km,v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, zorganizovať pohybové hry v prírode pre kolektív spolužiakov, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov</p>
--	---	---